Alexandre Dumas

Ulveføreren

Bibliotek 1800

Alexandre Dumas

Ulveføreren

eBibliotek 1800

2026

Ophavsret og brugsbetingelser

Denne ebogsudgave af Alexandre Dumas: *Ulveføreren* er baseret på originaler, som er public domain i hele verden.

Nærværende ortografisk opdaterede og redigerede udgave af teksten kan frit downloades og videreformidles under Creative Commons-licensen BY-NC-SA – Kreditering-IkkeKommerciel-DelPåSammeVilkår 4.0 International.

Generelt forbehold: *Vær opmærksom på, at denne ebog er baseret på en tekst, som stammer fra en længst svunden tid. Normer og udtryksmåder mm. var anderledes dengang, og der kan derfor forekomme indhold, som på nogle virker stødende. Bogen skal, ligesom alle andre kunstneriske værker fra andre tider, ses i sin kulturelle og tidsmæssige kontekst, og udgiveren kan og vil ikke påtage sig noget ansvar for forfatterens verdensbillede og udtryksmåder.*

Copyright and conditions of use

This ebook edition of Alexandre Dumas: *Ulveføreren* is based upon sources in the public domain worldwide.

This orthographically updated and revised edition is free to download and reuse under Creative Commons BY-NC-SA Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 International.

Disclaimer: *Please note that this book is based on an original text dating from another era. Norms and language were different then, and some readers might find offensive content. We believe that any work of art from previous times should be viewed in its cultural and temporal context and not in the light of latter-day prejudices, and we can and will not accept any responsibility for the author's views or language.*

Indledning

1

Hvorfor har mine blikke og mine erindringer i de første tyve år af mit liberale liv, det vil sige fra 1827 til 1847, så sjældent fæstet sig på den lille by, hvor jeg blev født, og på de skove og landsbyer, der omgiver den? Hvorfor er min hele ungdomsverden ligesom forsvundet for mig og omhyllet af skyer, mens den fremtid, jeg gik i møde, viste sig klar og glimrende, lig de trylleøer, som Columbas og hans ledsager antog for svømmende blomsterkurve?

Ak, jo; for i de tyve første livsår har man håbet til fører, i de tyve sidste derimod virkeligheden.

Først når man som en træt fodvandrer lader sin stav falde, løser sit bælte og sætter sig ned ved kanten af vejen for at hvile, først da skuer man tilbage på den tilbagelagte bane, og da det nu er fremtiden, der bliver mere diset, begynder man at fordybe sig med blikket i fortiden.

Først når man er i begreb med at betræde sandhavet, ser man med forbavselse vidunderlige oaser, fulde af skygge og herlig vegetation, lidt efter lidt dukke op på den tilbagelagte vej, oaser, som man er gået forbi uden at standse, ja næsten uden at se dem.

Man gik så hurtigt den gang; man havde så meget hastværk med at nå det punkt, man aldrig når: Lykken.

Nu indser man, at man har været blind og utaknemmelig; nu siger man til sig selv, at hvis man endnu en gang skulle støde på

en sådan grøn lund, så ville man opslå sit telt og tilbringe resten af sine dage der.

Men da legemet aldrig går tilbage, så er det hukommelsen alene, der må tiltræde denne fromme pilgrimsrejse til de første dage og til livets kilde, lig de lette barker med hvide sejl, der flyder op ad floderne.

Derpå fortsætter legemet sin vej, men uden hukommelsen.

Det er natten uden stjernerne, det er lampen uden flammen.

Da slår legemet og hukommelsen ind på modsatte veje.

Legemet vandrer på må og få mod det ubekendte.

Hukommelsen, en glimrende lygtemand, hopper over de på vejen tilbageblevne fodspor; den alene er vis på ikke at forvilde sig.

Når da hver oase er besøgt, hvert minde opfattet, vender den tilbage til det mere og mere udmattede legeme, og ret som bisummen, som fuglesang, som kilderislen, fortæller den det, hvad den har set.

Og ved denne fortælling genoplives vandrerens øje, hans mund smiler, hans ansigt opklares.

Thi Forsynet tillader i sin godhed, at siden han ikke kan vende tilbage til ungdommen, tør ungdommen vende tilbage til ham.

Og nu er det ham en glæde at fortælle højt, hvad hukommelsen har sagte tilhvisket ham.

Skulle livet måske være rundt ligesom jorden? Skulle man måske, uden at mærke det, gøre et kredsløb? Skulle man, idet man nærmer sig graven, atter nærme sig sin vugge?

2

Det ved jeg ikke; men jeg ved hvorledes det er gået mig.

På mit første hovedpunkt på livets vej, ved mit første tilbageblik i fortiden, fortalte jeg Bernards og hans onkel Berthelins historie; dernæst Ange Pitous, hans bruds og tante Angeliques; senere Conscience den uskyldiges og hans kæreste Mariettes; endelig Catharine Blums og den gamle Vatrins.

I dag vil jeg fortælle dig historien om ulveføreren Thibault og om herren til Vez.

Men hvorledes er de begivenheder, jeg agter at skildre dig, kommet til min kundskab?

Det skal jeg sige dig.

Har du læst mine memoirer, og mindedes du en ven af min fader ved navn Mocquet?

Hvis du har læst dem, vil du dunkelt erindre denne person.

Hvis du ikke har læst dem, vil du slet ikke erindre ham.

I det ene som i det andet tilfælde er det af vigtighed, at jeg fører ham frem på scenen.

Min hukommelse går tilbage til mit tredje år; da beboede vi – nemlig min fader, min broder og jeg – et lille slot på grænsen af departementerne Aisne og Oise, mellem Haramont og Longpré.

Det lille slot hed Fossés, rimeligvis på grund af de brede og dybe vandgrave, der omgav det.

Jeg taler ikke om min søster; hun var i en pensionsanstalt i Paris, og vi så hende kun en måned om året, nemlig i ferierne.

Foruden mine forældre og mig bestod husets personale af:

1) En svær sort hund ved navn Truffe, som havde privilegium på at være velkommen over alt, al den stund jeg havde gjort den til min sædvanlige ridehest.

2) En gartner ved navn Pierre, som fra haven forsynede mig med et stort forråd af frøer og snoge, to slags dyr, som jeg interesserede mig meget for.

3) En neger, min faders kammertjener, ved navn Hippolyte, en slags Pierrot, hvis naive indfald var blevet proverbielle, og som min fader, tror jeg, kun beholdt for at fuldstændiggøre en anekdotesamling, som han med held havde kunnet opstille mod Brunets "Midler mod Hypokondri".

4) En vildtfoged ved navn Mocquet, som jeg nærede en stor beundring for, fordi han hver aften vidste at fortælle de skønneste historier om genfærd og varulve, historier, som gerne blev afbrudt, når "generalen" kom til syne: således kaldte man nemlig min fader. Endelig

5) En kokkepige, der lystrede navnet Marie.

Den sidste taber sig ganske for mig i mit livs skumringståge; det er et navn, jeg har hørt blive givet en form, som er blevet utydelig tilbage i min ånd, men som, så vidt jeg kan mindes, aldeles intet poetisk havde ved sig.

Forresten har vi for øjeblikket kun med Mocquet at bestille.

Vi vil forsøge at skildre ham klart både fra den fysiske og moralske side.

3

I fysisk henseende var Mocquet en mand på fyrre år, kort, undersætsig, bredskuldret og knokkelstærk.

Han var desuden solbrændt, havde små stikkende øjne, gråsprængt hår og sorte bakkenbarter, der løb sammen under hagen. I baggrunden af mine erindringer fremtræder han med en trekantet hat, en grøn trøje med forsølvede knapper, korte

fløjlsbenklæder, lange lædergamacher, en jagttaske over skulderen, en flintebøsse i hånden og en tobakspibe i munden.

Denne pibe var at betragte som en integrerende del af Mocquet.

Ingen kunne sige, at han nogen sinde har set Mocquet uden hans tobakspibe.

Når Mocquet tilfældigvis ikke havde sin pibe i munden, holdt han den i hånden.

Denne pibe, som var bestemt til at ledsage Mocquet ind imellem de tætteste buske, måtte naturligvis frembyde en så lille overflade som muligt mod faste legemer, som kunne foranledige dens tilintetgørelse.

Men tilintetgørelse af en vel tilrøget pibe var for Mocquet et tab, som kun årene kunne erstatte.

Derfor overgik røret af Mocquets pibe aldrig fem eller seks linjer [Note 1)], og af disse fem eller seks linjer kunne man altid regne de tre til den pennepose [Note 2)], der udgjorde mundspidsen.

Denne vane, aldrig at lægge piben bort, som havde gravet en vis hulning mellem den fjernede skæretand og den første knusetand, idet den tildels havde fået begge hjørnetænderne til at forsvinde, havde hos Mocquet medført en anden vane, den nemlig at tale med sammenpressede tænder, hvilket gav hans hele måde at tale på en ejendommelig bidskhed.

Og denne bidskhed blev endnu mere påfaldende, når han for et øjeblik tog piben ud af munden; for da faldt kæberne sammen, og tænderne lukkede sig i den grad, at ordene trængte sig igennem som en næsten uforståelig hvislen.

Så meget, hvad Mocquets fysik angår.

I de nu påfølgende linjer vil vi skildre, hvad han var i moralsk henseende.

4

En dag kom Mocquet ganske tidligt ind i min faders sovekammer, hvor denne lå endnu, og stillede sig for enden af sengen, stiv og ligesom en lygtepæl.

"Nå, Mocquet," sagde min fader, "hvad forskaffer mig den fornøjelse at se dig så tidligt?"

"Hr. general," svarede Mocquet alvorligt, "det kommer sig af, at jeg er maret."

Mocquet havde, uden at ane det, beriget sit modersmål med et dobbelt aktivt og passivt verbum.

"Du er maret?" sagde min fader, idet han rejste sig op på albuen, "det er en slem historie, min dreng."

"Det er så, general."

Og Mocquet tog sin pibe ud af munden, hvilket han ellers sjældent gjorde, og da kun i vigtige anledninger.

"Og hvor længe har du været maret, min stakkels Mocquet?" spurgte min fader.

"I otte dage, general."

"Og af hvem, Mocquet?"

"O, jeg ved godt af hvem," svarede Mocquet, hvis tænder nu var så meget mere sammenpressede, som han holdt piben i hånden og denne bag ryggen.

"Nå, af hvem da?"

"Af mo'er Durand fra Haramont. De ved, general, det er en gammel heks."

"Nej, det har jeg ikke vidst, Mocquet, det sværger jeg dig til."

"Ja, men jeg ved det, jeg; jeg har set hende ride til heksesabbatten på en kost."

"Du har set hende ride, Mocquet?"

"Lige så tydeligt som jeg ser Dem, general, ikke at tale om at hun har en gammel sort buk hos sig, som hun tilbeder."

"Og hvorfor marer hun dig?"

"Af hævn, fordi jeg en gang overraskede hende ved midnat på Gondrevilles heder, netop som hun dansede sin djævledans."

"Mocquet, det er en højst graverende beskyldning, du der gør hende, min ven, og inden du gentager højt, hvad du har betroet mig som en hemmelighed, råder jeg dig til at skaffe beviser til veje."

"Beviser? Hvortil beviser? Som om ikke ethvert barn i landsbyen vidste at hun i sin ungdom har været Thibaults, ulveførerens, frille."

"Fanden heller, Mocquet! Det må man tage notits af."

"Jeg tager også notits af det, og hun skal bøde mig for det, den gamle muldvarp."

Den gamle muldvarp var et udtryk, som Mocquet havde lånt af sin ven Pierre, gartneren, som ingen større fjender havde end muldvarpene og derfor betegnede alt, hvad han hadede, med dette navn.

5

"Det må man tage notits af," havde min fader sagt.

Min fader troede ikke på Mocquets mare, og selv om han havde antaget marers tilværelse, ville han ikke have troet, at der var mo'er Durand, der marede hans vildtfoged! men min fader kendte vore bønders fordomme om djævelskab, der endnu er

meget udbredt på landet. Han havde hørt tale om nogle skrækkelige eksemplarer på hævn fra de forheksedes side, som havde troet at hæve trolddommen ved at myrde den eller dem, der havde forhekset dem; og Mocquet havde, da han anklagede mo'er Durand hos min fader, lagt en så truende tone i sin stemme; han havde omklamret bøsseløbet med en så ulykkespående mine, at min fader anså det for rådeligst at gå ind på hans anskuelse for at beholde så megen indflydelse over ham, at vildtfogeden intet foretog sig, uden at spørge ham til råds.

Da han nu anså denne indflydelse for befæstet, vovede han at bemærke:

"Men inden hun bøder dig for det, min kære Mocquet, bør du først forvisse dig om, hvorvidt man kan helbrede dig for dit mareridt."

"Det kan man ikke, general," svarede Mocquet i overbevisningens tone.

"Hvorledes? Det kan man ikke?"

"Nej, jeg har allerede gjort det umulige."

"Hvad har du da gjort?"

"For det første har jeg drukket en stor bolle varm vin, inden jeg lagde mig."

"Hvem rådede dig til det middel? Hr. Lecosse?"

Hr. Lecosse var den mest ansete læge i Villers-Cotterêts.

"Hr. Lecosse?" gentog Mocquet, "han? Kender han noget til hekseri? Nej, general, det var ikke hr. Lecosse."

"Hvem da?"

"Hyrden i Longpré."

"Men en hel bolle varm vin, gale menneske? Du må jo være blevet døddrukken!"

"Hyrden drak selv det halve."

"Ah! Så forstår jeg recepten! Og denne bolle varm vin hjalp ikke?"

"Nej, general. Heksen kom og stampede mig hele natten på brystet, som om jeg slet intet havde nydt."

"Og hvad har du gjort mere? For jeg antager ikke, at du lod det bero ved vinen."

"Jeg har gjort, hvad jeg gør, når jeg vil fange et vildt dyr."

"Og hvad gør du, når du vil fange et vildt dyr?" spurgte min fader.

"Jeg opstiller en snare, general."

"Hvad? Du har opstillet en snare, for at fange mo'er Durand?"

Mocquet holdt ikke af, at man udtalte ordene anderledes end han.

Derfor svarede han også:

"Jeg opstillede en snare for mo'er Durand, ja, general."

"Hvor anbragte du den snare? Ved din dør?"

Min fader var, som man ser, en mand, der lod sig tale til rette.

"Ved min dør? Det havde jo været kønt!" sagde Mocquet. "Går den gamle troldkvinde gennem min dør, tror De? Hun kommer ind i mit kammer, men hvorledes ved jeg ikke."

"Gennem skorstenen, måske?"

"Der er ingen skorsten; forresten ser jeg hende først, når jeg føler hende."

"Du ser hende?"

"Lige så tydeligt som jeg ser Dem, general."

"Og hvad tager hun sig for?"

"Hvad det angår, intet godt; hun stamper mig på brystet: Bam, bam, bam!"

"Men hvor opstillede du da snaren?"

"Snaren? Den stillede jeg på min mave."

"Hm! Og hvordan var den snare beskaffen?"

"O, en fortræffelig snare!"

"Ja, det kan nok være; men jeg gad gerne have lidt nøjere besked."

"Det er den samme snare som jeg opstillede for den grå ulv, der kom og myrdede hr. Destournelles' får."

"Da er den just ikke så fortræffelig, Mocquet; for ulven åd jo lokkemaden op, uden at blive fanget."

"Ja; men ved De, hvorfor den ikke blev fanget, general?"

"Nej."

"Den blev ikke fanget, fordi det var træskomager Thibaults sorte ulv."

"Det kan det ikke have været, Mocquet; du tilstår jo selv, at den ulv, der myrdede hr. Destournelles beder var grå."

"Nu er den grå, general; men i træskomager Thibaults tid, det vil sige for tredive år siden, var den sort. Hvad mig angår, general, var jeg sort som en ravn for tredive år siden, og nu er jeg lige så grå som doktoren."

Doktoren var en kat, som jeg i mine memoirer har søgt at give en relativ navnkundighed, og som man kaldte Doktoren på grund af den prægtige pels, naturen havde begavet den med.

"Ja," sagde min fader, "jeg kender din historie om Thibault, træskomageren. Men hvis den sorte ulv er Djævelen, som du påstår, Mocquet, så undergår den ingen forandring."

"Jo, general; kun behøver den hundrede år for at blive fuldkommen hvid, og om natten klokken tolv, når de hundrede år er omme, bliver den kulsort igen."

"Du har fuldkommen overbevist mig, Mocquet; jeg vil blot bede dig om ikke at fortælle min søn denne smukke historie, førend han er mindst femten år gammel."

"Hvorfor, general?"

"Fordi det er uklogt at fylde hans hjerne med slige dumheder, førend han er blevet stor nok til at blæse ad alle ulve, de være sig hvide, grå eller sorte."

"Godt, general, jeg skal ikke sige et ord til ham om det."

"Fortsæt så!"

"Hvor var det, vi slap, general?"

"Vi flap ved denne snare, du stillede på din mave, og du sagde, at det var en fortræffelig snare."

"Ja, general, det var en sjælden snare. Den vejede godt sine ti pund … hvad siger jeg, den vejede i det mindste femten, med lænker og alt. Lænken havde jeg viklet om mit håndled."

"Nå, og den nat?"

"Den nat gik det endnu værre til. Ellers plejede hun at troede mig mør med galocher; men den nat kom hun med træsko."

"Og hun kommer endnu på samme måde?"

"Hver evige, guddommelige nat: jeg falder også ind, som De ser; jeg får en svindsot på halsen; men nu i dagningen fattede jeg en fast beslutning."

"Hvad består den i, Mocquet?"

"Deri, general, at jeg giver hende en god blyklump at bide på."

"Det er en klog beslutning. Og når vil du sætte det i værk?"

"I aften eller i morgen, general."

"Fanden heller! Jeg ville netop have dig til at udrette et ærinde for mig i Villers-Hellon."

"Det gør intet til sagen, general! Er det presserende? Haster det?"

"Ja, netop."

"Nuvel, jeg kan godt tage til Villers-Hellon, der er kun fire *lieues*, når man tager vejen gennem skoven, og dog være tilbage i aften. Det gør otte *lieues*, og vi har gjort ganske anderledes ture, når vi har været på jagt, general."

"Det er et ord, Mocquet. Jeg giver dig et brev med til hr. Collard, og du rejser straks."

"Øjeblikkelig, general."

Min fader rejste sig og skrev til hr. Collard.

Brevet lød således:

> "Min kære Collard!
> Jeg sender Dem herved mit tossehoved af en vildtfoged, som De jo kender; han bilder sig ind at en gammel kone marer ham hver nat, og for at blive sin vampyr kvit, vil han uden videre slå hende ihjel. Men da justitsen muligvis kunne finde noget at udsætte på denne måde at kurere sig for hjerteklemmelse på, sender jeg ham til Dem under et eller andet påskud. Send De ham igen, under hvilket som helst påskud, De finder for godt, til Dauré i Vouty; denne vil derpå sende ham til Dulauloy, som da, med eller uden påskud, kan sende ham Fanden i vold, hvis han behager.

Kort og godt, hans rundrejse må i det mindste vare i fjorten dage. Inden fjorten dage er vi flyttet og bor i Antilly; og da han så ikke længere opholder sig i omegnen af Haramont, og da hans mare efter al sandsynlighed vil have forladt ham til den tid, så vil mo'er Durand kunne sove roligt, hvilket jeg ikke ville råde hende til at gøre, hvis Mocquet boede i hendes nærhed.

Han bringer Dem en snes bekkasiner og en hare, som vi fældede i går i moserne ved Vallue.

Tusinde venskabelige hilsener til Deres smukke Herminie, og tusinde kys til Deres kære lille Caroline.

Deres ven

Alex. Dumas."

Mocquet tog afsted en time efter at brevet var færdigt, og kom tre uger efter tilbage til os i Antilly.

"Nå," spurgte min fader, da han så ham ganske munter og i bedste velgående, "nå, hvordan går det med mo'er Durand?"

"Hr. general," svarede Mocquet sjæleglad, "hun har forladt mig, den gamle muldvarp; det lader til, at heksen kun havde magt i sin egen egn."

6

Tolv år var henrundet siden Mocquets mareridt. Jeg gik i mit sekstende.

Det var i vinteren mellem 1817 og 1818.

Ak, ti år i forvejen var min fader død.

Vi havde ingen gartner Pierre, ingen kammertjener Hippolyte, ingen vlldtvogter Mocquet mere.

Vi beboede ikke længere slottet Fossés eller villaen i Antilly, men et lille hus på pladsen i Villers-Cotterêts, lige overfor springvandet, hvor min moder havde en tobaksbutik.

Desuden drev hun handel med krudt, bly og kugler.

Hvor ung jeg end var, var jeg dog allerede, som jeg har omtalt i mine memoirer, en lidenskabelig jæger.

Kun jagede jeg, i dette ords egentlige betydning, blot, når hr. Deviolaine, inspektør over skovene ved Villers-Cotterêts, kom og afhentede mig med min moders tilladelse.

I den øvrige tid var jeg krybskytte.

Til denne dobbelte syssel som jæger og krybskytte havde jeg en fortræffelig enkeltløbet flint, som havde tilhørt prinsesse Borghese, og hvorpå hendes navnechiffer var indgraveret.

Min fader havde givet mig den, mens jeg endnu var barn, og ved den auktion, der fulgte på hans død, havde jeg så ivrigt gjort fordring på min flint, at man ikke havde solgt den med de andre våben, hestene og vognene.

Min egentlige morskabstid var vinteren.

Om vinteren dækkes jorden med sne, og fuglene, som ingen næring kunne finde, samlede sig da der, hvor man kastede korn til dem.

Nogle af mine faders gamle venner, som ejede store skønne haver, tillod mig da at skyde fugle i disse haver.

Jeg fejede sneen bort, udstrøede korn i en lang stribe og fyrede da fra en eller krog i halv flinteskudsafstand; mangen gang dræbte jeg seks, otte, ti fugle i et skud.

Blev sneen liggende i længere tid, vinkede et andet håb ad mig: udsigten til at en ulv kunne opdrives.

Den opdrevne ulv tilhørte enhver.

Den er en offentlig fjende, en morder, der står udenfor loven. Enhver kan skyde på den. Man behøver ikke at spørge, om jeg da trods min moders veklager, som befrygtede en dobbelt fare for mig, man behøver ikke at spørge, siger jeg, om jeg da tog min flint og var den første på mødestedet.

Vinteren mellem 1817 og 1818 var streng.

Sneen var en fod høj; det øverste lag var ganske frossent, og sneen havde holdt sig henved fjorten dage.

Og dog hørte man ikke tale om noget.

En aftenstund, henimod klokken fire om eftermiddagen, kom Mocquet ind i vort hus.

Han kom for at gøre et indkøb af krudt.

Mens handlen gik for sig, gav han mig et vink med øjnene. Da han gik ud, fulgte jeg ham.

"Nå, Mocquet," spurgte jeg, "hvad vil du mig?"

"Gætter De det ikke, hr. Alexandre?"

"Nej, Mocquet."

"De gætter ikke, at når jeg køber krudt hos generalinden, i stedet for at gå til Haramont, det vil sige, når jeg går en hel *lieue* i stedet for en kvart, så sker det, fordi jeg har et parti at foreslå Dem?"

"O, min gode Mocquet! Og hvilket?"

"Det er en ulv, hr. Alexandre."

"Virkelig?"

"I nat har den stjålet en bede fra hr. Destournelles, og jeg har fulgt den lige til skoven ved Tillet."

"Nå?"

"Nu i nat vil jeg sikkert finde den igen, jeg vil drive den op, og i morgen tidlig vil vi ekspedere den."

"O, hvilken lykke!"

"Men … De må rigtignok have tilladelse …"

"Hvis tilladelse, Mocquet?"

"Generalindens."

"Nuvel, så kom med tilbage, Mocquet; lad os spørge hende."

Min moder holdt øje med os gennem vinduerne.

Hun anede at der blev smedet et eller andet komplot. Vi vendte tilbage.

"Ah, Mocquet," sagde hun. "Du bliver da aldrig fornuftig."

"I hvad henseende, madame?" spurgte Mocquet.

"Deri at du bestandig sætter ham fluer i hovedet. Han tænker allerede alt for meget på den forbistrede jagt."

"Min nådige generalinde, det går med ham som med hunde af god race; hans fader var jæger, han er selv jæger, og hans søn vil blive jæger. Det må De finde Dem i."

"Og hvis der tilstøder ham en ulykke?"

"En ulykke? Når han er i selskab med mig … med Mocquet? Jeg borger for hr. Alexandre med mit eget liv. Tilstøder generalens søn en ulykke! Nej, aldrig … aldrig, madame!"

Min stakkels moder rystede på hovedet.

Jeg lagde mine arme om hendes hals.

"Lille mama," sagde jeg, "jeg beder dig!"

"Men du må lade hans flint, Mocquet!"

"Vær De ganske rolig! Tres krudtkorn, hverken flere eller færre, og en kugle af dem til tyve pundet."

"Du må ikke forlade ham!"

"Hans skygge skal ikke være ham mere tro."

"Du må stadig have ham i din nærhed."

"Mellem mine ben."

"Mocquet, det er dig alene, jeg stoler på."

"Og De skal erholde ham uskadt tilbage. Kom nu, hr. Alexandre, pak Deres syvensager sammen og lad os komme afsted. Generalinden tillader det."

"Hvad? Du vil tage ham med i aften, Mocquet?"

"Ja, naturligvis; i morgen vil det være for sent at hente ham. Ulven må man jage ved dagens frembrud."

"Hvad? Det er en ulvejagt, du vil have ham med på?"

"Er De måske bange for, at ulven skal æde ham?"

"Mocquet, Mocquet!"

"Siger jeg Dem ikke, at jeg står inde for alt?"

"Men hvor skal han overnatte, det ulykkelige barn?"

"Hos far Mocquet, naturligvis. Han skal få en god madras på gulvet, lagener lige så hvide som de, den gode Gud har udbredt på sletten, og to gode varme tæpper. Han kan umuligt blive forkølet."

"Nej, moder, vær du ganske ubekymret! Nå, Mocquet, lad os gå!"

"Og du kysser mig ikke en gang, ulykkelige barn?"

"Jo, lille moder, jo! Hellere to gange end én!"

Jeg kastede mig om min moders hals, og havde nær kvalt hende i mine arme.

"Hvornår ser jeg dig igen?"

"Vær ikke urolig for ham, hvis han ikke skulle komme hjem førend i morgen aften!"

"I morgen aften! Og du talte om i morgen ved daggry!"

"Ved daggry går det løs på ulven; men hvis vi finder reden tom, så må den unge herre dog vel have lov til at skyde et par vildænder i moserne ved Vallue."

"Så du vil drukne mig ham?"

"Hør, ved De hvad?" sagde Mocquet, "hvis jeg ikke havde den ære at tale med min generals kone, så ville jeg sige …"

"Hvad ville du sige, Mocquet?"

"At De vil gøre Deres søn til en kryster. Hvis generalens moder havde stået bagved sin søn og trukket ham i kjoleskøderne, så ville han aldrig i sine dage være kommet over havet til Frankrig."

"Du har ret, Mocquet, tag ham med – jeg er ufornuftig."

Og min moder vendte sig om for at aftørre en tåre.

En moders tårer er en hjertets diamant, kosteligere end en perle fra Ophir.

Jeg så den rinde.

Jeg gik hen til den stakkels kone og sagde sagte til hende:

"Hvis du vil, moder, så bliver jeg hjemme."

"Nej, gå gå, mit barn," svarede hun. "Mocquet har ret. Du bliver en mand med tiden."

Jeg kyssede hende endnu en gang.

Derpå skyndte jeg mig ud efter Mocquet, som allerede var ude på gaden.

Da jeg havde tilbagelagt hundrede skridt, vendte jeg mig om.

Min moder var gået et langt stykke efter mig, for så længe som muligt at følge mig med øjnene.

Nu var turen kommet til mig at aftørre en tåre.

"Det er smukt!" sagde Mocquet. "De græder også, hr. Alexandre!"

"Vist ikke, Mocquet! Det kommer blot af kulden."

Du, o, Gud, som skænkede mig denne tåre, du ved bedst, om det var af kulde, jeg græd.

7

Det var ganske mørkt, da vi kom til Mocquets hus.

Vor aftensmad bestod af en en flæskepandekage og en kaninfrikassé.

Derpå redte Mocquet en seng til mig. Han havde holdt sit løfte til min moder: jeg fik en god madras, to hvide lagener og to gode, varme tæpper.

"Læg Dem nu, og se, De straks kan falde i søvn," sagde Mocquet. "Det er sandsynligt, at vi må åbne felttoget ved det lag klokken fire i morgen."

"Så tidligt du vil, Mocquet."

"Ha, jeg ved det nok, om aftenen er man altid kæk på det; men i morgen kommer jeg til at kaste en spand vand over Dem, for at få Dem til at stå op."

"Jeg giver dig lov til det, Mocquet, hvis du ser dig nødt til at kalde to gange på mig."

"Nå, det vil vise sig."

"Har du selv så megen hast med at komme i seng, Mocquet?"

"Hvad skulle jeg vel ellers bestille ved denne tid?"

"Jeg synes, Mocquet, du nok kunne fortælle mig en af de historier, som morede mig så meget, da jeg var lille."

"Hvem skal da stå op i mit sted klokken to i morgen, hvis jeg fortæller Dem historier til midnat? Præsten måske?"

"Du har ret, Mocquet."

"Det er da en lykke."

Jeg klædte mig af og lagde mig.

Mocquet kastede sig på sin seng med klæderne på.

Fem minutter efter snorkede han som en bas.

I mere end to timer vendte og drejede jeg mig i min seng, uden at det var mig muligt at falde i søvn.

Hvor mange søvnløse nætter har jeg ikke tilbragt, når en jagt forestod næste dag!

Henimod midnat fik trætheden endelig bugt med mig.

Klokken fire om morgenen blev jeg vækket af en følelse af kulde.

Jeg slog øjnene op.

Mocquet havde slået mine tæpper tilbage og stod ved siden af mig, med hænderne støttet på sin flint og med sin korte pibe i munden.

Hans ansigt strålede ved skinnet af piben, som ved hvert drag, han gjorde, oplyste hans træk.

"Nå, Mocquet?" sagde jeg.

"Nåja, den er jaget op."

"Ulven? og hvem har jaget den op?"

"Ingen anden end den stakkels Mocquet selv."

"Bravo!"

"Gæt en gang, hvor den har indkvarteret sig! … Det er et godt barn, den ulv!"

"Hvor den har indkvarteret sig?"

"Jeg vædder hundrede mod en på, at De ikke gætter det. I krattet 'de tre ege'."

"Ah! Så er den både købt og solgt."

"Jeg skulle mene det."

Krattet "de tre ege" er en henved to tønder land stor gruppe af træer og buske, beliggende midt på Largny-sletten, i henved fem hundrede skridts afstand fra skoven.

"Og skytterne?" vedblev jeg.

"De har fået besked," svarede Mocquet. "De bedste skytter i hele egnen, Moynat, Mildet, Lafeuille og Vatrin står ved udkanten af skoven. Fra vor side bliver krattet omringet af hr. Charpentier fra Vallue, hr. Hochedez fra Largny, hr. Destournelles fra Fossés, Dem og mig. Man slipper hundene, markvogteren hidser dem frem, og så går det løs."

"Mocquet, du må stille mig på en god plads."

"Jeg siger Dem jo, De vil komme til at stå i nærheden af mig. Men nu må De stå op."

"Du har ret, Mocquet. Brrr!"

"Jeg kommer vel til at have medlidenhed med Deres ungdom og lægge et knippe kvas i kaminen."

Mocquet hentede en armfuld kvas fra brændehuset, kastede det i kaminen og skubbede det til rette med foden; derpå stak han en tændt svovlstik midt ind i bunken.

I samme øjeblik knitrede ilden og steg lystigt op i kaminen.

Jeg satte mig på en skammel foran denne og klædte mig på.

Toilettet var snart gjort; det kan læserne være overbevist om.

"Nu gesvindt en dråbe *parfait amour*," sagde han, "og så afsted!"

Og Mocquet fyldte to små glas med en gulagtig væske, som jeg ikke behøvede at smage for at genkende.

"Du ved, jeg drikker aldrig brændevin, Mocquet."

"Man skulle forsværge, at De var en søn af Deres fader! Nå, hvad vil De da nyde?"

"Intet, Mocquet."

"De kender ordsproget 'når huset er tomt flytter djævlene ind'. Nej, De man varme Deres mave med noget, mens jeg lader Deres flint … *jeg*, forstår De, for mit løfte til Deres moder må jeg holde."

"Nuvel, Mocquet, en bid brød da og et glas Pignolet."

Pignolet er en svag vin, som høstes i de til de egentlige vinlande stødende egne.

Man siger ordsprogsvis, at der må tre mænd til at drikke den: den, der drikker, og to andre, som holder den drikkende.

Jeg var temmelig vant til at drikke den, og jeg drak den ganske alene.

Jeg skyllede altså mit glas Pignolet ned, mens Mocquet ladede min flint.

Jeg bemærkede, at han gjorde et mærke på min kugle med spidsen af sin kniv.

"Hvad gør du der, Mocquet?" spurgte jeg.

"Et kors i Deres kugle," svarede han. "Da De er i min nærhed, skyder vi måske på en gang, og … det er ikke for præmiens skyld … den ved jeg nok, at De overlader mig, men for ærens. Falder ulven, vil det være let at se, hvem der har fældet den. Sigt derfor rigtigt."

"Jeg skal gøre mit bedste, Mocquet."

"Nu er Deres flint ladt. Nu afsted … men løbet i vejret!"

Jeg fulgte den gamle vildtfogeds kloge råd, ag vi brød op.

8

Samlingspladsen var på vejen til Chavigny.

Vi traf der vore vildtfogeder og en del af vore jægere.

Ti minutter efter ankom de, der manglede.

Nogle minutter før klokken var fem, var vi fuldtallige.

Nu blev der holdt råd.

Resultatet blev, at man skulle omgå krattet "de tre ege" i stor afstand, men derpå gradvis rykke nærmere, således at krattet blev omsluttet.

Denne bevægelse skulle udføres så stille som muligt, fordi det er de herrer ulves velbekendte vane at forsvinde ved den mindste støj.

Enhver skulle omhyggeligt undersøge den vej, han tog, for at forvisse sig om, at ulven endnu stadig befandt sig i krattet.

Markvogteren holdt Mocquets hunde i kobbel.

Enhver indtog den plads ved krattet, hans gang førte ham til.

Tilfældet ville, at Mocquet og jeg kom til at stå ved den nordlige side, det vil sige den, der løb parallelt med skoven. Vi var, som Mocquet havde lovet mig, på den bedste plads.

Det var sandsynligt, at ulven ville søge at nå skoven, og i så fald måtte den bryde ud på vor side.

Vi lænede os hver op til en eg, i et halvt hundrede skridts afstand fra hinanden.

Derpå ventede vi, uden at røre os, med tilbageholdt åndedræt.

Hundene blev sluppet løs på den modsatte side.

De gav to gange hals og tav så.

Markvogteren gik efter dem ind i krattet, slog på træerne med sin stok og råbte:

"*Tayaut! Tayaut!*"

Men hundene, på hvem øjnene hang ud af hovedet og hvis hår stod stive, syntes at være rodfæstede til pletten.

Det var umuligt at drive dem et skridt videre frem.

"Holla, Mocquet!" råbte markvogteren, "det lader til at være et krafteksemplar af en ulv; Rocardor og Tombelle vil ikke i lag med ham."

Mocquet tog sig vel i agt for at svare; for lyden af hans stemme ville have gjort dyret opmærksomt på den retning, hvor det ville støde på fjender.

Markvogteren vedblev at gå fremad, idet han hamrede løs på træerne.

Begge hundene fulgte nu bagefter ham, men yderst forsigtigt, skridt for skridt, uden at gø og kun indskrænkende sig til at knurre.

"Gudsdød!" råbte markvogteren pludselig, "jeg havde nær trådt ham på halen! Ulven! Ulven! Pas på, Mocquet! Pas på!"

En genstand kom virkelig imod os ligesom en kugle.

Dyret brød frem af krattet med lynets hastighed, lige imellem Mocquet og mig.

Det var en uhyre ulv, næsten hvid af alderdom.

Mocquet affyrede begge sine skud på den.

Jeg så begge kuglerne rikochettere i sneen.

"Men så fyr dog!" råbte han, "fyr dog!"

Først da lagde jeg an, fulgte dyret et øjeblik og gav ild.

Ulven gjorde en bevægelse, som for at bide sig i boven.

"Truffet! Truffet!" udbrød Mocquet. "Drengen gav ham det i højre bov! Herren er med de uskyldige!"

Imidlertid fortsatte ulven sit løb og fo'r er lige løs på Moynat og Mildet, de bedste skytter i hele distriktet.

Begge fyrede … første gang på sletten, anden gang inde i skoven.

Man så de to første kugler krydse hinanden og fure sneen, som den kastede vejret.

Ulven var ikke blevet ramt af nogen af de første kugler; men den var uden tvivl faldet for de to andre.

Det var uhørt, at de to vildtfogeder, som havde fyret, kunne fejle.

Jeg har set Moynat skyde sytten bekkasiner, den ene efter den anden.

Jeg har set Mildet skyde et egern, der sprang fra et træ over i et andet, midt over.

vildtfogederne var ilet efter ulven ind i skoven.

Med spændt forventning holdt vi øje med den plet, hvor de var forsvundet.

Vi så dem komme slukørede tilbage og rystende på hovedet.

"Nå?" råbte Mocquet dem i møde med en spørgende mine.

"Bah!" svarede Mildet med en armbevægelse, "den er i Taille-Fontaine nu."

"I Taille-Fontaine?" gentog Mocquet ganske overrasket, "de havde altså fejlet ham, de klodrianer?"

"Hvorfor ikke? Du har jo selv fejlet ham."

Mocquet rystede på hovedet.

"Der stikker noget djævelskab under," sagde han, "at jeg har fejlet, er såre besynderligt; imidlertid er det dog muligt. Men at Moynat har fejlet med begge sine skud, og at Mildet har fejlet med begge sine, det kan umuligt gå rigtigt til."

"Og dog er det tilfældet, min kære Mocquet."

"Forresten traf De ham, hr. Alexandre," sagde han til mig.

"Jeg? Er du vis på det?"

"Det er en skam for os andre at tilstå det; men så sandt som mit familienavn er Mocquet, traf De dyret."

"Nuvel, har jeg ramt det, er det let at overbevise sig om det, Mocquet. Det kan ikke være gået af uden blod. Lad os skynde os derhen!"

"Nej, nej, lad os ikke skynde os!" udbrød Mocquet gennem sine sammenpressede tænder og stampede i sneen, "tværtimod, lad os gå sagte, for at vide, hvad vi har at holde os til!"

"Nå, lad os da gå sagte, men derhen må vi."

Mocquet begyndte nu skridt for skridt at følge ulvens spor.

"Ved Gud," sagde jeg, "vi behøver ikke at være bange for at vi skal tabe sporet; det er tydeligt nok."

"Ja, men det er ikke det, jeg søger efter."

"Hvad søger du da?"

"Det skal De straks få at vide."

Jægerne, der, ligesom vi, havde omsluttet krattet, havde nu atter sluttet sig til os, mens markvogteren fortalte dem, hvad der var foregået.

Mocquet og jeg fulgte ulvesporet, der var dybt trykket ned i sneen.

Da vi var kommet til den plet, hvor jeg skulle have truffet dyret, sagde jeg til ham:

"Du ser nu, Mocquet, at jeg må have fejlet."

"Hvoraf skulle jeg se det?"

"Hvoraf? Fordi man intet blod ser."

"Så søg en gang efter sporet af Deres kugle i sneen!"

Jeg orienterede mig og fjernede mig i den retning, min kugle måtte have taget, forudsat at den ikke havde ramt dyret.

Jeg tilbagelagde således nogle hundrede fod, uden at opdage noget.

Endelig vendte jeg tilbage til Mocquet.

Han gav vildtfogederne et vink til at komme hen til os.

"Nå?" sagde han til mig, "kuglen?"

"Jeg har ikke kunnet finde den."

"Så har jeg været heldigere end De; jeg har fundet den."

"Hvad? Har du fundet den?"

"Vend Dem om og stil Dem bagved mig!"

Jeg adlød.

Jægerne fra krattet havde nærmet sig.

Men Mocquet havde betegnet dem en linje, som de ikke måtte overskride.

vildtfogeden fra skoven kom ligeledes til.

"Nå?" spurgte Mocquet.

"Fejlet," svarede Mildet og Moynat på en gang.

"Jeg så nok, at I fejlede på sletten, men i skoven ..."

"Også der."

"Er I overbevist om det?"

"Man har fundet begge kuglerne, hver i sin træstamme."

"Det klinger utroligt," bemærkede Vatrin.

"Ja, det klinger utroligt," sagde Mocquet, "og dog skal jeg viser jer noget, som er endnu mere utroligt."

"Vis os det!"

"Betragt sneen her! Hvad ser I?"

"Det er ulvespor ..."

"Og tæt ved den højre lab, her, hvad ser I der?"

"Et lille hul."

"Nuvel ... og I begriber det ikke?"

vildtfogederne så forbavset på hinanden.

"Begriber I det ikke?" gentog Mocquet.

"Det er umuligt!" sagde vildtfogederne.

"Og dog forholder det sig således; beviset skal jeg straks give jer."

Mocquet fo'r med hånden ned i sneen, ledte et øjeblik og tog med et triumferende udråb en fladslået kugle op fra sneen.

"Se dog en gang!" sagde jeg, "det er min kugle."

"Genkender De den da?"

"Det skulle jeg mene; du havde jo mærket den."

"Hvad mærke havde jeg da gjort på den?"

"Et kors."

"I ser selv, mine herrer," sagde Mocquet.

"Men forklar os dette!"

"Ser I, ulven har afvendt de sædvanlige kugler fra sig, men den har ingen magt haft over drengens på grund af korset. Den har fået den i boven; jeg så, den gjorde en bevægelse, som om den ville bide sig."

"Men når han har fået kuglen i boven," indvendte jeg, forundret over vildtfogedernes tavshed og bestyrtelse, "hvorfor dræbte den ham da ikke?"

"Fordi den hverken var af guld eller sølv, min kære, og fordi det kun er guld- og sølvkugler, som kan opridse huden på Djævlen og dræbe dem, der har indgået en pagt med ham."

"Men, Mocquet," sagde vildtfogederne gysende, "tror du da ..."

"Ja, jeg tør aflægge min ed på, at vi har haft at bestille med træskomageren Thibaults ulv."

vildtfogederne og jægerne så på hinanden.

To eller tre gjorde korsets tegn.

Alle syntes de at dele Mocquets mening og at vide, hvorledes det forholdt sig med træskomager Thibaults ulv.

Jeg alene vidste det ikke.

"Men sig mig dog, hvad mener du egentlig med den ulv, du taler om?" spurgte jeg.

Mocquet tav i nogle øjeblikke.

"Det er sandt," udbrød han endelig, "generalen sagde, at jeg måtte fortælle Dem den historie, når De var blevet femten år gammel. Det er De jo, ikke sandt?"

"Jeg er seksten," svarede jeg med stolthed.

"Nuvel, træskomageren Thibaults ulv, min kære hr. Alexandre, det er Djævlen. De bad mig i aftes om at fortælle Dem en historie, så vidt jeg husker?"

"Ja."

"Følg med mig hjem i formiddag, så skal De få en historie at høre, og det en som har både næb og klør."

vildtfogederne og jægerne skiltes ad, efter i tavshed at have vekslet et håndslag; hver tog sin vej, og jeg vendte tilbage til Mocquets hus, hvor han fortalte mig den efterfølgende historie.

Du vil måske spørge mig, læser, hvorfor jeg ikke har fortalt den før, da jeg dog har kendt den så længe. Jeg svarer på det, at den har befundet sig i en krog af min hukommelse, som altid har været forblevet lukket, og som først blev åbnet for tre dage siden. Jeg kunne gerne sige, i hvilken anledning det skete; men da dette næppe ville interessere dig, og det desuden ville hindre os i at gå lige til teksten, foretrækker jeg at begynde på min fortælling straks.

Jeg siger *min* fortælling, skønt jeg egentlig burde sige Mocquets. Men når man har ruget på et æg i otteogtredive år,

kan man til sidst let komme på den tro, at man selv har udruget det.

Lørdag den 31. maj 1856.

Ende på indledningen.

1. Hans Højheds overhof-ulvejægermester

Han var en vældig jæger, det var den højvelbårne hr. Jean, baron af Vez.

Når man følger den skønne dal, der strækker sig fra Berval til Longpré, har man til venstre et gammelt tårn, der ser så meget højere og frygteligere ud, som det ligger ganske isoleret.

For øjeblikket tilhører det en gammel ven af fortælleren, og alle er så vant til synet af det, hvor skrækindjagende dette syn end er, at den første den bedste bonde om sommeren søger skygge under dets høje mure med lige så lidt betænkning som stæren og svalerne, der hvert år kommer og bygger deres reder her.

Men på den tid, vi her omtaler, det vil sige henimod slutningen af året 1780, frembød herresædet Vez ikke det samme udseende, lige så lidt som den samme sikkerhed. Det var en mørk, streng bygning fra det tolvte eller trettende århundrede, og årenes rækkefølge havde, i det mindste hvad det ydre angik, intet borttaget af dets afskrækkende fysiognomi. Vel sandt, der gik ingen skildvagt mere frem og tilbage på voldene med afmålte skridt og blank hjelm; ingen bueskytte med sit horn vågede i tårnet, man så ikke to mand ved udfaldsporten, rede til ved det mindste alarmsignal at sænke faldgitteret og trække vindebroen op. Men netop ensomheden i denne bygning, til hvis centrum livet syntes at have trukket sig tilbage, gav den skumle granitkæmpe, især om natten, den stumme ubevægeligheds frygtelige majestæt.

Dog var herren i den gamle borg ingen slem mand. Det var som de folk sagde, der kendte ham bedre end andre og derfor også lod ham vederfares mere retfærdighed: han gjorde mere larm, end der var anledning til, og indjog kristenmennesker mere skræk end han gjorde dem ondt.

Vi siger med forsæt kristenmennesker, for af skovens dyr var han erklæret, uforsonlig dødsfjende.

Han var overhof-ulvejægermester hos Hans Højhed Louis Philippe af Orleans, den fjerde af dette navn; og dette embede tillod ham at tilfredsstille den tøjlesløse lidenskab, han nærede for jagten.

I alt andet var det, om ikke let, dog muligt at bringe baron Jean til fornuft; men når den værdige herre en gang havde sat sig noget i hovedet, hvad jagt angik, måtte han, det koste hvad det ville, sætte det i værk og drive det igennem.

Han havde, sagde man, ægtet en naturlig datter af prinsen, hvilket, foruden hans titel som overhof-ulvejægermester, gav ham næsten uindskrænket magt over hans ophøjede svigerfaders skovejendomme, en magt, som det ikke faldt nogen ind at gøre ham stridig, især siden hertugen af Orleans, efter sit andet giftermål med madame de Montesson i året 1773, næsten ganske havde opgivet sit slot ved Villers-Cotterêts og bestandig opholdt sig på sit landsted Bagnolet, hvor han omgikkes med datidens skønånder og spillede komedie.

Det var derfor en stor sjældenhed, når man ikke hver dag, Gud skabte, hvad enten solen frydede jorden eller regnen forstemte den, hvad enten vinteren dækkede markerne med sit hvide ligklæde, eller foråret bredte sit grønne tæppe over engene … det var en stor sjældenhed, siger vi, når man ikke

mellem klokken otte og ni om morgenen så slottets hovedport åbne begge sine fløje og jagttoget drage ud i følgende orden: Først kom baron Jean selv, derpå Marcottes, hans første pikør [Note 3)], dernæst de andre pikører, og endelig de sammenkoblede hunde, som førtes ved strikker af hundedrengene under mester Engoulevents opsigt, en tilkommende pikør, der lignede skarpretteren i Tyskland deri, at ligesom denne går alene bagefter adelen og foran borgerskabet, fordi han betragter sig som den ringeste adelsmand og den første borger, således gik Engoulevent umiddelbart efter pikørerne og foran hundedrengene, som om han var den første hundedreng og den sidste pikør.

Det var et stateligt optog; hestene var engelske, hundene franske: tolv heste og fyrre hunde.

Først må vi bemærke, at baron Jean med disse tolv heste og fyrre hunde gjorde jagt på alle dyrearter.

Men det var dog først og fremmest ulven, han jagede, uden tvivl for at gøre sin titel ære. Ægte jægere vil kunne slutte sig til hans hundes fine næser og dygtighed deraf, at han, efter ulven, gav vildsvinet fortrinnet; efter vildsvinet kom hjorten, dernæst dådyret, og så råbukken. Endelig, når hundedrengene havde gjort rent bur, løste han koblet på må og få og attakerede den første, den bedste hare; for han jagede som sagt hver dag, denne værdige herre, og han ville hellere have undværet spise, ja selv drikke en hel dag, skønt han ofte tørstede, end tilbringe fireogtyve timer uden at se sine hunde løbe.

Men man ved jo nok: hvor hurtige hestene og hvor veldresserede hundene end er, har jagten sine gode og sine slette øjeblikke.

En dag anstillede Marcotte sig helt forknyt på pladsen, hvor baron Jean ventede dem.

"Nå, Marcotte," sagde baronen og rynkede sine bryn, "hvad er der nu i vejen? Jeg ser på din mine, at jagten vil løbe slet af i dag."

Marcotte rystede på hovedet.

"Tal!" udbrød baron Jean med en utålmodig gebærde.

"Ser De nådige herrer, jeg havde håb om at få fat på den sorte ulv ..."

"Ah!" råbte baron Jean med funklende øjne.

Og det var virkelig den femte eller sjette gang, han havde opdrevet bemeldte dyr, som den usædvanlige pels gjorde så let at genkende, uden at det var lykkes ham at komme det på skudvidde eller fange det med sine hunde.

"Ja," vedblev Marcotte, "men det fordømte bæst har anvendt natten så godt, i den grad krydset og afledt sine færter, at jeg, efter at have gennemstrejfet den halve skov, atter kom tilbage til mit udgangs punkt."

"Du tror altså ikke, Marcotte, at der er udsigt til at komme dyret nær?"

"Jeg tror det ikke."

"Ved alle djævle!" udbrød hr. Jean, den værste bander, der nogen sinde har eksisteret siden Nimrods dage. "Og dog er jeg syg i dag ... jeg trænger til en god jagt, lige meget hvilken, for at opfriske mine livsånder. Nå, Marcotte, hvad skal vi da jage i stedet for den fordømte sorte ulv?"

"Jeg har desværre," svarede Marcotte, "beskæftiget mig så udelukkende med den, at jeg ikke har opdrevet noget andet dyr.

Vil Nådigheden måske koble løs og jage det første det bedste, vi støder på?"

Baron Jean ville netop give sit samtykke til dette, da han fik øje på den lille Engoulevent, der nærmede sig med hatten i hånden.

"Stop lidt," sagde han, "her kommer mester Engoulevent, som vist efter hvad jeg kan se, har et råd at give os."

"Jeg har intet råd at give en ædel herre som Dem," bemærkede Engoulevent, idet han gav sit fiffige og forslagne ansigt et ydmygt udtryk, "men det er min pligt at melde, at man her i nærheden er kommet en smuk dåhjort på sporet."

"Lad os se din dåhjort," svarede ulvejægermesteren, "og hvis du ikke har taget fejl, kan du gøre regning på en ny daler."

"Hvor er din dåhjort?" spurgte Marcotte. "Men tag din hud i vare, hvis du får os til al koble løs uden grund!"

"Giv mig Matador og Jupiter, så vil vi se ad."

Matador og Jupiter var baron Jeans bedste angrebshunde.

Engoulevent havde næppe tilbagelagt hundrede skridt med dem i kratskoven, førend han på deres logren med halen og gentagne halsen kunne se, at de havde optaget færten.

Og næsten i samme øjeblik rejste dåhjorten, en herlig tiender, sig. Hele koblet blev løst og sluttede sig til de to veteraner. Marcotte gav signalet med hornet, og nu begyndte jagten, til stor glæde for herren til Vez, som rigtignok ikke kunne få den sorte ulv ud af hovedet, men ikke desto mindre, i mangel af denne, tog til takke med en dåhjort på ti ender.

Jagten havde vel varet i to timer, og dåhjorten holdt endnu stand. Den havde lokket jægerne fra den lille skov ved Haramont ud på Pendu-vejen til den yderste ende af Oigny,

endnu stadig med oprejst hoved; for det var ikke et af disse dyr på sletten, der lader sig bide i halen af elendige grævlingehunde.

Men da hjorten nåede Bourg-Fontaine, ophørte den med sin store kraftanstrengelse, som den hidtil havde vedligeholdt sit forspring ved, og begyndte at bruge list.

Først sprang den ud i bækken, der går fra dammen i Bourg og vadede vel en halv fjerdingvej op ad samme, omendskønt vandet gik den til haserne; derpå gjorde den et spring til højre, vendte tilbage til bækken, gjorde et til venstre og fo'r nu afsted i så mægtige sæt, som dens tiloversblevne kræfter tillod det.

Men hr. Jeans hunde lod sig ikke vildlede af sådanne småting.

Som forstandige hunde af god race delte de opgaven imellem sig. Nogle tog retningen langs bækken opad; nogle støvede til højre, andre til venstre, så at de endelig regnede dyrets list ud og opdagede dets fært igen. Ved det første hyl, en af dem udstødte, samlede de sig om denne og fortsatte forfølgelsen, lige så ivrige og lige så fyrige, som om de havde haft dåhjorten i tyve skridts afstand foran sig.

I stadig galop, under uafbrudt hornklang og halsen, kom baron Jean, pikørerne og koblet til dammene ved St. Antoine, nogle hundrede skridt fra Oignys skovrand.

Her, mellem skovkanten ved Oigny og hækken ved Osières, lå træskomageren Thibaults hytte.

Vi må nu med et par ord forklare, hvem træskomageren Thibault, helten i vor fortælling, egentlig var.

Man vil måske spørge mig, hvorledes det har kunnet falde mig, der har beordret konger til at træde ind på scenen, mig,

der har tvunget prinser, hertuger og baroner til at spille underordnede roller i mine romaner, hvorledes det, siger jeg, har kunnet falde mig ind at vælge en simpel træskomand til helten i denne historie.

For det første vil jeg svare, at der i min kære hjemstavn Villers-Cotterêts findes flere træskomagere end baroner, hertuger og prinser, og at jeg, når det var min hensigt at gøre den omliggende skov til skueplads for de begivenheder, jeg vil fortælle, absolut måtte vælge en af denne skovs virkelige beboere, da jeg ikke har lyst til at skabe sådanne fantasibilleder, som Marmontels *Inkaer* eller Florians *Abencerrager*.

Dernæst tager en forfatter ikke sujettet, men sujettet tager ham, og således er det gået mig med denne fortælling, hvad enten den er god eller slet.

Jeg vil da forsøge at skildre træskomageren Thibaults portræt og anvende lige så megen flid på denne simple dødeliges kontrafej, som en maler anvender på det portræt, en regerende fyrste vil sende sin brud.

Thibault var en mand mellem 25 og 27 år, høj, velskabt, kraftig, men med en naturlig tilbøjelighed til vemod og hypokondri. Denne sindsstemning hidrørte fra den misundelse, som han, måske uden sit vidende, nærede imod alle, som lykken havde begunstiget mere end ham.

Hans fader havde begået en fejl, der er stor til enhver tid, men som var større i hine absolutismens dage, da ingen kunne hæve sig over sin stand, end i vore, da man ved dygtighed kan opnå alt.

Hans fader havde ladet ham give en opdragelse, der ikke svarede til hans stilling. Thibault havde gået i skole hos abbé

Fortier, lærer i Villers-Cotterêts; han kunne læse, skrive og regne; han havde endog lært lidt latin, hvilket gjorde ham meget stolt.

Thibault havde anvendt megen tid til læsning. Han havde især lagt sig efter de bøger, der var i mode mod enden af det forrige århundrede. Som en ubehændig kemiker havde han ikke forstået at sondre det gode fra det slette, eller rettere, han havde ikke sondret det slette, og det var først og fremmest dette, han havde nedskyllet i store doser, mens han lod det gode synke ned på bunden af glasset.

Thibault havde uden tvivl, da han var tyve år gammel, drømt om andet en at blive træskomager.

Der var en kort tid, da han kastede sit blik på militærstanden.

Men hans kammerater, der havde båret kongens og Frankrigs dobbeltlivré, og var trådt i tjenesten som soldat, var trådt ud igen som menige soldater og havde i deres fem- eller seksårige slaveri ikke en gang kunnet erhverve sig en korporalstitel.

Thibault tænkte også en stund på marinen.

Men løbebanen i marinen var den gang endnu strengere lukket for plebejerne end i vore dage.

Efter femten til tyve års farer, storme og kampe kunne han måske drive det til bådsmand – det var det hele.

Men det var ikke den sorte trøje eller sejldugsbenklæderne, Thibaults ærgerrige hu stod til; det var den blå kjole med den røde vest og guldepauletterne.

Imidlertid havde man intet eksempel på, at en træskomagers søn nogensinde var blevet fregatkaptajn, ikke en gang løjtnant eller fændrik.

Han måtte derfor renoncere på at blive orlogsgast.

Thibault ville intet have haft imod et notarembede. Han tænkte et øjeblik på at træde i tjeneste som ærindedreng hos mester Nicquet, den kongelige retsskriver, og erhverve sig sit avancement ved hjælp af sine haser og spidsen af sin pen.

Men når han engang har bragt det til fuldmægtig, med hundrede daler om året, hvor tog han da de 30.000 francs fra, som selv det usleste landsbykontor kostede?

Det var altså lige så umuligt at blive retsskriver som officer, såvel til lands som til vands.

Imidlertid døde Thibaults fader. Thibaults fader besad kun få kontante penge, ikke stort mere end der gik med til begravelsesomkostningerne.

Man begravede ham da, og da han var blevet begravet, havde Thibault tre eller fire pistoler til overs.

Thibault forstod sit håndværk meget godt; han var endog en udmærket træskomager.

Men han havde ikke smag for at håndtere boret eller hulkniven.

Følgen deraf var, at han, og det var dog altid en prisværdig forsigtighed, overgav en ven sin faders værktøj i forvaring, solgte alle sine møbler, realiserede en sum af 240 francs og besluttede at gøre den såkaldte tur gennem Frankrig

Thibault anvendte tre år på denne rejse. Han havde ikke gjort sin lykke, men han havde lært ting, som han havde været uvidende om, og erhvervet sig talenter, som han ikke havde haft før.

Han havde lært, at om det end er rådeligt at holde sit ord til en forretningsmand, så behøver man aldeles ikke at holde det

elskovsløfte, man har givet et fruentimmer.

Så meget havde han vundet, hvad moraliteten angik.

Med hensyn til ydre egenskaber dansede han en jig fortræffeligt, havde lært stokkefægtning så grundigt, at han kunne forsvare sig mod fire, og håndterede spyddet som den bedste jægerdreng.

Alt dette havde bidraget ikke lidet til at forøge Thibaults naturlige stolthed, og da han fandt sig smukkere, stærkere og behændigere end mangen adelsmand, så spurgte han Forsynet: "Hvorfor er jeg ikke blevet født adelig, og hvorfor er den og den adelsmand ikke født i en bondehytte?"

Men da Forsynet tog sig vel i agt for at besvare Thibaults interpellationer, og da han med sin dansen, stokkefægtning og spydkasten blot trættede sit legeme, uden at styrke og vederkvæge det, tænkte han til sidst på at tage fat på sit gamle håndværk, hvor beskedent det end var, idet han ræsonnerede som så, at når det havde ernæret faderen, kunne det vel også ernære sønnen.

Thibault hentede derfor sit værktøj, hvor han havde forvaret det, og begav sig med samme lige til intendanten over hertugen af Orleans' godser. Han bad om tilladelse til at bygge sig en hytte i skoven, for der at drive sin håndtering, og dette blev ham gerne bevilget, for intendanten vidste af erfaring, at hertugen af Orleans var en menneskekærlig herre og skænkede de fattige ikke mindre end 240.000 francs om året. Han antog derfor, at når han forærede en sådan sum bort, ville han intet have imod at låne en duelig håndværker, der havde lyst til at arbejde, en tredive til fyrre kvadratfod jord.

Da det blev Thibault tilladt at opslå sin bolig hvor som helst i skoven han ville, valgte han korsvejen ved Osières, den skønneste plet i hele skoven, en kvart *lieue* fra Oigny og henved én lieue fra Villers-Cotterêts.

Træskomageren opførte nu sit værksted, dels af gamle brædder, som hr. Parisis, en tømmerhandler i nærheden, forærede ham, dels af grene, som intendanten tillod ham at hugge i skoven.

Hytten bestod af et lukket sovekammer, hvor han kunne arbejde om vinteren, og et åbent skur, hvor han kunne arbejde om sommeren. Da dette var færdigt, gav han sig i færd med sengen.

Denne seng var i førstningen ikke andet end en lyngdynge.

Senere, da han havde forfærdiget et hundrede par træsko og solgt disse til far Bedeau i Villers-Cotterêts, gav han af den første indtægt håndpenge på en madras, som skulle afbetales på tre måneder.

Selve sengestedet var ikke vanskeligt at skaffe til veje.

Thibault var ikke blot en dygtig træskomager, men også en smule af en snedker.

Han lavede sig et sengested, flettede en bund af vidjer og pilekviste, lagde sin madras ovenpå og havde nu et natteleje.

Lidt efter lidt kom lagnerne og sengeklæderne til.

Dernæst kom kulbækkenet, lerkasserollerne til at koge maden i på samme, og fajancekarrene til at spise den af.

Efter et års forløb forøgede Thibault sit møblement med en smuk egetræskiste og et smukt skab af nøddetræ, begge dele, ligesom sengestedet, hans eget fabrikat.

Og under alt dette gik håndværket ret godt, for Thibault havde ikke sin lige i at bringe et par træsko ud af et stykke bøgetræ eller i at forvandle affaldet af sit arbejde til skeer, saltkar, små æsker, dåser osv.

Thibault havde nu været installeret i sit værksted i tre år, det vil sige siden sin tilbagekomst fra rejsen, og i al denne tid havde man kun en ting at bebrejde ham; det var, som sagt, det, at han var lidt mere misundelig på sin af lykken mere begunstigede næste, end hans religion tillod.

Men hidtil havde denne følelse været så harmløs hos ham, at det i det højeste kun tilkom hans skriftefader at foreholde ham en forbrydelse, der endnu kun eksisterede i syndens stadium i hans sjæl.

2. Den nådige herre og træskomageren

Dåhjorten var altså, som vi har bemærket, blevet jaget til kanten af skoven ved Oigny og kredsede i alle retninger omkring Thibaults hytte.

Skønt det var hen på efteråret, arbejdede Thibault dog under sit skur på en træsko, for vejret var smukt og mildt.

Pludselig bemærkede Thibault dåhjorten, der stod i tredive skridts afstand fra ham, rystende og skælvende på alle lemmer, mens den betragtede ham med sine kloge, ængstelige øjne.

Thibault havde længe hørt jagten, hvorledes den bevægede sig hid og did i omegnen af Oigny og snart nærmede, snart fjernede sig, men nu igen nærmede sig landsbyen.

"Ved den hellige træskodag," sagde han (vi behøver vel næppe at bemærke, at den hellige træskodag er træskomagernes fest), "ved den hellige træskodag, det er et smukt eksemplar og ville afgive et herligt sidestykke til den gemse, jeg spiste i Vienne, da kammeraterne fra Dauphiné havde kvartal. Hvor lykkelig er ikke de, som hver dag kan putte et stykke af et sådant dyr i munden! Jeg har aldrig smagt dyresteg mere end en gang i mit liv … det er nu snart fire år siden … men mine tænder løber endnu i vand, når jeg tænker på det. O, de fornemme herrer! Ved hvert måltid har de frisk vildt og gamle vine, hvorimod jeg må hjælpe mig med kartofler og vand hele ugen igennem. Det er en hel lykke, når jeg om søndagen kan få en bid harsk flæsk, en skefuld kål og et glas Pignolet, som ville kunne snerpe hullerne sammen på ens strømper."

Dåhjorten havde begribeligvis absenteret sig allerede under de første ord af denne monolog.

Thibault havde udtalt sætning for sætning og var netop kommet til slutningen af en heldig sammenligning, han havde anstillet, da han hørte sig plumpt tiltalt af en kraftig stemme:

"Holla, lømmel! Svar mig!"

Det var den ædle hr. Jean, hvis hunde var blevet rådvilde, og som ville forvisse sig om at de ikke var slået ind i en falsk retning.

Den måde, hvorpå den filosofiske træskomager blev tiltalt, mishagede ham formodentlig, for skønt han fuldt vel vidste, hvad talen var om, sagde han dog:

"Hvilket dyr?"

"For Djævlen den dåhjort, vi gør jagt efter! Han må være kommet her forbi i et halvt hundrede skridts afstand, og da du ikke bestiller andet end at gabe hen i vejret, må du have set ham! Det er en tiender, ikke? Hvor er han blevet af? ... Tal, slyngel, eller jeg lader dig fugtle!"

"Gid Fanden havde dig, du ulvesøn!" mumlede træskomageren.

"Javel," sagde han højt, idet han antog en naiv mine, "ham har jeg set."

"En hjort ikke sandt ... med et prægtigt gevir, en tiender?"

"Ja, rigtigt, en hjort, med et prægtigt gevir; jeg så den lige så tydeligt som jeg ser Dem, monsigneur; men jeg kan ikke sige, om den havde *cors* [Note 4)]; jeg lagde ikke mærke til dens fødder. I alt fald," tilføjede Thibault med en enfoldig mine, "hindrede de den ikke i at løbe."

Til enhver anden tid ville baron Jean have leet ad denne naivitet, men dyrets list havde bibragt baron Jean St. Hubertus-feberen.

"Spøg til side, lømmel! Fordi du er i godt humør, er jeg det ikke."

"Jeg vil være i det humør, det måtte behage monsigneur, at jeg skal være."

"Svar mig da!"

"Monsigneur har endnu ikke spurgt mig om noget."

"Syntes hjorten at være træt?"

"Nej, ikke synderlig."

"Hvor kom den den fra?"

"Han kom ikke – han stod stille."

"Han måtte jo være kommet et sted fra!"

"Nå, ja, det er sandsynligt, men jeg så ham ikke komme."

"Og hvor begav han sig hen?"

"Det skulle jeg gerne sige Dem, hvis jeg vidste det; men jeg så ikke, han gik sin vej."

Herren til Vez kastede et gennemtrængende blik på Thibault.

"Er det længe siden, han kom her forbi, hr. Urian?" spurgte han.

"Nej, det kan jeg just ikke sige, monsigneur."

"Hvor længe vel ... omtrentlig?"

Thibault lod som om han tænkte sig om.

"Jeg tror vist det var i forgårs," svarede han endelig.

Og idet træskomageren udtalte disse ord, kunne han ikke skjule et smil.

Dette smil undgik ikke baron Jean, som gav hesten af sporerne og fo'r ind på Thibault med hævet pisk.

Thibault var hurtig. Med et spring så stod han under skuret, hvor ulvejægermesteren ikke kunne nå ham, så længe han blev siddende på hesten.

Thibault var derfor i sikkerhed i øjeblikket.

"Du gør nar ad mig, og du lyver," udbrød jægeren, "for tyve skridt herfra begyndte Marcassino, min bedste hund, at halse på ny, og hvis dåhjorten er kommet forbi den plet, hvor hunden er, må den være sprunget over hækken; det er derfor umuligt andet end at du må have bemærket den."

"Om forladelse, monsigneur, men ingen er ufejlbar uden paven, siger vor præst, og hr. Marcassino kan tage fejl."

"Marcassino tager aldrig fejl, slubbert! Forstår du? Og det bedste bevis er, at jeg herfra kan se det sted, dyret har opkradset."

"Og dog, monsigneur, jeg forsikrer Dem … jeg sværger Dem til …" sagde Thibault, som med uro så, hvorledes baronens sorte bryn trak sig sammen.

"Hold mund og kom herud, slyngel!" råbte hr. Jean.

Thibault nølede et øjeblik; jægerens mine blev mere og mere truende. Han indså, at ulydighed kun ville tjene til at forbitre ham endnu mere, og i håb om at ulvejægermesteren måske havde en eller anden tjeneste at bede ham om, bestemte han at forlade sit tilflugtssted.

Det bekom ham ilde, for næppe var han kommet fire skridt fra det beskyttende tag, førend jægerens hest, fremdrevet af sporerne, gjorde et spring hen imod træskomageren, som i næste øjeblik fik et voldsomt slag af piskeskaftet over hovedet.

Bedøvet af slaget vaklede træskomageren, mistede ligevægten og ville være faldet med ansigtet mod jorden, hvis

baron Jean ikke havde trukket sin fod ud af stigbøjlen og sparket ham så stærkt for brystet, at den stakkels djævel ikke blot fo'r op igen, men også fik en modsat retning og styrtede tilbage mod hyttens dør.

"Ser du," sagde baronen, idet han først tugtede ham med piskeslaget og dernæst med sparket, "dette er for din løgn … og dette for din impertinens!"

Og uden at bekymre sig videre om Thibault, der lå med alle fire i vejret, gav hr. Jean nu sine hunde, som havde samlet sig om Marcassino, et lystigt hornsignal og fjernede sig fra stedet i kort galop.

Thibault rejste sig med besvær og befølte sig selv fra top til tå for at forvisse sig om, at intet lem var blevet alvorligt beskadiget.

"Godt," sagde han, efter således at have kærtegnet alle sine lemmer, "det er endda en trøst, at alt er helt både forneden og foroven. Ah, hr. baron, således behandler I altså folk, fordi I har ægtet en fyrstes bastarddatter? Men skønt I er ulvejægermester og en vældig Nimrod, skal I dog ikke spise den dåhjort, I jager; det er mig, lømlen, slynglen, slubberten Thibault, der skal spise den. Ja, jeg skal spise den, det sværger jeg på!" udbrød træskomageren, idet han styrkede sig mere og mere i sin forvovne beslutning, "og jeg måtte ingen mand være, når jeg ikke holdt den ed, jeg svor!"

Han stak sin kniv i bæltet, tog sit spyd i hånden, lyttede til hundenes gøen, orienterede sig, og idet han blev korden til den bue, hvis kreds koblet beskrev, søgte han med al den hurtighed, som et menneskes ben er i stand til at lægge for dagen, at afvinde det forspringet.

Thibault havde frit valg: han kunne forstikke sig på dåhjortens vej og dræbe den med sit spyd, eller også kunne han kaste sig over den, idet øjeblik den bukkede under for hundene, og bemægtige sig den.

Det ønske at hævne sig på baron Jean var ikke så overvejende hos Thibault, at han glemte, mens han løb, at tænke på de lækre måltider, han kunne tilberede sig af dådyrets bov, rygstykker og lænder næsten i en hel måned, dels ved at marinere kødet, dels ved at sætte det på spid eller skære det i skiver og stege det på panden.

Forresten smeltede disse ideer, hævn og lækkersult, således sammen i hans hjerne, at han under sit voldsomme løb lo i skægget, når han tænkte såvel på de ynkelige ansigter, baronen og hans folk ville sætte op på deres hjemtur til slottet Vez fra denne vanærende, mislykkede ekspedition, som på sin egen stemning, når han indenfor lukkede døre ved et godt krus vin godtede sin gane ved den kostelige dyreryg og sine øjne og næse ved synet og duften af den blodige saft, der løb ud af bemeldte ryg, hver gang han fo'r over den med kniven.

Dåhjorten tog, så vidt Thibault kunne mærke, retning mod den bro, der lå over åen, Ourcq, mellem Norroy og Troesne.

På den tid, disse begivenheder foregår, var en af to planker og nogle brædder bestående bro blevet kastet over åen.

Da bredderne var meget høje og stejle, troede Thibault, at dådyret ikke ville vove at vade over åen.

Følgelig skjulte han sig bag ved en klippe tæt ved broen og ventede.

Snart så han, i ti skridt afstand fra klippen, hjortens sirlige hoved pludselig dukke frem, idet den vendte sine øren mod

vindsiden for i brisen at opfange den støj, hans fjender gjorde.

Thibault, hvis hjerte bankede heftigt ved dette syn, rejste sig bag sin sten, lagde spyddet behørigt til rette i sin hånd og slyngede det hastigt mod dyret.

Dåhjorten gjorde et spring, der bragte den over på den anden bred, og endelig et til, hvorved den forsvandt for Thibaults øjne.

Spyddet var gået dyret forbi i lidt over en fods afstand og havde boret sig ned i grønsværen et kort stykke derfra.

Aldrig før havde Thibault gjort sig skyldig i en sådan ubehændighed … Thibault, den sikreste spydkaster af alle rejsende træskomagere.

Han var derfor også rasende opbragt på sig selv; han tog skyndsomst spyddet op og ilede lige så hurtigt som dåhjorten over broen, som dyret havde passeret.

Thibault kendte terrænet lige så godt som hjorten selv. Han skød derfor genvej og forstak sig bagved et bøgetræ midt på en bakke ikke langt fra en lille sti.

Denne gang kom dåhjorten så tæt forbi Thibault, at han spurgte sig selv, om han skulle slå den ihjel med sit spyd eller bruge det på samme måde som før.

Denne uvished varede rigtignok ikke længere end et lyn, men lynet selv er ikke hurtigere end dyret var, for det befandt sig allerede tyve skridt borte fra Thibault, da han slyngede spyddet efter det, uden dog denne gang at være heldigere end den første.

Imidlertid hørte han, at hundenes halsen stedse kom nærmere; han indså at det nogle minutter efter ville blive umuligt at udføre hans plan.

Men til ære for hans udholdenhed må vi bemærke, at hans længsel efter at bemægtige sig dåhjorten blev stærkere, efter som vanskelighederne tog til.

"Have den må jeg!" mumlede han. "Ja, og hvis der gives en Gud for fattige folk, skal jeg hævne mig på denne elendige baron, der har slået mig som en hund, skønt jeg er et menneske og rede til at bevise ham det jo før jo hellere."

Thibault bukkede sig efter sit spyd og fortsatte sit løb.

Men det var som om den gode Gud, han havde påkaldt, enten ikke havde hørt ham eller også ville drive ham til fortvivlelse, for hans tredje forsøg faldt ikke heldigere ud end de to andre.

"Død og Helvede!" råbte Thibault. "Den gode Gud må absolut være døv, lader det til. Nå, så lad da djævlene åbne deres øren og høre mig! I Guds eller i Djævelens navn vil og skal jeg have dig, forbandede dyr!"

Thibault havde næppe ytret denne dobbelte gudsbespottelse, førend dåhjorten gjorde omkring, passerede ham for fjerde gang og forsvandt i buskene.

Dette skete så hurtigt og uventet, at Thibault ikke en gang fik tid til at løfte sit spyd.

I dette øjeblik var de gøende hunde kommet ham så nær, at han holdt det for uklogt at fortsatte forfølgelsen.

Han så sig om, fik øje på en løvrig eg, kastede sit spyd ind i en busk, klatrede op ad træet og fortrak sig mellem bladene.

Han antog med rette, at siden dåhjorten havde begyndt sin flugt på ny, ville jagten og jægerne kun passere ham forbi, mens de fulgte dyrets fært.

Hundene havde ikke mistet den, trods alle hjortens kneb og rænker.

Thibault havde vel ikke været fem minutter oppe i træet, førend han så hundene komme, fulgt lige i hælene af baron Jean, der, trods sine femoghalvtreds år, holdt sig i spidsen af jagttoget, som om han kun havde været tyve.

Men den ædle herre var i et raseri, som vi ikke vil forsøge at skildre.

At spilde fire timer på en elendig dåhjort … og endnu være lige nær!

Det var aldrig overgået ham før.

Han skældte sine folk ud, han piskede sine hunde, og sin hest havde han i den grad bearbejdet med sporerne, at det blod, der flød af dens sider, havde givet det tykke lag snavs, som dækkede hans gamacher, en rødlig farve.

Imidlertid havde baronen dog haft en kortvarig satisfaktion, da jagten ankom til broen over åen Ourcq; for koblet havde optaget færten med en sådan enighed, at da det fløj over broen, ville den kappe, ulvejægermesteren bar foran sig på sadelknappen, havde været tilstrækkelig til at dække alle hundene på én gang.

I det øjeblik var hr. Jean så fornøjet, at han ikke lod sig nøje med at nynne en munter vise, men løftede sit horn og gav sig til at blæse i det med sine lungers hele kraft. Dette gjorde han aldrig undtagen i overordentlige anledninger.

Men til al ulykke skulle hr. Jeans glæde ikke vare længe.

Lige under det træ, som Thibault var klatret op i, og i samme øjeblik, som hundene, som alle havde slået an på en gang, gav en koncert til bedste, der mere og mere kildrede baronens øren, forstummede hele koblet pludselig som ved et trylleslag.

På sin herres befaling steg Marcotte nu af hesten for at se, hvad der var i vejen.

Hundedrengene sluttede sig til ham og hjalp ham i hans efterforskninger.

Man fandt intet.

Men Engoulevent, som det var såre magtpåliggende, at man blæste det dyrs "hallali", han havde opdrevet; Engoulevent gav sig nu også til at lede.

Alle søgte, forskede og skreg, for at sætte liv i hundene.

"For tusinde djævle!" råbte baronen med en tordenstemme, der overdøvede alle de andre, "er hundene da faldet i et hul, Marcotte?"

"Nej, monsigneur, de er her, men mælet er gået fra dem."

"Mælet er gået fra dem?" gentog baronen.

"a, monsigneur; jeg begriber det ikke, men således forholder det sig."

"Mælet gået fra dem … her, midt i skoven, hvor der hverken findes bække at svømme over eller klipper at klatre over! Du er gal, Marcotte!"

"Jeg … gal, monsigneur?"

"Ja, du er gal, siger jeg dig, lige så sandt som dine hunde er nogle skindmære!"

Marcotte plejede ellers at finde sig i de skældsord, baronen i jagtens kritiske øjeblikke gerne opvartede sine omgivelser med, med en beundringsværdig tålmodighed. Men dette prædikat, anvendt på hans hunde, bragte ham i harnisk. Han rettede sig i vejret i hele sin højde og udbrød med heftighed:

"Hvad, monsigneur? Skindmære … Mine hunde skindmære? Hunde som har sønderrevet en gammel ulv efter en så rasende

parforcejagt, at Deres bedste hest kreperede under den? … Mine hunde skindmære!"

"Ja, jeg siger det endnu en gang, Marcotte – skindmære! Det er kun skindmære, der giver tabt efter en elendig jagt på nogle timer."

"Monsigneur," svarede Marcotte med en på en gang munter og smertelig bevægelse, "monsigneur, sig at det er min skyld, sig, at jeg er et fæ, en dumrian, et æsel, en klodrian, et bakkelsebæst; beskæm mig i min egen person, i min kones, i mine børns, det er mig lige meget; men angrib mig ikke i min funktion som første pikør, insultér ikke mine hunde … det beder jeg Dem om ved alle de tjenester, jeg har ydet Dem!"

"Men hvorledes forklarer du hundenes tavshed? Sig mig, hvorledes forklarer du den? … Jeg ville jo gerne høre dig … Tal, for djævelen!"

"Jeg kan lige så lidt forklare det som De selv, monsigneur; det forbistrede dådyr må være fløjet bort med skyerne eller også have forstukket sig i jordens indvolde."

"Det var en dejlig forklaring!" udbrød baron Jean. "Vor dåhjort har altså begravet sig som en kanin, eller også er han gået til vejrs som en urhane."

"Monsigneur, det var blot en talemåde, jeg brugte. Men så meget er vist, så meget står fast, at det må være gået til med djævelskunster. Lige så vist som det er højlys dag, lige så vist er det, at mine hunde pludselig og i et nu er blevet enige om at standse. Spørg vore folk, som var i nærheden tillige med mig! Nu snuser de ikke en gang. Der ligger de, plat på bugen, som hjorte, der hviler sig. Går det naturligt til?"

"Pisk dem dygtigt igennem!" råbte baronen. "Pisk dem, til hårene flyver af! Der gives intet bedre middel til at forjage den onde ånd."

Baron Jean ville nærme sig, for med nogle få piskeslag at skærpe de eksorcismer, som Marcotte på hans befaling foretog med de stakkels dyr, da Engoulevent nærmede sig med hatten i hånden ag med en frygtsom bevægelse standsede sin herres hest.

"Monsigneur," sagde den vordende pikør. "jeg tror i dette træ at have opdaget en gøg, der måske vil kunne give nærmere oplysning om, hvad vi ønsker at vide."

"Hvad er det for noget vås, du der kommer med, din marekat?" brummede baron Jean. "Stop lidt, slyngel, så skal jeg lære dig at drive gæk med din herre."

Og baronen løftede sin pisk.

Men Engoulevent holdt sin arm over hovedet som et skjold og vedblev med en spartaners stoicisme:

"Slå til, hvis De vil, monsigneur, men se op i dette træ, og når Deres Nåde har set den fugl, der sidder der oppe, er der mere rimelighed for at jeg får en pistol [Note 5)] end et piskeslag."

Med disse ord pegede den unge mand på egen, hvor Thibault havde søgt sin tilflugt, da han hørte jægerne nærme sig.

Fra gren til gren var han klatret lige op til toppen.

Hr. Jean holdt hånden over øjnene og opdagede Thibault.

"Det var besynderligt!" sagde han; "i skoven ved Villers-Cotterêts graver dådyrene sig ned i jorden som ræve, og folk går til vejrs som ravne. Men forresten," tilføjede den værdige herre, "vil vi snart erfare, hvad vi har at rette os efter."

Han sænkede nu hånden fra øjnene ned til munden.

"Hallo, ven!" råbte han, "skulle en lille samtale med mig på ti minutter konvenere dig?"

Men Thibault iagttog den dybeste tavshed.

"Monsigneur," sagde Engoulevent, "hvis De ønsker det …"

Og han gjorde tegn til, at han var rede til at stige op i træet.

"Nej, nej," svarede baronen med en afværgende gebærde.

"Min gode ven," vedblev han, idet han på ny vendte sig til Thibault, uden at genkende ham, "behager det dig at svare eller ej?"

Han gjorde et lille ophold.

"Nej, altså, så vidt jeg mærker; du spiller den døve. Vent et øjeblik, så skal jeg tage min råber."

Han rakte hånden ud imod Marcotte, som gættede, hvad han ville, og rakte ham sin karabin.

For at narre jægerne, anstillede Thibault sig, som om han havde travlt med at afbryde tørre kviste, og denne syssel drev han med en sådan iver, at han ikke så baronens gebærde eller holdt den i alt fald for en tom trussel, som han ikke tillagde den vigtighed, den fortjente.

Ulvejægermesteren ventede i nogen tid på det forlangte svar, men da han mærkede, at der intet kom, lagde han fingeren på aftrækkeren, skuddet gik af, og man hørte lyden af en gren, som blev knækket.

Den knækkede gren var netop den, Thibault stod på.

Den dygtige skytte havde knust den mellem stammen og træskomagerens fod.

Berøvet sit støttepunkt rullede Thibault ned fra gren til gren.

Til alt held var træet løvrigt og grenene stærke; disse hindringer sagtnede faldets hurtighed, og i sin rikochetagtige

dalen kom Thibault til sidst ned til jorden uden anden skade end en dødelig angst og nogle ubetydelige kontusioner på den del af legemet, der først havde berørt jorden.

"Ved *monsigneur* Beelzebubs horn!" råbte hr. Jean, henrykt over sit vellykkede skud, "det er jo min spottefugl fra i morges! Ah! Så den konversation, du førte med min pisk, forekom dig sagtens for kort … og du vil atter optage tråden, hvor den blev afbrudt?"

"O, hvad det angår, nej, *monsigneur*," svarede Thibault med den mest fuldkomne oprigtighed i tonen.

"Så meget des bedre for din hud, min gut. Sig mig nu en gang, hvad bestilte du deroppe i egetræet?"

"De ser det jo, nådige herre," svarede Thibault og pegede på nogle kviste, der lå spredt hist og her, "jeg samlede lidt tørt brænde til min skorsten."

"Godt! men nu kan du vel også fortælle os, uden omsvøb, hvad er der blevet af vor dåhjort … kan du ikke?"

"Ja, ved Djævelen, han må vide det," mente Marcotte, "al den stund han sad så højt, at ingen af dyrets bevægelser kan have undgået ham."

"Jeg sværger Dem til, *monsigneur*," sagde Thibault, "at jeg ikke ved, hvad De mener med den forbistrede dåhjort!"

"Vil man høre!" råbte Marcotte, glad over at kunne lede sin herres vrede over på en anden. "Han har ikke set dyret, han ved ikke en gang hvad vi mener med vor forbistrede dåhjort! Se, nådige herre, se! Disse blade bærer tydeligt mærke af dyrets hove; det var her, hundene gjorde holdt, og trods denne skønne fært genfinder vi intet spor af hjorten i ti, tyve, ja ikke en gang i hundrede skridts afstand."

"Hører du?" sagde baron Jean til Thibault, "du var deroppe i træet; hjorten er kommet lige under dine fødder. For Fanden! Han må dog have gjort mere støj end en mus, og det er en umulighed, at du ikke skulle have lagt mærke til ham."

"Han har dræbt dyret og så skjult det et eller andet sted i en busk," påstod Marcotte. "Det er så klart som at to og to er fire."

"O, nådige herrer," udbrød Thibault, der bedst vidste, hvor grundløs denne beskyldning var, "jeg sværger det ved alle helgener i Paradiset, at jeg ikke har dræbt eders dåhjort … jeg sværger det ved min sjæls salighed … og hvis jeg har bibragt den så meget som en skramme, så gid jeg må dø på stedet! Forresten, hvis jeg havde dræbt dyret, så må jeg også have såret det; gennem det sår må blodet være løbet ud, men led selv, hr. pikør … De vil, Gud være lovet, ikke finde det mindste blodspor. Jeg skulle have dræbt det stakkels dyr? Men min Gud, med hvad da? Med hvad da? Hvor er mit våben? … Jeg har, som De ser, *monsigneur*, intet andet våben end min kniv."

Til ulykke for Thibault havde han næppe udtalt disse ord, førend mester Engoulevent, der i nogle minutter havde strejfet omkring i nærheden, atter kom til syne med det spyd i hånden, som Thibault havde kastet ind imellem buskene, inden han klatrede op i træet.

Han rakte baron Jean dette våben-

Engoulevent var åbenbart Thibaults onde engel.

3. Agnelette

Baronen tog våbnet ud af Engoulevents hænder og betragtede det længe fra den ene ende til den anden, uden at ytre et ord.

Derpå viste han træskomageren billedet af en lille træsko, der var indskåret i grebet og tjente Thibault til kendemærke.

"Ah, Urian!" sagde ulvejægermesteren, "dette vidner slemt imod dig. Ved du vel, at dette spyd lugter djævleblændt af vildt? Nu har jeg ikke andet end at fortælle dig, kammerat, end følgende: Du har gået på krybskytteri, og det er en grov forbrydelse; du har begået mened, og det er en grov synd; derfor vil vi nu, for at frelse din sjæl, som du har svoret ved, lade dig udsone alt dette."

"Marcotte," sagde han, "tag to remme og bind mig denne krabat til et træ, efter at have afført ham hans trøje og hans skjorte; giv ham derpå seksogtredive slag over rygraden med dit gehæng; et dusin for meneden og to dusin for vildttyveriet … nej, jeg fortalte mig: et dusin for vildttyveriet og to for meneden … når man lader Gud have forrangen."

Denne orden faldt ganske i folkenes smag, som jublede højt af glæde over at have en arm synder, de kunne give deres ærgrelse luft på over en uheldig jagt.

Skønt Thibault protesterede og svor ved alle helgener i kalenderen, at han ikke havde dræbt hverken hjort eller hind, hverken ged eller kid, blev han han afklædt og fastsurret til en træstamme.

Derpå begyndte eksekutionen.

Pikøren håndterede gehænget så fyndigt, at uagtet Thibault havde lovet sig selv, at han ikke ville give en lyd fra sig, og bed sig i læberne for at holde sit løfte, åbnede han dog munden ved det tredje slag og udstødte et skrig.

Baron Jean var måske, som man har haft lejlighed til at se, den mest brutale herre i ti miles omkreds; men han havde intet hårdt hjerte. Den arme djævels jammerskrig, som stedse blev lydeligere, skurrede i hans øren.

Men da vildttyverierne i Hans Højheds skove for hver dag blev frækkere, var han bestemt på at lade dommen fuldbyrde i dens helhed.

Kun besluttede han at unddrage sig det pinefulde syn og gjorde derfor omkring med hesten for at fjerne sig.

I det øjeblik, han udførte denne manøvre, kom en ung pige ilende ud fra krattet, kastede sig på knæ ved siden af hans hest og opløftede sine store skønne øjne, der stod fulde af tårer, til hr Jean.

"Monsigneur," sagde hun, "for Guds barmhjertigheds skyld, benåd denne mand!"

Baronen så ned på den knælende pige.

Det var virkelig et henrivende barn, næppe seksten år gammel, med en fin og slank vækst, et ansigt som mælk og blod, store blå øjne, fulde af blidhed og finhed, og et så yppigt blondt hår, at det, trods den dårlige sorte lærredshue, der dækkede hendes hoved, bølgede ned på alle sider.

Skønt den smukke supplikantindes kostume var højst beskedent og bestod af simpelt lærred, bemærkede Jean dog straks alt dette, og da han ingenlunde var en hader af smukke

ansigter, besvarede han den nydelige bondepiges blik med et veltalende smil.

Men da han blot betragtede hende, uden at svare, og eksekutionen imidlertid gik sin jævne gang, vedblev hun med endnu mere bønlige gebærder:

"For Himlens skyld, nåde, monsigneur! Sig til Deres folk, at de skal lade den stakkels mand gå! Hans skrig sønderriver mit hjerte."

"For tusind vognfulde grønne djævle!" råbte ulvejægermesteren, "du interesserer dig mægtigt for denne lømmel, mit smukke barn! Er det måske din broder?"

"Nej, monsigneur."

"Din fætter?"

"Heller ikke."

"Din elsker?"

"Min elsker! … Det er Deres spøg, monsigneur."

"Hvorfor ikke? I så fald må jeg tilstå, min vakre pige, at jeg misunder ham hans lod."

Barnet slog øjnene ned.

"Jeg kender ham ikke, monsigneur; jeg ser ham i dag for første gang."

"For ikke at tale om, at hun ser ham bagfra!" bemærkede Engoulevent, som troede øjeblikket passende til at indflette en flov vittighed.

"Hold mund!" tordnede baronen.

Derpå vendte han sig atter til den unge pige.

"Virkelig?" sagde han smilende. "Nå, siden han hverken er din slægtning, eller din elsker, så gad jeg nok se, hvor vidt du vil

drive kærligheden til din næste. Lad os slutte en handel, min smukke pige!"

"Hvad skal den bestå i, monsigneur?"

"Denne tølpers benådning for et kys!"

"O, hjertens gerne!" udbrød den unge pige. "Købe et menneskes liv for et kys! Jeg er vis på, at selv præsten ikke ville holde det for nogen synd."

Og uden at vente, til hr. Jean bukkede sig ned for selv at tage, hvad han fordrede, kastede hun sin ene træsko fra sig, satte sin lille fod på spidsen af ulvejægermesterens støvle, greb hesten i manken og svingede sig således op i højde med den barske barons ansigt og bød ham sine runde, friske kinder, der var så fløjlsbløde som dunet på en fersken i august måned.

Hr. Jean havde kun betinget sig et kys, men tog to; derpå gav han, sit løfte tro, Marcotte et tegn til at holde inde med eksekutionen.

Marcotte aftalte slagene samvittighedsfuldt; det tolvte svævede i luften, da han fik ordre til at standse.

Han anså det ikke for passende at holde det tilbage; han fandt måske endog, at han burde give det værdien af to sædvanlige slag, for ikke at beskyldes for at knibe i sit mål; vist er det, at det sidste slag tilredte Thibaults skuldre endnu værre end noget af de tidligere.

Nu blev træskomageren rigtignok løst.

Imens sladrede baron Jean med den unge pige.

"Hvad hedder du, min glut?"

"Georgine Agnelet, monsigneur … min moders navn; men folk her på egnen lader sig nøje med at kalde mig Agnelette [Note 6)]."

"Pokker heller! Det er et slemt navn, mit barn."

"Hvorfor?"

"Fordi det stempler dig som ulvens bytte, min snut. Hvor er du fra, Agnelette?"

"Fra Preciamont, monsigneur."

"Og du vover dig så ganske alene ud i skoven, mit barn? Det er meget dristigt af et lille lam."

"Jeg er nødt til det, monsigneur. Vi har tre geder, som vi lever af, min moder og jeg."

"Går disse geder da på græs her?"

"Ja, nådige herre."'

"Og du er slet ikke bange … en ung, smuk pige … for at være ganske alene i skoven?"

"Jo, monsigneur, mangen gang gyser det rigtignok i mig."

"Og hvorfor gyser du?"

"O, om vinteraftenerne fortæller man så mange slemme historier om varulve, at det så tit, når jeg ser mig ene langt inde mellem træerne og ikke hører andet end vestenvinden, der farer susende gennem grenene, løber mig iskoldt ned ad ryggen, og hårene ordentlig rejser sig på mit hoved. Når jeg da hører lyden af Deres horn og Deres hundes gøen, bliver jeg straks beroliget."

Det svar behagede baron Jean overordentlig; han strøg sit tykke skæg og vedblev:

"Det er sandt … vi ligger i en temmelig hvas fejde med de herrer ulve; men ved Guds blod, min smukke, jeg kender et middel til for fremtiden at befri dig fra denne angst."

"Hvilket middel, nådige herre?"

"Kom herefter til slottet Vez; aldrig har nogen ulv eller varulv overskredet dets volde eller grave anderledes end bundet ved en strikke til en stang."

Agnelette rystede på hovedet.

"Ikke? Du vil ikke … Og hvorfor vægrer du dig?"

"Fordi jeg der vil finde, hvad der endnu er værre en ulven."

Dette svar aflokkede baron Jean en skraldende latter, som hele jægerbanden, der så deres herre le, pligtskyldigst deltog i.

Synet af Agnelette havde virkelig gengivet herren til Vez hans gode lune, og han ville måske endnu længere have sladret og leet med hende, hvis Marcotte, som havde blæst til retræte og koblet sine hunde, ikke med ærbødighed havde mindet baronen om, at man havde et langt ridt at tilbagelægge, inden man nåede slottet. Hr. Jean tog derfor afsked med den unge pige, idet han nikkede til hende med en venligt truende mine, og fjernede sig, fulgt af sine folk.

Agnelette blev alene tilbage med Thibault.

Vi har fortalt, hvad Agnelette havde gjort for Thibault, og hvor smuk hun var.

Og dog gjaldt Thibaults første tanke, da han befandt sig ene med den unge pige, ikke hans frelserinde: hans første tanke dikteredes ham af hans had og hævngerrighed.

Thibault havde, som vi ser, allerede fra morgenstunden af vandret på syndens bane.

"Hvis Djævlen bønhører mig denne gang, fordømte baron," råbte han og strakte sin knyttede hånd ud efter jagttoget, der netop forsvandt for hans blik, "hvis Djævlen bønhører mig, skal jeg tilbagebetale dig alt, hvad du har ladet mig lide i dag, med renter og renters renter. Det kan du være helligt forsikret om."

"De fører syndig tale," sagde Agnelette og nærmede sig Thibault, "baron Jean er en god herre, meget velgørende mod fattige folk og altid høflig mod fruentimmer."

"Nå! Når alt kommer til alt, er jeg ham vel en tak skyldig for de prygl, han lod mig tildele?"

"De må dog tilstå, hvis De vil være oprigtig," svarede den unge pige leende, "at disse prygl ikke var så ganske ufortjente."

"Ah!" udbrød træskomageren; "det lader til, at baron Jeans kys har gjort Dem hovedet kruset, min smukke Agnelette!"

"Jeg troede mindst, at De ville bebrejde mig dette kys, hr. Thibault, men hvad jeg har sagt, står jeg fast ved: baron Jean var i sin gode ret ..."

"Da han lad mig mørbanke?"

"Hvorfor jager De på de fornemme herrers ejendomme?"

"Hvorfor? Er vildtet ikke for alle mennesker, for bønderne lige såvel som for de fornemme herrer?"

"Nej; for vildtet opholder sig i deres skove, det ernære sig ved deres græs, og De er ikke berettiget til at kaste Deres spyd efter en dåhjort, der tilhører hertugen af Orleans."

"Hvem har sagt Dem, at jeg har kastet mit spyd efter hans dåhjort?" spurgte Thibault, idet han trådte hen til Agnelette med en næsten truende mine.

"Hvem der har sagt mig det? Mine øjne; og jeg kan forsikre Dem, hr. Thibault, de lyver ikke. Ja, jeg så Dem kaste Deres spyd, da De stod skjult bagved bøgetræet derhenne."

Den sikkerhed, hvormed den unge pige ytrede den usminkede sandhed, dæmpede øjeblikkelig Thibaults vrede.

"Nuvel, var det da så farligt," sagde han, "om en stakkels djævel en gang gjorde sig til gode med en fornem herres

overflødighed? Tænker De måske, jomfru Agnelette, ligesom dommerne, der siger, at et menneske fortjener galgen for en elendig kanins skyld? Mener De, at den gode Gud mere har skabt dette dådyr for baron Jean end for mig?"

"Den gode Gud, hr. Thibault, har forbudt os at begære næstens gods. Følg den gode Guds love, og De vil ikke befinde Dem ilde ved det."

"Så De kender mig altså, min smukke Agnelette, siden De uden omstændighed kalder mig ved mit navn?"

"Ja; jeg husker, jeg så Dem en dag ved festen i Boursonnen; man kaldte Dem den smukke danser, og alle flokkede sig om Dem."

Denne kompliment afvæbnede Thibault fuldstændig.

"Javel," sagde han, "nu husker jeg også, jeg har set Dem. Ved denne fest dansede vi endda sammen, men De var mindre den gang end nu; derfor kendte jeg dem ikke straks … men nu genkender jeg Dem godt. Ja, De havde en rosenrød kjole på og et nydeligt lille hvidt korset; vi dansede mælkedansen sammen. Jeg ville kysse Dem; men De tillod det ikke; De sagde, at man kun kysede sin *vis-à-vis*, men ikke sin dame."

"Ah, De har en god hukommelse, hr. Thibault."

"Ved De vel, Agnelette, at De i dette år, for det er et år siden, ikke blot er blevet meget større, men også smukkere? Ja, ja, De forstår at slå to fluer med et smæk."

Den unge pige rødmede og slog øjnene ned.

Hendes rødme og hendes forvirring gav hendes ansigt en forhøjet ynde.

Thibault betragtede hende med stigende opmærksomhed.

"Har De en elsker, Agnelette?" spurgte han den unge pige i en tone, der forrådte en vis bevægelse.

"Nej, hr. Thibault," svarede hun, "jeg har ingen, og jeg hverken kan eller vil have nogen."

"Hvorfor ikke? Er kærligheden da så slem, at den volder Dem angst?"

"Nej, men det er ikke en elsker, jeg ønsker mig."

"Hvad er det da?"

"En mand."

Thibault gjorde en bevægelse som Agnelette enten ikke så eller lod som hun ikke så.

"Ja," gentog hun, "en mand. Bedstemoder er gammel og svag, og en elsker ville adsprede mig for meget til, at jeg kunne vise hende den behørige omhu; en mand derimod … hvis jeg fandt en brav yngling, der ville ægte mig … en mand ville hjælpe mig at pleje hende i hendes alderdom, og han ville dele den opgave med mig, som Gud har givet mig: at forsøde hendes sidste dage."

"Men," indvendte Thibault, "ville denne mand tillade, at De elskede Deres bedstemoder højere end ham selv? Ville han ikke se på den ømhed, De viste den gamle kone, med skinsyge øjne?"

"O," svarede Agnelette med et elskeligt smil, "det har ingen fare. Bliver jeg gift, skal min mand aldrig få grund til at beklage sig over mangel på kærlighed; jo venligere og mere overbærende han bliver mod den gode kone, desto mere hengiven vil jeg blive ham, desto mere vil jeg arbejde, for at der ikke skal fattes vor lille husholdning på noget. Jeg ser spinkel og svagelig ud, og De tiltror mig ikke mange kræfter; men jeg er flink og udholdende i mit arbejde, kan De tro; når hjulet taler med, kan man arbejde

både nat og dag, uden at blive træt. Min gud, hvor vil jeg ikke holde af den, der holder af bedstemoder! O, jeg forsikrer Dem, hun, min mand og jeg, vi vil alle tre blive såre lykkelige!"

"Du mener, I vil alle tre blive såre fattige, Agnelette."

"Er vel de riges kærlighed og venskab en hvid mere værd end de fattiges? Når jeg har plejet min bedstemoder rigtig godt, hr. Thibault; når hun tager mig på sit skod, i sine stakkels sitrende arme, og hendes gode gamle rynkede ansigt lægger sig op til mit; når jeg føler mine kinder blive våde af de rørelsens tårer, der strømmer fra hendes øjne, da giver jeg mig også til at græde, og disse tårer, hr. Thibault, de er så lette og søde, at ingen dame eller frøken, selv om hun er dronning eller prinsesse, kan føle en mere levende glæde i sine levende timer. Og dog er vi begge, min bedstemoder og jeg, vistnok de fattigste skabninger i mange miles omkreds."

Thibault hørte på alt dette uden at svare. Han var hensunken i et af sine drømmerier, der er ejendommelige for ærgerrige gemytter.

Og dog havde han, midt i sine ærgerrige drømme, øjeblikke, da han følte lede og modbydelighed.

Han, som så ofte havde tilbragt hele timer med at betragte de skønne og adelige damer ved hertugen af Orleans' hof, når de steg op eller ned af slotstrapperne; han, som så ofte havde tilbragt hele nætter med at stirre op på vinduerne i herresædet Vez, når det glimrede i festlig belysning, han spurgte sig selv, om det, der så ofte havde foresvævet hans ærgerrighed som det højeste mål, en fornem dame og en pragtfuld bolig, vel opvejede et stråtag med det hulde og skønne barn som man kaldte Agnelette.

Men denne gode lille pige var rigtignok også så nydelig, at alle grever og baroner i omegnen ganske sikkert ville have misundt han hendes besiddelse.

"Nuvel, Agnelette," sagde Thibault, "hvis nu en mand som jeg tilbød sig at blive Deres husbond, ville De så tage ham?"

Vi har allerede bemærket, at Thibault var en vakker ung mand, at han havde smukke øjne og et smukt sort hår, og at hans rejsen omkring i Frankrig havde gjort ham til noget mere end en sædvanlig håndværker. Desuden fatter man snart tilbøjelighed for de mennesker, man har gjort godt, og Agnelette havde efter al sandsynlighed reddet Thibaults liv; for således som Marcotte slog til, ville delinkventen have udåndet inden det 36. slag.

"Ja," svarede hun, "hvis han ville være god mod bedstemoder."

Thibault tog hendes hånd.

"Nuvel, Agnelette," sagde han, "det vil vi tale om en anden gang, men dog med det første, mit barn."

"Når De selv vil, hr. Thibault."

"Og De må sværge mig til, at De vil elske mig inderligt, hvis jeg ægter Dem, Agnelette."

"Kan man da elske andre mænd end sin egen?"

"Det er ligemeget, jeg ønskede nok en lille ed af Dem, som f.eks.: 'Hr. Thibault, jeg sværger Dem til, at jeg aldrig vil elske nogen anden end Dem.'"

"Hvad nytter en ed til? En retskaffen piges løfte må være nok for en retskaffen karl."

"Og hvornår skal brylluppet stå, Agnelette?" spurgte Thibault, idet han søgte at slynge sin arm om den unge piges midje.

Men Agnelette rev sig blidt løs.

"Kom og tal med bedstemoder," sagde hun, "det tilkommer hende at bestemme det; for i aften må De lade Dem nøje med at hjælpe mig mit brændeknippe op på hovedet, for det er sent, og der er er næsten en hel *lieue* herfra til Preciamont."

Thibault efterkom den unge piges begæring; derpå ledsagede han hende ud til Villemont-hækken, hvorfra man kunne se kirketårnet i hendes landsby.

Her overhængte han den smukke Agnelette så længe med bønner, til hun lod ham tage et kys som et afdrag på hans tilkommende lykke.

Langt mere bevæget af dette ene kys, end hun var blevet af baronens det dobbelte, fremskyndede Agnelette sine skridt, trods den byrde, som hun bar på hovedet, og som syntes at være alt for tung for en så spinkel og fintbygget skabning.

Thibault stod i nogen tid og fulgte Agnelette med blikket, mens hun vandrede over heden.

Den indtagende piges skønne arme, som hun holdt byrden i ligevægt på hovedet med, lod hendes vækst fremtræde i hele sin livlighed og synes at fordoble dens bøjelighed og ynde.

Hendes silhuet aftegnede sig på en herlig måde mod horisontens mørkeblå baggrund.

Pigen var næsten kommet til de første huse i landsbyen, da hun pludselig bøjede af bagved en bakke og forsvandt for Thibaults blik.

Denne udstødte et suk og stod et øjeblik fordybet i sine betragtninger.

Dette suk blev ikke udpresset af hans bryst ved den glade tanke at den gode og henrivende skabning kunne blive hans.

Nej, han havde ønsket sig Agnelette, fordi Agnelette var ung og smuk, og fordi det lå i Thibaults ulyksalige natur at begære alt, hvad der var eller kunne blive en andens.

Han havde hengivet sig til dette ønske under indtrykket af den naivitet, hun havde talt til ham med.

Men Agnelettes billede var blot i hans hoved, ikke i hans hjerte.

Thibault var ikke i stand til at elske således som man bør elske, når man, selv fattig, fatter tilbøjelighed for en fattig pige, det vil sige uden at have andet for øje, uden at attrå andet, en fuld inderlig genkærlighed.

Nej, tværtimod, jo længere han fjernede sig fra Agnelette, ret som om det var hans gode engel, han fjernede sig fra, desto heftigere indfandt den misundelige higen, der så ofte martrede ham, sig atter i hans sjæl.

Det var ganske mørkt, da han nåede sit hjem.

4. Den sorte ulv

Det første, Thibault foretog sig, var at spise til aften, for han var ganske afkræftet.

Dagen havde været svanger på ulykkelige begivenheder, og blandt disse begivenheder havde nogle været af den natur, at de nok kunne skærpe appetitten.

Imidlertid var aftensmaden ikke så saftig, som han havde tænkt sig under sin jagt på dådyret.

Dådyret var, som vi allerede har fortalt, ikke blevet fældet af Thibault, og nu måtte da den glubende hunger, der plagede ham, give rugbrødet stegens smag.

Næppe havde han begyndt sit tarvelige måltid, førend han bemærkede, at hans ged, – vi tror at have omtalt, at han ejede en sådan – gav sig til at bræge på det ynkeligste.

Han troede, at den længtes efter sit aftenfoder, og hentede derfor en favnfuld frisk græs fra sit skur.

Da han åbnede den lille stalddør, sprang geden ud med en sådan heftighed, at den nær havde revet sin herre omkuld.

Derpå fo'r den, uden at lade sig opholde af det foder, Thibault bragte den, ind i huset.

Thibault kastede sin byrde fra sig og løb efter dyret for at bringe det tilbage til dets bolig. Men i begyndelsen ville det ikke lykkes ham. Han måtte anvende magt, og selv imod magten satte det stakkels dyr hele den modstandskraft, en ged er i stand til at opbyde, idet det stemmede sig bagover med forbenene stift udstrakte og med krumme lænder, mens træskomageren trak det i hornene.

Efter en lang kamp gav geden endelig tabt og blev atter lukket inde.

Men trods det rige måltid, Thibault havde efterladt den i stalden, vedblev den at klage og jamre sig.

Utålmodig og forundret stod træskomageren for anden gang op fra sit bord og åbnede stalddøren så varsomt, at geden ikke kunne slippe ud.

Han gav sig nu til at lede med hænderne i alle kroge og hjørner for at komme efter årsagen til denne dyrets angst.

Pludselig kom hans fingre i berøring med et fremmed dyrs tykke og varme pels.

Thibault var ingen kujon … langtfra.

Dog trak han sig hastigt tilbage.

Han gik ind i sin stue, tog lyset og vendte tilbage til stalden.

Han havde nær tabt lampen, da han i det dyr, der havde forskrækket hans ged så meget, genkendte baron Jeans dåhjort … den samme, som han havde forfulgt, som han havde fejlet, og som han havde ønsket sig i Djævlens navn, da han ikke kunne få den i Guds … den samme, hvis fært hundene havde mistet, og som havde indbragt ham en så forsvarlig lussing.

Thibault nærmede sig den sagte, efter at have forvisset sig om, at døren var fast tillukket.

Det arme dyr var enten så udmattet eller så mærkværdig tamt, at det ikke gjorde en eneste bevægelse for at flygte, men lod sig nøje med at betragte Thibault med sine store, sorte øjne, som frygten gjorde endnu mere udtryksfulde.

"Jeg må have ladet døren stå åben," mumlede træskomageren, "og hjorten, som ikke vidste, hvorledes den skulle klare sig på anden måde, har da søgt beskyttelse her."

Men da Thibault tænkte sig om, kom han i hu, at da han første gang, ti minutter i forvejen, åbnede døren, havde klinken siddet så fast, at han måtte støde den op med en sten.

Desuden ville geden, der, som vi har set, ikke syntes at finde behag i sin nye kammerats selskab, sikkert have benyttet lejligheden til flugt, hvis døren havde stået åben.

Dertil kom nu, at Thibault ved at se nøjere til, bemærkede, at dåhjorten var bundet til krybben med et reb.

Skønt træskomageren som sagt var temmelig modig af sig, begyndte en kold sved at perle i tykke dråber ved hans hårrødder, en sælsom gysen gik gennem alle hans lemmer, og hans tænder klaprede højt.

Han forlod stalden, lukkede døren og opsøgte atter sin ged, som havde benyttet det øjeblik til flugt, da træskomageren hentede lys, og som nu lå i en krog ved arnestedet, tilsyneladende fast bestemt på denne gang ikke at forlade et sted, der i det mindste for øjeblikket forekom den langt mere ønskværdigt end dens sædvanlige leje.

Thibault erindrede meget godt det ugudelige ønske, han havde rettet til Satan, men skønt han måtte tilstå, at dette ønske var blevet bønhørt på den vidunderligste måde, kunne han dog ikke tro på den Ondes diaboliske indskriden.

Da denne beskyttelse fra mørkets fyrstes side dog instinktivt ængstede hans sjæl, forsøgte han at bede, men da han ville løfte hånden til sin pande for at gøre korsets tegn, nægtede armen ham sin tjeneste, og skønt han hidtil havde bedt sit *Ave Maria* hver dag, var det ham nu umuligt at erindre et ord af det.

Til samme tid som han gjorde begge disse frugtesløse forsøg, foregik der en frygtelige omvæltning i Thibaults hjerne.

De onde tanker strømmede atter så rigelige ind på ham, at han troede at høre deres hvisken i hans øren, ligesom man hører bølgernes mumlen, når floden stiger, eller træernes raslen, når vintervinden farer gennem de bladløse grene.

"Når alt kommer til alt," mumlede han med bleg pande og stift stirrende blik, "er denne dåhjort, den komme nu fra Gud eller Djævlen, altid et godt fund, og jeg var en stor nar, om jeg ryster min kittel, når der regner manna ned på den. Hvis jeg frygter for at denne hjort er Djævlens vildt, tvinger intet mig til at spise den; forresten kunne jeg ikke spise den alene, og de, som jeg indbød til at fortære den med mig, ville angive mig, men jeg kan føre den levende til nonneklostret Saint Remy, hvis abbedisse vil betale mig den godt for at gøre sine nonner en glæde med det smukke dyr. Luften på det hellige sted vil lutre den, og den håndfuld gode, indviede dalere jeg vil få i betaling, kan ikke bringe min sjæl i fare.

Hvor mange dage måtte jeg ikke svede over mit arbejde og dreje boret for at tjene en fjerdedel af, hvad jeg nu kan få uden andet besvær end at trække dyret til dets nye stald! Det er vist og sandt, at Djævlen, som beskytter én, er at foretrække fremfor en himmelsk engel, der slår hånden af én. Hvis Satan vil føre mig for vidt, vil det være tidsnok at trække mig ud af hans klør; jeg er intet barn, intet lille lam, som Georgine … nej, ved den levende Gud, jeg kan gå lige ud og lader mig ikke lede af nogen!"

Han forglemte, den ulykkelige, som gjorde påstand på at gå lige ud og ikke lade sig lede af nogen, at han fem minutter i forvejen ikke havde kunnet løfte sin hånd op til panden.

Thibault gav sig selv så mange gode og gyldige grunde, at han besluttede at beholde dådyret, fra hvem det end var kommet. For de penge han fik for samme, agtede han at købe en brudekjole til sin forlovede.

For besynderligt nok, mindet om Agnelette opstod atter hos ham.

Han så hende klædt i en lang hvid kjole, med en krans af hvide liljer på hovedet, og et langt slør.

Han bildte sig ind, at når han havde en så elskelig skytsengel i huset, ville Djævlen, så stærk og så listig han end var, aldrig vove at overskride hans dørtærskel.

"Ja," sagde han, "da er der også et godt middel; hvis hr. Satan plager mig for groft, skynder jeg mig straks til Agnelettes bedstemoder, jeg beder om pigens hånd, ægter hende, og hvis jeg ikke længere kan huske mine bønner eller gøre korsets tegn, så har jeg en vakker lille kone, som aldrig har haft noget at bestille med Djævlen, og som vil gøre alt dette for mig."

Og efter denne overenskomst med sig selv gik Thibault, for at dåhjorten ikke skulle miste noget af sit værd, men forblive de hellige damer værdig, som han agtede at sælge den til, ud i stalden, hvor han fyldte krybben med godt foder og sørgede for, at dyret kunne hvile på et blødt stråleje.

Natten forløb uden nye begivenheder og sågar uden slemme drømme.

Næste dag var hr. Jean på farten igen som sædvanlig.

Men denne gang var det ikke en frygtsom dåhjort, hundene forfulgte; det var den ulv, som Marcotte have talt om, og som det var lykkedes ham samme morgen at opdrive på ny.

Det var en ulv af første skuffe.

Den måtte være meget gammel, skønt man kun flygtigt havde set den ved opdrivningen og med forbavselse bemærket, at den var ganske sort.

Men hvad enten den var sort eller grå, vist er det, at den var snild og dristig og lovede at give baron Jean fuldt op at bestille.

Angrebet i nærheden af Verte-Feuille, i dalgrunden ved Dargent, havde den faret over markerne ved Meutard, ladet Fleury og Dampleux ligge til venstre, men var derpå sprunget over vejen ved Ferté-Milon og havde fordybet sig i skovene ved Yvors.

Her havde den opgivet sit hidtil fulgte system: at løbe lige ud; den havde gjort omkring og var slået så ganske ind på den allerede tilbagelagte vej, at baron Jean, skønt han uafbrudt red i galop, genkendte de spor, hans hests hove havde efterladt om morgenen.

Da ulven var kommet tilbage til kantonen Bourg-Fontaine, havde den gennemstrejfet det i alle retninger; derpå havde den ført alle jægerne lige til det samme sted, hvor deres uheld tog sin begyndelse den foregående dg netop i omegnen af træskomagerens hytte.

Thibault, som ifølge de beslutninger, vi har omtalt, gjorde regning på endnu samme aften at aflægge Agnelette en visit, havde ganske tidligt givet sig i færd med sil arbejde.

Læserne vil måske spørge, hvorfor han ikke, i stedet for at tage fat på et arbejde, der indbragte ham så lidet, bragte sin dåhjort til damerne Saint Remy.

Det tog Thibault sig vel i vare for.

Om dagen kunne han umuligt vandre gennem skoven ved Villers-Cotterêts med et dådyr, som han havde fanget.

Hvad ville han have sagt til den første den bedste vildtfoged, han stødte på?

Nej, Thibault tænkte at forlade sit hus en aften i tusmørket, tage vejen til højre forbi sandgruberne og derpå liste sig ad galgevejen ud på Saint Remy-sletten i 200 skridts afstand fra klosteret.

Da Thibault hørte den første lyd af hornene og hundenes gøen, skyndte han sig at dynge en mængde tør hedelyng op udenfor døren til den stald, hvor hans fange var indespærret, således at døren var skjult for jægerne og deres herres blikke, hvis de tilfældigvis skulle gøre holdt udenfor hans hytte denne dag som den foregående.

Derpå tog han fat på sin træsko og arbejdede med en iver, som han selv aldrig havde set hos sig før; han så ikke en eneste gang op fra den klods, han udhulede.

Pludselig forekom det ham, at han hørte en skrabende lyd på sin dør.

Han ville netop forlade sit skur for at lukke op, da døren gav efter, og til Thibaults store forbavselse trådte en ualmindelig stor sort ulv ind i hans stue, *gående på bagpoterne*.

Da den kom midt hen på gulvet, satte den sig på ulvevis og stirrede stift på træskomageren.

Thibault greb en økse, som lå i nærheden, for at modtage den sælsomme gæst på en værdig måde; og for at skræmme ham, svingede han øksen over sit hoved.

Men ulvens fysiognomi antog et sælsomt udtryk af hån.

Han gav sig til at le.

Det var første gang, Thibault hørte en ulv le.

Han havde ofte hørt tale om at ulvene gøede som hunde.

Men aldrig havde han hørt tale om at ulvene lo som mennesker.

Og hvilken latter!

En mand, der havde leet som denne ulv, ville have indjaget Thibault stor skræk.

Han lod den allerede opløftede arm synke.

"Ved herren med den spaltede fod," sagde ulven med en klangfuld, sonor stemme, "hvad er du for en krabat, som jeg, på dit forlangende, sender den skønneste dåhjort i Hans kongelige Højheds skove, og som til løn derfor vil kløve hovedet på mig med en økse? En menneskelig erkendtlighed, der vel fortjener at hyle med ulvens!"

Da Thibault hørte hans stemme, lig hans egen, komme ud af dyrets legeme, begyndte hans knæ at skælve, og øksen faldt ud af hans hånd.

"Nå," vedblev ulven "lad os være fornuftige og sludre sammen som to gode venner. I går ønskede du dig baron Jeans dåhjort, og jeg førte den selv ind i din stald; ja, af frygt for at den skulle undvige, bandt jeg den selv til krybben; det fortjener dog noget bedre end et øksehug, skulle jeg mene."

"Ved jeg, hvem De er?" spurgte Thibault.

"Ah, du kender mig ikke? ... Nå, den grund lader jeg gælde."

"Jeg appellerer til Dem selv: kunne jeg formode en ven under denne fæle hud?"

"Fæle?" gentog ulven, idet den slikkede sin pels med en tunge, der var rød som blod, "du er vanskelig at tilfredsstille. Men der

er ikke tale om min hud. Er du tilbøjelig til at påskønne den tjeneste, jeg har vist dig?"

"Naturligvis," svarede træskomageren med en vis forvirring, "men jeg må dog kende Deres fordringer. Hvad gælder det om? Hvad ønsker De? Tal!"

"Først og fremmest ønsker jeg en drik vand, for disse fordømte hunde har gjort mig aldeles stakåndet."

"Øjeblikkelig, hr. ulv!"

Og Thibault ilede ud for at hente en skål frisk vand fra kilden, der sprang frem i ti skridts afstand fra hans hytte.

Thibault beviste ved denne iver, hvor lykkelig han var over at slippe for så godt køb.

Han satte skålen for ulven med et dybt buk.

Ulven tømte indholdet med en synlig tilfredshed og strakte derpå sine poter hen over gulvet lig en hvilende sfinx.

"Hør mig nu," sagde den.

"Er der da mere?" spurgte Thibault bævende.

"Ja, og det er noget, som det haster med," svarede den sorte ulv. "Kan du høre hundenes gøen?"

"Den er let at hore ... den nærmer sig mere og mere ... hundene vil være her inden fem minutter."

"Nuvel, det gælder om at skaffe mig dem fra halsen."

"Hvordan skal det gå til?" udbrød Thibault, som huskede, hvad det havde kostet ham, da han den foregående dag blandede sig i baron Jeans jagt.

"Besind dig! Tænk dig om! Vis, at du har hoved!"

"Det er virkelig nogle slemme kammerater, baronens hunde, og det De beder mig om, hr. ulv, er hverken mere eller mindre end at frelse Deres liv, for jeg forsikrer Dem: får de fat på Dem,

og det vil de efter al sandsynlighed få, så bliver De flået til charpi i et nu. Hvis jeg nu befrier Dem fra denne ubehagelighed," tilføjede Thibault, der troede at se fordelen på sin side, "hvad belønning får jeg så?"

"Belønning? Har du glemt dådyret?" spurgte ulven.

"Nej, men jeg har heller ikke glemt vandet, De fik," svarede Thibault, "vi er kvit, min gode ulv. Hvis De vil gå ind på en ny handel, så har jeg intet imod det."

"Lad så være! Hvad forlanger du af mig … Skynd dig!"

"Der gives folk," sagde Thibault, "som ville misbruge Deres og deres egen stilling og gøre højst uforskammede fordringer; de ville forlange rigdomme, magt, adelskab og Gud ved hvad! Dem vil jeg ikke efterligne. I går ønskede jeg mig dåhjorten, og den gav De mig, det er meget sandt; men i morgen vil jeg ønske noget andet. Jeg har i nogen tid – det er en mani, der kommet over mig – ikke bestilt andet end at ønske, og De vil altid have tid til at høre mig, siden De er Djævlen i egen person, eller dog noget lignende: bevilg mig den evne, at alt hvad jeg ønsker, går i opfyldelse."

Ulven gjorde en spottende grimasse.

"Er det det hele?" sagde den. "Enden af din tale stemmer ikke synderlig med begyndelsen."

"O," svarede Thibault, "De kan være ganske rolig; mine ønsker er beskedne og moderate, således som det anstår en fattig bonde som mig: nogle lumpne skæpper land … en favn brænde eller to om året … det er alt, hvad en stakkel som jeg behøver."

"Jeg vil med største fornøjelse opfylde din begæring," sagde ulven, "men det er en ren umulighed."

"Nå, så må De finde Dem i at gøre bekendtskab med baronens kobbel."

"Det mener du, og du sætter dig på den høje hest, fordi du tror, jeg trænger til dig."

"Jeg tror det ikke, jeg er vis på det."

"Nuvel – så betragt da!"

"Hvad skal jeg betragte?" spurgte Thibault.

"Det sted, hvor jeg lå," svarede ulven.

Thibault fo'r to skridt tilbage.

På det sted, hvor ulven havde været, var der nu intet. Ulven var forsvundet, det var ikke til at vide hvorhen eller hvorledes. Pletten, hvor den havde ligget, var aldeles uforandret. I loftet var der ikke så stort et hul, at man kunne stikke en synål igennem det, i gulvet ikke så bred en revne, at en vanddråbe kunne sive igennem.

"Nå, tror du endnu, at jeg ikke kan klare mig ud af kniben uden din bistand?" spurgte ulven.

"Hvor djævlen er De dog?"

"Ah! Når du kalder på mig ved mit rette navn," lød ulvens grinende stemme, "bliver jeg vel nødt til at svare dig: Jeg er endnu stadig på det samme sled."

"Men jeg ser Dem ikke mere."

"Det er ganske naturligt, siden jeg er usynlig."

"Men hundene og jægerne og hr. Jean vil komme og søge Dem her."

"Formodentlig; men de vil ikke finde mig."

"Men hvis de ikke finder Dem, vil de holde sig til mig!"

"Ligesom i går. Kun med den forskel, at du i går, for at have nappet en dåhjort, blev dømt til 36 slag; hvorimod du i dag, for

at have skjult en ulv, vil blive dømt til 72 … og Agnelette, som er borte, kan ikke redde dig med et kys."

"Uf! Hvad skal jeg gøre?"

"Slip dåhjorten løs? Hundene vil tage fejl af færten, og det er dem, der vil blive mørbanket i dit sted."

"Men hvor er det muligt, at så gode støvere vil lade sig bedrage i den grad, at de antager et dådyrs fært for en ulvs?"

"Det bliver min sag," svarede stemmen, "spild blot ingen tid, ellers vil hundene være her inden du når stalden, og det vil blive ubehageligt, ikke for mig, som de ikke vil finde, men for dig som de *vil* finde."

Thibault lod sig det ikke sige to gange.

Han ilede ud i stalden.

Han løste øjeblikkelig dåhjorten, der sprang ud af huset som drevet af en fjende, løb rundt om det, således at den krydsede ulvens fært, og trængte sig ind i krattet ved Baisemont.

Hundene var kun hundrede skridt fra hytten.

Thibault hørte deres halsen med dyb bekymring.

Hele koblet gav sig til at snuse ved døren.

Pludselig begyndte to eller tre af hundene at gø og fjernede sig i retningen af Baisemont; alle de øvrige fulgte deres eksempel.

Koblet havde virkelig ladet sig lokke.

Det havde optaget dåhjortens fært og opgivet ulvens.

Thibault åndede frit.

Da han så koblet fjerne sig mere og mere, vendte han tilbage til sin stue, mens baronen af glæde over jagtens gode gang blæste lystigt i hornet.

Den sorte ulv lå ganske roligt på samme sted, og man havde lige så lidt set den komme tilbage, som man havde set den gå bort.

5. Pagten

Thibault blev stående på dørtærsklen, helt forbløffet over dette gensyn.

"Jeg bemærker altså," vedblev ulven, som om aldeles intet var foregået, "at jeg ikke kan forlene dig med den evne, at alt det gode, du ønsker dig, skal gå i opfyldelse."

"Så har jeg intet at vente mig af dig."

"Jo, for jeg kan mage det så, at alt det onde, du ønsker andre, indtræffer."

"Hvad kan det hjælpe mig?"

"Dumrian! En moralist har sagt: 'Selv i vor bedste vens ulykke er der dog altid noget, der er os behageligt'."

"Og det har en ulv sagt? Jeg vidste ikke, at der var moralister mellem ulvene."

"Nej, det var et menneske."

"Han blev da hængt, kan jeg tro."

"Tværtimod, han blev guvernør over et departement i Poitou. Det kan forresten ikke nægtes, at der findes mange ulve i den provins. Hvis der nu er noget behageligt i vor bedste ven ulykke, hvilken nydelse må der da ikke være i vor største fjendes! … Det begriber du dog?"

"Ja, der ligger noget sandt i det," svarede Thibault.

"Ikke at tale om at man altid kan drage nogen nytte af sin næstes skade, hvad enten han er vor ven eller fjende."

"De har min tro ret, hr. ulv," sagde træskomageren, efter at have tænkt sig lidt om, "og hvad forlanger De af mig til gengæld

for denne tjeneste? Lige for lige, når venskab skal holdes, ikke sandt?"

"Jo. Hver gang du ytrer et ønske, og dette ønske ligefrem går ud på din egen fordel, fordrer jeg en lille del af din person som min ejendom."

"Oho!" udbrød Thibault og trådte ganske forskrækket et skridt tilbage.

"Vær ganske rolig! Jeg forlanger ikke et pund af dit kød … som en vis jøde af mit bekendtskab forlanger af sin skyldner."

"Hvad fordrer De da?"

"Et af dine hår ved det første ønske, du gør, to ved det andet, fire ved det tredje, og således fremdeles, dobbelt op."

Thibault gav sig til at le.

"Er det ikke andet, hr. ulv," sagde han, "så går jeg ind på det, og jeg skal sørge for at ønske noget så forsvarligt den første gang, at jeg aldrig vil blive nødt til at bære paryk. Top!"

Thibault strakte sin hånd frem.

Den sorte ulv løftede sin pote, men trak den tilbage igen.

"Nå?" sagde Thibault.

"Det falder mig ind," bemærkede ulven, "at mine klør er skarpe og at du, mod min vilje, kunne såre dig meget slemt på dem. Du har en sølvring … jeg har en guldring … lad os bytte! Du ser, at byttet er til din fordel."

Og ulven fremviste sin lab, på hvis fjerde klo man virkelig så en ring af det fineste guld glimre imellem hårene.

"Lad gå! Jeg er tilfreds med det," sagde Thibault.

Ring-udvekslingen gik for sig.

"Så, nu er vi viet sammen," sagde ulven.

"Nej," svarede Thibault, "blot forlovede, hr. ulv. De går alt for hovedkulds til værks."

"Vi vil snart se, hvem der har mest hastværk, mester Thibault. Og vend du nu tilbage til dit arbejde; jeg vender tilbage til mit."

"Farvel, hr. ulv!"

"Vi ses igen, mester Thibault."

Næppe havde ulven udtalt disse ord, som den lagde en påfaldende vægt på, førend den forsvandt som en pris krudt, man kastede på ilden, og efterlod en svovlagtig lugt.

Thibault stod et øjeblik ganske bestyrtet. Han kunne ikke vænne sig til den måde at aftræde på, som man siger i teatersproget; han så sig om til alle sider: der var ingen ulv at opdage.

Træskomageren troede et øjeblik, at han var omgøglet af en vision.

Men da han sænkede blikket, bemærkede han den diaboliske ring på sin højre hånds guldfinger.

Thibault tog den af fingeren og undersøgte den. Det forekom ham, at et chiffer stod indgraveret inde i ringen, og han opdagede, at det bestod af to bogstaver, et T og et S.

"O," sagde han, og en kold sved perlede på hans pande, "'Thibault og Satan', begge de kontraherende parters familienavn! Nå, det er nu en gang sket; når man giver sig til Djævlen, må man gøre det med oprigtighed."

Og for at bedøve sig, nynnede Thibault en vise.

Men hans stemme havde en så besynderlig klang, at han selv blev forfærdet over den.

Han tav derfor og gav sig, for at adsprede sig, atter i færd med arbejdet.

Men næppe havde han drejet sit bor tre eller fire gange om, førend han i det fjerne, henad Baisemont til, atter hørte hundegøen og hornsignaler.

Thibault holdt inde med sin syssel for at lytte til disse toner.

"Rid du, min hovne herre," sagde han, "rid du kun efter din ulv; jeg svarer for, at dens poter vil du aldrig få den fornøjelse at nagle til din slotsport. Guds død, hvilken handel har jeg ikke gjort! Jeg er nu næsten blevet en fe, og mens du intet aner, min gode pryglediktator, kan jeg hvad øjeblik det skal være ramme dig, hvor jeg vil, og tage en hævn over dig, som både har næb og klør."

Ved denne tanke begyndte Thibaults øjne at funkle.

"Nå ja," udbrød han, "om jeg straks hævnede mig på den fordømte baron og mester Marcotte? Bah! for et eneste lille hår kan jeg nok unde mig de løjer!"

Thibault fo'r sig med hånden gennem sin tykke silkebløde manke, der lignede en løves i ypperhed og styrke.

"Hm!" mumlede han, "hår har jeg nok af at afse … lad da gå for et! Forresten er det også et middel til at forvisse mig om at min djævelske handelsven ikke har drejet mig en knap. Jeg ønsker da et dygtigt uheld for min gode hr. Jean, og hvad den lange bengel, Marcotte, angår, som mishandlede mig så nedrigt i går, så er det ikke mere end billigt, at han bliver en hel del værre medtaget end sin herre."

Mens Thibault ytrede dette dobbelte ønske, var hans indre stærkt bevæget. Til trods for hvad han havde set af den sorte ulvs magt, frygtede han dog for, at denne havde misbrugt hans lettroenhed. Det var ham derfor heller ikke muligt, da han havde udtalt ønsket, at bestille noget mere. Han skar sig

fingrene fordærvet på huljernet, som han tog forkert fat på, og fordærvede et par træsko til fire sous, i sin iver for at dekorere dem.

Mens Thibault beklagede dette uerstattelige uheld og rystede sin blødende hånd, opstod der en stor larm, som syntes at komme fra dalen af.

Han ilede hen ad vejen La Chretienelle og så i det fjerne en slags procession, der nærmede sig langsomt.

Del var baron Jeans pikører og hundene, der dannede dette tog.

Vejen La Chretienelle er henved trekvart lieues lang.

Det varede derfor noget, inden Thibault kunne skelne, hvad disse mænd havde for, der syntes at bevæge sig med langsomme og højtidelige skridt, som om det kunne være et ligtog.

Men da de var kommet ham en femhundrede skridt nær, opdagede Thibault, at de bar to bårer.

På disse to bårer lå to livløse legemer udstrakt.

Han genkendte baron Jean og hans første pikør, Marcotte.

En kold sved perlede på hans pande.

"O, min Gud, hvad er dette?" stønnede han.

Lad os høre, hvad der var foregået.

Så længe dåhjorten holdt sig i skoven og mellem buskene, havde det middel, Thibault havde betjent sig af for at vildlede hundene, haft et lykkeligt udfald.

Men da dyret gjorde omkring i nærheden af Marolle og satte over en hede, kom det forbi baron Jean i ti skridts afstand.

Denne troede i begyndelsen, at hjorten rejste sig der af frygt, da den hørte hundene, og søgte at undkomme.

Men bagved den, næppe hundrede skridt derfra så han hele koblet komme farende, fyrre hunde i tallet, gøende, bjæffende, hylende, tudende, nogle i bastoner som katedralklokken, andre med fulde bryststemmer som tamtams, atter andre i falset som klarinetter, der detonerer, men alle af fuld hals og med en sådan lyst og iver, som om de aldrig havde lugtet farten af noget andet dyr.

Hr. Jean kom nu i et raseri, mod hvilket Polichinels vrede kun er at betragte som en bleg, falmet skygge.

Han skreg ikke længere, han hylede.

Han bandede ikke mere, han udstødte gudsbespottelser.

Han lod sig ikke nøje med at bruge pisken, men han lod sin hest stampe på hundene med alle fire hove på en gang og gebærdede sig i sin saddel som en djævel i et vievandsfad.

Alle hans forbandelser gjaldt først og fremmest hans første pikør, som han ligefrem skældte ud for et æsel.

Denne gang var der intet at indvende, ingen undskyldning var mulig; den stakkels Marcotte var yderst skamfuld over sine hundes grove bommert, yderst urolig over sin herres frygtelige harme.

Han besluttede derfor at gøre alt, hvad der står i et menneskes magt, ja endnu mere, for at råde bod på det første og dæmpe det sidste.

Han satte derfor i galop ind mellem buske, tjørne og hække, og skreg af alle livsens kræfter.

"Tilbage, hunde, tilbage."

Og til højre og venstre uddelte han så drøje piskeslag, at ethvert af dem efterlod en fure i de stakkels dyrs skind.

Men han kunne larme og skrige og bruge pisken så meget han ville: hundene syntes kun at blive så meget mere forpikkede på deres fært.

Man fristes til at tro, at de genkendte deres dåhjort fra gårsdagen, og at deres sårede egenkærlighed ansporede dem til hævn.

Marcotte fattede nu en fortvivlet beslutning, nemlig at vove sig med sin hest gennem den lille flod Ourcq, som jagten satte over, eller rettere i dette øjeblik var i begreb med at sætte over.

Han ville da, han når kom over på den anden bred, bøje sig ud over denne og piske hundene så alvorligt igennem, mens de klatrede op ad brinken, at han kunne håbe at kue deres stivsindethed.

Han satte da afsted hen ad floden til og var med et spring midt i strømmen.

Begge, hest og rytter, var i temmelig god behold kommet ud i vandet.

Men til al ulykke var floden svulmet usædvanlig højt op som følge af den kort i forvejen stærkt faldne regn; hesten kunne ikke holde sig mod strømmen; den drejede sig flere gange rundt og forsvandt.

Marcotte, som så sin hest fortabt, ville nu overlade den til sin skæbne, for selv at nå fast land.

Men hans fødder var kommet så fast ind i stigbøjlerne, at han ikke kunne få dem ud. Tre sekunder efter hesten forsvandt også han.

Imidlertid var baronen kommet til flodbredden tillige med sine folk, og hans vrede forvandlede sig pludselig til fortvivlelse,

da han kom til et klart begreb om sin første pikørs kritiske stilling.

Den ædle herre til Vez holdt oprigtigt af alle dem, der var ham behjælpelige i hans fornøjelser, såvel mennesker som dyr.

Han råbte derfor med sine lungers hele kraft:

"Tusinde millioner djævle! Frels Marcotte! ... Femogtyve louisdorer, halvtreds, hundrede louisdorer til den, der redder ham!"

Mennesker og heste styrtede sig i vandet som skræmte frøer.

Baronen drev selv sin hest lige til flodbredden; men man holdt ham tilbage; man var så ivrig i at forhindre den værdige ulvejægermester fra at udføre sit heroiske forsæt, at de vidnesbyrd om hengivenhed, man gav herren, bragte den ulykkelige pikør undergang.

Man glemte ham i et minut.

Dette minut var tilstrækkeligt til at styrte ham i fordærvelse.

Marcotte kom endnu en gang til syne på et sted, hvor Ourcq gør en bøjning, slog med armene i vandet, så at hans ansigt viste sig over overfladen, og råbte for sidste gang:

"Tilbage, hunde, tilbage!"

Men vandet nåede atter munden og kvalte den sidste stavelse på hans læber.

Først et kvarter efter fandt man hans lig på en lille sandbanke, som strømmen havde drevet det hen til.

Marcotte var død.

Denne begivenhed havde slemme følger for hr. Jean.

Som en ægte adelsmand var han ingen fjende af et godt glas vin; og denne tilbøjelighed havde givet ham en vis disposition til blodstyrtning.

Den bevægelse, han nu kom i ved synet af sin tjeners lig, var så heftig at blodet, som strømmede ham voldsomt til hjertet, bevirkede et apoplektisk slagtilfælde.

Thibault blev forfærdet over den samvittighedsfulde nøjagtighed, den sorte ulv havde opfyldt sin forpligtelse med. Han tænkte ikke uden en vis gysen på den punktlighed, mester Isengrim havde ret til at fordre til gengæld for sin egen. Derpå spurgte han sig selv med bekymring, om ulven vel altid ville lade sig nøje med nogle hår, ag denne tanke ængstede ham så meget mere, som han i det øjeblik, han udtalte sine ønsker, og under de påfølgende sekunder, det vil sige, mens de gik i opfyldelse, ikke havde sporet den mindste følelse, ikke en gang den mindste kildren i sin hovedhud.

Den stakkels Marcottes lig gjorde et stygt indtryk på ham. Vel holdt han ikke af ham og troede heller ikke at have grund til det, men hans aversion for den hedengangne var dog ikke gået så vidt, at han ville have ønsket ham døden, og ulven havde åbenbart overskredet hans ønsker.

Men Thibault havde jo rigtignok ikke udtrykkeligt tilkendegivet, hvad han forlangte; han havde givet ulvens ondskab et betydeligt spillerum.

Han satte sig derfor for, at han for fremtiden ville udtale sig mere bestemt og navnlig være mere mådeholdende i, hvad han ønskede.

Hvad baronen angik var han ikke død; men hans tilstand var ikke synderlig bedre.

Fra det øjeblik af, Thibaults ønske havde ramt ham som et lynslag, havde han ikke genvundet bevidstheden.

Man havde lagt ham på den dynge lyng, træskomageren havde stablet op for at skjule indgangen til sin stald; og hans folk, der var ganske forvildede, vendte op og ned på huset for at finde et middel, der kunne bringe deres gode herre til live igen.

En forlangte vineddike til at gnide tindingerne med, en anden en nøgle til at holde bag på ryggen af patienten, en tredje rekvirerede et fladt stykke træ til at til at banke ham i hænderne med, en fjerde svovl til at afbrænde under hans næse.

Blandt alle disse hinanden krydsende forslag hørte man den lille Engoulevent råbe:

"Så sandt der er en Gud til; alt dette behøver vi ikke, men blot en ged. O, når vi blot havde en ged!"

"En ged?" udbrød Thibault, som oprigtigt ønskede at se hr. Jean komme sig, fordi det dels ville have taget det halve af den byrde bort, der betyngede hans samvittighed, dels befriede hans fattige hytte fra plyndring, "en ged? … Jeg har en."

"Virkelig? De er i besiddelse af en ged?" råbte Engoulevent. "O, mine venner, så er vor kære herre frelst."

Og i sin henrykkelse faldt Engoulevent træskomageren om halsen.

"Kom med Deres ged, min ven! Kom med Deres ged!" sagde han.

Thibault gik ind i stalden og trak dyret, som brægende fulgte ham, ud efter sig ved hornene.

"Hold den fast!" sagde den første hundedreng, "og løft forbenene i vejret!"

Med disse ord trak den vordende jæger den lille kniv, han bar i bæltet, ud af skeden og skærpede den omhyggeligt på den slibesten, Thibault brugte til sit værktøj.

"Hvad er Deres mening?" spurgte træskomageren, der blev noget urolig over disse forberedelser.

"Hvad?" sagde Engoulevent, "De ved ikke, at gederne har et lille korsdannet ben i hjertet, som er det bedste middel mod blodstyrtning, når det bliver pulveriseret?"

"De vil dræbe min ged?" udbrød Thibault, idet han på en gang slap det arme dyrs horn og forben. "Det er noget, jeg skal have mig frabedt!"

"Fy!" svarede Engoulevent, "det er ikke smukt, det, De der siger, hr. Thibault! Kan De virkelig sætte større pris på dette usle kreaturs liv end på vor gode herres? Jeg skammer mig dybt på Deres vegne!"

"De har let ved at tale. Denne ged er hele min formue – hele min ejendom. Den giver mig sin mælk, og den kan jeg ikke undvære."

"O, hr. Thibault, det kan umuligt være Deres alvor! … Det er en lykke at hr. baronen ikke hører Dem; det ville gå ham grueligt til hjertet at se sit kostbare helbred således takseret af en lumpen bonde."

"Forresten," bemærkede en af pikørerne med en spottende latter, "hvis mester Thibault sætter en pris på sin ged, som kun den nådige herre kan betale ham, så er der intet til hinder for, at han kommer og henter sin betaling på slottet Vez. Man vil da erlægge den med, hvad han har til gode på sin regning fra i går."

Thibault var ikke den stærkeste, medmindre han på ny anråbte Djævelen om bistand.

Men han havde fået en så god lektion af Hans sataniske Majestæt, at han i det mindste ikke den dag fristedes til at begære en lignende venskabstjeneste af ham.

For øjeblikket lå der ham kun en ting på hjertet: den, at han ikke ønskede ondt om nogen af de tilstedeværende.

En mand død og en anden liggende for døden … det var en tilstrækkelig advarsel.

Følgen deraf blev da, at skønt de fysiognomier, der omgav ham, dels var truende, dels spottende, vendte han dog sine øjne bort fra dem, for at de ikke skulle tirre ham til et overilet skridt.

Mens han så en anden vej, slagtede man geden; og kun det stakkels dyrs smertelige skrig underrettede ham om, at denne begivenhed havde fundet sted.

Da geden havde udåndet, søgte man i dens hjerte efter det lille ben, som Engoulevent havde omtalt.

Man tog det, rev det til pulver og fortyndede det med vineddike, hvori man havde kommet tretten dråber af dyrets galdeblære; det hele omrørte man i et glas vand med korset i en rosenkrans; og efter at man derpå havde vristet hr. Jeans kæbeben fra hinanden ved hjalp af en dolkeklinge, hældte man denne mikstur langsomt ned i hans svælg.

Virkningen af det var hastig og i sandhed vidunderlig.

Hr. Jean nyste, rejste sig overende og sagde med en noget stammende, men dog allerede forståelig stemme:

"Noget at drikke!"

Engoulevent bragte han vand i en træpokal, et familie-arvestykke, som Thibault var meget stolt af.

Men næppe havde baronen vædet sine læber, og næppe havde han bemærket, hvilket afskyeligt fluidum man havde været så uforsigtig at byde ham, førend han med et betydningsfuldt "Uf!" kylede pokalen mod muren, så at den fløj i tusinde stykker.

Derpå råbte han med en ren og klangfuld stemme, som vidnede om, at hans helbred var blevet fuldkommen restitueret:

"Vin!"

En af pikørerne steg til hest og galoperede til slottet d'Oigny, for på herres vegne at forlange et par flasker gammel burgunder.

Ti minutter efter var pikøren tilbage igen.

Man trak begge flaskerne op, som baron Jean i mangel at glas uden omsvøb satte for munden og tømte i et drag.

Derpå vendte han sig om på siden, med ansigtet mod muren, idet han mumlede:

"Macon ... fra 1745."

Og derpå sank han i en dyb søvn.

6. Djævelens hår

Jagtfølget, som nu var beroliget med hensyn til deres herres befindende, brød derpå op for at opsøge hundene, som man have ladet fortsætte deres jagt.

De fandt dem sovende på en plet, hvor jordbunden var ganske rød.

Det var klart, at de havde indhentet, nappet og ædt dåhjorten, og hvis der endnu havde være nogen tvivl tilbage, blev denne snart hævet ved synet af takkerne og en del af kæbebenene, de eneste legemsdele, de ikke have kunnet knuse mellem tænderne og fortære.

I alle tilfælde var de de eneste, der havde grund til at være tilfredse med deres dagværk.

Man lukkede dem inde i Thibaults stald, og da baronen endnu stadig sov, begyndte jægerne at tænke på deres aftensmad.

De bemægtigede sig alt det brød, den stakkels djævels skab indeholdt, stegte geden og indbød hastigt Thibault til at deltage i deres måltid, da han jo dog havde ydet sin skærv til det.

Thibault afslog det under påskud af, at han endnu ikke var kommet sig af den dybe bevægelse, Marcottes død og baronens beklagelige uheld havde bragt ham i.

Han samlede levningerne af sin skønne pokal, og efter at have forvisset sig om, at det var spildt ulejlighed at tænke på at føje dem sammen igen, anstillede han betragtninger over, hvad han egentlig skulle gøre for så hastigt som muligt at komme ud

af det elendige liv, han førte, et liv som begivenhederne i de to sidste dage gjorde endnu mere utåleligt end nogen sinde før.

Det første billede, der fremstillede sig for hans sjæl, var Agnelette.

Ligesom børn i drømme ser skønne engle svæve forbi, således så han hende altid, klædt i hvidt, glide hen over en blå himmel med store hvide vinger.

Hun syntes at være meget lykkelig, og gav ham et vink til at følge hende: "Salige de, som vil følge mig!"

Men denne fortryllede vision besvarede Thibault med en bevægelse med hovedet og skuldrene, som om han ville sige:

"Ja, ja, Agnelette; jeg genkender dig godt; det er dig. Men i går kunne det være sin sag; i dag, da jeg som en konge byder over liv og død, er jeg ikke den mand, der gør dumme streger for en kærligheds skyld, der blot er en dag gammel og endnu næppe har lallet sit første ord. At blive din mand, Agnelette, i stedet for at befri os begge fra de hårde og bitre livsbekymringer, vi nu kæmper med, ville det ikke være at fordoble den byrde, der trykker os begge i lige grad? Nej, Agnelette, nej! … Du ville blive en fortryllende elskerinde; men til kone må jeg have et fruentimmer, der medbringer lige så mange dalere i husholdningen, som min magt er værd."

Hans samvittighed sagde ham rigtignok, at der fandtes en slags forlovelse imellem ham og Agnelette.

Men han svarede sig selv, at hvis han brød dette løfte, skete det til den unge piges eget bedste.

"Jeg er en rettænkende mand," mumlede han sagte, "og jeg bør opofre mine personlige ønsker for det kære barns lykke. Desuden er hun ung, smuk og klog nok til at finde en langt

bedre lod i verden end den, der ventede hende, når hun blev en simpel træskomagers kone."

Resultatet af alle disse smukke betragtninger blev da, at Thibault fandt, det var hans pligt at slå gårsdagens løfter hen i vind og vejr og glemme en forlovelse, som kun havde haft birketræernes skælvende blade og lyngens rosenrøde blomster til vidner.

Dertil kom, at der i møllen i Coyolles boede en smuk møllerske, hvis billede ikke var aldeles fremmed for den nye beslutning, Thibault tog.

Det var en ung enke på 26 à 27 år, frisk og buttet, med skælmske, spillende øjne.

Hun gik også for at være det rigeste parti i hele egnen, for hendes mølle stod næsten aldrig stille; og alle omstændigheder taget i betragtning kunne Thibault ikke handle klogere, end hvis han indgik ægteskab med dette fruentimmer.

Til andre tider ville Thibault aldrig have vovet at opløfte sine øjne til den rige og smukke madame Polet.

Således hed møllersken.

Thibault var ganske forbavset over at han ikke tidligere havde tænkt på hende, og han sagde til sig selv, at han vel en gang havde tænkt på hende, men uden håb; hvorimod han nu, protegeret af ulven og begavet med en overnaturlig magt, som han allerede havde haft lejlighed til at udøve, holdt det for en let sag at fortrænge alle sine rivaler og at nå sit mål.

Man fortalte rigtignok, at møllersken i Coyolles var noget trættekær og slem at komme til rette med.

Men træskomageren mente, at han med Djævelen ved sin side ikke behøvede at bekymre sig stort om den onde ånd, den

stakkels lille dæmon af anden rang, der kunne stikke i livet på enkemadame Polet.

Da dagen derfor brød frem, var Thibault bestemt på at begive sig til Coyolles, for alle disse visioner havde naturligvis fundet sted om natten.

Hr. Jean vågnede ved lærkens første slag. Han følte sig aldeles restitueret efter sit slemme slagtilfælde; han bragte sine folk hastigt på benene ved ved hjælp af ridepisken, og efter at have afskikket Marcottes lig til slottet Vez, besluttede han, at han ikke ville vende hjem med uforrettet sag, men gøre jagt på et vildsvin, ret som om der aldeles intet var passeret den foregående dag.

Klokken henad 6 morgen forlod han Thibaults hus, efter at have bevidnet denne sin taknemmelighed for den gæstfrihed, han selv, hans folk og hans hunde havde nydt i dennes hytte; ja, han svor endog, at han i betragtning af denne ville forglemme de små anker han kunne have at anføre mod træskomageren.

Man kan nok tænke sig, at Thibault uden synderlig smerte så herre, folk og hunde absentere sig.

Da herre, folk og hunde var borte, betragtede han i nogle øjeblikke sit udplyndrede hus, sit tomme brødskab, sine ituslåede møbler og sin øde stald.

Men han sagde til sig selv, at det var den naturlige følge af en stor herres visit, og fremtiden forekom ham alt for glimrende til, at han skulle opholde sig længere ved dette syn.

Han tog sine søndagsklæder på, pyntede sig så sirligt som muligt, spiste sit sidste stykke brød til de sidste levninger af geden, drak dertil et stort glas kildevand og begav sig på vejen til Coyolles.

Thibault var fast bestemt på endnu samme dag at forsøge sin lykke hos madame Polet.

Han brød altså op henved klokken ni om morgenen.

Den korteste vej til Coyolles førte over Oigny og Pisseleu.

Hvoraf kommer det sig nu, at Thibault, der kendte hele skoven ved Villers-Cotterêts lige så nøje, som en skrædder kender de lommer, han selv har lavet, hvoraf kom det sig, at han slog ind på en vej, der varede ham en god halv time længere end hver af de andre, nemlig La Chretienelle?

Det kom sig af, at vejen La Chretienelle førte ham til det sted, hvor han tidligere havde set Agnelette, og at hans hjerte drog ham til Preciamont, om han end af beregning gik til møllen i Coyolles.

Og i nærheden af Ferté-Milon, ved kanten af vejen, fik han virkelig øje på den unge smukke pige, der hentede græs til sine geder.

Han havde let kunnet gå uset forbi hende, for hun vendte ryggen til.

Men Djævlen fristede ham, og han gik derfor lige hen imod hende.

Agnelette, der havde bukket sig, for at skære græs af med sin segl, rejste sig, da hun hørte skridt, så op og genkendte Thibault.

Hun rødmede.

Men til samme tid udbredte et fornøjeligt smil sig over hele hendes ansigt, hvilket tydeligt nok beviste, at der i denne rødme ingen fjendtlighed lå mod Thibault.

"Ah!" sagde hun, "er De der! Jeg har drømt om Dem i nat og også bedt for Dem."

Thibault huskede virkelig, at han i drømme havde set Agnelette svæve oppe i himlen med foldede hænder, i en hvid dragt og med englevinger.

"Og hvorfor har De drømt om mig og bedt for mig, mit smukke barn?" spurgte Thibault med en så ugenert mine, som om han havde været en ung kavaler ved prinsens hof.

Agnelette betragtede ham med sine store himmelblå øjne.

"Jeg har drømt om Dem fordi jeg elsker Dem, Thibault," svarede hun, "jeg har bedt for Dem, fordi jeg så, hvad der tilstødte hr. Jean og hans pikør, og hvilken forlegenhed det bragte Dem i. O, havde jeg måttet lyde mit hjerte, ville jeg have ilet til Dem for at stå Dem bi."

"De skulle være kommet, Agnelette; De ville have truffet et lystigt selskab, det kan jeg forsikre Dem."

"O, det har jeg ikke søgt, hr. Thibault. Jeg havde blot villet være Dem behjælpelig med at modtage de mange mennesker. Men sig mig, hvad er det for en smuk ring, De har på fingeren, hr. Thibault?"

Og den unge pige pegede på den ring, træskomageren havde fået af ulven.

Det løb Thibault iskoldt gennem årerne.

"Denne ring?" sagde han.

"Ja, den ring."

Agnelette som så, at Thibault nølede med at svare, vendte ansigtet bort og udstødte et suk.

"Uden tvivl en present fra en eller anden smuk dame," mumlede hun.

"Der tager De fejl," svarede Thibault med en fuldendt løgners fripostighed; "det er vor forlovelsesring, som jeg købte i går for

at stikke den på Deres finger den dag, vi holder bryllup."

Agnelette rystede sørgmodigt på hovedet.

"Hvorfor siger De mig ikke sandhed, hr. Thibault," spurgte hun.

"Det *er* sandhed, jeg taler, Agnelette."

"Nej."

Og hun rystede endnu mere sørgmodigt på hovedet.

"Hvad får Dem til at tro, at jeg lyver?"

"Denne ring er jo så stor, at jeg kan putte to af mine fingre ind i den."

Thibaults finger var virkelig lige så svær som to af pigens.

"Hvis den er for stor, Agnelette," sagde han, "kan vi gøre den mindre."

"Farvel, hr. Thibault!"

"Hvad? Farvel?"

"Ja."

"De går?"

"Jeg går."

"Og hvorfor, Agnelette?"

"Fordi jeg ikke kan lide løgnere."

Thibault ledte efter en ed for at berolige Agnelette, men kunne ingen finde.

"Hør," sagde Agnelette med tårer i øjnene, for det kostede hende stor overvindelse at gå, "hvis denne ring virkelig er bestemt for mig …"

"Jeg sværger Dem det til."

"Nuvel, så giv mig den at gemme til vor bryllupsdag; da skal jeg give Dem den tilbage, for at De kan lade den velsigne."

"Jeg ønsker intet hellere end at give Dem den, Agnelette," svarede Thibault, "men jeg vil hellere se den på Deres smukke hånd. De har gjort en meget rigtig bemærkning: den er for stor til Dem. I dag går jeg til Villers-Cotterêts; vi vil straks tage mål af Deres finger, og jeg skal lade ringen gøre mindre hos hr. Dugué, guldsmeden."

Smilet viste sig atter på den unge piges læber, og tårerne tørrede pludselig i hendes skønne øjne.

Hun rakte Thibault sin lille hånd.

Thibault tog den et øjeblik mellem sine, drejede og vendte den flere gange og trykkede derpå et kys på den.

"O, nej," sagde Agnelette, "kys dog ikke min hånd således; den er ikke smuk nok til det, hr. Thibault."

"Giv mig da noget andet at kysse!"

Agnelette bød ham sin pande.

Derpå sagde hun med barnlig glæde:

"Lad os nu se Deres ring!"

Thibault tog ringen af sin hånd og ville leende stikke den på pigens tommelfinger.

Men til hans forundring viste det sig, at ringen var for trang og ikke ville glide ned over det andet led.

"Ej, ej," sagde Thibault, "hvem skulle have troet det!"

Agnelette lo.

"Ja," sagde hun, "det er virkelig besynderligt!"

Thibault prøvede ringen på Agnelettes pegefinger.

Ringen ville lige så lidt gå her som på tommelfingeren.

Nu anstillede træskomageren en prøve med mellemfingeren.

Det var som om ringen forsnævrede sig efter omstændighederne for ikke at besudle denne jomfruelige hånd.

Efter mellemfingeren ville Thibault stikke ringen på guldfingeren.

Nej, det var det samme.

Den samme umulighed som med de andre fingre.

Under disse forsøg følte Thibault, hvorledes Agnelettes hånd skælvede i hans, og sveden randt ham ned af panden, som om han havde fuldbragt det mest anstrengende arbejde.

Han indså, at der måtte stikke noget diabolisk under alt dette.

Endelig forsøgte han det med Agnelettes lillefinger.

Denne finger, der næsten var gennemsigtig og så smal, at ringen måtte have bevæget sig lige så let om den som et armbånd om Thibaults … denne lillefinger kunne, trods alle bestræbelser fra Agnelettes side, ikke komme ind i ringen.

"O, hr. Thibault," udbrød barnet, "min Gud, hvad betyder dog dette?"

"Satansring, vend tilbage til Satan," råbte Thibault.

Og han slyngede ringen mod en klippe, i håb om at den skulle gå i stykker.

Ringen gav ild, som om Thibault havde stødt med støvlen mod granit, kastedes tilbage til ham, og satte sig af sig selv på hans finger.

Agnelette så disse ringens sælsomme bevægelser og betragtede træskomageren med rædsel.

"Hvad er der i vejen?" spurgte Thibault, der nu ville hjælpe sig med frækhed.

Agnelette svarede ikke.

Hun betragtede ham endnu med større angst.

Thibault vidste ikke, hvad hun så på.

Men hun løftede langsomt sin hånd op imod Thibaults hoved, strakte fingrene ud og sagde:

"O, hr. Thibault, hr. Thibault, hvad er dog det, De har der?"

"Hvor?" spurgte han.

"Der! Der!" svarede Agnelette, idet hun blev mere og mere bleg.

"Hvor? Hvor?" udbrød træskomageren og stampede i jorden, "sig mig, hvad De ser!"

Men i stedet for at svare, holdt Agnelette sine hænder for øjnene, udstødte et angstskrig og flygtede derpå så hurtigt hun kunne.

Alt dette forbløffede Thibault i den grad, at han ikke gjorde noget forsøg på at forfølge hende.

Han blev stående stum, ubevægelig, som tilintetgjort.

Hvad var det skrækkelige, Agnelette havde set, og som hun havde peget på med fingeren?

Var det det mærke, Gud trykkede på den første morders pande?

Hvorfor ikke? Havde Thibault ikke, ligesom Kain, dræbt et menneske, og havde præsten i Oigny ikke sagt i sin sidste prædiken, at alle mennesker var brødre?

Denne uvished pinte Thibault.

Førend han foretog sig noget andet, måtte han erfare, hvad der havde sat en sådan skræk i Agnelette.

Thibault besluttede at gå til Bourg-Fontaine og der betragte sig i et spejl.

Men om han nu virkelig var blevet stemplet med hint ulyksalige mærke og dette mærke blev set af andre folk end Agnelette?

Nej, han måtte finde på et andet middel.

Han kunne rigtignok trykke sin hat dybt ned i panden, skynde sig tilbage til Oigny og rådføre sig med den stump spejl, han selv besad.

Men vejen var så lang.

I hundrede skridts afstand derfra var der en krystalklar kilde, som forsynede dammene ved Baisemont og Bourg med vand.

Thibault kunne bese sig lige så godt i den som i det fineste spejl fra Saint Gobain.

Thibault knælede ned ved kanten af kilden og betragtede sig.

Han havde endnu stadig de samme øjne, den samme næse, den samme mund, og ikke det ringeste tegn på panden.

Thibault åndede frit igen.

Men noget måtte der dog i alt fald være. Det var tydeligt, at Agnelette ikke kunne være blevet så forskrækket uden grund.

Thibault bøjede sig noget dybere ned over kildens krystal.

Nu bemærkede han i sit hår noget glinsende, noget, der funklede mellem de sorte lokker og faldt ned på panden.

Han bøjede sig endnu dybere ned.

Det var et rødt hår, han havde bemærket.

Men det var en ejendommelig rødhed, hverken rødlig blond eller gulerodsagtig, hverken nuancen okseblod eller det egentlige højrøde.

Det var en blodig rødhed, der havde farven og glansen af den klareste flamme.

Uden at bryde sin hjerne længe med at tænke på, ved hvilket underværk et hår af en så usædvanlig farve kunne vokse der, forsøgte Thibault at rive det ud.

Han lod lokken, hvori det frygtelige røde hår funklede, hænge lige ned til vandfladen, greb det varsomt mellem tommel- og pegefingeren og rykkede derpå heftigt i det.

Håret gjorde modstand.

Thibault tænkte, at han ikke havde rykket stærkt nok, og greb derfor til et andet middel.

Han viklede håret om sin finger og rykkede nu til af alle kræfter.

Håret skar ind i fingerhuden, men gav ikke efter.

Thibault viklede det stridige hår om to fingre og gjorde et nyt ryk.

Håret løftede hovedhuden i vejret, men bevægede sig lige så lidt som egen, der udbredte sine skyggefulde grene over kilden.

Thibault tænkte først på at fortsætte sin vej til Coyolles, for han mente som så, at den tvetydige nuance af et eneste hår dog vel ikke kunne bringe hans ægteskabsplaner til at strande.

Men det ulyksalige hår drillede og plagede ham, for det blinkede bestandig for hans øjne med det blændende skær, som en flamme antager, når den springer fra fakkel til fakkel.

Endelig brast hans tålmodighed. Han stampede i jorden og råbte:

"For djævlen! Jeg har endnu ikke så langt hjem, og jeg vil have bugt med det forbandede hår."

Han ilede i største hast tilbage, trådte ind i sin hytte, fandt sit hår igen, da han betragtede sig i sit brudstykke af spejl, tog en skræddersaks, greb med denne håret så nær ved hovedhuden som muligt, bragte hår og saks i denne stilling ned på sit arbejdsbord og trykkede med al kraft på saksen.

Denne lavede en fure i bordet, men håret forblev ubeskadiget.

Han gentog sin manøvre, men tog denne gang en hammer, holdt denne over sit hoved og slog gentagne gange med den på saksen.

Men alt dette hjalp ikke.

Han bemærkede blot, at æggen af saksen havde fået et lille skår, netop af et hårs bredde.

Thibault sukkede; han indså, at dette hår var prisen for det ønske, han havde gjort, og tilhørte den sorte ulv. Han afstod derfor fra alle videre forsøg.

7. Møllerkarlen

Da Thibault så, at det var ham umuligt at afskære eller udrive det forbandede hår, besluttede han at skjule det så godt som muligt blandt de andre.

Måske ikke alle havde Agnelettes gode øjne.

Forresten havde Thibault, som vi ved, en meget smuk sort hårvækst, og ved at skille den ad på den ene side såvel som ved en bestemt frisering håbede han, at dette ene hår ikke skulle blive bemærket.

Hvor misundte han ikke de unge kavalerer, som han havde set ved madame Maintenons hof, og som bar pudder, under hvilket de kunne skjule en hvilken som helst hårfarve!

Desværre var det ham umuligt at bruge pudder; tidens luksuslove tillod ham det ikke.

Efter at Thibault ved at bruge kammen på en fiffig måde havde fået sit røde hår formummet blandt de andre, besluttede han at aflægge sit besøg hos den smukke møllerenke.

Men denne gang tog han sig, af frygt for at møde Agnelette, vel i agt for at følge den samme vej, og i stedet for at gå til venstre, gik han til højre.

Følgen deraf blev, at han kom ud af skoven ved Ferté-Milon og slog ind på en lille fodsti, der førte over markerne til Pisseleu.

Derfra gik han ned i dalen, der førte til Coyolles.

Han havde næppe været fem minutter i denne, førend han fik øje på en karl, der drev to med korn belæssede æsler foran sig, og i hvem han genkendte sin fætter Landry.

Fætter Landry var første møllerkarl hos den smukke møllerenke.

Da Thibault kun kendte madame Polet indirekte, havde han gjort regning på, at Landry skulle præsentere ham i møllen.

Han betragtede dette møde som et stort held.

Thibault fordoblede sine skridt og indhentede snart fætteren.

Da denne hørte skridt bagved sig, vendte han sig om og genkendte Thibault.

Træskomageren, der altid havde fundet en lystig broder i Landry, blev ganske forundret, da han denne gang fik et sørgmodigt og nedslået ansigt at se.

Landry blev stående, mens hans æsler travede videre, og ventede på Thibault.

Denne var den første, der talte.

"Nå, nå, fætter Landry," sagde han, "hvad skal dette betyde? I dag har jeg lagt mit håndværk på hylden for at hilse på en fætter og en ven, som jeg ikke har set i seks uger, og du modtager mig med en sådan mine?"

"Nej, nej, min gode Thibault," svarede Landry, "tro ikke det! Min mine har aldeles intet med det at bestille. Jeg er i grunden hjertelig glad over at se dig … Du kan nu tro mig, om du vil, men det er jeg."

"I grunden, ja, men ikke på overfladen."

"Hvordan det?"

"Fordi du ytrer din glæde i en tone, du kunne jage Djævelen tilbage til Helvede med. Før, min kære Landry, var du oprømt og lystig som din mølles tiktak, som akkompagnerede dine viser; i dag er du sørgmodig som et kirkegårdskors. Driver vandet ikke dit møllehjul rundt mere?"

"Jo, Thibault, på vandet fattes det ikke … tværtimod, der er mere vand, end vi behøver, og slusen lader os aldrig i stikken, men i stedet for korn er det mit hjerte, der ligger under møllestenen, og denne sten går så stærkt og tungt omkring, at mit hjerte er aldeles søndermaset; der er ikke andet end støv tilbage."

"Hvad? Føler du dig så ulykkelig i enken Polets mølle?"

"O, Gud give, jeg var faldet under dens hjul den dag, jeg for første gang satte min fod i den!"

"Du gør mig ganske forskrækket, Landry; … Åbn dit hjerte for mig, min ven!"

Landry udstødte et dybt suk.

"Vi er søskendebørn," vedblev Thibault, "og om jeg end er for fattig til at låne dig et par daler, når du er i forlegenhed, så kan jeg dog måske give dig et godt råd, hvis der er noget, der piner dig."

"Tak, Thibault! Men hvad der fattes mig, kan hverken penge eller gode råd skaffe til veje."

"Sig mig det alligevel; det lindrer altid, når man letter sit hjerte."

"Nej; du kan spørge mig så meget du vil … jeg siger det ikke."

Thibault gav sig til at le.

"Du ler?" sagde Landru med en på en gang forundret og fortrydelig mine. "Du kan le ad min kummer?"

"Jeg ler ikke ad din kummer, Landry; jeg ler over, at du håber at kunne fordølge grunden til den, skønt intet er lettere at gætte end den."

"Gæt da!"

"Nuvel, du er forelsket! … Det er såre let at bemærke."

"Jeg forelsket?" udbrød Landry, "hvem har bildt dig den løgn ind?"

"Det er ingen løgn, men den klare sandhed."

Landry udstødte et endnu dybere og mere fortvivlet suk end det første.

"Nuvel, ja," sagde han, "det er sandt; jeg er virkelig forelsket."

"Ah, nu er da det store ord udtalt!" sagde Thibault med en vis hjertebanken, for han anede en medbejler i sin fætter, "og hvem er det, du er forlibt i, Landry?"

"Hvem jeg er forlibt i?"

"Ja, det spørger jeg dig om."

"Hvad det betræffer, fætter Thibault, kan du rive mig hjertet ud af brystet, førend jeg siger det."

"Du har allerede sagt mig det."

"Hvad? Hvad – jeg har sagt det?" udbrød Landry og fæstede et forbavset blik på træskomageren.

"Javist har du det."

"Så?"

"Har du ikke sagt, at det var bedre for dig, om du var faldet under møllehjulet den tag, du tog tjeneste hos madame Polet, end at hun antog dig som sin første møllerkarl? Du er ulykkelig i møllen, du er forelsket; det er altså møllerenken, du er forelsket i, og det er denne kærlighed, der volder din ulykke."

"O, ti dog, Thibault! Sæt at hun hørte os!"

"Hvorledes skal hun høre os … med mindre hun besidder den evne at kunne gøre sig usynlig eller omskabe sig til en sommerfugl eller en blomst?"

"Lige meget, Thibault – ti!"

"Hun må altså være meget streng, din møllerenke? Hun har ingen medlidenhed med din fortvivlelse, stakkels dreng?" sagde Thibault.

I disse tilsyneladende af den reneste medfølelse dikterede ord lå en vis blanding af tilfredshed og spot.

Men Landry mærkede det ikke.

"Ja, jeg kan forsikre dig, at hun er streng," klagede Landry, "i begyndelsen bildte jeg mig ind, at hun havde en smule til overs for mig, at hun ikke forsmåede min kærlighed. Fra morgen til aften slugte jeg hende med mine blikke, og fra tid til anden fæstedes hendes blik også på mig ... og efter at have betragtet mig, smilede hun ... Ak, min kære Thibault, jeg var lykkelig over disse blikke og disse smil! ... Min Gud, hvorfor lod jeg mig ikke altid nøje med dem!"

"Ja, der ser man," svarede Thibault filosofisk, "mennesket er umætteligt!"

"Ak, ja, jeg glemte, at hun stod over mig i alle henseender, og jeg talte. Da blev madame Polet yderst opbragt; hun sagde til mig, at jeg var en elendig pjalt og en uforskammet karl, og at hun næste uge ville kaste mig på porten."

"Uf!" udbrød Thibault, "og hvor længe er det siden?"

"Næsten tre uger."

"Og den næste uge er endnu ikke kommet?" sagde træskomageren, som kendte fruentimmerne bedre end sin fætter Landry, og derfor følte sin uro indfinde sig på ny.

Derpå vedblev han efter en pause:

"Vist ikke, Landry, du er ikke så ulykkelig, som jeg troede!"

"Ikke så ulykkelig som du troede? O, du skulle vide, hvilket liv mit er! Intet smil, intet blik mere! Når hun møder mig, vender

hun sig om, og når jeg har noget at fortælle hende om, hvad der er foregået i møllen, hører hun på mig med en så foragtelig mine, at jeg, i stedet for at tale om klid, byg, rug og havre, giver mig til at græde, og da tiltaler hun mig et så truende 'Tag dig i agt!' at jeg løber bort og forstikker mig bag mine melsække."

"Men hvorfor fæster du netop tankerne på din madmoder? Det fattes jo ikke på piger her på egnen, som ville være sjæleglade ved at have dig til kæreste."

"Tror du, jeg kan gøre for, at jeg elsker hende?"

"Opsøg dig en anden veninde og tænk ikke mere på madame Polet!"

"Del er mig umuligt!"

"Forsøg det! Det kunne være, at din møllerenke blev skinsyg, når hun så dig give dit hjerte til en anden, og at hun så rendte efter dig, ligesom du nu render efter hende. Fruentimmerne er så besynderlige!"

"O, hvis jeg var vis på det, ville jeg straks forsøge det … skønt nu …"

Og Landry rystede på hovedet.

"Hvad mener du? … Skønt nu?"

"Nu kan det ikke hjælpe, efter hvad der er foregået."

"Hvad er der da foregået?" spurgte Thibault, som ville vide det hele.

"O, intet," svarede Landry, "jeg vover ikke en gang at tale om det."

"Hvorfor ikke?"

"Fordi man, som man siger hos os, ikke skal vække ulykken, når den sover."

Thibault ville gerne have vidst, hvilken ulykke Landry mente; men de var nu i nærheden af møllen, og en forklaring ville altså, forudsat at den var begyndt, ikke være blevet fuldendt.

Forresten troede træskomageren at vide nok.

Landry elskede den smukke møllerenke, men den smukke møllerenke elskede ikke Landry.

Og en sådan rival forekom ham virkelig ikke synderlig farlig.

Han sammenlignede med en hvis stolthed, og ikke uden en indre tilfredshed, sin fætters kejtede, barnagtige udseende – Landry var kun atten år – med sin egen fem fod og seks tommer høje, slanke figur, en sammenligning, der ganske naturligt førte ham til den overbevisning, at hvis madame Polet blot besad den ringeste smag, så måtte Landrys uheld hos hende nødvendigvis lede til hans egen sejr.

Møllen i Coyolles ligger henrivende i en yndig dal; vandet, der ernærer den, danner en lille dam, beskygget af løvrige pile og slanke popler; dværg- og kæmpetræerne står i forbindelse med hinanden med herlige elme og vældige nøddetræer med duftende blade. Efter at det skummende vand har drevet møllehjulet rundt, flyder det ud som en lille å, der synger sin evige hymne, idet den hopper hen over kiselstenene i sit leje og med sine fugtige diamanter besprøjter de blomster, der bøjer sig koket ned og afspejler sig i bølgerne.

Møllen selv ligger i den grad skjult i en gruppe af planter, figentræer og tårepile, at man først, når man er kommet hundrede skridt fra den bemærker skorstenen, fra hvilken røgen stiger mellem træerne som en søjle af blå alabast.

Skønt Thibault meget godt kendte denne beliggenhed, bragte den ham dog denne gang i en henrykkelse, som han endnu

aldrig havde følt, for han havde endnu aldrig befundet sig i en sådan sindsstemning som nu; der bevægede sig allerede noget i ham af den ejers egoistiske tilfredshed, der besigtigede det gods, som han havde ladet købe ved en stråmand.

Men endnu større blev hans glæde, da han trådte ind i gården og maleriet fik liv.

Duer med blå og purpurrøde halse kurrede på tagene, ænder sejlede rundt i bækken, høns klukkede på møddingen, kalkunske haner slog struttende hjul med deres vinger ved siden af deres mager, skønne brune og hvide køer vendte hjem fra markerne med fulde yvere.

Thibault var som blændet.

Han betragtede sig forud som besidder af al denne herlighed og gned sine hænder så fornøjet, at Landry absolut måtte have bemærket denne ganske umotiverede lystighed, hvis han ikke havde været sunket alt for dybt hen i sin smerte, som tog stadig mere overhånd for hvert skridt, han kom våningshuset nærmere.

Enken, der netop befandt sig i spisekammeret, bemærkede de kommende på dørtærsklen.

Nysgerrigheden efter at erfare, hvem den fremmede var, der kom hjem med hendes førstekarl, syntes at plage hende voldsomt.

Thibault gik over gården, skred ganske ugenert hen til våningshuset, nævnede sit navn, og forklarede møllerkonen, hvorlunde hans ønske, at besøge sin eneste slægtning, Landru, havde bestemt ham til at gøre hende sin opvartning.

Møllerenken var ualmindelig høflig.

Med et smil, hvori Thibault så de skønneste forjættelser, indbød hun sin gæst til at tage tiltakke i møllen for en dags tid.

Thibault rykkede frem med sin foræring.

Under sin gang gennem skoven havde han nemlig fanget et par kramsfugle, der var blevet hængende ved nogle limbestrøgne stænger.

Møllerkonen afgav dem øjeblikkelig til plukning, med den bemærkning at hun håbede, hr. Thibault selv ville smage dem.

Imidlertid bemærkede Thibault, at den smukke møllerenke, mens hun passiarede med ham, syntes at søge adspredelse over hans skulder.

Han vendte sig hastigt om og så, at genstanden for hendes opmærksomhed var ingen anden end Landry, der læssede af begge æslerne.

Da madame Polet mærkede, at hendes bibeskæftigelse ikke var undgået Thibault, blev hun kirsebærrød i ansigtet.

Dog fattede hun sig straks.

"Hr. Thibault," sagde hun til sin nye bekendt, "da De ser så kraftig ud, kunne De jo vel gøre en god gerning og hjælpe Deres fætter en smule; De ser jo, at dette arbejde er for tungt for ham alene."

Derpå gik hun tilbage ind i huset.

"Fanden heller!" mumlede Thibault, idet han fulgte møllerkonen med øjnene og derpå fæstede dem på Landry, "skulle denne dreng være lykkeligere end han selv aner, og bliver jeg nødt til at bede den sorte ulv om hjælp for at skaffe mig ham fra halsen?"

Dog gjorde han, hvad møllerenken havde anmodet ham om.

Da han antog, at den smukke enke muligvis kunne se ud mellem vinduesgardinerne, bar han under arbejdet hele sin styrke til skue og udviklede hele sin ynde.

Efter fuldendt arbejde traf man atter sammen i stuen, hvor en tjenestepige dækkede bord.

Enken indtog ærespladsen og lod Thibault satte sig ved hendes venstre side.

Madame Polet var yderst opmærksom imod ham, så at han glemte sin flygtige tvivl; hans hjerte åbnede sig på ny for glæden og håbet.

Møllerkonen havde, for at vise Thibaults foræring al ære, egenhændigt tilberedt kramsfuglene med tyttebær, og således var de blevet den lækreste spise, der nogensinde kunne kildre en gane.

Imidlertid kastede hun, skønt hun lo ad de vittigheder, Thibault gav til bedste, fra tid til anden stjålne blikke på Landry, og hun bemærkede, at han endnu ikke havde rørt, hvad hun selv havde lagt på den stakkels fyrs tallerken.

Hun bemærkede desuden, at store tårer rullede ned ad hans kinder og blandede sig med tyttebærrene.

Denne stumme smerte rørte hende.

Hendes blik blev næsten ømt, og hun gjorde en udtryksfuld bevægelse med hovedet, som hun ville sige:

"Spis dog, Landry, jeg beder Dem."

En hel masse af elskovsløfter lå i denne lille pantomime.

Landry forstod den smukke møllerkone, for han var nær blevet kvalt af lutter iver for at adlyde sin madmoder, og sank sin fugl i en mundfuld.

Intet af alt dette undgik Thibault.

"Ved Guds milt!" mumlede han (det var en ed, han havde hørt af baron Jean; for nu, siden han var blevet gode venner med Djævlen, troede han sig berettiget til at tale de store herrers sprog), "ved Guds milt! Skulle hun virkelig være forlibt i den laps? Det ville for det første vidne om en slet smag og for det andet slet ikke passe i mit kram. Nej, nej, min smukke møllerenke, du behøver en dygtig karl, der kan bestyre din bedrift, og denne dygtige karl bliver jeg, så sandt som den sorte ulv formår noget."

Da han nu næsten umiddelbart derefter bemærkede, at møllerenken atter havde optaget sine gamle traditioner med stjålne elskovsblikke og ømme smil, som Landry havde fortalt ham om, vedblev han således i sin monolog:

"Godt, godt, jeg ser nu, at jeg her må gribe til store midler, for enken kan jeg umuligt give slip på; hun er i hele egnen det eneste parti, der passer sig for mig. Ja, men hvad skal jeg gøre med fætter Landry? Hans kærlighed krydser mine planer; men jeg kan dog virkelig ikke for en sådan bagatels skyld sende ham bagefter den stakkels Marcotte til den anden verden! Dog, hvor enfoldigt af mig, at jeg bryder mit hoved med at finde en udvej! Alt dette angår jo slet ikke mig, men bliver den sorte ulvs sag."

Derpå tilføjede han ganske sagte:

"Sorte ulv, indret det således, min ven, at jeg bliver befriet fra min fætter Landry, uden at der tilføjes ham nogen lidelser eller ulykke."

Han havde endnu ikke udtalt denne bøn, førend han så fire eller fem militære uniformer komme ned af bjerget og tage vejen mod møllen.

Landry bemærkede dem ligeledes, for han udstødte et højt skrig og rejste sig for at flygte, men sank tilbage i stolen som om kræfterne svigtede ham.

8. Thibaults ønsker

Da madame Polet bemærkede den virkning, synet af militære, der nærmede sig møllen, frembragte hos Landry, blev hun næsten lige så forskrækket som sin førstekarl.

"O, min Gud, hvad er der på færde, min gode Landry?" spurgte hun.

"Ja, hvad er der på færde?" spurgte Thibault; men hans stemme bævede lidt.

"I torsdags," svarede Landry, "gik jeg i et øjebliks fortvivlelse til hververen i Hôtel du Dauphine og tog imod håndpenge."

"I et øjebliks fortvivlelse!" udbrød møllerkonen – "og hvorfor var De da fortvivlet?"

"Jeg var fortvivlet," sagde Landry med en stor kraftanstrengelse, "jeg var fortvivlet, fordi jeg elskede Dem."

"Og fordi De elskede mig, ulykkelige, lod De Dem gøre til soldat?"

"Havde De ikke sagt at De ville jage mig ud af møllen?"

"Har jeg da gjort det?" spurgte møllerenken med et udtryk, hvis betydning det var umuligt at tage fejl af.

"O, min Gud," udbrød Landry, "De ville altså ikke have jaget mig bort?"

"Stakkels dreng!" sagde enken med et smil og et skuldertræk, som i ethvert andet øjeblik ville have fået Landry til at stråle af glæde, men som nu kun fordoblede hans smerte.

"Nuvel; men i så fald har jeg måske tid til at skjule mig," mente Landry.

"Ja, hvorfor skulle det være umuligt?" spurgte enken, "jeg vil dog en gang forsøge det. Kom, min stakkels Landry!"

Og hun førte den unge mand bort med alle tegn på den mest levende deltagelse.

Thibault fulgte dem med øjnene.

"Det går slet for dig, min ven Thibault," sagde han, "men heldigvis har disse herrer fine næser og vil vel finde ham, hvor godt hun end skjuler ham."

Thibault sagde dette, uden at tænke over, at han ytrede et nyt ønske.

Enken kunne ikke være gået langt for at bringe Landry i sikkerhed.

Hun kom tilbage, efter at have været nogle få sekunder borte.

Skjulestedet var altså i nærheden og vandt sandsynligvis intet i sikkerhed derved.

Et minut efter at møllerkonen var kommet tilbage, ganske forpustet, viste hververSergenten sig ved døren med en af sine kammerater.

To var blevet udenfor, uden tvivl for at holde øje med Landry, hvis denne skulle gøre et forsøg på flugt.

Sergenten og hans kammerat trådte ind som folk, der føler sig i deres gode ret.

Sergenten kastede et forskende blik omkring sig, trådte frem med den højre fod og holdt hånden til kanten af sin hat.

Møllerkonen ventede ikke, til sergenten tiltalte hende.

Med sit mest fortryllende smil bød hun ham en forfriskning.

Et tilbud af den beskaffenhed afslår hververe aldrig.

Mens de nu smagte på vinen, spurgte enken, som holdt øjeblikket for gunstigt, hvad der vel førte hververne til Coyolles.

Sergenten svarede, at han søgte en ung møllerkarl, som, efter at have drukket på Hans Majestæts sundhed og undertegnet hvervekontrakten, ikke var kommet til syne igen.

Denne unge møllerkarl havde, da man spurgte ham om navn og bopæl, erklæret, at han hed Landry og boede hos enkemadame Polet, møllerkone i Coyolles.

I kraft af denne kontrakt kom han nu til enkemadame Polet, møllerkone i Coyolles, for at fordre sin rekrut udleveret.

Enken, som anså en løgn for tilladt, når den helligedes af hensigten, svarede, at hun ingen Landry kendte, og at intet menneske af dette navn nogen sinde havde opholdt sig i møllen.

Sergenten lod nu møllerkonen vide, at hun havde de skønneste øjne af verden og den mest tillokkende mund, men at dette ingen grund var til, at han skulle tro hendes øjne på blikket og hendes mund på ordet.

Derfor gav han den skønne enke at forstå, at han ville anstille en husundersøgelse i hendes mølle.

Husundersøgelsen begyndte.

Efter fem minutters forløb kom sergenten tilbage.

Han bad den smukke møllerkone om nøglen til hendes værelse.

Møllerkonen syntes at blive meget oprørt over et sådant forlangende.

Men sergenten bad så længe og så indtrængende, at hun endelig blev nødt til at udlevere nøglen.

Fem minutter efter kom sergenten atter tilbage, men denne gang ledsaget af Landry, som han holdt i trøjekraven.

Ved dette syn blev enken forfærdelig bleg.

Derimod bankede hjertet stærkt i træskomagerens bryst, for han indså godt, at den sorte ulvs hjælp havde været nødvendig, for at sergenten kunne finde møllerkarlen på det rette sted.

"Ha, ha, min gut," udbrød sergenten spottende, "vi foretrækker altså skønhedens tjeneste for kongens? Det er begribeligt; men når man har haft den ære at være født i Hans Majestæts lande og at drikke på hans sundhed, må man også tjene ham en smule. Du må altså følge os, min dreng, og når du har tilbragt nogle få år i den franske garde, kan du atter stille dig under din første fane. Fremad march!"

"Men," sagde møllerenken til sergenten, "Landry er endnu ikke tyve år gammel; førend hans tyvende år har man ikke ret til at tage ham."

"Det er sandt," bemærkede Landry, "jeg er ikke tyve år endnu."

"Hvornår bliver du det?"

"Først i morgen."

"Godt!" sagde sergenten, "nuvel, så så vil vi i nat lægge dig som en mispel på et bundt strå og i morgen vække dig som moden."

Landry græd.

Enken bad, bønfaldt på det indstændigste, lod sig kysse af hververne, tålte tålmodigt de plumpe vittigheder, de rå krigere tillod sig i anledning af hendes kummer, og gik så endelig så vidt, al hun bød dem hundrede daler for at få Landry fri.

Alt var forgæves.

Man bandt håndleddene sammen på den stakkels Landry; en af soldaterne tog strikken i hånden, og krigerne begav sig på vej med deres fange, men ikke førend møllerkarlen havde fundet

tid til at forsikre den smukke møllerkone om, at han, nær eller fjern, stedse ville elske hende, og at hendes navn, hvis han døde, ville blive det sidste ord, der kom over hans læber.

Den smukke enke havde, stillet overfor en så skrækkelig katastrofe, glemt al menneskefrygt og trykkede Landry ømt til sit hjerte, inden hun slap ham.

Da den lille skare var forsvundet bag ved pilene, blev møllerkonens smerter så heftige, at hun faldt i afmagt og måtte bringes ind på sin seng.

Thibault plejede hende på den mest rørende måde.

Den lidenskabelige hengivenhed, enken havde vist hans fætter, ængstede ham en smule.

Dog ønskede han sig kun så meget mere tillykke med, at han havde afskåret ondet ved roden og beholdt de mest levende forhåbninger.

Da enken atter kom til sig selv, var Landry hendes første ord.

Thibault gjorde en hyklet medlidenhedsgestus.

Møllerkonen gav sig til at hulke.

"Den stakkels dreng," udbrød hun under hede tårer, "hvad skal der blive af ham! Han er så svag og spinkel; allerede vægten af hans musket og hans tornyster vil dræbe ham."

Derpå vendte hun sig atter til sin gæst og sagde:

"Ak, hr. Thibault, det er såre stor kummer for mig! Men De har måske bemærket, at jeg elskede ham? Han var så blid, så god, han havde slet ingen fejl; han spillede ikke, han drak ikke; han ville aldrig have gjort noget imod min vilje; han ville aldrig have tyranniseret sin kone … hvilket ville have været en stor trøst for mig, efter de to skrækkelige år, jeg tilbragte med salig hr. Polet. Ak, hr. Thibault, hr. Thibault, det er såre smerteligt for

en stakkels ulykkelig kone således at se alle planer til en rolig fremtid at falde i vandet!"

Thibault mente, at lejligheden var gunstig til en forklaring; så ofte han så et fruentimmer græde, var han tåbelig nok til at tro, at hun gjorde det for at blive trøstet.

Dog troede han ad en omvej at kunne nå sit mål.

"Javist, jeg begriber Deres smerte," sagde han, "jeg deler den endog, for De kan ikke tvivle om min kærlighed til min fætter; men De må finde Dem i det, og uden at nægte Landrys gode egenskaber, fristes jeg til at sige Dem: Ih, hvad, min smukke madame Polet, søg en anden, der opvejer ham!"

"Opvejer ham?" udbrød enken, "der gives ingen mere, som han var. Hvor skulle jeg finde en så ærlig og forstandig yngling som min Landry? Han havde et dukkeansigt, som jeg betragtede med sand fornøjelse, og desuden var han så stille, så sat; han arbejdede dag og nat, og dog behøvede jeg blot at tilkaste ham et blik, så var han færdig at krybe i et musehul. Nej, nej, hr. Thibault, jeg siger det Dem det ganske oprigtigt. Erindringen om den kære dreng betager mig al lyst til at antage andre, og jeg indser godt, at jeg vil være enke, så længe jeg lever."

"Ah bah!" udbrød træskomageren. "Landry var endnu meget ung."

"O," sagde enken, "det er ingen fejl."

"Hvem ved, om han senere ville have beholdt alle disse elskværdige egenskaber! Lad Dem råde, madame Polet, græm Dem ikke mere for hans skyld, men søg, som jeg har sagt Dem, en anden, De kan forglemme ham hos! De behøver ingen sådan dreng, men en hel mand, der besidder alle Landrys egenskaber,

men samtidig er så sat, at De ikke behøver at frygte for, at alle Deres illusioner en skønne dag kunne forsvinde, og at det kun var en brutal og liderlig ægtemand, De var blevet belemret med."

Møllerkonen rystede på hovedet.

Thibault vedblev:

"Kort og godt, De behøver en rask karl, der behandler Dem med al agtelse og forstår at drive møllen på en behørig måde. For pokker, min smukke madame Polet, sig et eneste ord, og De vil snart finde Dem langt bedre faren, end De hidtil har været det."

"Og hvor skulle jeg finde en sådan perle af mand?" spurgte møllerkonen, idet hun ligesom udfordrende mønstrede træskomageren.

Denne mistydede tonen i enkens stemme og troede at lejligheden var fortræffelig.

Han besluttede altså at benytte den og underrettede hende om sin hensigt.

"Nuvel, smukke madame Polet," svarede han, "når jeg sagde, at De ikke behøver at gå langt for at finde den rette mand, så må jeg tilstå, at jeg tænkte på mig selv, for jeg vil prise mig ualmindelig lykkelig ved, og være yderst stolt af at blive Deres mand. – O," vedblev han, mens møllerkonens blikke stedse blev mere og mere truende, "o, med mig behøver De ikke at frygte for, at man ville handle mod Deres vilje; jeg er et lam i sagtmodighed, og jeg ville kun have én lov og ét ønske: den lov at adlyde Dem og det ønske at behage Dem. Hvad Deres formue angår, så har jeg visse midler til at forøge den, som jeg senere skal meddele Dem, men ..."

Thibault fuldendte ikke sætningen.

"Hvad?" udbrød møllerkonen, så meget mere rasende, som hun hidtil havde betvunget sig, "hvad? De, som jeg troede var hans ven, De vover at ville indtage hans plads i mit hjerte? De søger at udrive den troskab af det, som jeg ville bevare for Deres fætter? ... Herut, elendige, pak dig! For hvis jeg kun ville følge min vredes og min harmes indskydelse, så kaldte jeg fire mand herind og lod dig kaste under møllehjulet!"

Thibault ville svare.

Men han, som det ellers ikke plejede at skorte på argumenter, fandt nu ikke et eneste ord til sin retfærdiggørelse.

Møllerkonen gav ham rigtignok heller ikke tid til det.

Et smukt krus stod i hendes nærhed. Hun greb det ved hanken og kylede det efter Thibaults hoved.

Heldigvis for sig selv bøjede træskomageren hovedet til venstre så at kruset fløj forbi ham og splintredes på kaminen.

Møllerkonen greb en skammel og slyngede den med samme voldsomhed i samme retning.

Denne gang bøjede Thibault hovedet til højre, og skamlen knuste tre eller fire ruder i det ene vindue.

Ved den larm, ruderne gjorde, da de faldt ned, ilede møllens karle og piger til.

De fandt deres madmoder beskæftiget med at bombardere træskomageren med flasker, vandkrus, saltkar, tallerkener, kort sagt med alt, hvad hun kunne få fat på.

Heldigvis for Thibault var den smukke Polet så rasende, at hun ikke kunne tale.

Havde hun kunnet tale, ville hun have råbt:

"Dræb ham! Slå ham ihjel! Det er en halunk, en usling!"

Da Thibault så den forstærkning, møllerkonen fik, ville han flygte og sprang hen til døren, som hververne havde ladet stå åben, da de tog Landry med sig.

Men i det øjeblik, han fo'r ud, gav et ærværdigt svin, som hidtil havde holdt sin siesta i solen, livstegn fra sig. Skræmt op af sin første søvn ved den frygtelige larm, troede det at måtte sørge for sin egen sikkerhed, rendte tilbage til sin stald og kom ved denne lejlighed mellem benene på vor træskomager.

Thibault mistede balancen.

Han tumlede endnu ti skridt fremad, inden han styrtede om i en mødding.

"Gid Fanden havde dig, forbandede dyr!" råbte træskomageren, som havde forslået sig stærkt, men som var endnu mere forbitret over, at hans nye klæder var blevet sølet til.

Næppe havde han udtalt dette ønske, førend svinet blev betaget af en pludselig galskab, rendte som rasende omkring i gården og søndertrådte og væltede alt, hvad der kom den i vejen.

Karlene og pigerne, som var ilet til ved deres madmoders skrig, troede, at det var galtens galskab, der foranledigede disse skrig, og gav sig derfor til at forfølge den.

Men de søgte forgæves at blive herrer over dyret.

Dette kastede karle og piger over ende, den ene efter den anden, ligesom det havde gjort ved Thibault, indtil det endelig løb igennem et plankeværk, der adskilte møllen fra slusen, lige så let som om det havde været et tapet af papir, og styrtede sig under hjulet.

Her forsvandt det, som i en afgrund.

Møllerkonen havde imidlertid genvundet talens brug.

"Løs på denne Thibault!" råbte hun, for hun havde hørt den forbandelse, træskomageren havde udtalt over hendes galt, og var blevet ganske bestyrtet over den hurtighed, hvormed dette ønske var gået i opfyldelse.

"Kast jer over Thibault! Slå ham ihjel! Det er en troldmand! Det er en heksemester! Det er en varulv!"

Og med det sidste ord gav hun Thibault den frygteligste titel, som man i vore skove kan give et menneske.

Thibault, der ikke følte sin samvittighed ganske ren, benyttede sig af den første skræk, dette møllerkonens skældsord havde sat hendes folk i.

Han gik midt igennem den forbløffede skare af karle og piger, og mens den ene ledte efter en høtyv, den anden efter en skovl, skred han uhindret igennem mølleporten og gav sig med en hurtighed, der kun tjente til at bestyrke den smukke møllerenkes mistanke, til at bestige et stejlt bjerg, som man altid havde anset for utilgængeligt, i det mindste fra den side, hvorfra træskomageren klatrede op ad det.

"Hvad? I slipper ham således?" råbte møllerkonen, "I forfølger ham ikke? I slår ham ikke ihjel! I knækker ikke halsen på ham?"

Men folkene rystede på hovedet.

"Hvad kunne vi vel udrette mod en varulv," svarede de.

9. Ulveføreren

Flygtende for møllerenkens trusler og hendes folks våben, havde Thibault instinktivt taget retningen mod skoven.

Så snart en fjende skulle vise sig, var det hans mening at kaste sig ind i skoven, hvor vel ingen ville vove at forfølge ham af frygt for et baghold.

Forresten havde Thibault, væbnet med den djævelske magt, han havde fået af den sorte ulv, ikke synderligt at befrygte af sine fjender, hvem disse end var.

Han behøvede blot at sende dem til det samme sted, han havde sendt den smukke møllerkones galt.

Han var ganske sikker på at blive dem kvit.

Men ifølge den beklemthed i hjertet, han fra tid til anden følte ved erindringen om Marcotte, sagde han til sig selv, at man, hvor determineret man end er, dog ikke lige så gerne sender mennesker til Djævlen, som man sender svin.

Mens han anstillede betragtninger over denne frygtelige magt og fra tid til anden så sig om, for at se om han måske var nødt til at gøre brug af den, var han kommet i nærheden af Pisseleu, og natten var brudt frem.

En mørk, stormfuld efterårsnat, hvor vinden, idet den rev de gulnede blade af træerne, opfyldte hele skoven med en sørgelig, klagende lyd.

Denne vindens tuden blev fra tid til anden afbrudt af ugleskrig, der omtrent lyder, som når forvildede vandrere kalder på hinanden.

Al denne larm var Thibault velbekendt med, og den gjorde derfor intet synderligt indtryk på ham.

Desuden havde han, da han nåede udkanten af skoven, skåret sig en fire fod lang knippel af et kastanjetræ, og med denne ville han, som en øvet stokfægter, have bundet an med fire mand.

Han gik altså dristigt ind i skoven og opsøgte den plads, som man endnu den dag i dag kalder Ulveheden.

Han havde vel vandret i nogle minutter på en smal, dunkel fodsti, mens han forbandede kvindernes ubegribelige kapricer, der uden al grund foretrækker en svagelig og frygtsom yngling for en kraftig og dristig mand, da han hørte bladene rasle bagved sig i henved tyve skridts afstand.

Han vendte sig om.

I mørket skimtede han først og fremmest to øjne, der skinnede som gloende kul.

Derpå så han, idet han så at sige tvang sine egne øjne til at gennemtrænge mørket, en stor ulv, der fulgte ham skridt for skridt.

Det var ikke den, han havde modtaget i sin hytte.

Ulven i hytten var sort, hvorimod denne var rød.

Man kunne ikke forveksle dem med hinanden, hverken i henseende til farven af deres pels eller i henseende til væksten.

Thibault havde ingen grund til at tro, at alle ulve var besjælet af lige så velvillige hensigter overfor ham som den første, han havde haft at bestille med.

Han begyndte derfor at presse sin stok fast mellem begge hænder, og slå et hjul med den, for at se, at han endnu ikke havde glemt denne manøvre.

Men til hans store forbavselse lod dyret sig nøje med at trave bag efter ham, uden at forråde den ringeste fjendtlige hensigt; det standsede når Thibault standsede, det løb videre, når han fortsatte sin vej, og det hylede blot fra tid til anden, ligesom for at hidkalde forstærkninger.

Denne hylen foruroligede Thibault lidt.

Pludselig så den natlige vandrer to andre brændende lys foran sig, som fra tid til anden funklede i mørket, der stadig blev tættere.

Slagfærdig gik han imod disse to lys, der forblev ubevægelige, og havde nær snublet over et legeme, som lå tværs over stien.

Det var også en ulv.

Uden at betænke, at han måske handlede uklogt, når han selv var den først angribende, begyndte træskomageren med at bibringe det foran ham liggende dyr et voldsomt slag med sin knippel.

Ulven fik det lige i hovedet.

Den udstødte en smertelig hylen.

Derpå rystede den sig som en hund, der var blevet tugtet af sin herre, og begyndte at løbe foran træskomageren.

Thibault drejede nu hovedet om, for at se, hvad der var blevet af hans første ulv.

Denne fulgte ham endnu stadig, og stadig i den samme afstand.

Men idet han atter lod blikket svæve fremad, bemærkede han, at en tredje ulv gik på hans højre side.

Han så instinktivt til venstre.

På denne side vandrede en fjerde.

Han havde ikke tilbagelagt en fjerdedel *lieue*, førend allerede et dusin af disse dyr dannede en kreds omkring ham.

Stillingen var kritisk.

Thibault indså hele dens betænkelighed.

Han forsøgte først at synge, i håb om at lyden af den menneskelige stemme skulle skræmme dyrene bort.

Det var forgæves.

Ikke en eneste forlod den plads, den indtog i den kreds der var slået omkring ham som med en passer.

Han tænkte nu på at gøre holdt ved det første løvrige træ, han kom til, klatre op i det, og der afvente dagen.

Men efter modent overlæg holdt han det for rådeligere, hvis han søgte at nå sin bolig, som han stadig kom nærmere, især da ulvene, trods deres antal, ikke viste flere fjendtlige hensigter, end da der kun havde var en til stede.

Han mente, at så snart ulvene først begyndte at antage en anden tone imod ham, ville det altid være tidsnok at klatre op i et træ.

Imidlertid var han dog så forbløffet, at han ankom til sin dør uden at bemærke det.

Han genkendte sin hytte.

Men hvor blev han ikke forbavset, da de ulve, der gik foran ham, ærbødigt trådte til side for at lade ham passere, og satte sig på deres bag som for at danne et spalier.

Thibault spildte ingen tid på at takke dem for deres artighed.

Han styrtede ind i det indre af sin hytte og skyndte sig at lukke døren efter sig.

Da døren var blevet aflåset og slåerne skudt for, skubbede han en kiste hen foran den, for at forskanse sig mod et muligt

angreb.

Derpå sank han ned på en stol og åndede for første gang noget friere.

Efter at han var kommet sig lidt af sin skræk, trådte han hen til vinduet, der vendte ud til skoven

En hel linje af flammende blikke beviste ham, at ulvene ikke havde trukket sig tilbage, men tværtimod stillet sig på en symmetrisk måde i række og geled udenfor hans bolig.

Dette naboskab ville have været meget ængstende for enhver anden; men Thibault, der allerede i nogen tid havde haft hele den frygtelige bande til eskorte, var glad ved tanken om at en, om end nok så tynd mur skilte ham fra disse uhyggelige rejsefæller.

Thibault tændte sin lille jernlampe og satte den på bordet.

Han skrabede gløderne på arnestedet sammen, kastede en dynge høvlspåner på dem og fik et stort bål tændt, hvis genskin, håbede han, ville drive ulvene på flugt.

Men Thibaults ulve var åbenbart af en særegen beskaffenhed og fortrolige med flammer.

De rørte sig ikke fra de poster, de havde valgt sig.

Thibault, som uroen havde holdt vågen, kunne se og tælle dem ved første daggry.

De syntes, ligesom om aftenen, at vente, nogle sad, andre lå ned, og atter andre gik frem og tilbage som skildvagter.

Men da den sidste stjerne forsvandt i bølgerne af det purpurlys, der opsteg i østen, da rejste ulvene sig på en gang og spredte sig med en klagende hylen, som disse mørkets dyr hilser dagen med, til alle sider og forsvandt.

Nu først kom Thibault atter til at tænke på sit uheld den foregående dag.

Hvoraf det kom sig, at møllerkonen ikke havde foretrukket ham for hans fætter Landry?

Var han ikke længere den smukke Thibault, og var der i hans person foregået nogen forandring til hans disfavør? Thibault havde kun et middel til at forvisse sig om dette – det var at rådføre sig med sit spejl.

Han tog den over kaminen hængende glasstump og holdt den med et selvbehageligt smil op mod lyset.

Men næppe havde han set sit ansigt, gengivet af spejlet, førend han udstødte et skrig, dels af forbavselse, dels af skræk.

Han var rigtignok endnu stadig den smukke Thibault.

Men hans ene røde hår havde, som følge af de uforsigtige ønsker, der var undsluppet ham, forvandlet sig til en fuldstændig tot, hvis genskin ikke stod tilbage for den stærkeste flammeglans på hans arnested.

En kold sved perlede på hans pande.

Da han vidste, at det var aldeles forgæves at forsøge på at udrive eller afklippe disse fordømte hår, besluttede han at lade sig nøje med det forråd, han havde, og for fremtiden gøre så få ønsker som muligt.

Det gjaldt om at forjage alle de ærgerrige ideer, der havde spøgt hos ham på en så ulyksalig måde, og vende tilbage til sit arbejde.

Thibault forsøgte det.

Men han havde mistet al sans for arbejde.

Forgæves ledte han i sin hukommelse efter de muntre sange, han havde sunget i bedre dage, da bøgen og birken så hastigt

antog de forønskede former i hans hænder; hans værktøj hang ubenyttet hen i flere timer.

Han spurgte sig selv, om det ikke var uendelig sørgeligt, når man ved en fornuftig retning af sine ønsker så let kunne blive lykkelig, at svede blod og vand, for til sidst dog blot at føre en lidende, elendig tilværelse.

Tilberedelsen af hans beskedne måltid var ham nu ingen adspredelse mere som før; da hungeren indfandt sig, spiste han med modbydelighed et stykke sort brød, og den misundelse, som hidtil hos ham kun havde været en slags ubevidst trang til velvære, antog nu i hans hjerne lidt efter lidt karakter af et stille, lidenskabeligt raseri, der drev ham til had mod sine medmennesker.

Men hvor lang denne dag end blev for Thibault, fik den dog ende som de andre.

Da tusmørket indtraf, forlod han sit værksted og satte sig på træbænken, som han med egne hænder havde slået op udenfor sin dør.

Han blev siddende, hensunken i mørke betragtninger.

Men næppe begyndte mørket at falde på, førend en ulv kom ud af skoven ag lagde sig, ligesom den foregående aften, ned i nogen afstand fra det lille hus.

Ligesom den foregående aften, således blev også nu den første ulv efterfulgt af en anden, denne af en tredje, og endelig samledes hele banden, som indtog deres tidligere poster.

Da den tredje ulv indtraf, var Thibault atter gået ind.

Han havde heller ikke kraft til at holde sig vågen.

Han antændte sit bål, indrettede det således, at det holdt ved hele natten, lagde sig på sin seng og sov ind.

Da Thibault vågnede var det allerede højlys dag.

Solen var allerede nået de to tredjedele af sin højde.

Dens stråler spillede på kratskovens sitrende og gulnede blade og farvede dem med tusinde nuancer af guld og purpur.

Han ilede til vinduet.

Ulvene var forsvundet.

Kun kunne man i det af duggen våde græs tælle de pladser, som deres legemer havde indtaget om natten.

Om aftenen forsamlede ulvene sig atter foran hans hus, og han begyndte at blive foruroliget ved deres nærværelse.

Han kom på den formodning, at hans forhold til den sorte ulv kunne have erhvervet ham nogle sympatier blandt denne dyreklasse, og besluttede en gang for alle at forvisse sig om, hvad han havde at vente af dem.

Med en nyslebet kniv i bæltet og et stærkt spyd i hånden åbnede træskomageren derfor sin dør og gik beslutsomt løs på skaren.

Men til hans store overraskelse begyndte ulvene, i stedet for at springe løs på ham, at logre med halerne ligesom hunde, der ser deres herre komme.

Deres venskabsbevisninger var så udtryksfulde, at Thibault strøg en af dem over ryggen, og dyret tillod det ikke blot, men ytrede endog tegn på inderlig tilfredshed.

"O," mumlede Thibault, hvis vagabonderende indbildningskraft altid gik i den stærkeste galop, "hvis disse kammerater er lige så lærevillige som venlige, så er jeg nu ejer af et kobbel, hvis lige baron Jean endnu aldrig har besiddet, og nu kan jeg med sikkerhed gøre regning på at få vildt, så ofte jeg får lyst til det."

Thibault havde endnu ikke talt færdig, førend fire af de stærkeste og rappeste af ulvene afsondrede sig fra de øvrige og satte i fuld karriere ind i skoven.

Nogle øjeblikke efter hørtes en hylen i det fjerne, og efter en halv times forløb vendte en af ulvene tilbage med et skønt rådyr i gabet, som efterlod en lang blodstribe på grønsværen.

Ulven lagde rådyret ned for træskomagerens fødder.

Denne, der var ude af sig selv af glæde over at se sine ønsker ikke alene opfyldt, men anticiperede, slagtede nu dyret med stor færdighed og gav hver ulv sin part, idet han selv kun forbeholdt sig rygstykket og begge baglårene.

Med en bydende gebærde, der beviste, at han nu først følte sig rigtig hjemme i sin rolle, afskedigede han derpå ulvene til næste dag.

Næste morgen begav han sig ganske tidligt til Villers-Cotterêts, hvor værten i "*Den gyldne Kugle*" betalte ham to store daler for hans to dyrelår.

Dagen efter bragte Thibault den samme vært et halvt vildsvin, og blev fra den tid en af hans flittigste leverandører.

Denne handel behagede træskomageren i den grad, at han tilbragte hele dagen i byen, drev omkring på knejperne og lagde træskomageriet på hylden.

Nogle havde vel gerne villet tillade sig allehånde spas i anledning af den røde lok, som, hvor omhyggeligt han end skjulte den blandt de andre hår, dog altid fandt midler til at stritte opad og komme til syne; men Thibault havde rent ud erklæret, at han med hensyn til denne ulyksalige naturfejl ingen spas forstod.

Imidlertid ville ulykken, at hertugen af Orleans og madame de Montesson kom til Villers-Cotterêts for at tilbringe nogle dage der. Dette blev en ny spore for Thibaults tåbelige nysgerrighed.

Alle skønne damer og alle unge herrer fra de omliggende slotte, Montbreton'erne, Montesquieu'erne og Courval'erne strømmede til Villers-Cotterêts, damerne i deres kostbare stads, de unge herrer i deres eleganteste kostumer.

Baron Jeans valdhorn lød gennem skoven, mere larmende end nogensinde før.

Man så, lig tryllende visioner, slanke amazoner og dygtige kavalerer i deres skønne røde guldgalonerede jagtdragter fare hen ad vejen på herlige engelske heste.

Det var som om flammende lyn fo'r igennem den dunkle og tætte kratskov.

Og nu om aftenen!

Hele dette aristokratiske selskab forsamlede sig til festmåltider og baller.

Men mellem måltiderne og ballerne promeneredes der i skønne forgyldte kalecher med våbenskjolde af alle farver.

Thibault befandt sig altid i de nysgerriges første geled.

Hans øjne slugte disse skyer af atlask og kniplinger, som når de hævede sig, blottede deres ankler i silkestrømper og nydelige tøfler med røde hæle.

Alt dette stormede forbi det blændede, studsende folk og efterlod en duft af pudder *à la maréchale* og de mest vellugtende essenser.

Thibault spurgte sig selv, hvorfor han ikke var en af disse unge herrer med de broderede vamse; hvorfor han ikke havde

en af disse skønne damer i raslende atlask til elskerinde?

Og Agnelette viste sig da for ham som det, hun virkelig var: en fattig lille bondepige.

Og enken Polet ligeledes som det, hun virkelig var: en simpel møllerkone.

Når han da vendte tilbage til sin hytte i skoven ved nattetide, eskorteret af dette kobbel ulve, der fra det øjeblik af, han betrådte skoven, lige så lidt forlod ham som livgardister forlader en konge, da var det, han anstillede de mest skæbnesvangre betragtninger.

Under sådanne fristelser var det umuligt, at Thibault, der allerede var kommet ind på det ondes bane, kunne standse eller vende om; umuligt andet end at han måtte bryde med det sidste, han endnu havde tilbage, med erindringen om hans tidligere retskafne liv.

Hvad var de par daler, som værten i *Den gyldne Kugle* betalte ham for det vildt, hans gode venner ulvene forskaffede ham?

Om han end samlede til bunke i hele måneder, ja i hele år, ville det dog ikke have været tilstrækkeligt til at tilfredsstille det ringeste af de ønsker, der gærede i hans hjerte.

Jeg tør ikke vove at påstå, at Thibault, der havde begyndt med at ønske sig et stykke af baron Jeans dåhjort, dernæst Agnelettes hjerte og endelig enken Polets mølle, nu ville have ladet sig nøje med slottet Oigny eller Long-Pont, i den grad havde disse nydelige fødder, disse fintformede, runde ben, denne søde duft, der udstrømmede fra de aristokratiske silke- og fløjlsdragter, eksalteret hans ærgerrige indbildningskraft.

Derfor sagde han også en dag til sig selv, at han måtte være en stor tosse, hvis han altid forblev fattig, når en så frygtelig

magt som den, han besad, stod til hans disposition.

Fra det øjeblik af besluttede han at benytte denne magt til at realisere de mest overdrevne ønsker, selv om hans hår med tiden ville komme til at ligne den flammekrone, som man ved nattetid ser stråle over skorstenen i Saint Gobains spejlfabrik.

10. Amtmand Magloire

I denne farlige sindsstemning var det, at Thibault, uden endnu at have bestemt sig til noget, tilbragte de sidste dage af året og begyndte det nye.

Kun havde han, formodentlig af hensyn til de forøgede udgifter, den lyksalige nytårsdag medfører for enhver, alt som den frygtelige overgang fra det ene år til det andet nærmede sig, forlangt en dobbelt portion vildt af sine leverandører og følgelig også fået den dobbelte sum for det hos værten i *Den gyldne Kugle*.

Følgen deraf var, at Thibault, afset fra en rød hårlok af et temmelig foruroligende omfang, i materiel henseende trådte ind i det nye år i bedre omstændigheder end nogen sinde før.

Vel at mærke, vi siger i materiel, og ikke spirituel, henseende; for om legemet end syntes at være i en god stand, var sjælen dog gruelig kompromitteret.

Men legemet var godt påklædt, og en halv snes daler klingede lystigt i trøjelommen.

Således kostumeret og akkompagneret af denne sølvmusik, lignede Thibault ikke længere end træskomager, men en velhavende forpagter, eller vel endog en reputérlig borger, der måske driver en håndtering, men kun for sin fornøjelse.

Under denne form havde Thibault begivet sig til en af de landlige fester, der udgør rene højtider i provinserne.

Man fiskede i herlige damme ved Breval og Poudron.

Fiskeriet i en dam er en vigtig sag for ejeren eller forpagteren, og tillige en stor fornøjelse for tilskuerne.

Fiskefangsterne bliver derfor bekendtgjort en måned i forvejen, og til et stort fiskeri strømmer man sammen fra alle kanter i ti *lieues* omkreds.

De af vore læsere, som ikke kender skikke og vedtægter i provinserne, må ikke tro at her er tale om en fiskefangst med medesnører med røde orme eller parfumeret korn som madding, lige så lidt som vi mener en fiskefangst med grundline, kastegarn, garnsæk eller andet lignende; nej, det gælder her om at tømme en dam af henved en *lieues* længde uden at en levne en eneste fisk, lige fra den største gedde til den mindste karusse.

Sagen går således til:

Efter al sandsynlighed findes der ikke en eneste af vore læsere, som ikke har set en dam. Enhver dam har to åbninger, den, gennem hvilken vandet kommer ind og den, gennem hvilken det flyder ud.

Den, gennem hvilken det strømmer ind, har intet navn. Den, gennem hvilken det flyder ud, hedder *tappen*. Det er her, fangsten finder sted.

Vandet udgyder sig fra tappen i en stor beholder, hvorfra det rinder bort igennem maskerne af et stærkt garn.

Vandet strømmer ud, men fiskene bliver tilbage.

Man ved, hvor lang tid det tager at tømme en dam. Man indbyder derfor ikke de nysgerrige og amatørerne førend den anden, tredje, fjerde dag, alt som den vandmasse er større eller mindre, som dammen må udspy, inden det kommer til *udviklingen*.

Udviklingen er fiskenes tilsynekomst ved tappen.

Ved en fiskefangst i en dam indfinder, alt efter dammens størrelse og udstrækning, forholdsmæssigt en lige så betydelig og tillige forholdsmæssig lige så elegant menneskemængde sig, som ved væddeløbene på Marsmarken, la Marche eller Chantilly, når navnkundige heste og jockeyer producerer sig.

Men man overværer rigtignok ikke skuespillet på tribunen eller til vogns.

Nej, enhver kommer som han vil eller kan, i cabriolet, i char-à-banc, i phaëton, i karre, til hest, på æsler; derpå opstiller, afset fra den respekt, som man i mindre civiliserede lande altid nærer for autoriteterne, enhver sig, som han kan, alt eftersom han er kommet tidligt eller sent, besidder større eller mindre kraft i albuerne, større eller mindre bevægelighed i hofterne.

Dog er der anbragt et solidt gitterværk for at tilskuerne ikke skal falde ned i beholderen.

Man kan mærke på vandets farve og lugt, når fiskene nærmer sig.

Ethvert skuespil har sine ubehageligheder. Jo skønnere og talrigere tilskuerforsamlingen er på en opera, desto mere kvælstof indånder man. Jo nærmere det interessante øjeblik ved et damfiskeri kommer, desto mere sumpgas indånder man.

I begyndelsen, i det øjeblik, man åbner tappen, flyder vandet skønt, rent og og med en let grønlig nuance, ligesom flodvand.

Det øverste lag viser sig først, henrevet af sin vægt. Derpå mister vandet lidt efter lidt sin gennemsigtighed og bliver gråligt. Nu udtømmes det andet lag, og fra tid til anden skimter man et sølvlyn i dette andet lag, alt som nuancen bliver dunklere. Det er en lille ubetydelig fisk, som ikke har kunnet modstå strømmen og viser sig som blænker.

Man gør sig ikke en gang den ulejlighed at tage den op, men lader den ganske roligt, idet den søger en eller anden af de små vandpytter på bunden af beholderen, gøre den slags luftspring, som markskrigeren så pittoresk kalder for karpespring.

Nu kommer det sorte vand.

Det er den fjerde akt, det vil sige knudens løsning.

Således modstår fisken, alt efter sine kræfter, instinktmæssigt denne usædvanlige strømning, der river den med sig: Ingen har sagt den, at strømmen er en fare, men den gætter det.

Enhver svømmer atter så godt som muligt, op mod strømmen.

Gedden svømmer ved siden af karpen, som den forfulgte i går og hindrede i at blive alt for fed; uden at yppe klammeri sejler aborren ved siden af hundestejlen og tænker ikke en gang på at bide i det kød, som den ellers er så grisk efter.

Således finder araberne ofte i en og samme grav, som de har gravet for vildtet, gazeller og sjakaler, antiloper og hyæner, og hyænerne og sjakalerne er blevet lige så fromme og skælvende som antiloperne og gazellerne.

Men endelig udtømmes de kæmpendes kræfter.

Blænkerne, som vi før talte om, bliver talrigere, fiskenes omfang begynder at blive mere respektabelt, og opsamleren beviser dem, hvor høj pris man sætter på dem.

Opsamlerne er mænd i simple læderbenklæder og bomuldsskjorter. Benklæderne er trukket helt op til lårene, og skjorteærmerne opsmøgede til skulderen.

De lægger fiskene i hobevis i kurve.

De, som skal sælges levende eller opbevares for atter at befolke dammen, anbringer man i særlige beholdere.

De derimod, der fordømmes til døden, bliver uden omstændigheder kastet op på engen.

Man sælger dem endnu samme dag.

I jo større masser fiskene kommer til syne, desto lydeligere bliver tilskuernes jubel.

For disse tilskuere her ligner ikke tilskuerne i vore teatre. De kommer ikke for at tilbagetrænge deres følelser og ved affekteret ligegyldighed giver sig skin af god smag. Nej, de kommer for at more sig, og ved enhver fed suder, ved enhver skøn karpe, ved enhver mægtig gedde applauderer de drabeligt og med uforstilt glæde.

Ligesom man ved en velordnet militærrevue ser det ene korps defilere efter det andet og, om man tør udtrykke sig således, trække op efter deres vægt, de lette tropper foran, respektable dragoner i midten, artilleriet og de svære kyrasserer til sidst, således defilerer også de forskellige fiskearter.

De mindste, det vil sige de svageste foran.

De største, det vil sige de stærkeste til sidst

Endelig, i et givet øjeblik, synes vandet at tørre ud.

Vejen bliver i bogstavelig forstand spærret af reserven, det vil sige af alle dammens store beboere.

Dette er højdepunktet.

Opsamlerne kæmper med sande uhyrer.

Dette er jubelskrigenes moment, dette er bravoråbenes øjeblik.

Nu, da skuespillet er endt, ser man sig om efter spillerne.

Spillerne synker af mathed næsten afmægtige om i græsset.

Nogle genvinder deres kræfter i vandet.

Man leder efter ålene. Man spørger, hvor ålene er.

Man viser da tre eller fire ål frem, tykke som en tommelfinger og af en halv arms længde.

Det er nemlig, i det mindste for øjeblikket, lykkedes ålene, formedelst deres legemsbeskaffenhed, at unddrage sig det almindelige blodbad.

Ålene har stukket deres hoveder ned i dyndet og er forsvundet.

Derfor ser man mænd med geværer gå op og ned ved bredden af dammen, og derfor hører man fra tid til anden et skud.

Spørger man: "Hvad betyder disse skud?" så lyder svaret:

"Man vil drive ålene ud."

Hvorfor kommer nu ålene frem af dyndet, når man skyder? Hvorfor søger de de render, der vedbliver at fure bunden af dammen? Og hvis de er sikre dernede i mudderet, som så mange folk af mit bekendtskab, der har forstand nok til at blive dernede, hvorfor bliver de der da ikke, i stedet for at vove sig ud i vandløbene, der river dem med sig og endelig fører dem til beholderen, det vil sige, til den fælles grav?

Intet er lettere for *Collége de France* end at besvare dette spørgsmål, nu da det står i direkte forbindelse med fiskene.

Jeg vender mig altså til de lærde med dette spørgsmål. Mon flinteskuddene ikke skulle være en myte og mon svaret ikke ganske simpelt skulle falde således ud:

"Jo, fordi det i begyndelsen flydende dynd, hvori ålen har taget sin tilflugt lidt efter lidt størkner og udtørres og bliver

derved ubeboeligt, så at fiskene til sidst ser sig nødt til at søge sit naturlige element, vandet ..."?

Er vandet først fundet, er ålene fortabt.

Først fem eller seks dage efter at vandet er udtappet, går man ålene til livs.

Til en sådan lystighed var altså hele befolkningen fra Villers-Cotterêts, Crespy, Mont-Gobert og de omliggende landsbyer blevet indbudt.

Thibault indfandt sig ligesom andre folk.

Thibault arbejdede ikke mere; han fandt det langt lettere at lade sine ulve arbejde for sig.

Fra en håndværker var han blevet en herre af middelklassen. Nu stod der intet andet tilbage for ham at gøre end at svinge sig op til adelsmand. Det havde han også stærkt i sinde.

Thibault var ikke den mand, der holdt sig bagved andre.

Han arbejdede derfor med hænder og fødder for at skaffe sig en plads i den forreste række.

Under udførelsen af denne manøvre kom han til at berøre en høj, smuk dame, til hvis side han havde arbejdet sig frem, og strejfe hendes kjole.

Damen holdt på sin stads og var uden tvivl vant til at befale, følgelig også til at behandle sædvanlige folk på en ringeagtende måde; for hun vendte sig om, og da hun så, hvem der havde berørt hende, lod hun ordet "bondelømmel" undslippe sig.

Men damen var så smuk – det var rigtignok noget plumpe ord, der var kommet fra en så skøn mund; denne øjeblikkelige vrede kontrasterede så grimt med ansigtstrækkenes trylleri – at Thibault, i stedet for at besvare ærestitlen med en af samme

eller vel endog stærkere kaliber, trådte ganske beskedent tilbage og fremstammede en slags undskyldning.

Man må sige, hvad man vil; blandt alle aristokratier er og bliver skønhedens den første.

Havde damen været gammel og grim, ville Thibault, om hun også ti gange havde været marquise, i det mindste havde kaldt hende en dum gås.

Det kan også være, at træskomageren blev noget adspredt ved synet af den sælsomme person, der forrettede kavalertjeneste hos damen.

Det var en tyk lille mand på henved tres år, i sorte klæder af en blændende elegance, men så lille – så lille, at hans hoved næppe nåede op til damens albue, så at denne, der ikke uden videre kunne tage hans arm, majestætisk støttede sig på hans skulder.

Man fristedes, når man så hende således, til at holde hende for en antik Cybele, der lænede sig til en modeklædt tumling.

Men hvilken allerkæreste lille tumling med de korte små ben, med en vom, der truede med at sprænge benklæderne og hang helt ned til knæene, med de tykke, runde arme, med de hvide, buttede hænder, som stak frem mellem kniplingerne, og med det rødlige, kødrige hoved, vel kæmmet, vel pudret, vel friseret og forsynet i nakken med en lille pisk, der ved enhver bevægelse dansede omkring på frakkekraven!

Man kom til at tænke på en af de sorte biller, hvis rygpanser harmonerer så lidt med deres ben, at de snarere syntes at rulle end at gå.

Og med alt dette var hans ansigt så jovialt, hans fremstående øjne udstrålede en sådan hjertensgodhed, at man følte sig

sympatisk tiltrukket af ham, for man anede let, at den kære lille mand var alt for beskæftiget med på alle mulige måder at gøre sig livet behageligt, til at han skulle have yppet klammeri med det vage ubestemte væsen, som man kaldte hans næste.

Den tykke mandsling syntes derfor også at komme i fortvivlelse, da han hørte den ugenerte måde, hans ledsagerinde behandlede Thibault på.

"Ej, ej, madame Magloire! Ej, ej, fru amtmandinde!" sagde han, idet han i disse få ord fandt lejlighed til at underrette sin nabo om damens navn og titel, "det var et grimt ord, De der brugte mod den stakkels unge mand, som dette tilfælde går mere til hjertet end Dem selv."

"Hvad siger De, hr. Magloire?" svarede damen, "jeg skulle vel oven i købet takke ham, fordi han har forkrøllet min skønne blå damaskeskjole, som nu er aldeles fordærvet, ikke at tale om at han trådte mig på min lille tå!"

"Jeg beder Dem, tilgiv mig min ubehændighed, ædle dame!" sagde Thibault, "da De vendte Dem om, blændede Deres vidunderlige ansigt mig som en solstråle i maj måned, så at jeg ikke så, hvor jeg jeg satte min fod."

Denne kompliment var koket nok drejet af en mand, hvis sædvanlige selskab i tre måneder havde bestået af et dusin ulve.

Og dog gjorde den kun ringe virkning på den skønne dame, for hun svarede kun med en hånlig grimasse.

Hun havde nemlig trods Thibaults udmærket anstændige kostume bedømt hans egenskaber med den mærkværdige takt, som fruentimmer af alle stænder i så henseende besidder.

Den lille tykke herre var mere overbærende, for han klappede højt i sine små fede hænder, som han i følge den af hans kone

antagne holdning frit kunne betjene sig af.

"Ah, bravo!" sagde han, "bravo! det kalder jeg fornuftig tale, min herre! De er en mand med ånd og syntes mig at have studeret, hvorledes man skal tiltale damerne. Jeg håber, min engel, at De lige så godt forstår at vurdere komplimenten som jeg; og for at bevise denne herre, at vi som gode kristne aldeles intet nag bærer til ham, beder jeg ham, hvis han er her fra egnen, og det ikke fører ham alt for langt fra hans vej, at følge med os hjem og hjælpe os at tømme en flaske af den gamle sort, som Perrine henter op til os fra kælderen."

"Ja, det ligner Dem, hr. Nepomuk; alle midler er Dem lige gode, når det gælder om at svire, og fattes det Dem på anledninger, så besidder De en egen evne til at opdrive sådanne. De ved dog, hr. Magloire, at doktoren udtrykkelig har forbudt Dem at drikke mellem Deres måltider."

"Det er sandt, fru amtmandinde," svarede hr. Nepomuk, "men han har ikke forbudt mig at vise en charmant ung mand, som denne unge herre synes at være, en artighed. Vær derfor fornuftig, Suzanne, og aflæg denne fortrædelige mine, der klæder Dem så slet. For pokker, madame, den, der ikke kendte Dem bedre, skulle tro, når han hørte Dem, at vi kun havde den ene kjole. Nuvel, for at bevise den herre det modsatte, vil jeg, hvis De kan bevæge ham til at ledsage os hjem, straks give Dem penge til at købe det skønne kinesiske silketøj, som De så længe har ønsket Dem."

Dette løfte virkede som en trolddom. Det formildede øjeblikkelig madame Magloires vrede, og da fiskefangsten lakkede mod sin ende, tog hun med en mindre sur mine den arm, som Thibault bød hende på en temmelig kejtet måde.

Træskomageren var på sin side ganske henrykt over damens skønhed, og da han af nogle ord, som var undsluppet hende og hendes mand, sluttede sig til at hun var en øvrighedspersons ægtefælle, trængte han stolteligen mængden til side og spankende afsted med knejsende hoved og en så determineret mine, som om han ville erobre den gyldne vlies.

Og han tænkte virkelig, han, den stakkels Agnelettes forlovede, han, den smukke møllerkones forkastede frier, ikke blot på alle de nydelser, en amtmandindes kærlighed kunne berede ham, men også på den stolthed, den ville berettige ham til, og på de fordele, han havde at håbe af en så længe med længsel imødeset og dog så uventet erobring.

Da nu madame Magloire på sin side ikke alene var meget tankefuld, men også meget distræt, så at hun snart så til højre, snart til venstre, snart lige ud, snart tilbage, som om hun ledte efter nogen, så ville det have set temmelig flovt ud med underholdningen undervejs, hvis den fortræffelige lille herre, der snart trippede ved siden af Thibault, snart ved siden af Suzanne og vraltede omkring lig en fed, fra marken hjemvendende and, ikke havde taget hele byrden af den på sine skuldre.

Thibault hensunken i beregninger, amtmandinden i drømmerier, amtmanden trippende sladrende og aftørrende sin pande med et fint batistes lommetørklæde, således ankom selskabet til landsbyen Erneville, der ligger lidt over en halv *lieue* fra dammene ved Poudron.

I denne henrivende lille landsby, der ligger mellem Haramont og Bonneuil, kun fire eller fem bøsseskud fra slottet Vez, baron Jeans herresæde, boede amtmanden hr. Magloire.

11. David og Goliath

Man gennemvandrede hele landsbyen og standsede foran et hus af et skønt udseende, der lå på det sted, hvor vejene til Longpré og Haramont støder sammen.

Den lille herre, der var så galant som en fransk ridder, gik forud, da de var kommet i tyve skridts afstand fra huset, steg, behændigere end man skulle have troet det om ham, op ad stentrappens fem eller seks trin, hævede sig op på tærne og nåede således klokkestrengen med fingerspidserne.

Da han først havde fået fat, trak han også i den med en kraft, der forkyndte husherrens tilbagekomst.

Det var virkelig ikke alene en tilbagekomst, men en triumf.

En kammerpige i søndagsstads lukkede op.

Amtmanden tilhviskede hende ganske sagte nogle ord, og Thibault, som med al sin forkærlighed for det smukke køn heller ikke foragtede et godt måltid, troede at forstå, at han foreskrev Perrine køkkensedlen.

Derpå vendte amtmanden sig om og sagde:

"Vær velkommen, min værdige gæst, i amtmand Nepomuk Magloires hus!"

Thibault lod ærbødigt fru amtmandinden gå foran og blev af den lille herre ført ind i salonen.

Her begik træskomageren en fadæse.

Endnu ikke synderlig fortrolig med luksus, var skovbeboeren ikke snu nok til at dølge den beundring, synet af husets indre opfyldte ham med.

Thibault befandt sig for første gang i sit liv lige overfor damaskes gardiner og forgyldte lænestole.

Han troede, at kun kongen eller i det højeste hertugen af Orleans kunne have sådanne gardiner og sådanne lænestole.

Thibault bemærkede ikke, at madame Magloire holdt øje med ham, og at ingen af hans forundrede miner, intet af hans naive beundringsudbrud undgik den snu heks.

Dog synes hun efter modnere overlæg at betragte den kavaler, som hr. Magloire havde pånødet hende, med venligere blikke.

Hun bestræbte sig for at formilde det hårde i sine sorte pupiller.

Imidlertid gik hun dog ikke så vidt i sin nedladenhed, at hun indlod sig på sin mands indstændige opfordring, som gik ud på, at hans kone skulle fordoble champagnens velsmag og buket ved, at hun selv kredensede den for gæsten.

Trods sin ophøjede gemals stormende bønner, vægrede fru amtmandinden sig ved at overtage denne funktion og foregav straks efter træthed som undskyldning for, at hun trak sig tilbage til sit værelse.

Men inden hun gik, sagde hun til Thibault, at da hun ønskede at afsone sin uretfærdighed mod ham, så håbede hun, at han ikke ville glemme vejen til Erneville.

Et smil, som blottede de nydeligste tænder, dannede slutningen på denne tale.

Thibault besvarede den med livlighed, som måske fik hende til at overse nogle mindre polerede udtryk: han bandede på, at han før ville glemme både spise og drikke end en dame, der var lige så høflig som skøn.

Madame Magloire gjorde et kniks, som kun en amtmandinde formår at gøre, og fjernede sig.

Næppe havde hun trukket døren i efter sig, førend hr. Magloire til hendes ære udførte en pirouette, der vel var mindre let, men lige så betydningsfuld som en skoledreng, der ser sig befriet fra sin tugtemester; derpå gik han hen til Thibault, greb begge hans hænder og sagde til ham:

"O, kære ven, hvor skal vi ikke drikke nu, da der intet fruentimmer er til stede, der kan genere os! O, de fruentimmer, de fruentimmer! Ved messen eller 'på ballet er de charmante – men ved bordet … puh, der hører kun mændene hjemme! Ikke sandt, højstærede?"

Perrine kom ind for at spørge sin herre, hvad slags vin hun skulle hente.

Men den lystige lille mand var alt for god en vinkender til at betro et fruentimmer forretninger af den beskaffenhed.

Fruentimmer nærer virkelig ikke al den respekt for visse ærværdige flasker, som disse fortjener, og behandler dem ikke med al den delikatesse, som de holder af at blive behandlet med.

Han trak Perrine i kjolen, som om han ville hviske hende noget i øret.

Den gode pige bukkede sig for at komme i tilbørlig hørevidde.

Men han trykkede et fyrigt, smældende kys på hendes endnu friske kind, der ikke rødmede nok til at bibringe træskomageren den tro, at dette kys var noget nyt for hende.

"Nå, herre, hvad vil De sige med det?" spurgte pigen leende.

"Dermed vil jeg sige," svarede amtmanden, "at jeg alene kender de gode grupper, og da de nu, i betragtning af deres mangfoldighed, let kunne forsnablisere dig, så vil jeg selv gå ned i kælderen."

Med disse ord trippede den gode gamle ud på sine korte ben, så lystig, flink og fantastisk som de nürnbergermænd, man trækker op med en nøgle, hvorpå de drejer sig om i en kreds og bevæger sig til højre og venstre, så længe fjederen er spændt.

Kun syntes den gode mandsling at være blevet optrukket af Vorherre selv, og aldrig at kunne gå i stå.

Thibault var alene i værelset.

Han gned sine hænder og ønskede sig til lykke med, at han var kommet i et så godt hus, hos en så skøn kone og en så elskværdig ægtefælle.

Fem minutter efter gik døren atter op.

Amtmanden kom ind med fire flasker, en i hver hånd, og en under hver arm.

Begge de flasker han havde under armene, indeholdt mousserende Sillery af første kvalitet, og da de ikke behøvede at frygte for at blive rystet, kunne de uden fare beholde deres horisontale stilling.

De to, han bar i hænderne og holdt foran sig med en respekt, som det var en fornøjelse at se på, indeholdt Chambertin og L'Ermitage.

Det var nu på tide at soupere.

I den epoke, vi her befinder os i, dinerede man om middagen klokken tolv og souperede om aftenen kl. seks.

Forresten har det i januar måned allerede længe været mørkt klokken seks, og når man spiser ved lys, hvad enten klokken er

seks eller det er midnat, så synes det dog altid at være en souper.

Amtmanden stillede sine fire flasker ganske sagte på bordet; derpå ringede han.

Perrine trådte ind.

"Hvornår kan vi sætte os til bords, mit smukke barn?" spurgte hr. Magloire.

"Når herren ønsker det," svarede Perrine. "Da jeg ved, at herren ikke holder af at vente, er alt parat."

"Så spørg fru amtmandinden, om hun ikke kommer; sig hende, Perrine, at vi ikke vil sætte os til bords uden hende."

Perrine gik.

"I ethvert tilfælde vil vi gå ind i spisesalen," sagde den lille gamle herre, "De må være sulten, min kære gæst; og når jeg er sulten, plejer jeg at tilfredsstille øjnenes appetit, førend jeg tilfredsstiller mavens."

"O," svarede Thibault, "De ser mig ud til at være en gourmand af første skuffe."

"Gourmet, gourmet, ikke gourmand; man må ikke forveksle de to ord. Nå, jeg vil gå foran; det er blot for at vise Dem vejen."

Med disse ord forføjede hr. Magloire sig virkelig fra salonen ind i spisesalen.

"Ah!" udbrød han, idet han kom ind, idet han fornøjet klappede sig på maven, "sig mig nu selv, om denne pige ikke fortjente at blive overkokkepige hos en kardinal! Betragt en gang denne lille souper; den er meget simpel, og dog fryder den mine øjne mere end kong Balthazars berømte festmåltid ville have gjort."

"På ære," svarede Thibault, "De har ret, hr. amtmand; det er et syn, som gør en godt i sjælen."

Og Thibaults øjne begyndte nu også at tindre som to karfunkler.

Imidlertid var det, som amtmanden sagde, kun en lille souper, men så appetitlig, at det var en lyst.

Den bestod af en blå karpe, der hvilede i mælk på et lag af persille og små gulerødder.

Den indtog den ene ende af bordet.

Den anden ende var besat med en sortvildts-kølle eller, hvis læseren måske ikke skulle være fortrolig med dette udtryk, med køllen af et etårigt vildsvin, der lå blødt på et spinatfad og svømmede som en grøn ø i et ocean af sauce.

På midten prangede en lækker agerhønsepostej, kun bestående af to agerhøns, som stak deres hoveder op gennem den øverste skorpe og så ud, som om de ville holde enhver fjende tre skridt fra livet med deres næb.

Mellemrummene var udfyldt med tallerkener og fade, på hvilke Arles-pølse, firkantede tunfiskestykker, svømmende i grøn provenceolie, ansjovis, der dannede ubekendte, fantastiske figurer på et lag af småhakket æggeblomme og æggehvide, samt muslingeformet smør, der tydeligvis var blevet kærnet samme dag, smilede beskueren i møde.

Desserten bestod af to eller tre sorter ost, der netop var blevet valgt på grund af deres evne til al fremkalde tørst, endvidere af biscuits Rose de Rheims, som allerede forud knasede mellem tænderne, og af nogle pærer, som havde holdt sig så herligt, at man tydeligt så, at det var husherrens egen

hånd, der havde gjort sig den ulejlighed at vende dem på frugthylden.

Thibault var i den grad fordybet i beskuelsen af denne amatørsouper, at han næppe havde hørt Perrines svar, som meldte, at fru amtmandinden havde migræne og derfor for anden gang lod sig undskylde hos sin gæst, men agtede at holde sig skadesløs ved hans snarlige nye besøg.

Den lille herre hørte svaret med synlig glæde, trak nu vejret frit og lydeligt og klappede i hænderne som en mand, der applauderer på teatret.

"Hun har migræne, hun har migræne!" udbrød han, "gesvindt til bords, til bords!"

Og ved siden af de to flasker Macon, der allerede prydede taflet som bordvin mellem mellemretterne og desserttallerkenerne, stillede han de fire andre flasker, som han netop havde hentet fra kælderen.

Jeg tror, at fru amtmandinden havde handlet viseligt i ikke at sætte sig til bords med disse vilde svende, der udviklede en sådan hunger og tørst, at den halve karpe og begge flaskernes indhold forsvandt, uden at herrerne havde vekslet andre ord med hinanden end:

"Godt, ikke sandt?"

"Delikat!"

"Godt, ikke sandt?"

"Uovertræffeligt!"

Delikat havde hensyn til karpen, uovertræffeligt til den gamle Macon.

Fra karpen og Macon'en gik man over til postejen og Chambertin'en.

Nu begyndte tungerne at løse sig.

Især amtmandens.

Ved halvdelen af den første agerhøne og ved slutningen af den første flaske Chambertin kendte træskomageren hr. Nepomuk Magloires historie.

Denne historie var forresten ingenlunde kompliceret.

Hr. Magloire var en søn af en kirkedekoratør, der havde arbejdet for Hans Højhed hertugen af Orleans' kapel, det, som denne af lutter fromhed havde smykket med for fire eller fem hundrede tusind francs malerier af Albano og Titian.

Chrysostome Magloire anbragte sin søn, Nepomuk Magloire, som første mundkok hos Hans Højhed Philippe, hertugen af Orleans, Louis søn.

Den unge mand havde allerede som barn røbet et afgjort kald til køkkenet; hans talent blev særlig afbenyttet i Villers-Cotterêts, og i tredive år dirigerede han dinererne der på en så glimrende måde, at Hans Højhed forestillende Magloire for sine venner som en ægte kunstner og nu og da lod han ham komme op fra køkkenet for at passiare om køkkenanliggender med marechallen af Richelieu.

I sit fem og halvtredsindstyvende år var Magloire blevet så trind og trivelig, at han ikke længere uden en vis gene kunne komme igennem de smalle døre i korridorerne og forrådskamrene.

Han frygtede for, at det med tiden kunne gå ham som Lafontaines væsel på kornloftet, og bad derfor om sin afsked.

Hertugen bevilgede ham den vel ugerne, men dog mindre ugerne end under så mange andre omstændigheder.

Kort i forvejen havde han ægtet madame de Montesson og kom efter den tid kun sjældent til Villers-Cotterêts.

Til den højbårne herres religionsartikler hørte også den, at han ikke glemte sine gamle tjenere.

Han lod Magloire hente op til sig.

Han spurgte ham, hvor meget han havde sparet sig sammen i hans tjeneste.

Magloire svarede, at han havde den lykke at udtræde af tjenesten med … vel ikke just ganske tomme lommer.

Prinsen forlangte beløbet af hans formue nøje opgivet.

Magloire tilstod da: 9.000 francs i årlig rente.

"En mand," sagde prinsen, "der har bespist mig så godt i tredive år, bør også sættes i stand til at spise godt i den tid, han har tilbage at leve i."

Og han forhøjede renten til 12.000 francs, for at Magloire kunne have 1.000 francs at fortære om måneden.

Desuden tillod han ham at udtage sig et fuldstændigt møblement i hans gamle pulterkammer.

Derfra hidrørte de damaskes gardiner og de forgyldte lænestole, som, skønt de nu var en smule forslidte, dog havde beholdt det fornemme udseende, der havde vakt træskomagerens beundring.

Ved enden af den første agerhøne og ved midten af den anden flaske vidste Thibault, at madame Magloire var hans værts fjerde kone, et tal, som syntes at forstørre den gamle majordomus en hel fod i hans egne øjne.

Nu vidste han desuden, at Magloire ikke havde ægtet hende på grund af hendes formue, men på grund af hendes skønhed, for han havde altid været en lige så stor elsker af smukke

ansigter og skønne buster som af gode vine og appetitlige viktualier.

Og hr. Magloire tilføjede dristigt, at hvis hans kone døde med det første, ville han, trods sin fremrykkede alder, ikke i mindste måde tage i betænkning at indgå det femte giftermål.

Ved overgangen fra Chambertin- til L'Ermitagevine, og mens han afvekslede med Sillery, kom amtmanden til at tale om sin kones egenskaber.

Hun var ikke just den personificerede blidhed, nej, på det punkt fattedes meget; hun lagde den beundring, hendes gemal omfattede alle Frankrigs vine med, mange hindringer i vejen; hun modsatte sig med alle mulige midler, ofte endda med fysisk magt, hans alt for talrige besøg i kælderen; hun elskede på sin side, mere end det kunne være en tilhænger af uafhængighedssystemet kært, allehånde lapværk, engelske kapper og pibekraver og alskens anden flitterstads, som hørte til fruentimmernes krigsarsenal; for kniplinger om sine arme og bånd om sin hals ville hun gerne have bortgivet de tolv fade vin, der dannede grundfondet i hendes ægtefælles kælder, hvis hr. Magloire havde været en mand, der havde tålt en sådan ombytning; men afset fra det, gaves der ingen dyd, som Suzanne ikke besad, og hendes dyder blev tilmed, hvis man turde tro amtmanden, båret på så fuldkomne fødder, at hvis hun ulykkeligvis mistede en af dem, ville det være umuligt i hele distriktet at finde nogen, som passede til det overblevne.

Den gode mand lignede de ægte hvalfisk: han blæste sin lykke ud af alle lufthuller, ligesom disse blæste søvandet.

Men allerede inden træskomageren var blevet underrettet om alle de hemmelige fuldkommenheder, som amtmanden, en

anden kong Candaules, var beredt til at afdække for den moderne Gyges, havde amtmandindens skønhed gjort et så dybt indtryk på ham, at han, som vi har set, på hele vejen havde været hensunket i tanker; og siden han kom til bords, bestilte han ikke andet, mens han vedblev at drømme om denne skønhed, end at lade retterne vederfares retfærdighed og i tavshed lytte til de begejstrede fraser, som den over sin opmærksomme tilhører henrykte gamle herre gav til bedste i anledning af sin halvdels personlige fortjenester.

Imidlertid begyndte den værdige amtmand efter sin anden kælderrejse, der så at sige slog en knude på hans tunge, at sætte lidt mindre pris på den sjældne egenskab, som Pythagoras fordrede af sine disciple.

Han gav derfor Thibault at forstå, at han nu så temmelig havde sagt alt, hvad han ønskede at fortælle ham om sig selv og sin kone, og at turen nu var kommet til Thibault at give ham nogle oplysninger om sig selv.

Den gode gamle herre tilføjede galant, at da han ønskede at omgås med ham, så ønskede han også at lære ham at kende.

Thibault holdt det for en uundgåelig nødvendighed at sminke sandheden en smule.

Han udgav sig for at være en velhavende landmand, der levede af indtægten af to bøndergårde og hundrede tønder land, der lå i nærheden af Verte-Feuille.

Disse hundrede tønder land, sagde han, indbefattede blandt andet en dyrehave, der frembød en vidunderlig rigdom af dådyr, rådyr, vildsvin, agerhøns, fasaner og harer.

Amtmanden måtte smage alt dette.

Hr. Magloire var henrykt.

Vi har set på denne souper, at han ikke foragtede vildt, og det glædede ham højligt, at han kunne få det for fremtiden gennem sin nye ven, uden at han behøvede at tage sin tilflugt til krybskytten.

Da nu den syvende flaske var blevet ærligt fordelt i begge glassene, fandt man at det var på tide at bryde op.

Den røde champagne, første kvalitet Aix og den sidste flaske, der blev tømt, havde forvandlet Nepomuk Magloires sædvanlige venskab til ømhed.

Han var sjæleglad over sin nye ven, der næsten forstod at stikke en flaske ud lige så godt ud som han selv.

Han duttede, han kyssede Thibault og tog det edelige løfte af ham, at en så herlig tilbragt aften snart ville blive gentaget.

Da han ledsagede ham til døren, rejste han sig for anden gang på tæerne for at give ham det sidste kys.

Thibault kom ham i så henseende på det beredvilligste i møde, idet han bukkede sig ned.

Klokken slog tolv på kirketårnet i Erneville, da døren atter lukkede sig efter træskomageren.

Dunsterne af de stærke vine, han havde drukket, havde allerede forvoldt ham lidt beklemmelse inde i huset; men langt værre blev det, da han kom ud i luften.

Thibault vaklede, ganske bedøvet, og måtte læne sig med ryggen op til muren.

Hvad der nu foregik, forblev stedse dunkelt og gådefuldt for ham, lig de begivenheder der foregår i drømme.

Over hans hoved og seks til otte fod fra jorden var der et vindue, der under den bevægelse, han gjorde for at støtte sig til

muren, var forekommet ham oplyst, skønt lyset tilsløredes af dobbelte gardiner.

Næppe var han kommet i en hvilende stilling, førend han troede at bemærke, at vinduet åbnede sig.

Han mente, det var den værdige amtmand, der ikke ville skilles fra ham uden at sige det sidste farvel.

Han søgte derfor at rive sig løs fra muren for at vise den forbindtlige hensigt den behørige ære.

Men hans bestræbelser var frugtesløse.

Et øjeblik troede han, at han var fastvokset til muren som vedbend.

Men han indså snart, at dette var en fejltagelse.

Han sporede, hvorlunde en vægt sænkede sig ned først på hans højre, dernæst på hans venstre skulder, en så tung vægt, at han gled ned ved muren, som om han ville sætte sig.

Denne bevægelse syntes at svare til det individs ønske, der betjente sig af ham som af en stige.

For vi ser os tvunget til at tilstå, at den omtalte byrde var en mand.

Og da denne mand på grund af Thibaults segnen ned var kommet i en passende afstand fra jorden, sagde han:

"Godt, l'Éveillé, meget godt! Så!"

Idet han udtalte den sidste stavelse, sprang han ned på jorden, mens han ovenover hørte lyden af et knirkende vindue, der blev lukket.

Thibault begreb to ting.

For det første, at man antog ham for en vis l'Éveillé, der formodentlig lå og sov i en eller anden krog i nærheden af huset.

For det andet, at han havde måttet tjene en galan til trappestige.

Begge dele fremkaldte en dunkel følelse af ydmygelse hos ham.

Derfor greb han mekanisk fat i et bølgende stof, som forekom ham at være galanens kappe, og klamrede sig med en beruset persons hårdnakkethed fast til denne kappe.

"Hvad er det, du bestiller, karl?" sagde en stemme, der ikke synes at være fremmed for træskomagerens hukommelse, "man skulle tro, du var bange for at miste mig."

"Ja, jeg var bange for at miste Dem," svarede Thibault, "fordi jeg ville vide, hvem den uforskammede er, der tillader sig at bruge mine skuldre som trappestige."

"Hvad?" udbrød den ubekendte, "det er ikke dig, l'Éveillé?"

"Nej, det er ikke mig," svarede Thibault.

"Nuvel, hvad enten det nu er dig eller ikke dig, så tak!"

"Hvad for noget? Tak? ... Nå, han er god! ... Tak! Tror De, De slipper med det? ... Tror De, at alt er afgjort med det?"

"Ja, det gør jeg rigtignok regning på."

"Men så gør De regning uden vært."

"Slip mig, slubbert! Du er fuld!"

"Fuld! Jovist! Vi har kun drukket syv flasker vin, amtmanden og jeg; og amtmanden tog de fire på sin samvittighed."

"Jeg siger dig, slip, drukkenbolt!"

"Drukkenbolt? De kalder mig drukkenbolt, fordi jeg har drukket tre flasker vin?"

"Jeg kalder dig ikke drukkenbolt, fordi du har drukket tre flasker vin, men fordi du har ladet dig beruse af disse tre elendige flasker!"

Og med en medlidende gebærde forsøgte den ubekendte for tredje gang at rive sin kappe løs fra det greb, træskomageren holdt den fast med.

"Vil du give slip eller ej, lømmel?" udbrød han.

Thibault havde altid haft sarte ører.

Men i den åndstilstand, han var i, gik denne ømfindtlighed over til den yderligste pirrelighed.

"Guds død!" råbte han, "læg vel mærke til, min smukke herre, at her er ingen anden lømmel til stede end den, der fornærmer folk efter at have benyttet sig af dem, i stedet for at takke dem. Og derfor ved jeg heller ikke, hvad der afholder mig fra at lange Dem én med knyttet næve lige i planeten."

Næppe havde Thibault udtalt denne trussel, førend det næveslag, han havde truet den ubekendte med, ramte hans eget hoved, og det med samme fart som en kugle, der farer ud af en kanon, når lunten berører krudtet.

"Se der, slyngel!" sagde denne stemme, som hos Thibault kaldte visse erindringer til live, der harmonerede med næveslaget, "jeg er en ærlig jøde, som veksler din guldmønt, endnu før jeg har vejet den."

Thibault svarede med et nævestød for brystet.

Slaget var vel anbragt, og Thibault følte sig selv tilfreds med det for sin indre domstol.

Men den fremmede syntes at blive lige så rystet af det som en eg, der får en næsestyver af et barn.

Han riposterede med et næveslag, der i den grad overtraf det første i kraft, at Thibault begreb, hvorledes han, hvis kampens styrke således vedblev at tage til, ufejlbarligen ville blive slået ihjel af det tredje.

Men netop dette slags voldsomhed bragte den fremmede ulykke.

Thibault var segnet i knæ, hans hænder støttede sig mod jorden, og hans finger kom i berørelse med en sten.

Nu rejste han sig rasende med stenen i hånden, og kylede den i hovedet på den ubekendte.

Kolossen udstødte et "Uf!" der lignede en okses brølen.

Han drejede sig om sig selv og sank derpå, lig en ved roden afhugget eg, om på jorden, hvor han blev liggende bevidstløs.

Uden at vide, om han havde dræbt eller såret sin modstander, greb Thibault flugten, og så sig ikke en gang om under sit løb.

12. To ulve i fårefolden

Der var ikke langt fra amtmandens hus til skoven.

Thibault befandt sig derfor snart på den anden side af det lille slot *Fossés*, ved teglbrænderiet.

Næppe havde han tilbagelagt hundrede skridt mellem træerne, førend han så sig omringet af sin sædvanlige eskorte.

Hele flokken modtog ham med blinkende øjne og logrende hale for at udtrykke deres tilfredshed.

Forresten bekymrede Thibault, som ved sin første berøring med sin sælsomme livvagt havde følt sig så ubehageligt stemt … han bekymrede sig, siger vi, nu lige så lidt om den, som om det havde været en flok puddelhunde.

Han tiltalte dem med nogle venlige ord, kradsede den nærmeste ulv fortroligt mellem ørerne og drog videre, under betragtninger over sin dobbelte triumf.

Han havde overvundet sin vært ved flasken.

Han havde besejret sin modstander i nævekamp.

Derfor sagde han også i en oprømt stemning ganske højt, mens han slentrede videre:

"Du må selv indrømme, ven Thibault, at du er en lykkens kæledægge. Madame Suzanne er i enhver henseende det, du behøver. Amtmandinde … Død og pine, det kalder jeg en erobring! Og hvis hun overlever sin mand … hvilken kone for mig! Og når hun en gang, det være nu som min kone eller som min maitresse, går ved siden af mig, lænet til min arm, så gad jeg nok se den, der antager mig for andet end adelsmand! O, når jeg tænker på, at alt dette er ganske vist, hvis jeg ikke begår

nogen dumheder, som fordærver mig mit spil … for jeg så jo tydeligt, hvor hun trak sig tilbage! Den, der ikke er bange, tager ikke flugten. Hun frygtede for, at hun kunne forråde sig ved at vise for meget den aller første gang; men hvor forbindtlig var hun ikke, da hun gik op på sit værelse! Ja, ja, jeg indser, at alt dette vil gå af sig selv; jeg behøver blot at give endnu et skub. Lad hende først en skøn morgenstund blive sin tykke gamle mandsling af ægtefælle kvit, og historien er fiks og færdig. Dog hverken kan eller vil jeg ønske den gode mester Magloires død. Indtage hans plads, når han har rømmet den … lad gå! Men dræbe en mand, som har trakteret mig med så god vin … dræbe ham, mens jeg endnu har denne vin i maven, det ville være en fremgangsmåde, som selv min fætter ulven ville rødme over på mine vegne."

Derpå tilstede han med sit fiffigste smil:

"Desuden, er det ikke langt bedre, at jeg allerede har erhvervet mig rettigheder til Dame Suzanne, når mester Magloire på en ganske naturlig måde tager rejsepas til den anden verden … hvilket ikke varer længe, hvis den gamle stabejs bliver ved at fylde sig med æde og drikke på den maner."

Da nu uden tvivl amtmandindens gode, højtpriste egenskaber faldt ham ind, sagde han:

"Nej, nej, ingen sygdom, ingen død, ingen hedengang! Intet andet end disse simple genvordigheder, som tilstøder alle mennesker, kun ønsker jeg, da det ligger i min fordel, at der skal tilstøde ham lidt mere af dem end enhver anden. I hans alder kan man ikke længere gøre fordring på at spille en ung laps eller en spydhjort; nej, folk må betjenes efter deres

fortjeneste … Når det sker, siger jeg dig så mange tak, min hr. fætter Isengrim."

Og Thibault, som uden tvivl var af en anden anskuelse end vore læsere, og som fandt spasen kostelig, gned sine hænder af glæde over denne idé; ja, han var så fornøjet over den, at han allerede var kommet til udkanten af byen og i nærheden af Rue de Largny, da han endnu kun troede at være fem hundrede skridt fjernet fra den værdige amtmands hus.

Her gav han sine ulve et tegn.

Det ville have været uforsigtigt at gå igennem hele Villers-Cotterêts med en æresgarde på tolv ulve; der kunne være hunde på vejen, og hundene kunne gøre larm.

Seks ulve drejede af til højre, seks til venstre, og skønt vejen ikke var ganske ens, magede det dog så, idet den ene trop gik hurtigere, den andet langsommere, at hele dusinet atter traf sammen ved enden af Rue de Lormet.

Udenfor træskomagerens hytte tog ulvene afsked og forsvandt.

Men inden de drog bort, hver til sin side, opfordrede Thibault dem at indfinde sig punktligt på samme sted næste aften, når mørket faldt på.

Skønt Thibault først var kommet hjem klokken to om natten, stod han dog op med dagen.

Dagen står rigtignok noget sent op i januar måned.

Thibault rugede over en plan.

Han havde ikke forglemt sit løfte om at sende amtmanden vildt fra sin dyrehave.

Denne dyrehave bestod af Hans kongelige Højhed, hertugen af Orleans' samtlige skove.

Derfor var han stået så tidligt op.

Det havde sneet fra klokken to til klokken fire om morgenen.

Med en støverhunds klogskab og snildhed undersøgte han skoven i alle retninger.

Han opsøgte hjortenes og rådyrenes, vildsvinenes og harernes lejer; han iagttog de gange, dyrene fulgte for at søge nattehvile.

Da nu mørket udbredte sig over skoven, udstødte han et hyl (mellem ulve lærer man at hyle), der lystredes af alle de ulve, han havde indbudt den foregående nat og endnu flere; selv årsgamle ulveunger gav møde.

Thibault forklarede dem nu, at en overordentlig jagt forestod.

For at anspore dem endnu mere, erklærede han, at han ville gå med og være dem behjælpelig.

Det var virkelig en vidunderlig jagt.

Hele natten igennem genlød skovens dunkle hvælvinger af en forfærdelig tuden.

Hist faldt en af en ulv forfulgt råbuk, grebet i struben af en anden ulv, som lå i baghold.

Her kom Thibault med kniven i hånden som en slagter, tre eller fire af sine vilde kammerater tit undsætning og dræbte et skønt fireårigt svin, som de havde grebet.

En gammel ulvinde kom travende med et halvt dusin harer, som hun havde overrumplet under deres forlibte forlystelser – og hun kunne kun med yderste nød og næppe forhindre sine hvalpe i at give efter for deres uærbødige griskhed og i at opsluge, forinden ulvens herre havde udtaget sin ret, en hel familie af røde agerhøns, som de unge marodører havde grebet med hovedet under vingerne.

Madame Suzanne Magloire havde i dette øjeblik ikke den fjerneste anelse om hvad der, af kærlighed til hende, forgik i skoven ved Villers-Cotterêts.

Efter to timers forløb havde ulvene en hel vogn fuld af vildt udenfor træskomagerens hytte.

Thibault valgte herfra, hvad han ønskede, og overlod derpå et rigeligt festmåltid til sine jægere.

Han læssede nu sit bytte på to mulæsler, som han lånte af en kulsvier under påskud af at bringe træsko til byen, og brød op til Villers-Cotterêts, hvor han solgte en del af det til vildthandleren, men forbeholdt de lækreste og af ulvekløerne mindst ilde tilredte stykker til madame Magloire.

I begyndelsen havde han i sinde at overbringe amtmanden det hele i egen person.

Men Thibault begyndte at få et anstrøg af kultur.

Han holdt det for mere anstændigt at sende gaven forud; han betroede derfor en bonde alt vildtet, gav ham et tredivesousstykke for hans ulejlighed og sendte ham til amtmanden i Erneville med et stykke papir, hvorpå stod skrevet:

"Fra hr. Thibault."

Det var hans agt selv at komme straks bagefter.

Og dette skete virkelig så hurtigt, at han ankom netop som hr. Magloire udbredte det nys modtagne vildt på et bord.

Amtmanden, som befandt sig i sin taknemmeligheds hele fyr og flamme, strakte armene ud imod sin nye ven, og forsøgte under lydelige glædesskrig at trykke ham til sit hjerte.

Vi siger: han forsøgte det, for to ting modsatte sig dette ønske: Hans armes korthed og hans bugs trivelighed.

Men han mente, at hvor han selv var utilstrækkelig, kunne madame Magloire hjælpe ham.

Han ilede derfor hen til døren og råbte af fuld hals:

"Suzanne! Suzanne!"

I amtmandens stemme lå et så overordentligt, usædvanligt udtryk, at hans kone formodede, der var sket noget nyt, uden dog at kunne gøre sig rede for, hvorvidt det var ondt eller godt.

Hun skyndte sig altså ned for selv at kunne bedømme sagen.

Hun fandt sin gemal ude af sig selv af glæde og trippende omkring bordet, på hvilket han, det må man erkende, havde udstillet det frydeligste billede, der kunne frembyde sig for en lækkermunds blikke.

Da Suzanne kom til syne, råbte hendes mand, idet han klappede i hænderne:

"Kom her, madame! Se hvad vor ven Thibault bringer os, og tak ham! Nå, det kalder jeg at holde ord! Han lovede os en kurvfuld vildt fra sin dyrehave, og her sender han os en hel vognfuld. Ræk ham hånden, giv ham et kys, men gesvindt, og kom så og betragt!"

Madame Magloire adlød sin gemals befaling med den største beredvillighed, rakte Thibault hånden, lod sig kysse af ham og fæstede derpå sine skønne øjne på denne viktualiesamling, der udgjorde genstanden for hendes mands beundring.

Og denne samling, der bragte deres sædvanlige måltider en så behagelig forstærkning, var i sandhed beundringsværdig.

Først, og som hovedstykker, kom hovedet og køllen af et vildsvin med fast og saftigt kød, dernæst en skøn, treårig hind, sart som den dug, der endnu den foregående dag perlede på det græs, den afnippede; derpå harer med tykke kødfulde rygge,

ægte lyngharer fra Gondreville, fyldt med timian og lavendel; endelig så duftende fasaner, så delikate snepper, at man når man først havde stukket dem på spid, glemte deres fjers pragt over deres køds vellugt.

Den tykke lille mands indbildningskraft fortærede alt dette forud; den tilberedte vildsvinet som karbonade, hinden med pikant sauce, harerne som postejer, fasanerne med trøfler, snepperne *à la Vaupaliére*, og alt drøftede han med så megen ild og fyrighed, at tænderne måtte løbe i vand på enhver gourmand, der havde hørt ham.

Amtmandens entusiasme bevirkede, at madame Suzanne i sammenligning forekom træskomageren noget kold.

Dog greb hun et vist initiativ, idet hun med den forbindtligste venlighed erklærede Thibault, at hun ikke ville lade ham vende tilbage til hans godser, førend alt dette mundforråd var fortæret, som hans godhed havde fyldt hendes spisekammer med.

Man kan forestille sig Thibaults glæde, da han hørte damen på denne måde komme hans kæreste ønsker i møde.

Han lovede sig underværker af dette ophold i Erneville og gik i sin hjertens glæde så vidt, at han opfordrede hr. Magloire til at komme frem med en eller anden appetitbefordrende drik, der kunne sætte maven i stand til på en værdig måde at modtage de retter, som jomfru Perrine skulle tilberede dem.

Amtmanden frydede sig hjerteligt over at høre, at Thibault intet havde forglemt, ikke en gang navnet på hans kokkepige.

Man lod malurt hente.

Dette var en i Frankrig endnu næsten ubekendt drik, som hertugen af Orleans havde indforskrevet fra Italien, og som

Hans Højheds hushovmester huldrigt havde gjort sin forgænger en foræring af.

Thibault gjorde en grimasse.

Han fandt at den eksotiske drik stod langt tilbage for vor nationale Chablis.

Men da Magloire fortalte ham, at han inden en time ville spore en glubende appetit som følge af denne mirakuløse drik, gjorde han ingen flere bemærkninger, men hjalp amtmanden troligt med at tømme den fremsatte flaske.

Madame Suzanne var gået op på sit værelse igen for at gøre, hvad damerne kalder en slags skødesløst toilette, men som i grunden ikke er andet end en fuldstændig dekorationsforandring.

Snart nærmede spisetiden sig.

Madame Suzanne kom ned fra sit kammer.

Hun var blændende i sin skønne, broderede, grå damaskeskjole, og de forlibte impulser, hun fremkaldte hos Thibault, hindrede træskomageren fra at tænke på den forlegenhed, han nødvendigvis måtte komme, når han for første gang skulle spise i et så skønt og aristokratisk selskab.

Vi må indrømme til Thibaults ros, at han ikke skilte sig så ganske dårligt ved sin rolle.

Han gav ikke blot sin smukke værtinde ærligt blikke for blikke tilbage, men han havde også bragt sit knæ i nærheden af hendes og tillod sig et sagte tryk på samme.

Pludselig, og mens Thibault netop overlod sig til denne beskæftigelse, fæstede madame Suzanne, som hidtil havde skottet ømt til ham, et stift blik på hans hoved.

Derpå åbnede hun munden og brast i en så heftig latter, at denne udartede til et nervøst anfald, der truede med at kvæle hende.

Uden at opholde sig ved følgerne, gik hr. Magloire direkte tilbage til årsagen.

Han betragtede nu ligeledes Thibault og blev nu langt mere urolig over det ængstende, han troede at iagttage hos sin nye nye ven, end over den tilstand, latteren havde bragt hans kone i.

"Hvad i alverden er det?" udbrød han bestyrtet og strakte begge sine små arme ud imod træskomageren, "De brænder, min bedste ven, De brænder!"

Thibault rejste sig hurtigt.

"Hvad mener De?" spurgte han.

"De har ild i håret," svarede amtmanden naivt, idet han greb den vandflaske, der stod foran hans kone, for at slukke branden i Thibaults hår.

Træskomageren fo'r sig instinktivt med hånden til hovedet.

Men da han ingen varme sporede der, gættede han, hvad talen var om, og sank dødbleg tilbage på stolen.

Han havde i to dage haft så travlt, at han rent havde glemt den forsigtighedsregel, han havde brugt overfor møllerkonen, nemlig at skjule de hår, den sorte ulv besad ejendomsretten til, blandt de andre, ved hjælp af en ejendommelig frisure.

Dertil kom også, at de brændemærkede hår havde taget skrækkeligt til i denne tid, som følge af et ikke helt ringe antal små ønsker, der var undsluppet ham og mere eller mindre havde tilsigtet næstens mén. I dette øjeblik kunne hvert af den ulykkeliges hår kappes i glans med de to gule vokslys der oplyste værelset.

"For fanden, hr. Magloire," udbrød Thibault, idet han søgte at betvinge sin bevægelse, "De havde nær skræmt livet af mig."

"Men ..." stammede amtmanden, idet han med en vis rædsel vedblev at pege på Thibaults flammende hårtot.

"Å hvad!" sagde denne, "lad det ikke bekymre Dem, min herre, at en del af mit hår måske har noget usædvanligt ved sig; det kommer sig af, at min moder, da hun var frugtsommelig, blev forskrækket over en stor ildebrand, hvori hun nær havde sat livet til."

"Hvad der endnu er mærkeligere," mente madame Suzanne, der havde nedskyllet et stort glas vand for at dæmpe sin latter, "det er at jeg først i dag har lagt mærke til denne besynderlige glans."

"Virkelig?" sagde Thibault, der ikke vidste hvad han skulle svare.

"I forgårs," vedblev madame Suzanne, "forekom Deres hår mig så sort som min sorte fløjlskåbe, og dog kan De være vis på, at jeg betragtede Dem med megen opmærksomhed, hr. Thibault."

Den sidste sætning gengav Thibault hans forhåbninger, og med dem også hans gode lune.

"Ej hvad, fru amtmandinde," sagde han, "rødt hår, varmt hjerte, det er et gammelt ordsprog, og et andet ordsprog siger, at en rigtigt fint og blankt poleret træsko ofte skjuler hemmelige ridser og spalter."

Madame Magloire fortrak munden ved denne fra træskomageriet lånte talemåde.

Men amtmanden var, nu som ved så mange andre lejligheder, ikke af sin kones mening.

"Hvad min ven Thibault der siger, er guld værd," bemærkede han, "og jeg behøver ikke at gå langt for at finde et eksempel, hans ordsprog passer på. Tag f.eks. denne Lyonnesuppe her, som ikke ser ud af meget, men dog har løg og brød, bagt i gåsefedt, aldrig smagt mig så fortræffeligt som nu."

Fra dette øjeblik var der ikke længere tale om Thibaults flammende lok.

Dog syntes madame Suzannes øjne uimodståeligt at blive draget mod denne djævletot, og så ofte amtmandindens spottende blik krydsede hans, troede Thibault på hendes læber at opdage en reminiscens af den latter, der før havde bekommet hende så ilde.

Dette ærgrede ham.

Uvilkårligt fo'r han hvert øjeblik med hånden til sit hår og bestræbte sig for at skjule den ulyksalige tot blandt de andre hår.

Men lokken havde ikke alene en usædvanlig farve, den havde også en usædvanlig stivhed.

Det var ingen menneskehår, det var hestehår.

Thibault kunne bøje, krumme og skjule den så meget han ville under sit eget hår; intet, ikke en gang frisørens jern, ville have været i stand til at bringe dem ud af deres naturlige stilling.

Trods alle disse bekymringer blev Thibaults blikke stedse ømmere.

Da nu madame Magloire, om hun end ikke besvarede hans forlibte udfordringer, dog ingenlunde syntes tilbøjelig til at unddrage sig dem, tvivlede den arrogante træskomager næppe mere om, at erobringen var gjort.

Man sad til bords langt ud på aftenen.

Og da madame Suzanne, hvem tiden syntes at blive lang, ofte rejste sig fra bordet og gik omkring i huset, snart hist, snart her, benyttede amtmanden sin kones hyppige fraværelse til gentagne besøg i sin vinkælder.

Han forstak flaskerne i foret af sin vide vams, og når de først stod på bordet, tømte han dem så gesvindt, at hans hoved lidt efter lidt blev tungere og sank ned mod maven, et tydeligt tegn på, at det var på tide at ende drikkelaget, hvis den tykke lille herre ikke skulde synke under bordet.

Thibault var på sin side bestemt på at benytte denne omstændighed til at erklære amtmandinden sin kærlighed, og da hendes mands tilstand syntes at frembyde en god lejlighed dertil, sagde han, at det nu ikke ville være ham ukært at søge hvile.

Efter denne erklæring rejste man sig fra bordet.

Perrine blev kaldt ind for at anvise gæsten hans værelse.

På vejen gennem korridoren indhentede Thibault de fornødne oplysninger hos kammerpigen.

Værelse nr. 1 i korridoren var hr. Magloires.

Værelse nr. 2 var hans kones.

Værelse nr. 3 var bestemt for træskomageren.

Men amtmandens og hans kones sovekammer stod i forbindelse med hinanden ved en indre dør, hvorimod Thibaults værelse ingen anden dør havde end den, der vendte ud til korridoren.

Han havde desuden bemærket, at madame Suzanne var trådt ind i sin ægtefælles kammer.

Han tænkte med rette, at en from ægteskabelig pligt førte hende derind.

Den tilstand, den gode amtmand befandt sig i, mindede stærkt om den, i hvilken Noah blev bespottet af sine sønner. Madame Suzanne måtte yde ham bistand, for at han kunne komme op på sit værelse.

Thibault listede sig ud af sit på tåspidserne, lukkede døren omhyggeligt efter sig, lyttede ved amtmandindens dør, og da alt syntes at være stille derinde, følte han med hånden efter nøglen, fandt den i låsen, trak et øjeblik dybt efter vejret og drejede derpå nøglen om.

Døren åbnede sig.

Der var bælgmørkt i værelset.

Men under sin omgang med ulvene havde Thibault erhvervet sig nogle af disses egenskaber, blandt andre den, at han kunne se tydeligt om natten.

Han kastede derfor et flygtigt blik omkring i værelset og så på sin højre side en kamin, lige overfor denne en kanapé med et stort spejl; bagved sig, ved siden af kaminen, en seng med lampasgardiner; foran sig, ved siden af kanapeen, et toiletbord, hvorpå der lå en masse kniplinger; og endelig to store, med forhæng forsynede vinduer.

Han skjulte sig bag gardinet og valgte til den ende instinktivt det, der lå længst borte fra ægtemandens værelse.

Et kvarter efter, under hvilket Thibault s hjerte bankede så stærkt, at dets slag – oh, ulykkelige forvarsel! – mindede ham om møllens tiktak i Coyolles, kom madame Suzanne ind i sit værelse.

Thibaults første plan havde været, når amtmandinden var kommet ind og havde lukket døren efter sig, at erklære hende sin kærlighed.

Men han tænkte, at madame Magloire i sin overraskelse, og inden hun genkendte ham, måske ikke ville formå at undertrykke et skrig, og derfor anså han det for rigtigere først at træde frem, når hr. Magloire var fast indslumret.

Måske han også blev bevæget til denne opsættelse af den følelse, der selv foranlediger den mest determinerede mand til stedse at forholde et afgørende øjeblik en smule, især når dette øjeblik er så betænkeligt som det, træskomagerens lykke eller ulykke skulle bero på.

Thibault havde så længe foresnakket sig selv, at han var forelsket i madame Magloire, at han til sidst selv troede det, og trods den sorte ulvs protektion var han ikke fri for en vis frygtsomhed, som klæber ved alle forelskede.

Han forholdt sig derfor rolig bag sit gardin.

Imidlertid havde amtmandinden sat sig foran spejlet på sit Pompadour-toilette og begyndte at pynte sig, som om hun skulle gå på bal eller til en procession.

Hun prøvede ti slør, inden hun valgte et.

Hun strøg folderne på sin kjole til rette.

Hun omgav sin hals med en tredobbelt række perler.

Derpå behængte hun sine arme med alle sine armbånd.

Endelig ordnede hun sin hovedpynt med den største omhu.

Thibault fordybede sig netop i formodninger om formålet med dette koketteri, da han pludselig hørte det banke så stærkt på vinduet, at han fo'r sammen.

Det samme var tilfældet med madame Suzanne.

Hun slukkede straks lyset, og træskomageren hørte, hvorledes hun listede sig på fodspidserne hen til vinduet og åbnede det med den størst mulige varsomhed.

Ved dette vindue – det var ikke det, Thibault stod ved – blev nogle sagte ord udvekslet, som træskomageren ikke kunne forstå.

Men ved at åbne gardinet lidt så han i mørket en kæmpemæssig skikkelse, der syntes at klatre ind gennem vinduet.

Nu kom han til at tænke på sit eventyr med den ubekendte, hvis kappe han ikke ville slippe, og som han så ulykkeligt havde skaffet sig fra halsen ved at kyle ham en sten i panden.

Da han orienterede sig nøjere, forekom det ham også at det var det samme vindue, hvorfra kappen havde nedladt sig på hans skulder.

Formodningen var forresten logisk.

Når en mand steg op igennem dette vindue, så havde en mand også kunnet stige ned af samme.

Og når en mand var steget ned, så måtte det sandsynligvis være den samme mand, der nu steg op, med mindre man ville tiltro fru amtmandinden meget udstrakte bekendtskaber og en stor mangfoldighed i smag.

Kort og godt, den natlige besøger måtte nu være hvem han ville: Madame Suzanne strakte hånden ud imod personen, der sprang så plumpt ind i værelset, at gulvet sitrede og alle møblerne vaklede.

Det var tydeligt, at personen ingen ånd var, men et legeme, og det ét, der hørte med under kategorien: de vægtige legemer.

"O, tag Dem i agt, nådige herre!" lød madame Suzannes stemme, "hvor tung min mands søvn end er, kunne De dog let vække ham, når De gør en sådan larm."

"Ved Djævlens horn, min smukke veninde," svarede den ubekendte, hvis stemme Thibault genkendte som den, han havde ført den skæbnesvangre dialog med to aftener i forvejen, "jeg er ingen fugl, og dog forekom det mig, da jeg under Deres vindue med smertelig tålmodighed afventede hyrdetimen, at der var vinger på min ryg, for at bære mig ind i dette hyggelige, lille kammer."

"O," svarede madame Magloire koket, "mig skar det også i hjertet, at jeg måtte lade Dem vente i kulden og blæsten derude, monsigneur … men den gæst, vi havde, forlod os først for en halv time siden."

"Og hvad har De bestilt i denne halve time, min smukke veninde?"

"Jeg måtte hjælpe hr Magloire i seng, monsigneur, og magede det således, at han ikke kom og forstyrrede os."

"De har altid ret, min glut!"

"De er alt for god, Deres Nåde," svarede amtmandinden.

Vi burde egentlig sige: "ville hun svare", for de sidste ord blev kvalt som et fremmed legeme havde lagt sig på damens læber og hindrede hende i at tale ud.

På samme tid hørte Thibault en lyd, der forekom ham at have en stærk lighed med lyden af et kys.

Den ulykkelige begreb hele omfanget af den nye skuffelse, der syntes at være ham forbeholdt.

Hans betragtninger blev afbrudt af den fremmede, der hostede gentagne gange.

"Hvad om vi lukkede vinduet, min snut?" sagde denne, efter at have hostet færdig.

"Undskyld, nådige herre," bad madame Suzanne, "det burde allerede været gjort."

Hun gik hen til vinduet og lukkede det hermetisk til; og derpå endnu mere hermetisk, idet hun trak gardinerne for.

Imidlertid havde den fremmede, der lod som han var hjemme, trukket en lænestol hen til ilden, strakte sig mageligt i samme og varmede sine fødder ved det knitrende bål.

Madame Suzanne betænkte uden tvivl, at der for et forfrossent menneske intet mere magtpåliggende gives end at blive varm igen, for uden at yppe noget klammeri i denne anledning med sin aristokratiske galan, lig det, Eleanthis yppede med Sofia, nærmede hun sig lænestolen og støttede sig graciøst til den med albuerne.

Thibault så bagsiden af denne gruppe, der aftegnede sig skarpt på ildens baggrund, og blev rasende.

Den fremmede syntes i begyndelsen kun at være beskæftiget med varmeprocessen.

Endelig syntes ilden at have gjort sin behørige virkning.

"Hvem var den gæst, De taler om?" spurgte han.

"O, monsigneur, De kender ham kun alt for godt," svarede madame Magloire.

"Hvorledes da?" svarede den begunstigede elsker, "skulle det måske være tølperen fra i forgårs?"

"Netop, Deres Nåde."

"Ah! Hvis den karl nogensinde krydser min vej oftere ..."

"Monsigneur," afbrød madame Suzanne ham i en blød fløjtetone, "man bør ikke smede onde planer mod sine fjender;

vor hellige katolske religion lærer os tværtimod, at det er godt at tilgive dem."

"Der gives endnu en anden religion, der lærer det samme, min smukke veninde, og det er den, hvis almægtige gudinde De og hvis ydmyge discipel jeg er. Ja, De har ret, jeg bør i grunden ikke bære nag til denne lømmel, for netop fordi han tilredte mig så nederdrægtigt, fandt jeg den lejlighed til at blive introduceret i huset, som jeg så længe har søgt; fordi han kastede mig den velsignede sten i panden, faldt jeg i afmagt; fordi De så mig afmægtig, kaldte De på deres mand; fordi Deres mand fandt mig under Deres vinduer og troede, at banditter havde bragt mig i denne jammerlige tilstand, lod han mig bringe ind i sit hus; og fordi De endelig følte medlidenhed med de lidelser, jeg udstod for Deres skyld, tillod De mig godhedsfuldt at besøge Dem her; følgelig er denne pjalt, denne usselryg, denne bondeflab kilden til al min glæde; for al min glæde ligger i Deres kærlighed. Men desuagtet vil jeg ikke råde den halunk til nogensinde at vove sig indenfor min ridepisks område."

"Fordømt!" mumlede Thibault, "det lader til, at mit ønske også denne gang er gerådet en anden til fordel. Ha, sorte ulv, jeg går i skole endnu; men ved din klo, jeg skal for fremtiden ikke betænke mig så længe, før jeg ønsker, at eleven til sidst bliver mester!"

"Men," tænkte han ved sig selv, "hvad kan dette være for en stemme? Den forekommer mig så bekendt. At jeg har hørt den mere end en gang, er nu ganske vist."

"Nådige herre," sagde damen, "De ville blive endnu mere opbragt på denne arme djævel, hvis De vidste en ting."

"Hvilken da, min snut?"

"At denne halunk, som de kalder ham, gør kur til mig."

"Fy!"

"Og dog forholder det sig således, monsigneur," sagde madame Suzanne leende.

"Hvem? Denne tølper, denne laban, denne rækel? Hvor er han? Hvor skjuler han sig? … Ved Beelzebub, jeg vil kaste ham for mine hunde!"

Nu genkendte Thibault endelig sin mand.

"Ah, min kære hr. baron," mumlede, han, "det er Dem!"

"De kan være ganske rolig, monsigneur," sagde madame Magloire, idet hun lagde begge sine hænder på sin galans skulder og trykkede ham ned i stolen igen, "man elsker dog blot Deres Herlighed, og selv om jeg ikke elskede Dem, ville jeg dog aldrig skænke et menneske mit hjerte, der har en rød hårtot midt i panden."

Og erindringen om den ulyksalige lok, der havde virket så stærkt på hendes lattermuskler ved bordet, fremkaldte hos madame Magloire et nyt udbrud af hendes larmende munterhed.

Thibault blev betaget af en rasende forbitrelse mod amtmandinden.

"Ha, forræderske kvinde!" tænkte han, "jeg ved ikke, hvad jeg ville give for at se din brave mand, din skikkelige, ærlige mand, træde ind ad døren i dette øjeblik og overrumple dig!"

Thibault var næppe blevet færdig med dette ønske, førend forbindelsesdøren mellem ægtefolkenes værelser åbnede sig på vid gab og hr. Magloire trådte ind i kammeret med en kæmpemæssig nathue på hovedet, der gav ham en højde af henved fem fod, og med en brændende voksstabel i hånden.

"Pinedød!" mumlede træskomageren, "nu tænker jeg, turen til at le kommer til mig!"

13. Hvori det bevises, at en kone aldrig er mere veltalende, end når hun ikke taler

Da Thibault talte med sig selv, hørte han ikke nogle ord, som Suzanne sagte hviskede til baron Jean.

Han så hende blot synke om i baronens arme, som om hun var besvimet.

Amtmanden blev stående foran den sælsomme gruppe, som hans voksstabel oplyste.

Da han stad ansigt til ansigt lige overfor Thibault, søgte denne at læse i hr. Magloires fysiognomi, hvad der foregik i hans indre.

Men amtmandens joviale ansigt var af naturen så lidet skabt til at afspejle lidenskabelige affekter, at Thibault ikke kunne læse andet i den godmodige ægtemands mine end en blanding af forbavselse og velvilje.

Formodentlig kunne baron Jean heller ikke læse andet, for med en ugenerthed, der forekom Thibault ganske forunderlig, tiltalte han hr. Magloire med de ord:

"Nå, gammelfar, hvorledes befinder vi os efter vore libationer i aften?"

"Hvad, det er Dem, nådige herre?" udbrød amtmanden og spilede sine øjne op, "jeg beder tusind gange om forladelse! Havde jeg kunnet ane, at jeg ville have den ære at træffe Dem her, ville jeg ikke have tilladt mig at vise mig for Dem i et så upassende kostume."

"Bah!"

"Jo, monsigneur; tillad mig at gå ind og gøre en smule toilette!"

"Kun ingen omstændigheder, gode ven!" svarede hr. Jean, "efter aftenklokken må man dog vel kunne modtage sine venner uden ceremonier. Desuden er der noget af større vigtighed at tage vare på."

"Hvad da, monsigneur?"

"At bringe madame Magloire, som er besvimet i mine arme, til liv og bevidsthed igen."

"Besvimet! Susanne besvimet? O, min Gud!" råbte den lille mand og satte sin voksstabel på kaminen, "hvorledes er den ulykke indtruffet?"

"Tålmodighed, mester Magloire, tålmodighed!" svarede baron Jean, "først og fremmest må vi sætte Deres kone rigtig bekvemt og mageligt i en lænestol, der er intet, der generer fruentimmer mere end en ubekvem stilling, når de er så uheldige at falde i afmagt."

"De har ret, monsigneur! Lad os da først se at få hende i en lænestol! … O, Suzanne, stakkels Suzanne! … Hvorledes kunne dog dette sørgelige tilfælde indtræffe?"

"I ethvert tilfælde, min gode ven, håber jeg ikke, De fatter slette tanker om mig, fordi De finder mig i Deres hus på denne tid og under sådanne omstændigheder."

"Det kan aldrig falde mig ind, nådige herre," svarede amtmanden. "Det venskab, De beærer os med, og madame Magloires dyd er mig tilstrækkelige garantier for at min beskedne bolig, til hvilken tid som helst, kun kan finde sig hædret ved at modtage et besøg af Dem."

"O, du tredobbelte flynder!" mumlede træskomageren, "eller hvis jeg måske tværtimod bør sige: durkdrevne gamle ræv! … Men lige meget, vi vil dog se, hvorledes du vil drage dig ud af den klemme, min hr. Jean."

"Ikke desto mindre," vedblev mester Magloire, idet han dyppede et tørklæde i melissevand og gned sin kones tindinger med det, "er jeg dog nysgerrig efter at vide, hvad der har kunnet bibringe min kone så heftig en rystelse."

"Å, sagen er ganske simpel, og jeg skal fortælle Dem det hele, fa'er. Jeg var på hjemvejen fra en diner hos min ven, hr. de Vivières, og da jeg kom ridende gennem Erneville for at begive mig til slottet Vez, så jeg et åbent vindue, og i dette et fruentimmer, der vinkede ad mig med ængstelige gebærder."

"O, min Gud!"

"Det tænkte jeg også selv, da jeg så at dette vindue hørte til Deres hus. 'O, min Gud,' tænkte jeg, skulle min kære amtmands kone måske svæve i fare og trænge til hjælp?"

"De er alt for god, nådige herre," sagde amtmanden ganske rørt, "det havde dog formodentlig intet at betyde?"

"Tværtimod."

"Hvad? Tværtimod?"

"Ja, nu skal De blot høre."

"Monsigneur, De får mig til at gyse! … Hvad? Min kone havde hjælp behov, og hun kaldte ikke på mig?"

"Det var rigtignok hendes første idé, men hun afholdt sig fra det, og det beviser netop hendes hengivenhed for Dem, for hun frygtede for at udsætte Deres kostbare liv for fare, hvis hun kaldte på Dem."

"Hvad siger De?" udbrød amtmanden blegnende, "min kostbare tilværelse, som De har den godhed at kalde den, skulle være udsat for fare?"

"Nu ikke mere, nu da jeg er her."

"Men, monsigneur, hvad er der da foregået? Jeg ville gerne spørge min kone om det, men De ser, hun er endnu ikke i stand til at svare."

"Er jeg ikke her og kan svare i hendes sted?"

"Svar da, monsigneur, siden De vil have den godhed; jeg er lutter øre."

Baronen nikkede bifaldende og vedblev:

"Jeg skyndte mig altså hen til huset, og da jeg så madame Magloire ganske forvirret af angst, spurgte jeg hende: 'Hvad er der på færde, madame? Hvad er det, der sætter Dem i en sådan skræk?' 'Ak, nådige herre,' svarede hun, 'tænk blot: min mand har i forgårs og nu igen i dag modtaget et menneske i sit hus, af hvem jeg befrygter det allerværste.' 'Bah!' 'Et menneske, som har søgt indpas her under påskud af at stifte venskab med min kære Magloire, og som gør kur til mig!'"

"Sagde hun det?"

"Ord for ord, fa'er! Forresten kan hun jo ikke høre, hvad vi siger, vel?"

"Nej, hun er jo besvimet."

"Nuvel, når hun kommer til besindelse igen, så spørg hende. Hvis hun ikke ord for ord gentager, hvad jeg her fortæller, så hold mig for en vantro hund, for en saracener, for en tyrk!"

"O, de mænd, de mænd!" svarede amtmanden.

"Ja, det er en øgleslægt," bemærkede baron Jean. "Vil De have, at jeg skal fortsætte, fa'er?"

"Ja, naturligvis," svarede den lille mand, som glemte sit kostumes utilstrækkelighed over sin interesse for ulvejægermesterens fortælling.

"'Men, madame Magloire,' sagde jeg til Deres kone, 'hvorledes har De bemærket, at den slyngel har haft den frækhed at blive forelsket i Dem?'"

"Ja," sagde amtmanden, "hvorledes havde hun bemærket det? Selv har jeg ikke mærket det ringeste."

"De ville have bemærket det, fa'er, hvis De havde set under bordet; men som en gammel gourmand kunne De ikke på en gang have Deres øjne over og under bordet."

"Jeg skal sige Dem, monsigneur, vi har en fortræffelig souper! Tænk Dem blot ... vildsvinekoteletter ..."

"Nå!" udbrød baronen, "vil De nu opregne Deres retter, i stedet for at høre slutningen af min fortælling, skønt det gælder Deres kones liv og ære?"

"De har ret, nådige herre! ... Stakkels Suzanne! Hjælp mig at åbne hendes hænder, monsigneur, for at jeg kan klø hende på den indvendige håndflade."

Baron Jean ydede amtmanden hjælp og bistand, og det lykkedes virkelig at begges forenede kraftanstrengelser at tvinge madame Magloire til at åbne hånden.

Mandslingen, der nu blev lidt roligere, gav sig til med sine buttede fingre at klø sin kone i hånden, mens han lyttede til fortsættelsen af ulvejægermesterens lige så interessante som sandfærdige historie.

"Hvor var det, vi slap?" spurgte fortælleren.

"Ved det øjeblik, monsigneur, da min stakkels Suzanne, som man med rette kan kalde den kyske Suzanne ..."

"Ja, det kan De rose Dem af!" afbrød baronen ham.

"Det gør jeg også! De slap ved det øjeblik, da min stakkels Suzanne mærkede …"

"Rigtigt. At Deres gæst lig hyrden Paris, ville gøre Dem til en anden Menelaos. Da rejste hun sig … De husker jo, at hun rejste sig?"

"Nej, jeg var måske en smule … en smule … distræt."

"Formodentlig! Nuvel, da rejste hun sig og sagde at det var på tide at begive sig til ro."

"Oprigtigt talt," sagde amtmanden, "den sidste time, jeg hørte klokken slå, var elleve."

"Da stod man fra bordet …"

"Jeg ikke, så vidt jeg husker," indvendte amtmanden.

"Nej, men madame Magloire og Deres gæst. Man anviste ham hans værelse, som jomfru Perrine ledsagede ham til; hvorpå madame Magloire som en øm og tro ægtefælle bragte Dem i seng og begav sig ind i sit kammer."

"Den kære Suzanne!" sagde amtmanden rørt.

"Her var det, hun blev angst, her i sit kammer, da hun var blevet alene; hun gik hen til vinduet og åbnede det. Vinden trængte ind og slukkede hendes lys. De ved, hvad frygt vil sige, fa'er?"

"Ja, jeg er selv meget frygtsom," svarede hr. Magloire naivt.

"Nuvel, fra det øjeblik af fik frygten overhånd over hende; og da hun ikke vovede at vække Dem, fordi hun var bange for, at en ulykke kunne tilstøde Dem, kaldte hun på den første den bedste kavaler, der kom forbi. Denne kavaler var til alt held jeg."

"Det var en stor lykke, monsigneur."

"Ja, ikke sandt? … Jeg ilede til og gav mig til kende. 'Nådige herre, kom op!' sagde hun, 'for Guds skyld, skynd Dem og kom op! Jeg tror, der er en mand i mit værelse!'"

"Min Gud! De må være blevet forfærdelig bange!" mente amtmanden.

"Ingenlunde! For ikke at spilde tiden med at ringe, lod jeg l'Éveillé holde min hest, steg op på sadlen, svingede mig derfra op på balkonen, og for at den i værelset skjulte mand ikke skulle undfly, lukkede jeg vinduet. I dette øjeblik var det, at madame Magloire, da hun hørte Deres dør åbne sig, sank i afmagt, overvældet af de mange stærke sindsbevægelser."

"O, nådige herre," udbrød amtmanden, "det er jo en forfærdelig historie!"

"Og læg vel mærke til, fa'er, at jeg snarere har sagt for lidt end for meget. Dog, De vil nu høre, hvad madame Magloire har at fortælle, når hun genvinder sin bevidsthed."

"Se, monsigneur, se! Hun rører sig!"

"Det er godt! Brand nu en fjer under hendes næse, fa'er!"

"En fjer?"

"Ja, det er et ufejlbarligt middel mod krampe: brænd en fjer under hendes næse, siger jeg, så kommer hun straks til sig selv."

"Men hvor skal vi finde sådan en?" spurgte amtmanden.

"Her! Jeg har jo en i min hat."

Baron Jean rev nogle frynser af den strudsfjer, der smykkede hans hat, og rakte hr. Magloire dem. Amtmanden brændte dem i vokslyset og holdt røgen under sin kones næse.

Midlet viste sig, som baronen havde sagt, virkelig som ufejlbarligt.

Virkningen lod ikke vente på sig.

"Ah!" udbrød amtmanden sjæleglad, "hun kommer til sig selv! Min kone! Min kære kone! Min kære lille kone!"

Madame Magloire udstødte et suk.

"Nådige herre, nådige herre!" råbte amtmanden, "hun er reddet!"

Madame Magloire slog øjnene op og stirrede med en forvildet mine snart på amtmanden, snart på baronen; men endelig fiksede hun sin synsstråle på den første.

"Magloire, min kære Magloire!" sagde hun, "er det virkelig Dem? O, hvor jeg er glad over at se Dem ved min opvågnen fra en så gyselig drøm!"

"Hvilken fiffig galan!" mumlede Thibault, "om jeg end ikke opnår mine hensigter hos de fruentimmer, jeg render efter, giver de mig i det mindste meget gode lektioner på vejen."

"Ak, min søde Suzanne," sagde amtmanden, "det er ingen gyselig drøm, men en gyselig virkelighed, som det synes."

"Ja, nu falder det mig ind ..."

Men amtmandinden afbrød sig selv og vendte sig til baron Jean, som om hun nu først bemærkede hans nærværelse.

"Jeg håber dog, monsigneur," sagde hun, "at De ikke har ytret et ord til min mand om alle de dumheder, jeg fortalte Dem?"

"Hvorfor håber De det, madame?" spurgte baronen.

"Fordi en retskaffen kone selv ved at forsvare sig, uden at proppe sin mand ørerne fulde med slige landlige historier."

"Tværtimod, madame," sagde ulvejægermesteren, "jeg har fortalt ham alt."

"Hvad? De har sagt ham, at dette menneske under hele måltidet stødte til mig under bordet med sit knæ?"

"Ja."

"O, den elendige!" sagde amtmanden.

"De har sagt ham, at da jeg bukkede mig ned, for at tage min serviet op, fik jeg fat på hans hånd, i stedet for på servietten?"

"Jeg har intet fordulgt."

"O, den bandit!" udbrød amtmanden.

"De har sagt ham, at da hr. Magloire ved bordet fik et anfald af svaghed, som bevirkede, at han lukkede øjnene, så benyttede hans gæst denne omstændighed til at kysse mig med magt?"

"Jeg troede, at Deres mand burde erfare alt."

"O, den skurk!" råbte amtmanden.

"Og så har De vel også fortalt ham," tilføjede damen, "at jeg, da jeg kom ind i mit værelse og vinden blæste mit lys ud, troede at bemærke en bevægelse bagved disse vinduesgardiner, så at jeg råbte om hjælp i den tro, at han havde forstukket sig bag gardinerne?"

"Nej, det har jeg ikke sagt, men jeg ville netop sige det, da De nøs."

"O, den røver!" hylede amtmanden, idet han greb baron Jeans kårde, der lå på en stol, trak den ud og ilede hen til det af hans kone betegnede vindue, "hvorfor står han ikke virkelig bagved disse gardiner! Jeg skulle spidde ham som en hareryg!"

Og han gjorde virkelig to eller tre udfald mod gardinerne.

Men pludselig fo'r han tilbage, som om han var blevet stukket af en slange.

Hans hår rejste sig under bomuldsnathuen, og den ægteskabelige hovedbedækning blev betaget af en krampagtig rystelse.

Kården gled ud af hans skælvende hånd og faldt klirrende ned på gulvet.

Han havde bemærket Thibault bagved gardinerne, og ligesom hamlet dræber Polonius i den tro, at han har sin faders morder for sig, således havde han, i den overbevisning, al han jog kården ind i et tomt ram, nær dræbt sin to dage gamle ven, der allerede havde haft tid til at blive en utaknemmelig ven.

Imidlertid var amtmanden, som havde løftet gardinet med kårdespidsen, ikke den eneste, der havde set Thibault.

Damen og baron Jean så ham ligeledes, og overraskelsen afpressede dem begge et skrig.

De troede ikke, at de under deres fortælling havde ramt sandhedens søm lige på hovedet.

Baron Jean havde ikke alene genkendt Thibault.

"Gud fordømme mig!" sagde han og gik hen imod ham, "jeg tager ikke fejl; det er min gamle bekendt, manden med spyddet!"

"Hvad? Manden med spyddet?" gentog amtmanden med klaprende tænder, "jeg håber i ethvert tilfælde, at han ikke har sit spyd hos sig nu."

Og han søgte ilsomt asyl bag sin kones ryg.

"Nej, nej, vær De kun ganske rolig!" sagde baronen, "om han også havde sit spyd hos sig, ville jeg med lethed rive det ud af hans hænder."

"Aha, min hr. krybskytte!" vedblev han og vendte sig til Thibault, "De lader Dem ikke nøje med at jage efter Hans Højhed hertugen af Orleans dådyr i skoven ved Villers-Cotterêts; De gør også udflugt på sletten og jager på min gode ven amtmandens revir?"

"Hvad? En krybskytte?" spurgte amtmanden, "er hr. Thibault ikke en ærlig godsbesidder, der lever i sin landlige bolig af

indkomsten af hundrede tønder land?"

"Han?" udbrød baron Jean og slog en høj latter op, "det er noget, han har bildt Dem ind, som det synes. O, slynglen har guld på tungen! Han godsbesidder, den usselryg! Hans besiddelser bærer mine stalddrenge på fødderne; det er de træsko, han fabrikerer."

Da madame Suzanne blev underrettet om Thibaults sociale stilling, antog hendes mine et udtryk af ubeskrivelig foragt.

Hr. Magloire trådte et skridt tilbage og rødmede.

Dog var den brave mand ingenlunde stolt; nej, men han hadede bedrageriet. Han skammede sig, ikke over at han havde sviret med en træskomager, men over at han havde sviret med en løgner og en forræder.

Thibault havde udholdt denne lavine af beskæmmelser med korslagte arme og et smil på læberne.

Han var fast overbevist om at han blot behøvede at lukke munden op for at tage sin revanche.

Han troede, at øjeblikket var kommet.

I en spottende tone, der beviste at han lidt efter lidt havde vænnet sig til at underholde sig med folk af en højere stand, udbrød han:

"Ved Djævelens horn, som De plejer at sige, monsigneur, ved De vel, at De der bruger mund uden den mindste barmhjertighed, og at jeg, hvis enhver ville handle ligedan, måske ikke ville være så forlegen, som jeg nu med forsæt synes at være?"

Baron Jean besvarede denne trussel, der var fuldkommen forståelig både for ham og for amtmandinden, med, at han målte træskomageren med et glubende blik.

"O," sagde madame Magloire noget overilet, "nu skal man se, at han vil opdigte en eller anden skændighed om mig."

"De kan være rolig, madame," sagde Thibault, der nu fuldstændig havde genvundet sin sikkerhed, "hvad skændigheder angår, har De intet levnet mig at opdigte."

"O, det ondskabsfulde menneske!" udbrød hun, "I ser, at jeg ikke tog fejl; han har udklækket en eller anden bagvaskelse imod mig; han vil hævne sig, fordi jeg har tilbagevist hans kærlige blikke med foragt; han vil straffe mig, fordi jeg har villet underrette min mand om hans kurmageri!"

Mens madame Suzanne talte således, havde baron Jean taget sin kårde op fra gulvet og nærmede sig Thibault med den.

Men amtmanden kastede sig imellem dem og holdt baronens arm tilbage.

Dette var en lykke, for Thibault veg ikke et skridt tilbage for at undgå stødet; han ville uden al tvivl forekomme den fare, der truede ham, med et eller andet skrækkeligt ønske.

Men amtmandens indskriden sparede ham nødvendigheden af dette ønske.

"Berolig Dem, nådige herre!" sagde Magloire, "dette menneske står dybt under vor vrede. Se, jeg er kun en simpel borgermand, og dog foragter jeg hans tale, ligesom jeg tilgiver ham den misbrug, han ville gøre af min gæstfrihed."

Madame Magloire troede, at dette var det rette øjeblik til at befugte situationen med nogle tårer.

Hun hulkede højt.

"Græd ikke, kone!" sagde amtmanden med sin milde og naive venlighed, "hvad kunne dette menneske vel lægge Dem til last, hvis det faldt ham ind at anklage Dem? En utroskab mod mig?

O, min Gud, når De, trods min legemlige beskaffenhed, endnu ingen har begået, må jeg takke Dem og være Dem erkendtlig for alle de skønne dage, jeg skylder Dem.

Frygt derfor ikke for, at denne bekymring for et indbildt onde skal forandre min sindsstemning. Jeg vil altid vedblive at være god og overbærende, Suzanne, og aldrig vil jeg lukke mit hjerte for Dem, lige så lidt som jeg vil lukke min dør for mine venner.

Når man er ringe og uanselig, er det bedst at vende ryggen til og bevare sin tillid; da behøver man kun at frygte slette og nederdrægtige folk; og jeg nærer den lykkelige overbevisning, at de er mindre talrige end man antager.

Og skulle ulykkesfuglen virkelig ville trænge ind til mig gennem døren eller vinduet … nå, ved St. Gregor, drankerens skytspatron, da skal jeg gøre en sådan larm med lystige sange og munter bægerklang, at den skal blive nødt til at fjerne sig ad den samme vej, den er kommet."

Madame Suzanne havde kastet sig for den lille mands fødder og kyssede hans hænder.

Det var tydeligt at se, at amtmandens melankolsk-filosofiske tale havde gjort et dybere indtryk på hende, end den mest veltalende prædikants ville have gjort.

Selv baron Jean syntes at være rørt.

Han tørrede en tåre bort, som perlede i hans øjenkroge, med spidsen af fingeren.

Derpå rakte han amtmanden hånden.

"Ved Beelzebubs horn," sagde han, "De er en forstandig mand og har et godt hjerte, fa'er. Det ville være synd at betynge Deres pande med kummer. Hvis jeg derfor nogen sinde har næret en slet tanke imod Dem, så tilgiver Gud mig det! Men i ethvert

tilfælde sværger jeg Dem til, at jeg ikke vil gøre det for fremtiden."

Mens denne angerens og tilgivelsens pagt genoprettede fuldkommen harmoni mellem de tre bipersoner i vor fortælling, blev den fjerde persons, det vil sige hovedpersonens, stilling mere og mere kilden.

Thibaults hjerte svulmede af raseri og had.

Uden at han selv bemærkede det gradvise fremskridt, blev han fra en misundelig egoist til et ondt menneske.

"Jeg ved ikke," råbte han pludselig, og hans øjne sprudlede lyn, "jeg ved ikke, hvad der hindrer mig i at gøre en frygtelig ende på hele denne historie!"

Af dette udråb, der lignede en trussel, men især af denne tone, den blev udtalt i, så hr. Jean og madame Suzanne, at en eller anden stor, ubekendt, uhørt fare svævede over deres hoveder.

Baronen var imidlertid ikke let at skræmme.

For anden gang skred han henimod Thibault med kården i hånden.

For anden gang faldt amtmanden ham i armen.

"Hr. Jean! Hr. Jean!" mumlede Thibault, "det er nu anden gang, du nærer det ønske at rende mig din kårde gennem livet; følgelig er det også anden gang, du er en morder i tankerne. Vogt dig! Man synder ikke blot i handling!"

"Tusind djævle!" råbte baronen, "jeg tror, den karl vil holde moralske forelæsninger! De ville før spække ham som en hare, fa'er; tillad, at jeg nu bibringer ham, ligesom matadoren en tyr, et eneste stik, og jeg står Dem inde for at han ikke skal rejse sig mere!"

"Tag hensyn til Deres stakkels tjener, der bønfalder Dem på sine knæ!" sagde amtmanden, "lad ham drage bort i fred, nådige herre, og betænk, at som min gæst tør intet ondt tilføjes ham i min beskedne bolig!"

"Lad så være," svarede baron Jean, "men jeg træffer ham nok igen. Der går i den sidste tid slemme rygter om denne knægt, og vildttyverier er ikke den eneste forbrydelse, man beskylder ham for. Man har set ham trække gennem skovene, ledsaget af vidunderlige tamme ulve; jeg tror, at karlen just ikke sover hjemme hver sabbatsnat, og at han rider oftere på et kosteskaft, end det sømmer sig for en god katolik. Møllerkonen i Coyolles skal, efter hvad man har fortalt mig, have beklaget sig over hans heksekunster. Men lad det bero for øjeblikket; vi vil ikke tale mere om det; jeg skal lade anstille visitation i hans hus, og hvis jeg ikke finder alt i orden, lader jeg dette troldhul ødelægge, som jeg ikke længere vil tåle på Hans Højhed hertugen af Orleans' enemærker. Se nu, du kommer afsted, og det gesvindt!"

Træskomagerens forbitrelse havde under denne baronens truende advarselsprædiken nået sit kulminationspunkt.

Dog benyttede han den vej, der blev åbnet, til at forlade værelset.

Med sin evne til at se i mørke gik han lige ud til gadedøren, åbnede den, og idet han overskred dørtærsklen til dette hus, hvori han efterlod så søde, for stedse begravede forhåbninger, slog han døren så voldsomt i efter sig, at hele huset rystede.

Han måtte virkelig foreholde sig selv den unyttige ødslen med ønsker og hår, han denne aften allerede havde gjort sig

skyldig i, for ikke at forlange, at huset samt alle deri værende personer skulle gå op i flammer.

Først efter ti minutters forløb lagde Thibault mærke til vejret.

Det skylregnede.

Men i begyndelsen syntes regnen, skønt den var isnende kold, eller måske netop fordi den var det, at gøre Thibault godt.

Hans hoved flammede … som den gode Magloire havde sagt i sin naivitet.

Da Thibault var kommet ud af amtmandens hus, havde han på må og få styrtet sig ud i det frie.

Ethvert sted var ham lige kært.

Han søgte kun det åbne rum, frist luft og bevægelse.

Hans ustadige løb førte ham først til dalene ved Vallue.

Men han bemærkede ikke selv, hvor han var, forend han i det fjerne fik øje på møllen i Coyolles.

I forbigående udslyngede han en lille forbandelse mod den smukke møllerkone, løb som en rasende mellem Vauciennes og Coyolles, og da han så en stor masse foran sig, styrtede han sig ind i den.

Denne sorte masse var skoven.

Vejen fra Ham, der fører fra Coyolles til Preciamont, lå foran ham.

Han tog den på lykke og fromme.

14. En bryllupshøjtidelighed

Næppe havde Thibault tilbagelagt fem hundrede skridt i skoven, førend han atter befandt sig midt imellem sine ulve.

Det glædede ham at gense dem.

Han gik langsommere.

Han kaldte på dem.

Ulvene trængte sig om ham.

Thibault kærtegnede dem, ligesom en hyrde kærtegner sine lam, eller en pikør sine hunde

Det var hans hjord, det var hans kobbel.

En hjord med lynende øjne, et kobbel med flammende blikke.

Over hans hoved, i de tørre grene, hoppede eller flagrede natuglerne med deres klagende hylen, mens andre ugler skreg i melankolsk unison.

Og mellem grenene så man natfuglenes øjne funkle, som bevingede kul.

Thibault syntes at være midtpunktet i en infernalsk kreds.

Ligesom ulvene kom og lagde sig for hans fødder med logrende haler, således syntes også uglerne at føle sig tiltrukket af ham.

De strejfede hans hår med spidserne af deres lydløse vinger, og nogle af dem satte sig på hans skuldre.

"Ah!" mumlede Thibault, "jeg er altså dog ikke en fjende for alle skabte væsener; afskyr menneskene mig, så elsker dyrene mig."

Thibault forglemte, hvilken rang de dyr, der elskede ham, indtog i de skabte væseners række.

Han tænkte ikke på at de dyr, der elskede ham var de samme dyr, der hadede menneskene og som menneskene forbander.

Han overvejede ikke, at disse dyr elskede ham, fordi han var blevet det samme blandt menneskene, som de var blandt dyrene: Et nattevæsen!

En røver!

Ved hjælp af disse dyr alle til sammen kunne Thibault ikke udrette det ringeste godt.

Derimod kunne han udrette meget ondt.

Thibault smilede ved tanken om det onde han kunne gøre.

Han befandt sig vel i en mils afstand fra sin hytte.

Han følte sig træt.

Han vidste at der befandt sig en stor hul eg i nærheden; han orienterede sig og tog vejen mod dette træ.

Dog ville han ikke have fundet vejen uden sine ulve, der synes at gennemskue hans tanker og gættede, hvad han søgte. Mens uglerne hoppede fra gren til gren ligesom for at oplyse hans vej, travede ulvene foran for at vise ham den.

Træet stod i tyve skridts afstand fra vejen.

Det var, som vi har bemærket, en gammel eg, der ikke talte år, men århundreder.

De træer, der lever i ti, tyve, tredive menneskealdre, tæller ikke, som menneskene, efter dage og nætter, men efter årstiden.

Efteråret er deres tusmørke, vinteren er deres nat.

Foråret er deres morgenrøde, sommeren deres dag.

Mennesket misunder træet, døgnfluen misunder mennesket.

Den gamle egestamme ville måske næppe fyrre mand have kunnet omspænde med deres arme.

Hulingen, som tiden havde gravet i den, idet den dagligt afhuggede et stykke brænde med sin le, var så stor som et almindeligt værelse.

Og dog var indgangen næppe stor nok til, at et menneske kunne komme igennem.

Thibault arbejdede sig derind.

Der var en slags sæde afhugget i stammen, som træskomageren tog plads på, så bekvemt og mageligt som i en

lænestol *à la* Voltaire; derpå sagde han sine ulve og sine ugler godnat, lukkede øjnene og sov ind … eller lod i det mindste til at sove ind.

Ulvene lejrede sig i en kreds om træet.

Uglerne satte sig på grenene.

Med disse ved dens fod udbredte og på dens grene adspredte lys lignede egen en stor taks, illumineret som til en infernalsk fest.

Det var højlys dag, da Thibault vågnede.

Ulvene havde allerede for længst trukket sig tilbage til deres huler, og uglerne søgt deres ruiner.

Af regnen fra den foregående aften var der intet spor tilbage.

En solstråle, en af disse stråler, hvori man, trods deres bleghed og mangel på varme, genkender et forbud på foråret, trængte ned gennem de bladløse grene og faldt, i mangel af vegetation, på gyvelens mørke stedsegrønne lov.

I det fjerne hørte man den svage lyd af musik.

Lidt efter lidt kom den nærmere, og man kunne tydeligt høre, at koncerten blev opført med to violiner og en obo.

Thibault troede i begyndelsen, at han drømte.

Men da det var lys dag og han følte sig i fuld besiddelse af alle sine åndsevner, måtte han indse, at han var fuldkommen vågen, især da han havde gnedet sine øjne behørigt for at forvisse sig om sandheden, og de landlige toner, han havde hørt, nu trængte klare og rene til hans spidsede øren.

Musikken nærmede sig ham hastigt.

En fugl besvarede den menneskelige koncert med Guds koncert.

En blomst, ganske vist kun en sneklokke – glimrede lig en stjerne ved foden af den busk, hvori fuglen sang.

Himlen var blå som en skøn dag i april.

Hvad mente man vel med denne forårsfest midt i vinteren?

Fuglens sang, der hilste den uventede skønne morgen, glansen af denne blomst, der lod sin krone tindre, for at takke solen for dens venlige besøg, disse festlige toner, der beviste den ulykkelige fordømte, at menneskene forener sig med den øvrige natur for at vække lykke under det blå himmeltag, hele denne buket af glæde, hele denne duft af lykke gjorde Thibault endnu mere mismodig, i stedet for at bringe ham tilbage til rolige og fredelige tanker.

Han havde ønsket at se hele verden skummel og sort, som hans egen sjæl var det.

I begyndelsen ville han fly for den landlige koncert, der stadig kom nærmere.

Men det var som om en stærkere magt end hans vilje holdt hans fødder fæstede til jorden.

Han trak sig derfor tilbage i det indre af egen og ventede.

Man hørte en lydelig jublen og lystige sange blande sig med gigernes og oboens toner.

Fra tid til anden knaldede et flinteskud og sprang en petarde.

Thibault begreb, at al denne lystighed måtte hidrøre fra et landsbybryllup.

Han så virkelig i hundrede skridts afstand fra sig, ved den yderste ende af den lange vej, der fører fra ham, et tog af festligt klædte folk med lange bånd af allehånde farver, der hos fruentimmerne prangede i deres bælter, hos mændene på deres hatte og i deres knaphuller.

Foran gik spillemændene.

Derpå nogle bønder og blandt dem flere tjenere i et livré, hvoraf Thibault så, at de hørte til baron Jeans husholdning.

Dernæst Engoulevent, pikøraspriranten, der havde en gammel blind, men ligesom de andre pyntet kone under armen.

Og endelig hushovmesteren i slottet Vez, der formodentlig repræsenterede brudgommens fader, for han gik ved siden af bruden.

På denne brud fæstede træskomageren forgæves sine forvildede øjne.

Han ville længe ikke genkende hende.

Men endelig var han dog nødt til det, da hun var kommet ham så nær som en tredive til fyrretyve skridt.

Denne brud var Agnelette.

Agnelette!

Og hvad der især ydmygede Thibault, hvad der bibragte hans stolthed nådestødet, det var den omstændighed, at Agnelette ikke blev slæbt til alteret, bleg og skælvende; hun syntes ikke at savne noget, ikke at være opfyldt af smertelige erindringer, men var glad som fuglen, der sang, som sneklokken, der blomstrede, som solstrålen, der blinkede; hun var ganske stolt af sin lille krans af orangeblomster, af sit tyllslør, af sin musselinskjole; hun var ganske hvid og smilede huldsaligt som den hellige jomfru i kirken i Villers-Cotterêts, når man ved pinsefesten iførte hende hendes skønne hvide kjole.

For al denne luksus havde hun uden tvivl borgfruen i Vez at takke, baron Jeans gemalinde, det var en sand helgen, hvad almisser og velgørenhed angik.

Hvad der gjorde Agnelette så glad og fremkaldte dette strålende på hendes ansigt, det var ikke hendes store kærlighed til hendes tilkommende mand, men den vished, at hun havde fundet, hvad hun havde attrået med så megen længsel, og hvad Thibault havde lovet, men ikke givet hende, en støtte for hendes gamle, blinde bedstemoder.

Musikanterne, brudeparret, brudesvendene og brudejomfruerne kom Thibault forbi i tyve skridts afstand, uden at se dette hoved med de flammende hår, disse lynende øjne, der stirrede ud på dem fra det indre af den hule eg.

Thibault havde set dem nærme sig gennem skoven og så dem nu forsvinde i samme.

Han havde hørt gigernes og oboens toner blive stærkere og stærkere; nu hørte han dem dø hen lidt efter lidt.

Efter et kvarters forløb var skoven atter blevet øde.

Thibault blev tilbage med sin syngende fugl, sin hvide blomst, sin blinkende solstråle.

Men i han hjerte havde et nyt helvede antændt sig, det frygteligste af alle, det, hvis slanger søndergnaver hjerter med de skarpeste tænder og inddrypper den mest ætsende gift i dem:

Skinsygens helvede!

Da Thibault så Agnelette så frisk, så elskelig, så glad, og det i det øjeblik, hun for stedse skulle tilhøre en anden, bildte han sig ind, skønt han ikke havde tænkt på hende i tre måneder, og skønt han aldrig havde haft i sinde at holde det løfte, han havde givet hende … han bildte sig ind, siger vi, at han aldrig havde ophørt al elske hende.

Det var ham, som om Agnelette var bundet til ham ved en ed, og som om Engoulevent ranede hans ejendom fra ham.

Det manglede ikke meget i, at han var sprunget ud af sit skjul og havde foreholdt pigen hendes forræderi.

Agnelette havde, nu da han mistede hende, i hans øjne tilegnet sig dyder og fortrin, som han slet ikke havde tænkt på, da han kun behøvede at sige et ord for at komme i besiddelse af hende.

Nu, efter alle de skuffelser, han havde erfaret, oven i købet at miste, hvad han anså for en ganske sikker skat, som han antog, det ikke ville falde nogen ind at misunde ham, dét forekom ham som skæbnens sidste, knusende slag.

Hans fortvivlelse var stum, men derfor også så meget mørkere og dybere.

Han bed sig i sine knyttede hænder og slog sit hoved til blods mod træstammens vægge; han græd og hulkede.

Men disse tårer hørte ikke til dem, der blødgører hjertet og således ofte danner overgangen fra en slet til en god følelse; nej, de blev mere fremkaldt af vrede og raseri end af anger og ruelse, og formåede ikke at bandlyse hadet fra Thibaults sjæl.

Til samme tid som den ene halvdel skaffede sig luft udad, syntes den anden halvdel at strømme indad, og at falde på hans hjerte som lige så mange galdedråber.

Han forløj sig, at han tilbad Agnelette.

Han beklagede sig over at have mistet hende.

Men den rasendes ømhed ville gerne have fundet sig i at se Agnelette og hendes brudgom styrte døde ned ved foden af det alter, hvor præsten skulle forene dem.

Lykkeligvis tillod Gud, som bevarede de to unge mennesker til andre prøvelser, ikke at det skæbnesvangre ønske kom til modenhed i Thibaults sjæl.

Vore brudefolk befandt sig altså i samme stilling som en, der i et uvejr hører tordenens brag og ser lynilden sno sig omkring ham som en slange, men dog er så lykkelig ikke at blive ramt af det dræbende fluidum.

Træskomageren skammede sig snart over sine tårer og sin hulken.

Han trængte de første tilbage i sine øjne, den sidste tilbage i sit bryst.

Han forlod sit natteleje med brændende hjerne og tog retningen mod sin hytte.

På mindre end et kvarter tilbagelagde han en *lieue*.

Det voldsomme løb gjorde ham godt, for så vidt som det fik ham til at sved, hvilket virkede beroligende på hans raseri.

Endelig genkendte han sin hyttes omgivelser. Han trådte ind, som en tiger træder ind i sin hule, lukkede døren efter sig og satte sig på hug i den mørkeste krog i den usle bolig.

Med albuerne på knæene og hagen støttet på hænderne begyndte han nu at tænke efter.

Af hvilken beskaffenhed var den fortvivlede mands tanker?

Spørg Milton, hvad Satan tænkte efter sit fald!

Han tænkte på de drømme, som altid havde gæret i hans sjæl, som havde styrtet så mange mennesker før ham i fortvivlelse, og som ville berede så mange efter ham den samme skæbne.

Hvorfor bliver nogen født svage og andre mægtige?

Hvorfor så megen ulighed i en sag, der dog foregår så ensformigt i alle samfundets klasser, hvorfor så megen forskel i

fødslen?

Ved hvilket middel kan man rette dette naturens spil, hvor tilfældet bestandig har kortene mod mennesket?

Sker det ikke, havde han tænkt, ved at bringe Djævelen på sin side?

Ved at snyde?

Det havde han gjort.

Men hvad havde han vundet ved at snyde?

Hver gang han havde haft et godt spil, hver gang han havde troet sig sikker på gevinsten, var det Djævelen, der havde vundet.

Hvilken fordel havde han haft af den skæbnesvangre magt til at gøre ondt, han var blevet forlenet med?

Ingen.

Agnelette var han gået glip af.

Møllerkonen havde jaget ham bort.

Amtmandinden havde gjort nar af ham.

Hans første ønske havde voldt den stakkels Marcottes død, men ikke en gang indbragt ham en knokkel af den dåhjort, som han havde higet efter, og som havde udgjort udgangspunktet for hans skuffede ønsker.

Han var blevet nødt til at overlade baron Jeans hunde denne dåhjort for at bringe dem på en falsk fært med hensyn til den sorte ulv.

Og nu denne multiplikation af de djævelske hår … den var forfærdelig!

Han huskede på den vise mand, der havde forlangt et hirsekorn multipliceret for hvert af de 64 kvadrater på et

skakbræt: der krævedes 1000 års rigelig afgrøde for at fylde det sidste kvadrat.

Hvor mange ønsker havde han endnu tilbage? Syv eller otte i det højeste.

Den ulykkelige vovede ikke at betragte sig selv mere.

Han vovede lige så lidt at kaste sit blik i den kilde, der nu sov ved foden af et træ i skoven, som i den glasstump, der hang på hans væg.

Han frygtede for at aflægge sig selv et alt for nøje regnskab for varigheden af sin magt.

Han ville hellere blive i natten end se den frygtelige morgenrøde, der skulle oprinde på den anden side af denne nat.

Dog måtte der gives et middel til at beregne omstændighederne således, at en andens ulykke bragte ham en eller anden fordel.

Han mente, at hvis han havde fået en videnskabelig opdragelse i stedet for at blive en fattig træskomager, der næppe kunne læse og regne, ville han i videnskaben have fundet de kombinationer, der ufejlbarligt ville have forlenet ham med rigdom og lykke.

Den arme dåre!

Havde han været lærd, ville han have kendt sagnet om doktor Faust.

Hvad havde den almagt ledet Faust til, som Mefistofeles havde skænket ham, ham, drømmeren, tænkeren, den udmærkede lærde?

Til Valentins mord;

til Margarethes selvmord;

til forfølgelsen af et skyggebillede i Helenes skikkelse.

Forresten kunne Thibault intet finde, intet beregne i det øjeblik, da skinsygen nagede på hans hjerte, da Agnelette i snehvid dragt, ved alterets fod lovede en anden evig troskab.

Og hvem svor hun den troskab?

Den elendige lille Engoulevent, der havde opdaget ham i et træ og i buskene fundet det spyd, der indbragte ham pryglene af Marcottes hånd.

O, havde han anet det!

Han ville da have ønsket, at ulykken da have ramt ham, i stedet for Marcotte.

Hvad var den fysiske kval, disse prygl havde voldet ham, mod den moralske han nu led!

Hvis han ikke havde ladet sig forlokke af ærgerrige ønsker, der med glentevinger løftede ham op over hans sfære, hvor han dog som en duelig håndværker kunne tjene sine seks francs daglig, hvilken lykke ville da ikke have blomstret for ham ved et så huldsaligt lille væsens side som Agnelette!

For det var vist, at Agnelette først havde fattet kærlighed til ham.

Hun elskede ham måske endnu, i det øjeblik hun ægtede en anden.

Under sådanne betragtninger henrandt tiden for Thibault.

Natten brød frem.

Hvor beskedne brudefolkenes formuesomstændigheder, og hvor snævert begrænsede de bønders ønsker end var, der udgjorde bryllupstoget, så var det dog klart, at både bønder og brudefolk i dette øjeblik glade festede med hinanden.

Han derimod var ene og forstemt.

Han havde ingen, der kunne tilberede hans måltid.

Hvad havde han i hele huset at spise og drikke?

Brød!

Vand!

Og nu ensomheden … i stedet for den Himlens velsignelse, som man kalder en søster, en veninde, en kone!

Men hvorfor skulle han ikke også gøre sig til gode?

Kunne han ikke gå hen og svælge i lækre retter, hvor han fandt for godt?

Havde han ikke betalingen for det sidste vildt, han havde solgt værten i "*Den gyldne Kugle*", i lommen endnu?

Kunne han ikke spendere lige så meget på sig selv, som de nygifte og alle deres gæster tilsammen?

Han behøvede kun at ville.

"I sandhed," sagde han, "hvor det er tåbeligt af mig, at jeg lader mig pine i hjernen af skinsyge og i maven af sult, da jeg dog inden en time ved hjælp af en dygtig middagsmad og to eller tre flasker vin kan hensætte mig i en tilstand, hvor jeg ikke længere tænker på alt dette. Afsted! Jeg må have noget at spise, men fremfor alt noget at drikke."

Som sagt, så gjort. Få minutter efter slog han ind på Ferté-Milon, hvor værten i "*Den gyldne Dauphin*" holdt et køkken, der efter sigende sagde spar-to til hushovmesteren hos Hans kongelige Højhed, hertugen af Orleans.

15. Herren til Vauparfond

Da Thibault ankom til "*Den gyldne Dauphin*", bestilte han den bedste middagsmad, han formåede at tænke sig.

Han kunne med største lethed have spist i et værelse for sig selv, men så ville han ikke have kunnet nyde sin egen triumf.

Den store mængde gæster skulle være vidne til, hvorledes han trakterede sig selv med skildpaddesuppe og åle-matelote *à la marinière*.

De andre vindrikkere skulle misunde den mand, der godtede sig ved tre forskellige slags vine i tre glas af forskellige størrelser.

Man skulle høre den bydende stemme, han gav sine ordrer med, og sølvklangen af hans mønter.

Ved den første befaling, han udtordnede, drejede en gråkjole, der sad og drak en halv flaske vin i den mørkeste krog af stuen, sig om, som man plejer at gøre, når man hører lyden af en bekendt stemme.

Denne mand var virkelig en kammerat af Thibault.

Det vil sige, en værtshuskammerat.

Thibault havde forskaffet sig en hel del sådanne kammerater, siden han havde ophørt at være træskomager om dagen og var blevet ulvefører om natten.

Da gråkjolen fik øje på ham, drejede den sig atter om imod væggen.

Men Thibault havde allerede haft tid til at genkende ham som mester Auguste François Levasseur, kammertjener hos hr. Raul de Vauparfond.

"Holla, François," råbte Thibault, "hvad bestiller du der henne i den krog? Du forstikker dig jo som en munk i fastetiden, i stedet for at spise åbenlyst og ugeneret, ligesom jeg, så alle mennesker ser det!"

François svarede ikke, men gav blot træskomageren med hånden et vink til at tie.

"Skal jeg tie? Skal jeg tie?" udbrød Thibault, "men om det nu ikke konvenerer mig at tie? Om jeg nu har lyst til at tale? Om jeg nu keder mig ved al spise alene? Om det behager mig at sige: 'Min ven François, kom her! Jeg indbyder dig til at spise med?' … Du kommer ikke? … Nuvel, så skal jeg hente dig."

Thibault rejste sig, gik, fulgt af alle gæsternes blikke, hen over gulvet og slog sin ven François et slag på skulderen, så det knagede i den.

"Lad som om du har taget fejl, Thibault, ellers kan jeg miste min plads! Ser du ikke, at jeg i stedet for livré bærer en mørkebrun overfrakke? Jeg er her på min herres vegne i anledning af en amourette og venter på et kærlighedsbrev, som jeg skal overbringe."

"Det er en anden sag, og jeg beder dig undskylde min indiskretion. Forresten havde jeg gerne villet spise med dig."

"Det kan godt lade sig gøre. Lad retterne bringe op i et separatværelse, og jeg vil da bede vor vært, hvis der skulle arrivere en anden gråkjole, at han skikker ham op til mig. Vi venner har ingen hemmeligheder for hinanden."

"Godt!" sagde Thibault.

Han kaldte på værten og lod sin middagsmad bringe op på første sal i et værelse, der vendte ud til gaden.

François satte sig således at han kunne se den person han ventede, på afstand komme ned fra bjerget ved Ferté-Milon.

De retter, Thibault havde bestilt for sig selv alene, var mere end tilstrækkelige for to personer.

Han behøvede blot at bestille to flasker vin til.

Thibault havde kun taget to lektioner hos hr. Magloire, men han havde taget dem forsvarligt og profiteret af dem.

Vi må desuden bemærke, at Thibault havde noget at forglemme, og at han gjorde regning på vinen for at tilvejebringe denne glemsel.

Thibault betragtede det derfor som en stor lykke, at han havde truffet en ven, han kunne snakke med.

I den sinds- og åndsforfatning, Thibault befandt sig, kan man bedøve sig lige så meget ved at tale som ved at drikke.

Næppe havde de derfor lukket døren, næppe havde de taget plads, næppe havde Thibault trukket hatten dybt ned over panden, for at François ikke skulle bemærke den forandring, der var foregået med en del af hans hår, førend træskomageren påbegyndte en samtale, idet han dristigt greb tyren ved hornene.

"Nuvel, ven François," sagde han "forklar mig nu en gang, hvad du mente med nogle af dine ord, som jeg ikke har forstået!"

"Det undrer mig ikke," svarede François, idet han med en indbildsk mine lænede sig tilbage mod stoleryggen, "vi lakajer hos de store herrer taler gerne hofsproget, og det er rigtignok ikke enhver, der forstår det sprog."

"Nej; men når du forklarer dig, kan man forstå dig."

"Det er en selvfølge; spørg, og jeg skal svare."

"Det håber jeg så meget mere, som jeg skal befugte dine ord, for at de kan komme så meget lettere ud. For det første, hvad er nu en gråkjole? Jeg har hidtil troet, at det hverken var mere eller mindre end et æsel."

"Du kan selv være et æsel, ven Thibault," svarede François, leende ad træskomagerens uvidenhed, "nej, en gråkjole er en livréklædt tjener, som man for et øjeblik iører en grå overfrakke, for at hans livré ikke skol blive genkendt, mens han står skildvagt bagved en søjle eller et dørforhæng."

"Du står altså skildvagt i dette øjeblik, min stakkels François? Og hvem skal afløse dig?"

"Champagne, grevinden af Mont-Goberts tjener."

"Godt, jeg forstår. Din hr. Raoul de Vauparfond er forelsket i grevinden af Mont-Gobert; du venter her et brev, som Champagne skal bringe dig fra damen."

"*Optimé*, som hovmesteren hos hr. Raouls yngre broder plejer at sige."

"Det er en lykkens pamfilius, din herre!"

"Ja," svarede François og brystede sig.

"Gudsdød, grevinden er en nydelig dame!"

"Du kender hende?"

"Jeg har set hende på jagt med hertugen af Orleans og madame de Montesson. – På hr. Raouls sundhed!" vedblev Thibault.

I det øjeblik, François atter satte sit glas på bordet, udstødte han et dæmpet råb.

Han havde netop fået øje på Champagne.

Man åbnede vinduet og kaldte den tredje kammerat ind.

Champagne begreb med en herskabstjeners hurtige opfattelsesevne, hvor landet lå, og skyndte sig op.

Han havde ligesom sin kollega en mørkfarvet frakke på.

Han medbragte et brev.

"Nå," sagde François til sin kammerat, da han så grevinden af Mont-Goberts skrivelse i Champagnes hånd, "bliver der et rendezvous i aften?"

"Ja," svarede Champagne lystigt.

"Så meget desbedre!" udbrød François i samme tone.

Dette fællesskab i lykke mellem lakajerne og herskaberne vakte Thibaults forundring.

"Gør din herres *bonne fortune* dig så glad?" spurgte han, idet han vendte sig til François.

"Nej; men når hr. baron Raoul de Vauparfond er beskæftiget, er jeg fri."

"Ja, og du benytter dig af din frihed."

"Det skulle jeg mene," sagde François med selvfølelse, "om man end kun er kammertjener, har man også sin bonne fortune, som du kalder det, og man forstår at anvende sin tid."

"Og De, Champagne?"

"Jeg?" svarede den sidstankomne, idet han holdt vinens flydende rubiner mod lyset, "jeg håber heller ikke, min tid skal blive spildt."

"Nuvel, held og lykke i jeres amouretter!" sagde Thibault.

"Og i Deres med!" svarede begge lakajerne på en gang.

"O, hvad mig angår," sagde træskomageren med et udtryk af dybt had mod hele menneskeslægten, "da er jeg den eneste i verden, der ingen elsker og ikke bliver elsket af nogen."

De to andre betragtede Thibault med en vis forundring.

"Skulle det måske være sandt," sagde François, "hvad man siger, eller rettere hvisker om dig ude på landet?"

"Om mig?"

"Ja, om Dem," svarede Champagne.

"Man siger altså det samme i Mont-Goberts som i Vauparfond?"

Champagne nikkede.

"Nå, hvad siger man da?" spurgte Thibault.

"At du er en varulv," svarede François.

Træskomageren gav sig til at le.

"Det er forresten godt," sagde han, "har jeg da en hale? Har jeg klør? Har jeg en ulvesnude?"

"Vi siger blot, hvad vi har hørt," svarede Champagne, "vi siger ikke at det forholder sig således."

"I ethvert tilfælde," mente Thibault, "må I indrømme, at varulvene byder på god vin."

"Det er sandt," svarede begge lakajerne.

"På Djævelens sundhed, der giver den, mine herrer."

Begge mændene, som havde taget deres glas i hænderne, satte dem tilbage på bordet.

"Nå?" sagde træskomageren.

"Du må gå til andre, hvis du vil have den skål drukket," bemærkede François, "*jeg* drikker den ikke."

"Jeg heller ikke," tilføjede Champagne.

"Som I vil," sagde Thibault, "så drikker jeg alle glassene alene."

Og han tømte dem virkelig alle tre.

"Ven Thibault," tog baronens lakaj til orde, "nu må vi skilles ad."

"Allerede?" udbrød Thibault.

"Min herre venter på mig … sandsynligvis med utålmodighed … Dit brev, Champagne?"

"Her er det."

"Så vil vi tage afsked med vor ven Thibault og begive os til vore forretninger eller fornøjelser, mens Thibault på sin side hengiver sig til sine."

Med disse ord blinkede François med øjnene til sin kammerat, der svarede ham på samme måde.

"Skulle vi da skilles ad," spurgte Thibault, "uden at tømme en skål til afsked?"

"I det mindste ikke af disse glas," svarede François og pegede på dem, Thibault havde drukket på Djævelens sundhed af.

"Hvor I er kræsne! I kunne jo kalde på sakristanen og lade ham skylle dem af med vievand."

"Nej, men for ikke at vise os ugalante mod en ven, vil vi kalde på opvarteren og bede om andre glas."

"Så duer disse!" sagde Thibault, der begyndte at blive lidt perialiseret, "ikke til andet end til at kaste gennem vinduet! … Gå da Fanden i vold!"

Det første glas, der blev slynget ud under denne adresse, beskrev i luften en lysende fure, der udsluktes, som når man ser et lyn slukkes.

Efter det første tog Thibault det andet.

Det andet kom i brand og gik ud på samme måde som det første.

Efter det andet kom turen til det tredje.

Dette ledsagedes af et heftigt tordenbrag.

Thibault lukkede vinduet og indtog atter sin plads, idet han tænkte over, hvorledes han bedst skulle forklare sine

kammerater dette jærtegn.

Men begge hans kammerater var forsvundet.

"De kujoner," mumlede Thibault.

Derpå ledte han på bordet efter et glas at drikke af.

Der var intet.

"Lige meget!" sagde han, "man kommer ikke så let i forlegenhed. Der kan også drikkes af flasken."

Som sagt, så gjort. Thibault fuldendte sit måltid, idet han drak af flasken, hvilken just ikke bidrog til at bringe hans noget vaklende fornuft i ligevægt.

Klokken ni kaldte Thibault på værten, betalte sin regning og gik.

Han befandt sig i en yderst slet stemning mod hele menneskeheden.

Agnelette gik for hvert øjeblik mere og mere uigenkaldeligt tabt for ham.

Altså havde alle mennesker et væsen, der elskede dem, en kone eller en veninde.

Denne dag, der for ham var en raseriets og fortvivlelsens dag, skulle være en glædens og lykkens dag for alle andre.

Ved denne tid fulgte enhver, baron Raoul, François, Champagne, to elendige lakajer, deres lykkes lysende stjerne.

Han alene stolprede omkring i natten.

Han var altså uigenkaldelig fordømt.

Men hvis han var det, tilkom de forbandedes fornøjelser ham, og dem troede han at have begrundet ret til at gøre krav på.

Mens Thibault anstillede disse betragtninger i sine hjerne, nu og da udstødte høje gudsbespottelser og truede ad himlen med

knyttet hånd, fulgte han den vej i skoven, der førte lige til hans hytte.

Han var vel kommet den på hundrede skridt nær, da han hørte hestegalop bagved sig.

"Aha!" mumlede Thibault, "det er sagtens hr. de Vauparfond, der begiver sig til sit stævnemøde. Hvor skulle jeg le, hr. Raoul, hvis greven af Mont-Gobert overrumplede Dem! Det ville ikke gå så glat af som med mester Magloire; der ville vanke dygtige kårdestød på begge sider."

Mens han således forestillede sig, hvad der ville ske, hvis greven af Mont-Gobert overrumplede baronen af Vauparfond, slentrede han videre hen ad vejen og trådte formodentlig ikke hastigt nok til side, for rytteren, der så passagen spærret af en person, i hvem han troede at se en bondekarl, bibragte ham et voldsomt piskeslag, idet han råbte:

"Gør plads, lømmel, hvis du ikke vil have, jeg skal ride dig over!"

Thibault, hvis rus endnu ikke var ganske uddunstet, mærkede på en gang piskeslaget, stødet af hesten og den kølige virkning af vandet og snavset, han lå og væltede sig i.

Rytteren galopperede videre.

Rasende rejste Thibault sig op på knæ, og idet han strakte sin knyttede næve ud efter den forsvindende skygge, skreg han:

"Kan jeg da i Djævelens navn ikke én eneste gang, i stedet for evig og altid at være træskomageren Thibault, blot i fire og tyve timer være en fornem herre, ligesom De, hr. Raoul de Vauparfond, for at kunne ride på en god hest, gennemprygle de bønder, jeg møder på min vej, og gøre kur til de smukke damer, der bedrager deres mænd, ligesom grevinden af Mont-Gobert?"

Thibault havde næppe ytret dette ønske, førend baron Raouls hest blev stædig og kastede sin rytter af, så han styrtede til jorden i ti skridts afstand foran dyret.

16. En fornem dames pige

Da Thibault så, hvilken ulykke der var tilstødt den unge herre, hvis alt for løse hånd nogle sekunder i forvejen havde trakteret ham med et piskeslag, som huden på hans skulder endnu krympede sig sammen under, kom han på benene i en fart og ilede fornøjet til for at se, i hvilken tilstand hr. Raoul de Vauparfond befandt sig.

Et ubevægeligt legeme lå udstrakt tværs over vejen, og hesten stod pustende ved siden af det.

Men hvad træskomageren fandt højst besynderligt, det var, at det på vejen liggende legeme ikke forekom ham at være det samme, som var redet ham forbi et par minutter i forvejen og havde bibragt ham en så drøj sansekage med pisken.

For det første var dette legeme ikke iført en adelsmands, men en bondes dragt.

Dernæst forekom det Thibault, at de klæder, legemet bar, var de selv samme, som han, Thibault, havde båret et øjeblik forud.

Thibaults overraskelse blev større og steg til målløs befippelse, da han bemærkede, at dette ubevægelige og tilsyneladende ganske følelsesløse legeme ikke blot var forsynet med hans klæder, men også med hans ansigt.

I sin forbavselse så han ganske naturligt fra den anden Thibault tilbage på sig selv og opdagede nu en såre påfaldende forandring i sit kostume.

I stedet for sko og gamacher bar han elegante støvler *à la Française* på benene; de gik ham lige op til knæet, var smidige

som silkestrømper, lå i folder over vristen og var smykket med fine sølvsporer.

I stedet for som før af manchester, var hans benklæder nu af det skønneste garvede dåhjorteskind, man kunne se for sine øjne, og fæstede om knæet med små guldspænder.

Hans olivenfarvede grove klædesoverfrakke var blevet afløst af en elegant jagtvams med guldgaloner, der åbnede sig over en fin hvid vest af piqué, og mellem hvis kraveopslag bølgerne af et batistes halstørklæde spillede på en skjorte med sirlige læg.

Selv hans bredskyggede hat havde forvandlet sig til en sirlig trekantet ditto med lignende galoner som på vamsen.

I stedet for den lange kampstok, han før havde båret i hånden, dels som støtte, dels som værge, svingede han nu en let ridepisk, i hvis hvislende piben han fandt en aristokratisk nydelse.

Endelig var hans slanke talje omsluttet af et bælte, hvori der hang en lang hirschfænger, halvt sabel, halvt kårde.

Thibault glædede sig højligt over at finde sig i dette sirlige kostume, og hvad var vel naturligere, end at han i et anfald af koketteri blev betaget af det brændende ønske at se, hvorledes denne dragt harmonerede med hans ansigt?

Men hvor kunne Thibault vel betragte sig selv i denne næsten bælgmørke nat?

Han så sig om og bemærkede at han næppe var ti skridt fra sin hytte.

"*Parbleu!*" udbrød han, "intet er lettere; har jeg ikke mit spejl?"

Og træskomageren ilede hen til sin hytte, for, som en anden Narcissus, at fryde sig i mag og ro ved sin egen skønhed.

Men døren var lukket.

Thibault ledte forgæves efter nøglen.

Han havde intet andet i sine lommer end en velspækket pengepung, en konfektæske med ambrakugler og en lille pennekniv med et skaft af perlemor og guld.

Hvor kunne han dog have gjort af sin dørnøgle?

En lys idé gennemfo'r hans hjerne, nemlig at nøglen vist fandtes i lommen hos den anden Thibault, der lå udstrakt på vejen.

Han vendte tilbage til ham, gennemsøgte bukselommerne og fandt ved det første greb nøglen mellem nogle tykke soustykker.

Han tog den plumpe instrument mellem fingerspidserne og åbnede.

I hytten var det imidlertid endnu mørkere end udenfor.

Thibault famlede efter sit fyrtøj, fandt det og slog ild.

Efter nogle sekunders forløb havde han fået en stump lys tændt, som han anbragte i halsen på en tom flaske.

Men denne operation kunne han ikke fuldføre uden at berøre tællelyset med sine fingre.

"Fy for Fanden!" sagde han, "hvad disse bønder dog er for nogle svin! Hvor er det muligt at leve i et sådant søle!"

Lyset var tændt; det var hovedsagen.

Thibault tog sit spejl ned fra væggen, holdt det til lyset og betragtede sig selv.

Men næppe havde han kastet et blik i det, førend han udstødte et skrig af overraskelse.

Det var ikke ham, eller rettere sagt, det var endnu stadig hans ånd, men det var ikke hans legeme.

Det legeme, som hans sjæl nu var faret ind i, var en smuk ung mands på fem-seksogtyve år, med blå øjne, friske, rosenrøde

kinder, purpurlæber og hvide tænder.

Kort sagt, det var baron Raoul de Vauparfonds.

Thibault huskede nu det ønske, som piskeslaget og sammenstødet med hesten i et øjebliks hidsighed havde aflokket ham.

Han havde ønsket at være baronen af Vauparfond i fireogtyve timer, mens denne i samme tidsrum skulle være træskomageren Thibault.

Dette forklarede ham, hvad han ikke havde begrebet ved det første blik, nemlig at det afmægtige legeme, der lå på vejen, bar hans klæder og var prydet med hans ansigt.

"For pokker!" sagde han, "det er noget, vi ikke må tabe af sigte: jeg synes i virkeligheden at være her; men det er jeg ikke i virkeligheden: jeg er derude. Nu må vi mage det så, at ingen ubødelig ulykke rammer mig i de fireogtyve timer jeg har været så uforsigtig at forlade mig selv. Kom, kom! Intet snerperi, hr. de Vauparfond! Lad os bære den stakkels Thibault herind og lægge ham blødt på hans seng!"

Og skønt hr. de Vauparfond virkelig med sin aristokratiske tænkemåde nødig gik til det, tog Thibault sig dog ufortrødent på sine arme og bar sig fra vejen ind på sengen.

Da han nu lå i god behold på denne, blæste Thibault sit lys ud, af frygt for, at der under besvimelsen ellers skulle tilstøde hans andet Jeg en ulykke; derpå aflåste han døren omhyggeligt og skjulte nøglen i et hult træ, hvori han plejede at gemme den, når han ikke ville bære den hos sig.

Derpå tog han sin hest ved tømmen og svang sig op i sadlen.

I de første øjeblikke var han rigtignok lidt angst.

Da Thibault for største delen havde tilbagelagt sine rejser til fods, og yderst sjældent til hest, var han ingen fuldendt berider.

Han frygtede desårsag for, at han under de evolutioner, hesten rimeligvis ville udføre, just ikke med den største sikkerhed ville kunne bibeholde sit tyngdepunkt.

Men det lod til, at han med Raouls legeme tillige havde arvet hans fysiske egenskaber, for da hesten, et intelligent dyr, ville benytte sig af sin rytters øjeblikkelige mangel på øvelse til at kaste ham af, samlede Thibault tømmerne i hånden, pressede knæene ind, stødte den sporerne ind livet og tildelte den to eller tre piskeslag, som straks bragte den til lydighed igen.

Thibault var, uden at ane det, blevet en fortræffelig rytter.

Denne sejr, som han havde tilkæmpet sig over sin hest, hjalp ham også til at komme til større klarhed med hensyn til sin person.

Hvad legemet angik, var han fra top til tå baron de Vauparfond.

Hvad sjælen betraf, var han forblevet Thibault.

Det var tydeligt, at den adelsmands ånd, der havde lånt ham sit legeme, sov i Thibaults ubevægelige krop, der lå på sengen i hytten.

Men denne fordeling, der installerede hans sjæl i Thibaults legeme og baronens sjæl i baronens legeme, forskaffede ham dog ingenlunde vished om, hvad han skulle gøre.

Han vidste rigtignok at han var på vej til Mont-Gobert, som følge af et brev fra grevinden.

Men hvad indeholdt dette brev?

Hvorledes skulle han komme ind i slottet?

Alt dette svævede han i total uvidenhed om, og det var det, han punkt for punkt måtte komme på det rene med.

Thibault fik nu en idé.

Det brev, grevinden havde tilskrevet Raoul, måtte han uden tvivl have hos sig.

Han befølte sig på alle sider og opdagede virkelig i en sidelomme på sin vams noget, der syntes at have den søgte genstands form.

Han holdt sin hest an.

Han rodede rundt i lommen og fik fat på en parfumeret, med hvid silke foret safians brevtaske.

I det ene rum af samme lå flere breve, i det andet kun et eneste.

Det var sandsynligvis det sidste, der skulle underrette ham om, hvad han ikke vidste.

Det gjaldt nu om at læse det.

Thibault befandt sig tre til fire hundrede skridt fra landsbyen Fleury.

Han satte sin hest i galop, i håb om endnu at finde et hus, hvor der var tændt lys.

Men på landet går man tidligt til sengs, og i de dage lagde man sig endnu tidligere end i vore.

Thibault red gaden igennem fra den ene ende til den anden uden at se et eneste lys.

Endelig forekom det ham, at han hørte nogen røre sig i en værtshusstald.

Han kaldte.

En karl kom ud med en lygte.

"Min ven," sagde Thibault, som forglemte, at han i dette øjeblik var en fornem herre, "vil De være så god at lyse for mig nogle sekunder? De vil bevise mig en tjeneste ved at gøre det."

"Er det derfor, De har jaget mig ud af min seng?" svarede staldkarlen i en grov tone, "så havde jeg også noget at bestille!"

Han vendte Thibault ryggen og gjorde mine til at gå igen.

Thibault så, at han havde slået ind på en forkert vej.

"Hej, lømmel," råbte han med hævet stemme, "kom her med din lygte og lys for mig, eller du får femogtyve af min ridepisk!"

"O, undskyld, nådige herre!" sagde staldkarlen, "jeg vidste ikke, hvem jeg talte med."

Og han stillede sig på tæerne for at holde lygten i behørig højde.

Thibault foldede brevet ud og læste følgende:

"Min kære Raoul!

Gudinden Venus har øjensynlig taget os under sin beskyttelse. Jeg ved ikke, hvad det er for en stor jagt, der i morgen skal finde sted i omegnen af Thury, men så meget ved jeg, at han tager hjemmefra i aften.

Bryd op klokken 9, for at være her 10½.

Kom ind fra den kant, De ved; De vil blive modtaget af den person, De ved, og ført ind til det sted, De ligeledes ved.

Ved Deres sidste besøg forekom det mig, uden at bebrejde Dem det, at De opholdt Dem noget længe i korridoren.

Jane."

"Fanden heller!" udbrød Thibault.

"Hvad behager nådigherren?" sagde staldkarlen.

"Intet, lømmel … intet andet, end at jeg ikke kan bruge dig mere, og at du kan gå."

"Lykkelig rejse, monsigneur!" sagde karlen og bukkede sig lige ned til jorden.

Derpå vendte han tilbage til stalden.

"Fanden heller!" gentog Thibault, "brevet gør mig ikke synderlig klogere; kun lader det til, at vi står under gudinden Venus beskyttelse, at han tager til Thury i aften, at grevinden af Mont-Gobert venter mig klokken 10½ og at hendes døbenavn er Jane.

Forresten skal jeg komme ind fra den kant jeg ved; jeg vil blive modtaget af den person, jeg ved; og denne person vil bringe mig til et sted, som jeg også ved."

Thibault kradsede sig bag øret, hvilket som bekendt er folks sædvanlige gebærde, der befinder sig i forlegenhed.

Han havde lyst til at vække hr. de Vauparfonds ånd, der sov på Thibaults seng og i dennes legeme.

Men derved ville han ikke blot spilde megen tid; dette middel havde også andre betænkelige sider.

Baron Raouls ånd kunne, når den så sit legeme så nær, gribes af længsel efter øjeblikkelig at vende tilbage i samme; og ved denne lejlighed kunne der opstå en strid, hvor Thibault ikke kunne forsvare sig uden med fare for at gøre en ulykke på sig selv.

Han måtte tænke på en anden udvej.

Thibault havde ofte hørt dyrenes skarpsindighed rose og under sit landlige liv gentagne gange haft lejlighed til at

beundre deres instinkt.

Han besluttede at betro sig til sin hests naturdrift.

Han red tilbage til den vej, den var kommet ad, drejede dens hoved hen i retningen mod Mont-Gobert og lod tøjlerne hænge løse.

Hesten satte afsted i galop.

Det var tydeligt, at den havde forstået meningen.

Thibault brød sig nu ikke videre om sagen; resten vedkom hesten.

Ved hjørnet af parkmuren gjorde dyret holdt, ikke som om det følte betænkeligheder med hensyn til den vej, det havde at slå ind på, men det spidsede øren og syntes at blive uroligt.

Thibault havde på sin side troet at se to skygger, men de syntes virkelig også blot at være skygger, for skønt han rejste sig op i stigbøjlerne for at blive højere og lod sine blikke svæve rundt omkring, så han dog slet intet.

Han antog, at det var vildttyve, der ville snige sig ind i parken og fuske ham selv i håndværket.

Da ingen gjorde ham vejen stridig, behøvede han blot på ny at lade sin hest følge sin frie vilje.

Det gjorde han da også, idet han atter overlod den tøjlerne.

Hesten løb i stærkt trav langs med parkmuren, idet den holdt sig på den pløjede mark og tog sig vel i agt for at vrinske, ret som om det kloge dyr gættede, at der ingen larm måtte gøres, eller rettere så lidt larm som muligt.

Den fortsatte sit løb, til den nåede det modsatte hjørne af muren, drejede derpå rundt om dette og blev stående udenfor en lille breche.

"Godt!" tænkte Thibault, "her må vi efter al sandsynlighed ind."

Hesten snusede til åbningen i muren og skrabede med sin hov i jorden.

Det var at svare på en kategorisk måde.

Thibault lod atter tøjlerne hænge løse, og over stenene og murbrokkerne, der trillede ned under deres fødder, arbejdede hesten sig ind gennem brechen.

Hest og rytter befandt sig nu i parken.

Thibault var kommet ind "fra den kant, han vidste".

Nu stod tilbage at finde "den person, han vidste".

I den henseende forlod han sig også på sin hest.

Efter fem minutters forløb standsede denne i hundrede skridt afstand fra slottet udenfor en hytte, der bestod af ler og uafbarket bindingsværk, en af disse hytter, hvorved man på en kunstig måde søger at bringe liv i et landskab.

Ved lyden af hovslagene havde døren åbnet sig på klem, og hesten gjorde holdt ved denne dør.

En smuk terne kom ud.

"Er det Dem, hr. Raoul?" spurgte hun med dæmpet stemme.

"Ja, mit barn, det er mig," svarede Thibault, idet han steg af sadlen.

"Den nådige frue var bange for, at den drukkenbolt, Champagne, ikke havde leveret Dem brevet."

"Det behøver hun ikke at være; Champagne har udrettet sit ærinde på det punktligste."

"Nuvel … lad Deres hest stå og følg mig!"

"Men hvem skal sørge for den?"

"Den, der er vant til at sørge for den, Cramoisi naturligvis."

"Det er rigtigt," sagde Thibault, som om han var fortrolig med disse enkelte omstændigheder, "Cramoisi vil sørge for den."

"Nå, lad os skynde os!" gentog kammerpigen, "ellers siger grevinden igen, at vi forsinker os i gangene."

Og ved disse ord, der mindede Thibault om en frase i brevet til Raoul, lo kammerpigen og viste sine tænder, der var hvide som perler.

Træskomageren blev nu betaget af en stærk lyst til at forsinke sig, dog ikke i gangene, men i parken.

Men pigen var blevet stående med den ene fod løftet og med lyttende øre.

"Hører du noget?" spurgte Thibault.

"Ja, det forekom mig, jeg hørte en kvist knage under en fod."

"Nu, det må vel være Cramoisi, der kommer," mente træskomageren.

"En grund mere til, at De bør være artig, hr. Raoul … her i det mindste."

"Jeg fatter ikke ganske …"

"Er Cramoisi da ikke min kæreste? Det ved De jo!"

"Ah! Ja rigtigt! men så såre jeg er ene med dig, min lille rose, glemmer jeg det altid."

"Nå, skal jeg nu hedde Rose? Hr. baron, jeg har aldrig kendt et mere glemsomt menneske, end De er."

"Jeg kalder dig Rose, mit smukke barn, fordi rosen er blomsternes dronning, ligesom du er kammerpigernes."

"I sandhed, hr. baron," sagde kammerpigen, "åndrig har jeg altid fundet Dem, men i aften er De endnu åndrigere, end De plejer at være."

Thibault brystede sig – det var jo et til baronen adresseret brev, hvis segl det var faldet i træskomagerens lod at bryde.

"Nå, blot din herskerinde er af samme samme mening!" sagde han.

"O, hos fornemme damer er det altid let at gælde for det åndrigeste menneske af verden," mente pigen, "man behøver blot at tie ganske bomstille."

"Godt, jeg skal huske på din opskrift," svarede Thibault.

"Tys!" sagde kammerpigen, "se! Grevinden står hist indenfor gardinet i sit toiletteværelse! Gå nu ganske pænt og stille bagefter mig!"

De kom nu virkelig til en åben plads, der lå mellem parkens buskadser og slottets store trappe.

Thibault tog retningen mod denne.

"Ej, ej," sagde kammerpigen, idet hun greb ham om armen, "hvor vil De hen, hr. baron."

"Hvor jeg vil hen? Oprigtigt talt, Suzette, jeg ved det ikke selv."

"Se, se! Nu hedder jeg Suzette! Hr. baronen vil, som det synes, beære mig med alle sine maitressers navne. Men kom dog denne vej! … De vil dog vel ikke gå gennem de store sale! Fy! Lad dog greven beholde denne smule privilegium!"

Og pigen førte nu Thibault gennem en lille dør, på hvis højre side en vindeltrappe førte op til de øvre regioner.

Da Thibault var kommet midt på trappen, slyngede han sin arm om kammerpigens midje, der var slank og smidig som en slangekrop.

"Er vi ikke i korridoren?" spurgte han, idet hans læber søgte den smukke piges mund.

"På min ære," udbrød han, "hvis jeg i aften hed Thibault i stedet for Raoul, sværger jeg dig, min kære Marton, at jeg vil gå helt op til kvisten med dig i stedet for at standse på første sal."

Man hørte den knirkende lyd af en dør, der åbnede sig.

"Skynd Dem, skynd Dem, hr. baron!" sagde kammerpigen, "grevinden bliver utålmodig!"

Og trækkende Thibault efter sig, nåede hun gangen, åbnede en dør, skubbede Thibault ind i et værelse og lukkede døren efter ham, i den faste overbevisning, at hun lukkede den efter baron Raoul de Vauparfond, det vil sige, som hun selv udtrykte sig, efter det glemsomste menneske på jorden.

17. Greven af Mont-Gobert

Thibault befandt sig i grevindens værelse.

Havde de møblers pragt, som amtmanden Magloire havde udsøgt sig i hertugen af Orleans' pulterkammer, vakt Thibaults beundring, så blev han her hensat i en ren henrykkelses-rus ved synet af den yndighed, harmoni og smag, der herskede i dette kabinet.

Aldrig havde skovens fattige søn set noget lignende, ikke en gang i drømme.

Begge vinduerne i dette værelse var lukket med dobbelte forhæng.

De første bestod af hvid taft og var besat med kniplinger.

De andre var af lyseblåt kinesisk atlask og broderet med sølvblomster.

Sengen og toilettebordet var draperet med samme stof som begge vinduerne og forsvandt næsten under skyer af Valenciennes-kniplinger.

Væggenes tapeter bestod af klar rosenrød taft, og over dem hang, bølgende og med brede folder, indiske musseliner, der var så fine som vævet luft og skælvede som tåger ved den mindste trækvind fra døren.

Loftet var en eneste, af Boucher malet medaljon, der forestillende Venus' toilette.

Denne medaljon var omgivet af brede paneler, der forestillende fingerede prospekter af Cnidos, Paphos og Amathus.

Møblerne, stolene, lænestolene, causeuserne og vis-à-vis'erne var betrukket med kinesisk atlask af samme stof som gardinerne.

Det vandgrønne, klare gulvtæppe var besået med buketter af kornblomster, vilde roser og tusindskøn.

Bordene var af rosentræ; hjørneskabene af lak fra Coromandel.

Alt dette blev yppigt oplyst af seks rosenrøde vokskerter, der stod i to kandelabre.

En kostelig duft bølgede i luften, vag og spottende al beskrivelse. Det ville have været umuligt at bestemme, af hvilke essenser den var sammensat. Det var ingen parfume, men en udstrømning.

På sådanne balsamiske udstrømninger var det, at helten i *Æneiden* genkendte sin moders nærværelse.

Efter at være blevet skubbet ind af kammerpigen, havde Thibault gjort et skridt fremad og blev derpå stående.

Han havde set alt med et blik, indsugede alt med et åndedrag.

Alt var svævet som et drømmebillede forbi hans øjne: Agnelettes' hytte, møllerkonens stue, amtmandindens sovekammer. Og nu var alt dette forsvundet for at vige pladsen for det kostelige elskovsparadis, hvori han var blevet hensat som ved et trylleri.

Han tvivlede om sandheden af, hvad han så.

Han spurgte sig selv, om der virkelig fandtes mennesker i verden, så begunstiget af lykken, at de dvælede i sådanne boliger.

Befandt han sig ikke i et overjordisk slot, i et fepalads?

Hvad godt havde da de gjort, der glædede sig ved en sådan begunstigelse?

Hvad ondt havde de gjort, som den var nægtet?

Hvorfor havde han, i stedet for fireogtyve timer at ønske sig i Raoul de Vauparfonds sted, ikke hellere ønsket at være grevindens lille hund i alle sine dage?

Hvorledes skulle han atter blive Thibault efter at have set alt dette?

Så vidt var han kommet i sine betragtninger, da døren til toiletteværelset åbnede sig og grevinden trådte ind.

Det var i sandhed fuglen i denne fortryllede rede, blomsten i denne balsamiske jordbund!

Hendes hår, der var opløst og kun blev holdt sammen af tre eller fire diamantnåle, faldt på den ene side tilbage over hendes skulder, hvorimod det på den anden, sammenrullet i en eneste stor lok, bølgede ned over hendes barm.

Hendes smidige og yppige legeme, der var befriet fra fiskebenskorsettet, viste sine harmoniske linjer under et negligé af rosenrød taft oversået med broderier.

Silkestrømperne var så fine og gennemsigtige, at man skulle have troet, de var af perlemorshvid hud, og intet væverarbejde.

Endelig stak hendes nydelige barnefødder i små tøfler af sølvstof med kirsebærrøde hæle.

Ingen smykker.

Ingen armbånd, ingen fingerringe; kun en eneste perlerad om halsen … men hvilke! En konges løsepenge.

Ved synet af denne strålende vision sank Thibault på knæ.

Han bøjede sig, knust under denne luksus og denne skønhed, der syntes at være uadskillelige.

"Ja, knæl! knæl! Dybt … dybere endnu! Kys mine fødder, kys tæppet, kys gulvet, og jeg tilgiver Dem dog ikke … De er et uhyre!"

"Når jeg sammenligner mig med Dem, madame, er jeg tilvisse noget endnu værre."

"Godt! Lad kun som De ikke forstår mig, men tror, at jeg taler om Deres fysiske ydre i stedet for om Deres moralske indre! … Ja, De ville unægtelig være et uhyre i hæslighed, hvis Deres troløse sjæl kunne skimtes gennem Deres ansigt; men nej, det kan den desværre ikke … herren er og bliver, trods alle sine misgerninger, trods alle sine oprørende handlinger, den smukkeste kavaler i mange miles omkreds. Fy, min herre, De burde skamme Dem!"

"Over at jeg den smukkeste kavaler i mange miles omkreds?" spurgte Thibault, der godt hørte på tonen i hendes stemme, at den forbrydelse, han havde begået, ikke var utilgivelig.

"Nej, min herre, men over at De er den sorteste sjæl, det mest perfide hjerte, der nogen sinde har været skjult under et gyldent hylster. Kom, stå nu op og aflæg mig regnskab for Deres opførsel!"

Og grevinden rakte Thibault en hånd, der på en gang tilbød syndsforladelse og fordrede et kys.

Thibault greb den bløde hånd og kyssede den.

Aldrig havde hans læber berørt et sådan silkefløjl før.

Grevinden anviste den falske Raoul en plads i causeusen og satte sig selv først.

"Aflæg mig nu regnskab for, hvad De har foretaget Dem siden Deres sidste besøg," sagde hun.

"Sig mig først, min kære grevinde," sagde Thibault, "hvornår dette sidste besøg blev aflagt?"

"Ah, De har glemt det? Nå, det var jo kønt! Man tilstår aldrig slige ting, med mindre man vil bryde en forbindelse."

"Tværtimod, min kære Jane, dette besøg svæver endnu så klart for mig, at det forekommer mig, jeg var her i går. Og om jeg også samler alle mine erindringer, har jeg siden i går ingen anden forbrydelse begået end den, at jeg elsker Dem."

"Ikke så ilde! Men De må ikke tro, De slipper fra mig med en kompliment."

"Hvad om vi opsætter alle forklaringer til et mere belejligt tidspunkt?" spurgte Thibault.

"Nej, svar først! Det er fem dage siden jeg så Dem … hvad har De bestilt i den tid?"

"Jeg venter kun på, at De skal fortælle mig det, grevinde. Hvordan kan De vente af mig, når jeg ved, at jeg er det uskyldigste menneske på jorden, at jeg skal anklage mig selv?"

"Nuvel, lad så være! Om Deres lange dvælen i korridoren vil jeg slet ikke tale."

"Å jo, lad os kun tale om den! Hvor kan De antage, grevinde, at når jeg ventes af Dem, det vil sige af diamanternes diamant, jeg da på vejen kunne finde på at more mig med at opsamle uægte perler?"

"Min Gud, mændene er jo så lunefulde, og Lisette er så smuk!"

"Ja, kære Jane, men De vil dog indse, at jeg ikke kan behandle denne pige, som er vor fortrolige og kender vore hemmeligheder, som et simpelt tyende."

"Hvor det er smukt at kunne sige: 'Jeg bedrager grevinden af Mont-Gobert og er hr. de Cramoisis rival!'"

"Nuvel, så vil man ikke oftere lade sig opholde i gangene eller kysse Lisette … forudsat, at man nogen sinde *har* kysset hende."

"O, det er det mindste!"

"Hvad? Har jeg begået noget værre?"

"Hvorfra kom De forleden nat, da man mødte Dem på vejen fra Erneville til Villers-Cotterêts?"

"Hvorledes? man mødte mig på vejen?"

"På vejen fra Erneville … ja; hvor kom De fra?"

"Jeg kom fra fiskefangsten."

"Fra fiskefangsten?"

"Ja, man fiskede i dammene ved Berval."

"Nå ja, del er jo en bekendt sag, at De er en vældig fisker, min herre. Og hvilken ål bragte De med hjem i Deres net? … Komme fra en fiskefangst klokken to om natten!"

"Jeg havde spist til aften hos min ven, baron Jean."

"På slottet Vez? Jeg tror snarere, De var der for at trøste den smukke nonne, som man påstår, at den skinsyge ulvejægermester har indespærret. Dog også dette tilgiver jeg Dem."

"Hvad? Har jeg gjort mig skyldig i noget endnu værre?"

"Ja, på ballet hos Hans Højhed hertugen af Orleans!"

"Hvilket bal?"

"Det i går! Det er da ikke just længe siden."

"Det i går? … Nå, der beundrede jeg Dem."

"Fortræffeligt! Og jeg var der ikke!"

"Er det da nødvendig, at De er til stede, for at jeg skal beundre Dem, Jane? Beundrer man ikke lige så oprigtigt i

erindringen som i virkeligheden? Hvis De selv i Deres fraværelse triumferer ved at sammenlignes med andre, bliver sejren jo kun så meget større."

"Ja, og for at drive sammenligningen til det yderste, dansede De ikke færre en fire gange med madame de Bonneuil. Er de da smukke, de sminkede brunetter, der prunker med øjenbryn som kineserne på mit skærmbræt, og med knebelsbarter der næsten kan måle sig med en soldats ved garden?"

"Ved De, hvad vi talte om under disse fire kontradanse?"

"Det er altså sandt, at De dansede fire gange med hende?"

"Det må jo være sandt, siden De siger det."

"Et kønt svar!"

"Ja, hvad andet! Hvem ville vel give en så nydelig mund et dementi? Jeg ikke … jeg, som ville velsigne den, selv i det øjeblik, den udtalte min dødsdom!"

Og som for at vente sin dom, sank Thibault atter på knæ for grevinden.

I samme øjeblik åbnede døren sig, og Lisette trådte ind med en bestyrtet mine.

"O, hr. baron, fly!" udbrød hun, "greven er her!"

"Hvad siger du! Greven?" gentog madame de Mont-Gobert.

"Jo, greven i eget person … i selskab med sin pikør, Lestocq."

"Umuligt!"

"Nådige frue, Cramoisi har set dem, lige så tydeligt som jeg nu ser Dem! Den stakkels dreng var bleg som et lig."

"Denne jagt, som han talte om, har altså blot været et påskud?"

"Hvem ved, madame! O, mændene er så bedrageriske!"

"Hvad skalle vi gribe til?" spurgte grevinden.

"Vente på baronen og dræbe ham," svarede Thibault med fasthed, for han var rasende over at han også skulle gå glip af denne nye erobring, den kosteligste af alle dem, hans ærgerrighed havde tragtet efter.

"Dræbe ham? Dræbe greven? De er forrykt, Raoul! Nej, nej, her gælder det at undkomme, om at frelse Dem. Lisette, Lisette, før baronen ud gennem mit toiletteværelse!"

Lisette skubbede træskomageren ud, trods hans modstand, og forsvandt med ham i det tilstødende kabinet.

Det var på høje tid.

Man hørte lyden af skridt på den store trappe.

Grevinden tilråbte den falske Raoul nogle ømme ord til afsked i en dæmpet tone og trak sig derpå tilbage til sit sovekammer.

Thibault fulgte Lisette.

Hun førte ham skyndsomt gennem korridoren, hvis anden ende blev bevogtet af Cramoisi.

Hun trådte ind i et kammer, fra dette ind i et andet, og derfra ind i et kabinet.

Dette kabinet stod i forbindelse med et tårn.

Her forefandt de en lille trappe, der ganske svarede til den, som Thibault ved sin ankomst var steget op af.

Men da de kom til foden af trappen, fandt de døren lukket.

Lisette, som Thibault vedblev at følge i hælene, steg nogle trin op igen, trådte ind i en slags borgstue, hvis vinduer vendte ud til haven, og åbnede et af dem.

Dette vindue var kun nogle fod fra jorden.

Thibault svingede sig ud og kom ned i god behold.

"De ved, hvor Deres hest er!" råbte Lisette, "sving dem op på den og gør ikke holdt, førend De er kommet til Vauparfond!"

Thibault ville gerne have takket pigen for hendes gode våd, men hun stod seks fod over hans hoved, og han havde ingen tid at spilde.

Med et par spring nåede han den lille hytte mellem træerne, der tjente hans hest til stald.

Men var den der nu?

En kort vrinsken beroligede ham i så henseende.

Kun forekom denne vrinsken ham at lyde forunderligt klagende.

Thibault trådte ind i hytten, strakte sine hænder ud, berørte sin hest, samlede tømmerne ag sprang op på dens ryg uden at benytte sig af stigbøjlerne.

Vi har bemærket, at træskomageren var blevet en fuldendt rytter.

Men hesten bøjede sig under denne byrde som den dog måtte være vant til.

Thibault satte sporerne i dens side for at bringe den i gang.

Hesten gjorde virkelig et forsøg på at sætte afsted, men næppe havde den løftet begge forbenene, førend den på ny udstødte den smertelige vrinsken, som Thibault før havde hørt, og sank om på siden.

Thibault trak hastigt sin fod til sig, som hesten lå på, hvilket blev ham så meget lettere, som dyret opbød alle sine kræfter for at rejse sig igen. Han stod derfor snart på benene.

Han begreb nu, at greven for at forhindre hans flugt havde skåret haserne over på hesten eller dog ladet dem overskære.

"Gudsdød!" udbrød han, "hvis jeg træffer dig, fordømte greve, sværger jeg dig til, at jeg vil gøre det samme med dig, som du har gjort ved dette stakkels dyr!"

Og han styrtede ud af hytten.

Thibault genkendte den vej, han var kommet ad, og som førte til åbningen i muren.

Han ilede med hastige skridt hen til brechen, nåede den, klatrede over stenene og befandt sig snart udenfor parken.

Men her fik han øje på en mand, der stod ubevægelig med en kårde i hånden.

Denne mand spærrede vejen for ham.

Thibault genkendte greven af Mont-Gobert.

Greven af Mont-Gobert troede at genkende Raoul de Vauparfond.

"Træk Deres kårde, baron!" sagde han.

Al forklaring var overflødig.

Forresten var Thibault, som greven havde fravristet et bytte, han allerede havde slået tænder og kløer i, ikke mindre forbitret en greven selv.

Han trak, ikke sin kårde, men sin hirschfænger.

Klingerne krydsede hinanden.

Thibault forstod ret godt at slås med en stok, men havde intet begreb om den egentlige fægtekunst.

Han blev derfor ganske forbavset, da han, efter instinktivt at have taget sit våben i hånden, satte sig selv i parade og dækkede sig efter alle kunstens regler.

Greven gjorde hastigt to eller tre stød efter hinanden, som Thibault paraderede med beundringsværdig behændighed.

"Ja," mumlede greven mellem de sammenpressede tænder, "man har rigtignok fortalt mig, at De for nogle uger siden mærkede Saint-Georges."

Thibault vidste ikke, hvem Saint-Georges var.

Men han følte en sådan fasthed og elasticitet i sit håndled, at han ikke ville have frygtet Djævelen i egen person.

Hidtil havde han indskrænket sig til defensiven; men pludselig så han, al greven umiddelbart efter et udfald blottede sig; han faldt nu selv ud og jog ham hirschfængeren tværs igennem skulderen.

Greven lod sin kårde falde, hans venstre ben bøjede sig, og han faldt på knæ, idet han råbte:

"Til hjælp, Lestocq!"

Thibault burde nu have stukket sin hirschfænger i skeden igen og fjernet sig.

Men til al ulykke kom han i tanker om den ed, han havde svoret, at han, hvis han traf greven, ville skære haserne over på ham, ligesom denne havde gjort ved hans hest.

Han stak derfor den skarpe klinge ind under det bøjede knæ og trak den til sig.

Greven udstødte et skrig.

Men da Thibault atter rejste sig, følte han en stikkende smerte mellem skuldrene og derpå en fornemmelse, som om noget isnende koldt trængte gennem hans bryst.

Ovenover sin højre brystvorte så han spidsen af en klinge komme til syne.

Dernæst så han intet andet end en blodstrøm.

Lestocq, som hans herre i sit fald havde kaldt til hjælp, var virkelig ilet til og havde benyttet sig af det øjeblik, da Thibault

atter rejste sig i vejret efter at have skåret haserne over på greven, til at støde ham sin jagtkniv ind imellem skuldrene.

18. Død og opstandelse

Morgenkulden kaldte Thibault til live igen.

Han prøvede på at rejse sig, men en heftig smerte fængslede ham til pletten.

Han lå på ryggen og kunne intet erindre og så intet andet over sit hoved end grå, lavthængende skyer.

Han anstrengte sig på ny, drejede sig om på siden, rejste sig møjsommeligt op på albuen og så sig om.

Synet af hans omgivelser tilbagekaldte lidt efter lidt mindet om det passerede.

Han genkendte brechen i parkmuren.

Han erindrede sin forliebte sammenkomst med grevinden, sin hårdnakkede tvekamp med greven.

Tre skridt fra ham var jorden ganske rød af blod.

Men greven var der ikke.

Lestocq, som havde bibragt ham, Thibault, det nydelige stik, der holdt ham bundet til dette sted, havde uden tvivl hjulpet sin herre ind i huset.

Hvad Thibault angik, havde man ladet ham blive liggende der, med fare for at krepere som en hund.

Alle de ulykkesønsker, man kan udtale over sin argeste fjende, strømmede over træskomagerens læber.

Men siden Thibault havde ophørt at være Thibault, og i al den tid, han endnu måtte forblive baron Raoul, eller i det mindste forstikke sig i dennes hylster, havde han mistet sin fantastiske magt.

Han ville bibeholde denne form til klokken ni om aftenen; men ville han leve så længe?

Thibault følte sig betaget af en levende bekymring i den henseende.

Hvis han døde forinden, hvem var det da der døde? Ham selv eller baron Raoul? Gjaldt det et væddemål, kunne man lige så godt holde på den første som på den sidste.

Men hvad der ærgrede Thibault allermest, det var at han atter havde pådraget sig denne ulykke ved sin egen skyld.

Han huskede, at inden han udtalte det ønske at være i baronens sted i fireogtyve timer, havde han omtrent ytret følgende:

"Hvor skulle jeg le, hr. baron, hvis greven af Mont-Gobert overrumplede dig! Det ville ikke løbe af som i går hos amtmanden Magloire; her ville der vanke kårdestød på begge sider!"

Thibaults første ønske var, som man ser, blevet lige så troligt opfyldt som det sidste, og der havde virkelig vanket kårdestød på begge sider.

Efter utrolige anstrengelser og uhørte smerter lykkedes det Thibault at komme op på det ene knæ.

I denne stilling fik han øje på nogle folk i en hulvej, som begav sig til markedet i Villers-Cotterêts.

Han forsøgte at kalde.

Men blodet strømmede ham til munden og kvalte hans ord.

Han satte sin hat på spidsen af sin hirschfænger og gjorde tegn som en, der befandt sig i havsnød.

Men kræfterne svigtede ham atter, og han sank bevidstløs tilbage på jorden.

Dog forekom det ham nogle øjeblikke efter, at bevidstheden vendte tilbage.

Det var ham, som om hans legeme befandt sig i en slags gyngende bevægelse, lig den, man er udsat for i en båd.

Han slog øjnene op.

Nogle bønder havde set ham, og uden at vide, hvem han var, havde de af medlidenhed med den smukke unge mand, der svømmede i sit blod, forfærdiget en båre af grene, som de bar ham til Villers-Cotterêts på.

Men da de kom til Puiseux, følte den sårede sig ikke i stand til at udholde denne bevægelse længere.

Han bad om, at man ville lægge ham ind hos den første den bedste bonde, hvor han ville vente på en læges komme.

Bærerne bragte ham til præsten i landsbyen.

Thibault fremtog to guldstykker af Raouls pung og gav bønderne dem for den ulejlighed, de havde haft, og for den, han yderligere gjorde dem.

Præsten var i kirken og holdt messe.

Ved sin hjemkomst udstødte han høje skrig.

Raoul selv havde ikke kunnet vælge et bedre hospital.

Præsten i Puiseux havde tidligere været kapellan i Vauparfond og ledet Raouls første opdragelse.

Som alle præster kendte han, eller troede han at kende, lidt til lægevidenskaben.

Han undersøgte sin tidligere elevs sår.

Klingen var trængt ind under skulderbladet, gået igennem den højre lunge og så ud foran til mellem det andet og tredje ribben.

Han var ikke blind for sårets farlighed.

Dog lod han sig ikke mærke med noget, førend doktoren kom.

Denne indfandt sig snart og undersøgte såret.

Han rystede ynkeligt på hovedet.

"Vil De ikke årelade ham?" spurgte præsten.

"Hvad skulle det tjene til?" svarede lægen. "Umiddelbart efter at han blev såret, ja da ville det have været hensigtsmæssigt, men nu ville det være yderst farligt at afstedkomme en bevægelse i blodet."

"Hvad er Deres mening om hans tilstand?" vedblev den gejstlige, der tænkte, at jo mindre der var at bestille for doktoren, desto mere var der for præsten at gøre.

"Hvis såret tager sin sædvanlige gang," sagde klagen med dæmpet stemme, "vil patienten formodentlig ikke leve til i aften."

"De opgiver ham altså?"

"En læge opgiver ingen, og gør han det, så overlader han dog altid naturen benådningsretten. Der kan danne sig en blodklump, som hastigt stiller blodudtømmelsen; en hoste kan få klumpen til at bryde op og udtømmelsen dræber den syge."

"De tror da, det er min pligt at forberede den stakkels unge mand på døden?" spurgte præsten.

"Jeg tror," svarede lægen og trak på skulderen, "at De vil gøre bedst i at lade ham være i ro; for det første, fordi han nu er bedøvet og ikke kan høre Dem, og for det andet fordi han senere vil få delirium og ikke vil forstå Dem."

Deri tog doktoren fejl.

Hvor bedøvet den sårede end var, hørte han dog denne samtale, der var langt mere beroligende, hvad hans åndelige

end hans legemlige frelse angik.

Hvor meget siger man ikke i den syges nærværelse, som man tror, at han ikke hører, når dog ikke et eneste ord undgår ham!

Denne høresansens skarphed hidrørte måske også derfra, at det var Thibaults ånd, der vågede i Raouls legeme.

Havde det været dette legemes egen ånd, ville den måske mere sympatetisk være bukket under for indflydelsen af dette sår.

Lægen forbandt såret på ryggen. Hvad det på brystet angik, lod han det være åbent, idet han befalede, at man skulle bade det med et i isvand dyppet stykke linned. Derpå hældte han nogle dråber af en beroligende drik i et glas vand og bad præsten om at give patienten en skefuld af det, hver gang denne forlangte noget at drikke.

Da disse forholdsregler var taget, fjernede doktoren sig med det løfte, at han ville komme igen den næste dag, skønt han frygtede for at dette besøg ville være overflødigt.

Thibault havde gerne villet give sit besyv med i samtalen og ytret sin egen anskuelse om sagen, men hans ånd var ligesom fanget i det døende legeme og adlød uvilkårligt indflydelsen af det fængsel, den var indespærret i.

Dog hørte han, hvorledes den gejstlige talte til ham, følte, hvorledes han rystede ham og søgte at udrive ham af den lethargi, han var faldet hen i.

Dette udmattede og plagede ham ubeskriveligt.

Det var en lykke for den værdige præst, at Thibault, nu da han ikke var Thibault mere, havde mistet sin overnaturlige magt, for mere end ti gange ønskede den sårede ham i tankerne Fanden i vold.

Snart forekom det ham, at man anbragte en slags gloende fyrbækken under hans fødder, under hans lænder, under hans hoved.

Hans blod begyndte at gære og derpå at koge ligesom vand, der står over ilden.

Han følte alle sine tanker komme i vildrede.

Hans lukkede kindben åbnede sig, hans tunge løstes; nogle usammenhængende ord undslap ham.

"Ah! Ah!" sagde han til sig selv, "det er formodentlig, hvad den gode doktor kalder delirium!"

Dette var, i det mindste for øjeblikket, hans sidste lyse idé.

Hele hans liv, og der kunne virkelig ikke være tale om et sådant før mødet med den sorte ulv, hele hans liv oprullede sig for ham.

Han så sig forfølge dåhjorten og fejle den.

Han så sig bundet til egen og mishandlet af piskeslag.

Han så sig slutte den pagt med den sorte ulv, under hvis følger han nu led.

Han så sig under sit følgende forsøg på at anbringe den djævelske ring på Agnelettes finger.

Han så sig under sit derpå følgende forsøg på at rive de røde hår ud, der nu havde besat tredjedelen af hans hoved.

Han så sig vandrende til den smukke møllerenke, møde Landry, skillende sig ved sin rival, forfulgt af karlene og pigerne i møllen, og ledsaget af ulvene.

Han så sig slutte bekendtskab med madame Magloire, gå på jagt for hendes skyld, spise sin del af byttet, skjule sig bagved gardinerne i hendes kammer, blive opdaget af amtmanden, forhånet af baron Jean, udvist af dem alle tre.

Han så sig i det hule træ, med ulvene liggende rundt omkring stammen, med uglerne siddende på grenene.

Han så sig lytte til gigernes og oboernes toner, stikke hovedet ud af hullet og betragte Agnelette, der gik ham forbi med det glade bryllupstog.

Han så sig som et bytte for alle skinsygens kvaler, forsøge at bekæmpe dem ved hjælp af vinen; i hans forvirrede hjerne dukkede François, Champagne og værten op; han hørte baron Raouls galopperende hest; han følte sig stødt omkuld og rulle ned i vandpølen på landevejen.

Derpå ophørte han at se sig selv – at se Thibault.

Han så nu blot den smukke kavaler, hvis form han havde usurperet.

Han omslyngede Lisettes ranke liv.

Han trykkede grevindens hånd til sine læber.

Derpå ville han flygte, men han befandt sig på en korsvej, hvor han kun så tre stier.

Hver af disse tre stier blev bevogtet af et af hans ofre:

Den første af en druknet mands genfærd; det var Marcotte;

Den anden af en febersyg, der lå for døden på et hospital; det var Landry;

Den tredje af en såret, der slæbte sig frem på knæ og forgæves søgte at rejse sig på sine overskårne haser; det var greven af Mont-Gobert.

Det forekom ham, at han fortalte alt dette, alt som det svævede forbi hans blik, og at præsten, som han aflagde dette sælsomme skriftemål for, var endnu blegere, mere forfærdet og døden nærmere end han selv; dog ville han meddele ham

absolution; men han forsmåede den, rystede på hovedet og råbte med en frygtelig latter:

"Ingen absolution! Jeg er fordømt, fordømt, fordømt!"

Og midt i dette febervanvid, midt i denne øjenforblindelse, denne galskab hørte Thibaults ånd præstens stueur slå og tælle timerne.

Kun forekom det ham, at dette ur havde gigantiske dimensioner, at skiven ikke var andet end den blå himmelhvælving, at tallene på denne skive var flammer, at uret kaldte sig Evighed, og at det uhyre pendul, der satte det i bevægelse, sagde ved hver af sine svingninger, den ene gang:

"Aldrig!"

og den anden gang:

"Altid!"

Således hørte han uret angive hver time på dagen.

Endelig slog det ni. Det var aften.

Klokken halv ti ville det være 24 timer siden, Thibault var blevet Raoul og Raoul var blevet Thibault.

Da det sidste slag døde hen, følte træskomageren, at feberen pludselig forlod ham, og i dens sted påfulgte en isnende kulde.

Rystende på alle lemmer slog han øjnene op, genkendte præsten, der lå på knæ ved hans seng og bad de døendes bøn, og så på det virkelige ur, at klokken var et kvarter over ni.

Men hans sanser havde antaget en sådan finhed, at han, hvor umærkeligt den dobbelte bevægelse end var, dog ikke alene så den store, men også den lille viser gå.

Begge nærmede sig den skæbnesvangre time:

Halv ti!

Skønt intet lys faldt på skiven, forekom den ham dog oplyst af et indre skær.

Alt som den store viser dalede ned mod tallet 6, blev den krampe, der beklemte den døendes bryst, stærkere og stærkere. Hans fødder var iskolde, og kulden steg langsomt, men uden at standse, fra fødderne op til knæene, fra knæene op i lårene, fra lårene op til indvoldene.

Sveden randt ham ned af panden.

Han havde hverken kraft til at tørre den af eller til at bede om at få den aftørret.

Han følte, at det var angstens sved, der for hvert øjeblik gik over til en dødssved.

Allehånde besynderlige skikkelser, der intet menneskeligt havde ved sig, svævede for hans blik.

Lyset blegnede.

Det forekom ham, at flagermusvinger løftede hans legeme i vejret og bar det op i en dæmring, der hverken var liv eller død, men havde noget af begge dele.

Tusmørket tiltog mere og mere og gik over til nat.

Hans øjne lukkede sig, og lig en blind, der famlede omkring i mulmet, stødte de svære hinder i hans vinger mod ubekendte genstande.

Derpå rullede han ned i et umådeligt dyb, i en bundløs afgrund, hvor han dog hørte klangen af en klokke.

Klokken slog et eneste slag.

Vibrationen af dette slag var næppe ophørt, førend den sårede udstødte et skrig.

Præsten stod op og nærmede sig sengen.

Dette skrig var baron Raouls sidste suk, hans sidste åndedrag.

Klokken var et sekund over halv ti.

19. Hvem var levende? Hvem var død?

I det samme øjeblik, den unge adelsmands skælvende sjæl fløj bort, rejste Thibault sig i sin seng, som om han vågnede op fra en af frygtelige drømme foruroliget søvn.

Han var omgivet af flammer.

Hans hytte brændte i alle fire hjørner.

Han troede i begyndelsen, at det var fortsættelsen af hans mareridt.

Men han hørte så tydeligt råbet: "Ned med heksemesteren! Ned med troldmanden! Ned med varulven!" at han begreb, der måtte være noget frygteligt i værk imod ham.

Derpå kom flammerne nærmere og nåede hans seng; han sporede allerede deres hede.

Endnu nogle sekunder, og han ville befinde sig midt i et uhyre bål. Dvælede han et øjeblik til, ville alle udveje være lukket for ham; han ville da ikke kunne undfly.

Thibault sprang ud af sin seng, bemægtigede sig et spyd og styrtede ud af hyttens bagdør.

I det øjeblik, man så ham gå midt gennem flammerne og komme igennem røgen, blev skriget: "Ned med ham! Ned med ham!" stedse heftigere.

Tre eller fire skud knaldede.

Disse tre eller fire skud gjaldt ganske rigtigt Thibault.

Han havde hørt kuglerne pibe.

De folk, der havde skudt på ham, bar ulvejægermesterens livré.

Thibault erindrede den trussel, baronen af Vez to dage i forvejen havde udstødt imod ham.

Han befandt sig altså uden for loven.

Man kunne ryge ham ud som en ræv i dens hule; man kunne skyde på ham som på et stykke vildt.

Til alt held for Thibault havde ingen kugle ramt ham.

Hyttens flammer dannede kun en snæver lyskreds; han var snart ude af denne kreds.

Nu befandt han sig i den store, mørke skov, og hvis det tjenerpak, der brændte hans hus, ikke havde opfyldt den med deres skrig, ville der have været lige så stille som der var mørkt.

Han satte sig ved foden af et træ og lod hovedet synke ned mellem sine hænder.

Begivenhederne var i de sidste 24 timer fulgt så hastigt på hinanden, at det ikke fattedes ham på genstande for hans betragtninger.

Kun forekom disse 24 timer, hvor han havde levet et andet liv end sit eget, ham som en drøm.

Han ville ikke have vovet at sværge på, at hele denne historie med baron Raoul, grevinde Jane og greven af Mont-Gobert var sand.

Han løftede sit hoved, da han hørte tårnuret slå i Oigny.

Den slog ti.

Ti!

Klokken halv ti lå han endnu i baron Raouls skikkelse for døden i præstegården i Puiseux

"Jeg må med bestemthed vide, hvad jeg har at holde mig til," sagde han ved sig selv, "herfra til Puiseux er næppe en halv *lieue*;

om en halv time vil jeg være der og kan da forvisse mig, om baron Raoul virkelig er død."

En sørgmodig hylen besvarede dette spørgsmål, som Thibault gjorde sig selv.

Han så sig om.

Hans tro livgarde var kommet tilbage. Ulveføreren havde genvundet sit kobbel. "Fremad, mine ulve! Fremad, mine eneste venner!" sagde han, "afsted!"

Og nu gik det i en fart gennem skoven i retningen af Puiseux.

Baron Jeans folk, som ragede op i de sidste rester af den nedbrændte hytte, så et menneske i spidsen for tolv ulve komme farende forbi som en vision.

De korsede sig.

Nu var de mere end nogen sinde overtydet om, at Thibault var en heksemester.

Enhver ville have troet det, ligesom baron Jeans folk, især hvis man havde set Thibault, der løb lige så hurtigt som den hurtigste af sine følgesvende, tilbagelægge afstanden mellem Oigny og Puiseux på mindre end et kvarter.

Da han nåede de første huse i landsbyen, gjorde han holdt.

"Mine venner ulve," sagde han, "jeg behøver jer ikke i nat; det er mig tværtimod om at gøre at være alene. Mor jer med staldene her i nabolaget; jeg giver jer fuldmagt til det. Og skulle I støde på nogle af de tofodede dyr, som kaldes mennesker, så bryd jer ikke om at de påstår at være skabt i Skaberens billede! Gør ingen omstændigheder med dem!"

Hylende af glæde ilede ulvene bort i alle retninger.

Thibault fortsatte sin vej.

Han gik ind i landsbyen.

Præstegården stødte op til kirken.

Thibault gjorde en omvej for ikke at komme forbi korset.

Han ankom til præstens bopæl.

Han kiggede ind gennem ruden og så en brændende vokskerte ved siden af sengen.

Et klæde var udbredt over sengen og under dette klæde aftegnede en menneskelig skikkelse sig, hvis stivhed forkyndte et lig. Huset syntes at være tomt.

Præsten var uden tvivl gået ud, for at sætte mairen i kundskab om det indtrufne dødsfald.

Thibault trådte ind. Han kaldte på præsten. Ingen svarede.

Thibault gik hen til sengen.

Det var virkelig et lig, der lå under lagnet.

Han løftede lagnet. Ganske rigtigt, det var hr. Raoul.

Han havde den rolige skønhed, som kun evigheden skænker.

Hans træk, der i hans levende live måske havde været lidt for kvindelige for en mand, havde antaget dødens storhed.

Ved det første blik skulle man have troet at han sov; men ved nøjere beskuelse så man i hans ubevægelighed noget dybere end søvnen.

Man genkendte herskeren, der har en le til scepter og et ligklæde til kejserkåbe.

Man genkendte døden.

Thibault havde ladet døren stå åben.

Han troede at høre lyden af lette fodtrin.

Han stillede sig bagved et grønt sirtses forhæng, der skjulte alkoven, foran en dør, som i tilfælde af overrumpling frembød lejlighed til flugt.

En sortklædt dame, der ligeledes bar et stort slør, standsede nølende ved indgangsdøren.

Et andet hoved kom til syne ved siden hendes og lod sit blik svæve omkring i det indre af værelset.

"Jeg tror, De kan træde ind, nådige frue; der er ingen til stede, og desuden skal jeg holde vagt."

Den sorte dame trådte ind, gik langsomt hen til sengen, blev stående et øjeblik for at tørre sveden af sin pande, og løftede derpå med fast hånd klædet, som Thibault atter havde udbredt over den dødes ansigt.

Thibault genkendte grevinden.

"Ak!" sagde hun, "man har ikke bedraget mig!"

Derpå sank hun på knæ og bad sagte under gråd og hulken.

Da bønnen var endt, rejste hun sig, kyssede den dødes pande og den blålige rand af såret, hvorigennem sjælen var faret heden.

"O, min elskede Raoul," hviskede hun, "hvem vil nævne mig din morders navn? Hvem vil understøtte mig i min hævn?"

Grevinden havde næppe ytret disse ord, førend hun udstødte et skrig og trådte et skridt tilbage.

Det forekom hende, at en stemme havde svaret:

"Jeg!"

Og de grønne sirtsesgardiner var kommet i en skælvende bevægelse.

Men det var intet svagt hjerte, grevindens.

Hun tog vokskerten, der brændte ved sengens hovedgærde, og så ind imellem det grønne forhæng og muren.

Der var ingen.

Hun så en lukket dør, og det var det hele.

Hun stillede kerten tilbage på dens plads, tog en gylden saks ud af en lille portefølje, klippede en lok af den dødes hår, lagde den i en sort fløjlspose, der hang ved hendes hjerte, kyssede endnu en gang liget på panden, kastede atter ligklædet over dets hoved og gik ud.

På dørtærsklen mødte hun præsten og trådte et skridt tilbage, idet hun trak sløret tættere for ansigtet.

"Hvem er De?" spurgte præsten.

"Smerten," svarede hun.

Den gejstlige gjorde plads for hende og lod hende gå forbi.

Grevinden og hendes ledsagerinde var kommet til fods.

De vendte tilbage på samme måde.

Der var kun en lille fjerdingvej mellem Puiseux og Mont-Gobert.

Omtrent på halvvejen trådte en mand frem fra en pilestamme, han havde holdt sig skjult bag, og spærrede vejen for de to kvinder.

Lisette udstødte et skrig.

Men uden at røbe den mindste frygt, gik grevinden lige hen imod manden.

"Hvem er De?" spurgte hun.

"Den, der for lidt siden svarede 'Jeg!' da De spurgte, hvem der ville nævne Dem morderens navn."

"Kan De hjælpe mig til hævn over ham?"

"Når De ønsker det."

"Straks?"

"Dette sted er slet valgt."

"Hvilket vil være bedre?"

"Deres kammer, for eksempel."

"Vi kan ikke vende tilbage sammen."

"Nej; men jeg kan komme ind gennem brechen; jomfru Lisette kan vente på mig i den hytte, hvor hr. Raoul efterlod sin hest; hun kan vise mig op ad vindeltrappen og åbne Deres kammer for mig. Hvis De er i Deres toiletteværelse, vil jeg vente ligesom hr. Raoul i går."

De to kvinder skælvede på alle lemmer.

"Hvem er De, siden De kender alle disse enkelte omstændigheder?" sagde grevinden.

"Det skal jeg sige Dem, når tiden kommer."

Grevinden betænkte sig et øjeblik.

Men hastigt fattede hun sin beslutning og tilføjede:

"Det er godt; kom ind gennem muråbningen; Lisette vil vente på Dem i stalden."

"O, madame," udbrød kammerpigen, "jeg vil aldrig vove at hente denne mand!"

"Så vil jeg selv gøre det," svarede grevinden.

Han gled ned i en klippekløft, der begrænsede vejen på den ene side og forsvandt.

Lisette var nær ved at falde i afmagt.

"Støt Dem til mig, mademoiselle," sagde grevinden, "og lad os skynde os; jeg længes efter at vide, hvad dette menneske har at sige mig."

Begge kvinderne nåede snart slottet.

Ingen havde set dem gå ud, og ingen så dem komme tilbage

Grevinden begav sig op på sit kammer, hvor hun ventede på den ubekendte, som Lisette skulle føre ind til hende.

Ti minutter efter trådte kammerpigen ind, ganske bleg.

"O, madame," sagde hun, "jeg behøver ikke at ulejlige mig med at hente ham."

"Hvorledes da?"

"Han kender vejen lige så godt som jeg. Deres Nåde skulle blot vide, hvad han fortalte mig. Dette menneske må sikkert være Djævelen selv, madame!"

"Lad ham komme ind," sagde grevinden.

"Her er han," lød Thibaults stemme.

"Det er godt," vedblev den unge dame. "Forlad os, Lisette!"

Kammerpigen fjernede sig.

Grevinden blev alene med Thibault.

Synet af træskomageren havde intet beroligende ved sig.

Man sporede fastheden af en fattet beslutning hos denne mand, og det var let at se, at denne beslutning var ond; et satanisk smil spillede om hans mund, og en djævelsk ild lynede i hans øjne.

I stedet for at skjule sit røde hår, havde Thibault denne gang, med en vist velbehag stillet det til skue.

Det faldt ned over hans pande som en flammende fjerbusk.

Og dog fæstede grevinden sit blik på Thibault uden at blegne.

"Min kammerpige sagde, at De kendte vejen til mit værelse; har De været her før?"

"Ja, madame, en gang."

"Hvornår?"

"I går."

"Hvad tid?"

"I går nat, fra klokken halv elleve til halv et."

Grevinden så Thibault stift ind i ansigtet.

"Det er ikke sandt," sagde hun.

"Vil De, jeg skal fortælle Dem, hvad der passerede?"

"På den tid, De har omtalt?"

"På den tid."

"Tal!" sagde grevinden lakonisk.

Thibault var lige så kortfattet som damen.

"Baron Raoul kom ind ad denne dør," sagde han og pegede på korridordøren, "og Lisette lod ham være ene. De trådte ind ad denne," vedblev han og pegede på indgangen til toiletteværelset, "og ved synet af Dem sank han på knæ. Deres hår var opløst og blev holdt sammen af tre eller fire diamantnåle; De bar et med broderier besat negligé af rosenfarvet taft, tøfler af sølvstof og havde en perlesnor om halsen."

"Toilettet er fuldkommen rigtigt," svarede grevinden, "bliv ved!"

"De fremførte tre anker mod baron Raoul: for det første, at han opholdte sig for længe på gangene for at kysse Deres kammerpige; for det andet, at man havde truffet ham efter midnat på vejen mellem Erneville og Villers-Cotterêts; for det tredje at han havde danset fire kontradanse med madame de Bonneuil på ballet hos hertugen af Orleans, hvor De ikke var til stede."

"Videre!"

"Ved hvert af disse tre punkter fremkom Deres elsker med udflugter, som man kunne kalde gode eller slette; De fandt dem gode; for De var netop i begreb med at tilgive ham, da Lisette kom ind med en forvildet mine og opfordrede Deres elsker til at flygte, fordi Deres gemal var kommet tilbage."

"Ja, De må virkelig være Djævelen i egen person," udbrød grevinden med en uhyggelig latter, "og jeg ser, at vi godt kunne

komme til rette sammen. Fuldend!"

"De og Deres kammerpige skubbede da hr. Raoul, trods hans modstræben, ind i toiletteværelset; Lisette førte ham gennem gangen og to-tre værelser, ned ad en vindeltrappe til den modsatte fløj af slottet. Ved foden af trappen fandt hun døren aflåset; hun åbnede derpå et vindue, der var belejlige syv eller otte fod fra jorden; baron Raoul sprang ud i haven, ilede hen til den lille staldhytte og forefandt virkelig sin hest der, men med overskårne haser. Da aflagde han den ed, at hvis han traf greven, ville han ligeledes skære haserne over på denne; for han anså det for en lumpen streg uden nødvendighed at lemlæste et ædelt dyr. Han begav sig nu til fods til brechen i muren, uden for denne fandt han greven, der ventede ham med kården i hånden. Baronen havde sin hirschfænger hos sig; han trak fra læderet, og kampen begyndte."

"Var greven alene?"

"Tålmodighed! … Greven syntes at være alene; ved det fjerde eller femte udfald fik han et stik i skulderen; han faldt på knæ og råbte: 'Til hjælp, Lestocq!' Da mindedes baronen sin ed og skar haserne over på greven, ligesom denne havde gjort ved hans hest; men da han atter ville rejse sig, stødte Lestocq ham bagfra sin jagtkniv så voldsomt ind under skulderbladet, at den gik ud gennem brystet … hvor, behøver jeg ikke at fortælle Dem; De har kysset såret."

"Og så?"

"Greven og hans pikør vendte tilbage til slottet, og lod baronen blive liggende. Da denne kom til sig selv igen, kaldte han på nogle bønder, der lagde ham på en båre og bar ham bort. De ville bringe ham til Villers-Cotterêts; men i Puiseux led han

så meget, at han ikke kunne udholde bevægelsen længere; de lagde ham da på den seng, hvor De så ham, og hvor han udstødte sit sidste suk et sekund efter klokken halv ti."

Grevinden rejste sig.

Uden at ytre et ord gik hun hen til sit skrin og fremtog den perlesnor, som hun aftenen i forvejen havde båret om sin hals.

Hun rakte Thibault den.

"Hvad er det?" spurgte han.

"Tag den," svarede grevinden, "den er halvtreds tusinde francs værd."

"Er det Deres mening at hævne Dem?" sagde Thibault.

"Ja."

"Hævnen koster mere."

"Hvor meget da?"

"Vent mig i morgen," svarede Thibault, "så skal jeg sige Dem det."

"Hvor vil De jeg skal vente Dem?" spurgte grevinden.

"Her," svarede træskomageren med et smil, fuldt af dyrisk brynde.

"Nuvel, det skal jeg."

"I morgen altså?"

"I morgen."

Thibault gik.

Grevinden gik hen og lagde perlesnoren i skrinet igen; derpå trak hun skuffen ud og tog af denne en lille flaske, der indeholdt et opalfarvet fluidum, samt en lille dolk, hvis greb og skede var besat med ædelsten, og hvis klinge var damasceret med guld.

Hun skjulte flakonen og dolken under sin hovedpude, knælede foran sin bedepult, forrettede sin bøn og kastede sig

derpå påklædt på sengen.

20. Stævnet

Thibault var, da han forlod grevinden, slået ind på den af ham selv betegnede vej og havde forladt såvel slottet som parken.

Men nu befandt han sig for første gang i sit liv i den stilling, at han ikke vidste, hvor han skulle gå hen. Hans hytte var brændt ned, venner havde han ingen af; ligesom Kain vidste han ikke, hvor han skulle lægge sit hoved.

Han nåede skoven, sit evige tilflugtssted.

Derpå strejfede han omkring i denne lige til dalen ved Chavigny, og da dagen begyndte at gry, trådte han ind i et enligt liggende hus og forlangte et brød til købs.

Konen i huset gav ham dette brød i sin mands fraværelse, men ville ingen betaling have for det.

Thibault indjog hende angst.

Efter at have sikret sig sin næring for hele dagen, vendte Thibault tilbage til skoven.

Han kendte et sted mellem Fleury og Long-Pont, hvor skoven var umådelig tæt og næsten uigennemmtrængelig. Her besluttede han at tilbringe dagen.

Mens han søgte ly bag en klippe, så han noget glinsende på bunden af en kløft.

Nysgerrigheden drev ham til at stige derned.

Den glinsende genstand var sølvpladen på et gehæng.

Gehænget lå tværs over halsen på et lig, eller rettere på et skelet, for kødet var afgnavet og knoglerne så rentpillede, som om de havde været bestemt til et anatomisk kabinet eller et maleratelier.

Skelettet var ganske frisk og syntes at hidrøre fra selvsamme nat.

"Aha!" sagde Thibault, "dette er uden al tvivl mine venner ulvenes værk. Det lader til, at de har benyttet sig af den tilladelse, jeg gav dem."

Han steg ned i kløften, for han var nysgerrig efter at erfare, hvis jordiske levninger dette lig var, og hans nyfigenhed blev snart tilfredsstillet.

Pladen, der formodentlig ikke var forekommet de herrer ulve så let at fordøje som det øvrige, var blevet tilbage på skelettets bryst som en etiket på en vareballe.

Thibault trådte nærmere og læste:

J. B. Lestocq. Jæger hos greven af Mont-Gobert.

"Godt!" sagde Thibault leende, "det lader til at samme jæger just ikke har nydt frugterne af sit mord på baronen ret længe!"

Derpå tilføjede han med bekymret pande, i en dæmpet tone og denne gang uden at le:

"Skulle der monstro gives et Forsyn?"

Lestocqs død var ikke vanskelig at begribe.

Jægeren måtte om natten have begivet sig fra Mont-Gobert, uden tvivl for i Long-Pont at udrette et ærinde for sin herre, og var i skoven blevet overfaldet af ulvene. Han havde i begyndelsen forsvaret sig med den samme jagtkniv, han havde dræbt baron Raoul med, for Thibault genfandt denne jagtkniv i nogle skridts afstand fra vejen på et sted, hvor den oprodede jord vidnede om en kamp; derpå var Lestocq afvæbnet, blevet slæbt ned i kløften af de vilde dyr og der opædt.

Thibault var blevet så ligegyldig for alt, at denne begivenhed hverken voldte ham fornøjelse eller sorg, hverken tilfredshed

eller samvittighedsnag; han fik blot det resultat ud af det, at det simplificerede grevindens planer, for så vidt som hun nu kun havde sin mand at hævne sig på.

Han indrettede sig nu så godt som muligt mellem klipperne, for i ro og mag at tilbringe dagen i denne afkrog.

Hen imod middag hørte han baron Jeans jagthorn og koblets halsen.

Ulvejægermesteren jagede, men denne jagt blev afholdt i en så lang afstand fra Thibault, at den ikke generede ham.

Aftenen kom.

Klokken ni begav Thibault sig på vej.

Han genfandt brechen i muren, fulgte den gamle bekendte vej og ankom til staldhytten, hvor Lisette havde ventet ham den dag, da han indfandt sig der i baron Raouls skikkelse.

Den stakkels pige skælvede denne gang på alle lemmer.

Thibault ville følge traditionerne og begyndte med at omfavne hende.

Men hun fo'r tilbage med synlig rædsel.

"O!" råbte hun, "rør mig ikke, ellers kalder jeg!"

"For pokker, min smukke!" sagde Thibault, "så knibsk var De ikke mod baronen i forgårs."

"Der er også foregået meget siden i forgårs," svarede kammerpigen.

"Ikke at tale om hvad der yderligere *vil* foregå," tilføjede træskomageren hastigt.

"O," sagde Lisette med en mørk mine, "jeg tror, at det værste nu er forbi."

Hun gik foran, idet hun tilføjede:

"Hvis De vil gå med!"

Thibault fulgte hende.

Uden at tage nogen som helst forsigtighedsregel, gik Lisette gennem hele det åbne rum, der skilte parkens træer fra slottet.

"I dag er du usædvanlig dristig, min smukke pige," sagde Thibault, "og hvis nogen, så os ..."

Men hun rystede på hovedet.

"Der er ingen fare," afbrød hun ham "alle de øjne, der kunne se os, er lukkede."

Skønt Thibault ikke forstod, hvad den unge pige ville sige med dette, fik den tone, hun udtalte disse ord i, ham til at bæve.

Han fulgte hende i tavshed, besteg vindeltrappen med hende og kom om op på første sal.

Men i det øjeblik, Lisette lagde sin hånd på kammernøglen i døren, standsede han hende.

Den dybe stilhed i slottet opfyldte ham med en uvilkårlig angst.

Man skulle fristes til at antage, at en forbandelse hvilede over det.

"Hvor går vi hen?" spurgte Thibault næsten uden at vide, hvad han sagde.

"Det ved De jo."

"Ind i grevindens kammer?"

"Ind i grevindens kammer."

"Hun venter mig?"

"Ja."

Og Lisette åbnede døren.

"Træd ind!" sagde hun.

Thibault trådte ind; Lisette lukkede døren efter ham og blev stående i gangen.

Det var virkelig det samme fortryllende kammer, oplyst på samme måde, besvangret med den samme balsamiske duft.

Thibault ledte efter grevinden.

Han ventede på at se hende træde ind gennem døren til toiletteværelset.

Denne dør vedblev at være lukket.

Ingen anden lyd hørtes i sovekammeret end pendulurets tik-tak og slagene af træskomagerens hjerte.

Han begyndte nu at se sig om med en rædsel, som han ikke kunne gøre sig selv rede for.

Hans blik standsede ved sengen.

Grevinden lå på denne.

Hun havde de samme diamantnåle i håret, den samme perlesnor om halsen, den samme røde taftkjole om sit legeme, de samme tøfler af sølvstof om fødderne, som hun havde haft, da hun modtog baron Raoul.

Thibault nærmede sig.

Grevinden gjorde ikke en bevægelse ved lyden af hans skridt.

"De sover, skønne grevinde?" sagde han, idet han bøjede sig over sengen for at betragte hende.

Men pludselig fo'r han tilbage med stive, stirrende øjne; håret rejste sig på hans hoved, sveden brast ud af hans pande.

Han begyndte at ane den frygtelige sandhed.

Var det den jordiske eller den evige søvn, grevinden sov?

Thibault hentede en kandelaber fra kaminen og holdt den med sitrende hånd hen over den sovendes ansigt.

Dette ansigt var blegt som elfenben og marmoreret i tindingerne.

Læberne var violette.

En dråbe af rosenrød voks faldt brændende ned på denne søvnens maske.

Grevinden vågnede ikke.

"O, hvad er dette?" hviskede Thibault.

Og han satte kandelaberen, som hans dirrende fingre ikke kunne holde længere, på natbordet.

Begge grevindens arme lå udstrakt langs med legemet; i hver hånd syntes hun at indesluttet noget.

Med møje åbnede Thibault den venstre.

I denne fandt han den lille flaske, som grevinden aftenen i forvejen havde taget af sit skrin.

Han åbnede den anden hånd.

I denne fandt han et papir, der kun indeholdt de tre skrevne ord:

"Mit stævne tro."

Hun var virkelig blevet det tro, selv efter døden.

Grevinden var død.

Thibaults illusioner svandt, den ene efter den anden, ligesom den sovendes drømme svinder, jo mere vågen han bliver.

Kun med den forskel, at i andre menneskers drømme opstår de døde igen.

Thibaults døde blev derimod liggende.

Han tørrede sin pande, gik hen til korridordøren, åbnede den og fandt Lisette knælende og bedende.

"Grevinden er altså død?" sagde han.

"Grevinden er død; og greven ligeledes."

"Som følge af de sår, han fik i kampen med baron Raoul?"

"Nej, af et dolkestik, som grevinden bibragte ham."

"Ah!" udbrød Thibault, idet han forsøgte at antage en leende grimasse under dette uhyggelige drama, "dette er en ny historie, som jeg ikke ved det mindste om."

Kammerpigen meddelte ham historien.

Den var simpel og kort, men frygtelig.

Grevinden var blevet liggende i sengen en del af dagen og havde lyttet til klokkerne i Puiseux, som forkyndte flytningen af baron Raouls lig til Vauparfond, hvor det skulle hvile i hans forfædres gravhvælving.

Klokken var vel hen ved fire om eftermiddagen, da det ophørte at ringe.

Da stod grevinden op; hun tog dolken, der lå under hendes hovedpude, skjulte den i sin barm og begav sig til sin mands værelse.

Hun fandt kammertjeneren i det bedste humør.

Doktoren var netop gået; han havde taget forbindingen af, undersøgt såret og stod inde for patientens liv.

"De må indrømme, Deres Nåde, at det er en stor lykke," sagde kammertjeneren.

"Ja, det er virkelig en stor lykke."

Og grevinden trådte ind i sin mand værelse.

Fem minutter efter kom hun ud igen.

"Greven sover," sagde hun, "ingen må gå derind, førend han kalder."

Kammertjeneren bukkede til tegn på sin lydighed, og satte sig i forgemakket, for straks at være ved hånden ved det første signal, hans herre gav.

Grevinden vendte tilbage til sine egne værelser.

"Klæd mig af, Lisette," sagde hun, "og giv mig de klæder på, jeg havde på den sidste gang, han var her."

Kammerpigen adlød.

Man har set, med hvilken troskab hun havde holdt fast ved dette kostume, lige til de mindste enkeltheder.

Grevinden skrev nu nogle ord på et papir, som hun foldede sammen og gemte i sin højre hånd.

Derpå lagde hun sig på sengen.

"Vil De intet nyde, nådige frue?" spurgte kammerpigen.

Grevinden åbnede sin venstre hånd og viste hende den lille flaske, hun holdt i den.

"Jo, Lisette," svarede hun, "jeg vil nyde, hvad der er i denne flakon."

"Hvad? Intet andet?" sagde Lisette.

"Det er tilstrækkeligt; når jeg har drukket det, vil jeg ikke behøve mere."

Og grevinden havde virkelig sat flakonen for munden og tømte den i et drag.

Derpå sagde hun sagte:

"De så den mand, der talte med os på landevejen, Lisette; jeg har sat ham stævne i aften her i mit kammer mellem klokken ni og ti. De må vente ham i parken og føre ham til mig. Jeg vil ikke have," tilføjede hun sagte, "at man skal sige, at jeg ikke holdt mit løfte, selv efter døden."

Thibault kunne intet indvende imod dette; hvad der var blevet aftalt var også blevet holdt.

Kun havde grevinden villet være ene om sin hævn.

Man erfarede dette, da kammertjeneren, urolig ved sin herres lange tavshed, sagte åbnede døren til sygeværelset,

listede sig ind med lydløse skridt og fandt greven liggende på ryggen, med en dolk i hjertet.

Man ilede nu til grevindens værelser for at melde hende dette, og fandt også hende død.

Rygtet om denne dobbelte død havde straks udbredt sig i huset, og alle folkene var flygtet derfra, idet de påstod, at udryddelsens engel havde holdt sit indtog i slottet.

Kammerpigen alene var blevet tilbage for at opfylde sin herskerindes sidste vilje.

Thibault havde nu intet mere at gøre i dette hus. Han efterlod grevinden på hendes seng, Lisette ved hendes side, og gik ned.

Han behøvede som kammerpigen havde sagt, ikke at frygte for at møde hverken herskab eller domestikker. Domestikkerne var løbet deres vej, herskabet eksisterede ikke mere.

Thibault rettede atter sine skridt mod åbningen i parkmuren. Himlen var mørk, og havde det ikke været i januar måned, skulle man have troet, at det trak op til torden.

Man kunne næppe se sporet af en fodsti i parken.

To eller tre gange standsede Thibault og lyttede: det forekom ham, at han både på sin højre og venstre side hørte de kviste, der lå spredt på jorden, knage under skridt, der syntes at rette sig efter hans.

Da Thibault ankom til brechen, hørte han tydeligt en stemme, som sagde:

"Det er ham!"

I samme øjeblik kastede to gendarmer, der havde ligget på lur uden for åbningen, sig over Thibault, mens to andre angreb ham bagfra.

Cramoisi, som i sin jalousi med hensyn til Lisette gerne strejfede omkring til langt ud på natten, havde den foregående aften set en fremmed mand komme ind og ud ad snigveje og angivet det for brigaderen ved gendarmeriet.

Denne angivelse fik nu så meget større vægt, da man erfarede de nye ulykkestilfælde i slottet.

Brigaderen afsendte fire mand med ordre til at arrestere enhver mistænkelig løsgænger.

De to gendarmer skjulte sig på Cramoisis opfordring uden for brechen; de to andre fulgte Thibaults skridt for skridt i parken.

Vi har set, hvorledes de alle fire styrtede sig over Thibault på et signal af Cramoisi.

Kampen var lang og hårdnakket.

Thibault var ikke den mand, som fire gendarmer kunne overvælde med lethed.

Men han havde ingen våben; hans modstand var forgæves.

Gendarmerne viste en så meget større udholdenhed, som de havde genkendt Thibault, der på grund af de forskellige ulykker, han havde forvoldt, begyndte at komme i et afskyeligt ry på egnen.

Thibault blev da kastet til jorden, bundet og stillet mellem to heste.

Den tredje gendarm red foran, den fjerde bagefter.

Thibault havde egentlig blot vægret sig af egenkærlighed, ikke af andre grunde.

Hans magt til at gøre ondt var, som vi ved, ubegrænset.

Han behøvede kun at ønske sine modstanderes død, og de ville da alle fire være styrtet livløse om.

Men i så henseende havde han altid tiden for sig, selv ved skafottets fod, selv på dets platform. Så længe han endnu havde et ønske tilbage, var han vis på at undgå den menneskelige retfærdighed.

Efter at Thibault også var blevet bundet med strikker om hænderne og med lænker om benene, gik han med tilsyneladende resignation mellem sine fire gendarmer.

Den ene af dem holdt enden af strikken, han var bundet med.

De spøgte og lo og spurgte "heksemesteren" Thibault, hvoraf det kom sig, at han med den magt, han besad, havde villet lade sig tage.

Thibault besvarede deres spotteri med det bekendte ordsprog:

"Den ler bedst, som ler sidst."

Gendarmerne var af den formening, at det ville blive dem, der lo sidst.

Man kom igennem Puiseux og ind i skoven.

Vejret var blevet mere og mere trist. Det så ud, som om skyerne hang på trætoppene som et sort, kæmpemæssigt slør. Man kunne intet se i fire skridts afstand fra sig. Men Thibault så …

Han så lys bevæge sig hastigt gennem mulmet fra alle kanter og krydse hinanden i alle retninger.

Disse lys nærmede sig mere, og på samme tid hørte man en besynderlig raslen i de tørre, nedfaldne blade.

Hestene blev ængstelige, begyndte at vige tilbage og skælvede i den kolde nattevind under deres ryttere.

Gendarmernes plumpe latter forstummede lidt efter lidt.

Nu var det Thibault, der begyndte at le.

"Hvad griner du af?" spurgte en af gendarmerne.

"Af, at I ikke griner mere," svarede Thibault.

Ved lyden af træskomagerens stemme kom lysene endnu nærmere, og den raslende trippen i de tørre blade blev endnu tydeligere.

Man hørte nu en uhyggelig lyd som af kæbeben, hvis tænder slog tappenstreg mod hinanden.

"Ja, ja, mine venner ulve," sagde Thibault, "I har smagt menneskekød, og det har formodentlig bekommet jer vel."

En bifaldende knurren, der både havde noget tilfælles med hundens og med hyænens, svarede ham.

"Rigtigt," vedblev Thibault, "jeg forstår; efter at have ædt jægeren, har I intet imod at prøve gendarmen."

"Hvem er det, du taler til?" spurgte rytterne, som begyndte at gyse.

"Til dem, der svarer mig," sagde Thibault.

Og han udstødte et hyl. Tyve hyl svarede ham. Nogle kunne vel være i ti skridts afstand, nogle var længere borte.

"Hm!" mumlede en af gendarmerne, "hvad er det for dyr, der følger os således, og hvis sprog denne elendige synes at tale?"

"Hvorledes?" sagde træskomageren, "I arresterer ulveføreren Thibault, I slæber ham gennem skoven ved nattetide, og I spørger, hvad det er for lys og hyl, der følger os? … Hører I, mine venner?" råbte han, "disse herrer ville gerne vide, hvem I er! Svar dem i kor, alle på en gang, for at al tvivl kan blive taget fra dem!"

Ulvene adlød deres herre og udstødte et enstemmigt, langtrukkent hyl.

Hestene begyndte at stønne højt; to eller tre af dem stejlede.

Gendarmerne gjorde, hvad de formåede, for at berolige deres heste, dels ved at klappe dem, dels ved at tale venligt til dem.

"O," sagde Thibault, "dette er endnu for intet at regne; I skal straks se dem, når hver hest får to ulve på krydset og en i struben."

Ulvene listede sig ind imellem benene på hestene og sprang omkring Thibault med logrende haler.

En af dem lagde forpoterne på hans bryst, som for at indhente hans ordre.

"Om lidt, om lidt," sagde træskomageren; "vi har tiden for os. Lad os ikke være egoister, men vente på kammeraterne! De vil snart være her."

Gendarmerne var ikke længere herrer over deres heste; disse stejlede, gjorde sidespring, og skønt de gik i skridt, haglede sveden af dem.

"Ikke sandt," sagde Thibault til gendarmerne, "nu ville I gerne slutte en handel med mig? I ville gerne skænke mig friheden, på den betingelse, at I når jeres kaserner og jeres senge i god behold?"

"I skridt!" råbte gendarmerne, "så længe vi rider i skridt, har vi intet at frygte."

En anden trak sin sabel.

Nogle sekunder efter hørte man en klagende tuden.

En af ulvene havde sat sine tænder i gendarmens støvle, og denne havde gennemboret dyret med sin sabel.

"Ej, det kalder jeg uforsigtighed, gendarm!" sagde Thibault, "ulvene æder hinanden, skønt ordsproget rigtignok siger det

modsatte; og når de først har smagt blod, så ved jeg ikke om jeg selv vil være i stand til at tøjle dem."

Ulvene kastede sig over deres sårede kammerat. Fem minutter efter var intet andet end knoglerne tilbage.

Gendarmerne havde benyttet denne frist til at vinde et nyt forspring; de slap imidlertid ikke Thibault, men tvang ham til at holde skridt med deres løbende heste … Men hvad træskomageren havde forudsagt, skete.

Man hørte pludselig en lyd som af en storm.

Det var koblet, der kom ansættende i fuld karriere.

Hestene, der var sat i stærkt trav, ville, skræmt af ulvenes trampen, lugt og hylen, ikke lade sig bringe i skridtgang igen.

De begyndte tværtimod, trods deres rytteres anstrengelser, at galoppere.

Den gendarm, der holdt Thibault fast ved strikken, behøvede nu begge sine hænder for at få bugt med sin hest, og slap arrestanten.

Ulvene spang dels op på krydset af hestene, dels op i struben på dem.

Næppe havde disse mærket deres fjenders skarpe tænder, førend de spredte sig i alle retninger.

"Hurra, ulve! Hurra!" råbte Thibault.

Men de frygtelige dyr behøvede ingen opmuntring. Med undtagelse af to eller tre, der blev tilbage hos træskomageren, havde hver hest snart seks eller syv i hælene på sig.

Heste og ulve forsvandt til alle sider, og det varede ikke længe, førend man hørte såvel gendarmernes nødskrig som hestenes smertelige vrinsken og ulvenes rasende hylen dø hen i det fjerne.

Thibault var fri.

Men hans hænder var rigtignok bundet sammen med en strikke og hans fødder lænkede.

Først forsøgte han at bide sine bånd over med tænderne.

Umuligt.

Dernæst prøvede han på at sønderrive dem med sin muskelkraft.

Forgæves.

De anstrengelser, han gjorde, bevirkede kun, at båndene skar ham så meget dybere ind i kødet; det var det hele.

Nu var dat hans tur til at brøle af smerte, angst og raseri.

Da han endelig var blevet træt af at fordreje sine sammensnørede arme, løftede han begge sine knyttede hænder mod himlen og råbte:

"O, sorte ulv, min ven, lad disse strikker falde af mine arme! Du ved jo, af jeg blot vil have hænderne fri, for at stifte ondt!"

I samme nu brast strikkerne og faldt ned for hans fødder. Med et lydeligt glædesråb fægtede Thibault i luften med de frigjorte arme.

21. Den onde ånd

Næste dag henimod klokken ni om aftenen, gik en mand hen ad vejen, der fører fra Puits-Sarrasin, for at begive sig til skoven ved Osières.

Det var Thibault, som ville aflægge sin hytte et sidste besøg og se, om branden skulle have efterladt nogle levninger.

En rygende askehob betegnede det sted, hvor den havde stået.

Ret som om Thibault havde sat dem stævne på dette sted, dannede ulvene en vid kreds om disse ruiner, som de betragtede med et udtryk af mørkt raseri; de synes at begribe, at man ved at ødelægge denne usle, af grene og jord opførte hytte havde angrebet den, som pagten med den sorte ulv havde indsat til deres herre.

Da Thibault trådte ind i kredsen, opløftede alle ulvene samtidigt et langt og sørgeligt hyl, som om de derved ville give ham at forstå, at de var rede til at tjene hans hævn.

Træskomageren satte sig på den plads, hvor hans arnested havde stået.

Man genkendte denne plet på nogle sværtede, men beskadigede sten, og på askedyngen, der var højere her.

I denne stilling forblev han nogle minutter, fordybet i smertelige betragtninger.

Han tænkte ikke på, at den ulykke, han havde for sine øjne, var følgen af og straffen for hans misundelige havesyge, der stadig tiltog mere og mere. Han følte hverken anger eller selvbebrejdelse. Hans glæde over at han nu så sig i stand til at

gengælde menneskene ondt med ondt, hans stolthed over at han nu, ved sine frygtelige forbundsfællers hjælp, kunne vove en kamp med dem, der forfulgte ham, beherskede alle andre følelser hos ham.

Og da ulvene vedblev med deres klagende tuden, sagde Thibault:

"Ja, mine venner, ja, jeres hylen harmonerer med skrigene fra mit hjerte. Menneskene har ødelagt min hytte, de har spredt asken af det værktøj for alle vinde, som jeg tjente mit brød ved; deres had forfølger mig, ligesom jer; jeg har hverken medlidenhed eller barmhjertighed at vente mig af dem; vi er deres fjender, ligesom de er vore; jeg vil heller ikke have nåde eller forbarmelse mod dem. Kom da, og lader os kaste den hærgende ødelæggelse, de har anrettet hos mig, tilbage på dem selv! Lad os hverken spare slot eller hytte!"

Og lig en røveranfører, der ledsages af sine banditter, drog ulveføreren nu med hele sin bande ud på mord og blodbad.

Denne gang var det ikke hjorte, dådyr, råbukke eller andet frygtsomt vildt, det gjaldt om at forfølge.

Beskyttet af nattens mørke nærmede Thibault sig allerførst slottet Vez, hvor hans hovedfjende havde hjemme.

Baronen havde tre gårde, der hørte til slottet, stalde, fulde af heste og køer, folde fulde af får og beder.

Straks den første nat blev alt angrebet.

Baronen tvivlede et øjeblik om at denne ulykke hidrørte fra de dyr, han førte en så frygtelig krig med; det hele lignede ikke et brutalt angreb af glubende rovdyr, men en med klogskab anlagt hævnplan.

Imidlertid måtte dog sporet af tanderne i sårene såvel som af poterne på jorden overbevise ham om, at simple ulve havde været med i spillet.

Næste dag lagde man sig i baghold.

Men Thibault og hans ulve var nu på den modsatte side af skoven.

Denne gang var det staldene og foldene i Soucy og Vivières, der måtte holde for.

Næste nat kom turen til Boursonne og Yvors.

Det én gang påbegyndte ødelæggelsesværk skulle fortsættes med stædig beslutsomhed.

Ulveføreren forlod nu aldrig sine ulve; han sov i deres huler; han levede i deres midte og opæggede deres mordlyst og deres blodtørst.

Mangen en brændehugger, mangen en stakkels mand, der samlede lyng og tørre kviste, stødte i skoven på en ulv med opspilet gab, med hvide, spidse tænder, og blev slæbt bort og fortæret af den, hvis han ikke kunne redde sig ved sit mod og ved hjælp af sin skarpe segl.

Ulvene, som den menneskelige forstand kom til hjælp, var på grund af deres organisation og disciplin blevet mere frygtelige end en horde lanseknægte, der oversvømmer et erobret land.

Skrækken var almindelig; ingen vovede at forlade sin by eller sin landsby ubevæbnet; man fodrede kvæget i staldene, og når folk gik ud, ventede de på hinanden for at danne anselige masser.

Biskoppen af Soissons forordnede offentlige bønner om tøvejr, for denne ulvenes usædvanlige vildhed tilskrev man den lige så usædvanlige mængde sne, der faldt.

Man påstod dog desuden, at disse ulve blev ophidset, ledet og anført af et menneske; at dette menneske var mere utrætteligt, grusomt og ubønhørligt end ulvene selv; at han, ligesom sine kammerater, nærede sig af råt kød og slukkede sin tørst med blod.

Folket blegnede og nævnte Thibault.

Biskoppen udslyngede bandstrålen over den tidligere træskomager.

Hvad baron Jean angik, påstod han, at kirkens lyn kun formåede noget mod de onde ånder, når de ledsagedes af vellykkede parforcejagter.

Han var vel lidt bedrøvet over så meget udgydt blod; han følte sig noget ydmyget ved, at det var hans, ulvejægermesterens eget hornkvæg, der især blev hjemsøgt og decimeret af de dyr, til hvis udryddelse han var blevet ansat, men i grunden tænkte han dog ikke uden en hemmelig glæde på de glorværdige jagtekspeditioner, der ventede ham, og på den berømmelse, han ufejlbarligt ville erhverve sig blandt alle udmærkede jægere. I denne kamp, som hans modstander syntes at have optaget så åbent og ærligt, steg hans lidenskab for jagten til en hidtil ukendt højde; han undte sig hverken rist eller ro; han sov ikke mere; han spiste til hest; han strejfede hele nætter omkring på markerne med l'Éveillé og Engoulevent, der af hensyn til giftermålet var blevet forfremmet til pikør; allerede ved daggry var han i sadlen, jog en ulv op og jagede den, så længe dagslyset tillod ham at skelne sine hunde.

Men baronens omfattende kundskaber i jægerfaget, alt hans mod, hele hans udholdenhed forslog ikke her; alt var bortødslet til ingen nytte.

Han overvældede vel nu og da en eller anden ulveunge, et og andet udmagret, skabet dyr, en eller anden uforsigtig frådser, der havde skrutten for fuld, så at den mistede vejret efter en to eller tre timers jagt; men de store ulve med den rødlige pels, det stærke bryst, den slanke bug, de elastiske haser og de lange, slanke poter, de mistede ikke så meget som et hår i denne krig.

De bekæmpede, takket være Thibault, deres modstandere med næsten lige våben.

Ligesom hr. Jean uafbrudt færdedes mellem sine hunde, således forlod ulveføreren aldrig sine ulve. Efter en nats plyndring og massakreren holdt han sin bande munter og rede til at bringe det dyr bistand, baronen havde opdrevet. Denne ulv tog da, ifølge træskomagerens anvisning, sin tilflugt til kneb: den fordoblede og gennemkrydsede sine færter, løb ud i bække, sprang over hældende træstammer, for at forøge ulejligheden og anstrengelserne både for folk og hunde; og når den endelig følte sine kræfter tage af, søgte den lige ud. Da kom hele ulvebanden og dens fører imellem; ved den ringeste vaklen fra forfølgernes side udførte dyret en så snild vending, at man kun af umærkelige tegn kunne slutte, at hundene ikke længere forfulgte det kobbelvis; og der fordredes intet mindre end baronens grundige erfaring for at blive klog på sagen.

Og dog tog han ofte fejl.

Desuden gjorde ulvene også, som vi har bemærket, ofte jagt på jægerne; det var et kobbel, der jagede et andet.

Men ulvekoblet jagede lydløst, og derfor var det langt frygteligere end hundenes.

Blev en udmattet hund tilbage eller forvildede sig og gjorde en afstikker fra hovedkorpset, blev den øjeblikkelig

sønderrevet; og den stakkels Marcottes efterfølger, mester Engoulevent, som vi ofte har haft lejlighed til at omtale, blev selv angrebet en dag, da han ilede til ved en af sine hundes nødskrig. Han havde kun sin hests hurtighed at takke for sin redning.

På en ganske kort tid var baron Jeans kobbel decimeret; hans bedste hunde var kreperet af afkræftelse, de middelmådige var bukket under for ulvenes tænder, og i hestestalden så det ikke synderligt bedre ud. Bayard var forslået, Tancrede havde forstrakt sig ved at springe over en grav, Valeureux havde forvredet et ben, og Sultan havde, lykkeligere end sine tre kammerater, udåndet på ærens mark, overvældet af et parforceridt på 16 timer og af sin kæmpemæssige herres vægt. Baronens mod forblev imidlertid ubøjet af disse genvordigheder, der opdyngede stabler omkring ham af hans ædleste og mest trofaste tjeneres lig.

Lig de storhjertede romere, der udtømte alle krigskunstens hjælpekilder i deres kampe mod de karthageniensere, der blev ved at vende tilbage som fjender, forandrede baron Jean sin taktik og forsøgte, hvad en klapjagt ville udrette. Han sammenkaldte bønder fra alle kanter og gennemstrejfede skoven med en frygtelig magt, så at der ikke blev så meget som en hare tilbage i lejet, hvor driverne var kommet igennem. Men det blev Thibaults sag at forudse denne klapjagt og gætte sig til, hvor den ville finde sted.

Drev man ved Vivières eller Soucy, gjorde ulvene og deres fører en afstikker til Boursonne eller Yvors.

Forgæves begav baron Jean sig sig ved nattetide til mistænkelige tykninger, omringede dem i al stilhed og trængte

ind i den ved daggry; men driverne var ikke mænd for at drive en eneste ulv op af dens leje.

Ikke en eneste gang lod Thibaults årvågenhed sig skuffe.

Havde han hørt slet eller forstået slet, så at han ikke med sikkerhed vidste, hvor angrebet ville finde sted, lod han ved kurerer, som han udsendte, når mørket faldt på, alle ulve sammenkalde på ét sted og drog derpå med dem fra den ene skov til den anden.

Dette vedvarede i flere måneder.

Ligesom baron Jean på sin side, således forfulgte også Thibault den opgave, han havde stillet sig. Med en lidenskabelig energi; ligesom sin modstander syntes også han at være blevet begavet med overnaturlige kræfter til at udholde de mange strabadser og anstrengelser; og dette var så meget mærkeligere, som ulveførerens sjæl langt fra var rolig under den korte frist, baronen af Vez nu og da så sig nødt til at unde ham.

De handlinger, han begik eller stod i spidsen for, vakte just ikke hans gru; de forekom ham ganske naturlige, og følgerne af dem kastede han på dem, der efter hans påstand havde drevet ham til disse handlinger.

Dog indfandt der sig af og til svage øjeblikke, som han ikke kunne gøre sig selv rede for, og hvor han stod sørgmodig, vranten og nedslået midt iblandt sine vilde kammerater.

Da viste Agnelettes billede sig for ham, og hele hans fortid som en ærlig og flittig håndværker, hele hans fredelige og brødefri liv personificerede sig i denne elskelige skikkelse.

Derfor elskede han hende også, som han aldrig ville have anset det for muligt at elske nogen. Snart græd han over så megen forspildt lykke, snart blev han betaget af en rasende

skinsyge mod den, der i dette øjeblik ejede, hvad han, Thibault, tidligere kun havde behøvet at strække hånden ud for at besidde.

En dag, da baronen af Vez, for at træffe forberedelser til nye udryddelsesplaner, var blevet tvunget til at give ulvene et pusterum, forlod Thibault, der netop befandt sig i den føromtalte stemning, den hule, hvor han boede sammen med sin livgarde.

Det var en herlig sommeraften.

Han strejfede omkring i skoven, hvis toppe månen forsølvede, og drømte om de dage, da han med sorgfrit og ubekymret sind vandrede hen over det samme skønne mostæppe.

Nu opnåede han den eneste lykke, det var ham forundt at opnå: den at glemme.

Han var dybt hensunken i disse drømme om sin første ungdom, da han pludselig hørte et nødskrig i nogen afstand.

Han var så vant til disse skrig, at han ved enhver anden lejlighed næppe ville have lagt mærke til det.

Men nu havde netop erindringen om Agnelette gjort hans hjerte blødt og stemt til medlidenhed.

Dette var så meget naturligere, som Thibault befandt sig i nærheden af det sted, hvor han havde set det blide barn for første gang.

Han ilede altså hen i den retning, hvorfra skriget lød, og fik øje på en kvinde, som søgte at værge sig mod en uhyre ulv, der havde kastet hende til jorden.

Thibaults hjerte slog, uden at han formåede at forklare sig denne bevægelse, stærkere end det plejede.

Han greb dyret om halsen og slyngede det ti skridt bort fra dets offer; derpå tog han den kvindelige skikkelse på sine arme og bar den hen til randen af grøften.

En månestråle, der skød frem mellem to skyer, belyste den persons ansigt, han havde frelst, og Thibault genkendte Agnelette.

Han vidste, at der ti skridt derfra udsprang en kilde, den samme, han havde betragtet sig i, da han opdagede det første røde hår. Han ilede derhen, fyldte begge sine hænder med vand, og stænkede den unge kone i ansigtet med det.

Agnelette åbnede øjnene, udstødte et angstskrig og forsøgte at flygte.

"Hvad?" råbte ulveføreren, som om han endnu havde været træskomageren Thibault, "kender De mig ikke, Agnelette?"

"Jo, jeg kender Dem, Thibault, jeg kender Dem!" udbrød den unge kone, "og det er netop derfor at jeg er så angst!"

Derpå sank hun på knæ og bad med foldede hænder.

"Dræb mig ikke, Thibault, dræb mig ikke! Min gamle bedstemoder ville græmme sig til døde. Dræb mig ikke, Thibault!"

Ulveføreren stod som forstenet.

Indtil dette øjeblik havde han ikke fuldt ud forstået det forfærdelige ry, han var kommet i; men den rædsel, som synet af ham kunne indjage den kvinde, der havde elsket ham, og som han endnu stedse elskede, indgød ham en voldsom angst.

Et øjeblik følte han sig opfyldt af gru for sig selv.

"Jeg dræbe Dem, Agnelette?" sagde han, "jeg, som netop har villet frelse Dem fra døden? O, Deres had til mig må være stort, siden en sådan tanke kan falde Dem ind!"

"Jeg hader Dem ikke, Thibault!" svarede den unge kone, "men man fortæller så meget om Dem, at De indgyder mig frygt."

"Taler man også om den pige, hvis troløshed har drevet Thibault til at begå alle disse forbrydelser?"

"Jeg forstår Dem ikke," sagde Agnelette og betragtede ham med sine store, himmelblå øjne.

"Hvorledes? De forstår ikke, at jeg elsker Dem … at jeg tilbad Dem, Agnelette, og at tabet af Dem har gjort mig vanvittig?"

"Hvis De elskede mig, hvis De tilbad mig, Thibault, hvad forhindrede Dem da i at ægte mig?"

"Den onde ånd," mumlede Thibault.

"Jeg elskede Dem," vedblev den unge kone, "og jeg har lidt grusomt, mens jeg ventede på Dem."

Thibault udstødte et suk.

"De elskede mig, Agnelette?" sagde han.

"Ja," svarede den unge kone med sin blide stemme og sit fortryllende blik.

"Men nu," vedblev Thibault, "er alt forbi og De elsker mig ikke mere?"

"Thibault," sagde Agnelette, "jeg elsker Dem ikke mere, fordi det strider mod min pligt. Men man bandlyser ikke sin første kærlighed så let, som man gerne ville."

"Agnelette!" udbrød Thibault bævende, "vogt Dem vel for, hvad De siger!"

"Hvorfor," sagde barnet naivt og rystede på hovedet, "hvorfor skulle jeg vogte mig for, hvad jeg siger, når jeg ikke siger andet end sandhed? Den gang da De fortalte mig, at De ville tage mig til kone, troede jeg Dem, Thibault, for hvad havde det nyttet Dem at lyve for mig i det øjeblik, jeg havde gjort Dem en

tjeneste; senere mødte jeg Dem, uden at jeg søgte Dem; De kom til mig, De talte til mig med ømme ord, De var den første, der omtalte det løfte, De havde givet mig. Det var heller ikke min skyld, Thibault, at jeg blev bange for den ring, De bar på fingeren, og som var stor nok til Dem, men o, hvor rædsomt: alt for lille til mig."

"Ønsker De, jeg ikke skal bare den ring mere?" sagde ulveføreren, "ønsker De, jeg kaster den bort?"

Og han forsøgte at trække den af fingeren.

Men ligesom ringen havde været for lille til at gå på Agnelettes finger, således var den nu for lille til at komme af Thibaults.

Forgæves opbød han alle sine kræfter, forgæves søgte han at rive den af med tænderne; ringen syntes at være nittet fast til hans finger for evigheden.

Thibault indså, at han måtte renoncere på en skilsmisse fra den, at den var et pant på den mellem ham og den sorte ulv indgåede pagt.

Modløst lod han sine arme synke, idet han udstødte et suk.

"Da," tog Agnelette atter ordet, "løb jeg bort fra Dem; jeg ved vel, at det var urigtigt af mig, men jeg kunne ikke betvinge min angst ved synet af den ring, og især ved synet af ..."

Hun hævede frygtsomt sine øjne mod Thibaults pande.

Ulveføreren bar ingen hoveddækning, og i måneskinnet kunne Agnelette se, at det nu ikke var et enkelt hår, der synes at være rødglødet i Helvedes flammer, men at halvdelen af Thibaults hårfylde havde antaget denne djævelske farve.

"O," sagde hun og fo'r tilbage, "Thibault, Thibault! Hvad har tildraget sig med Dem, siden jeg så Dem sidst?"

"Agnelette!" udbrød Thibault, idet han bøjede sin pande mod jorden og holdt sit hoved mellem begge sine hænder, "hvad der har tildraget sig med mig, ville jeg ikke kunne fortælle noget menneskeligt væsen, ikke en gang en præst, men til Dem, Agnelette – til Dem vil jeg blot sige: Hav medlidenhed med mig, Agnelette, for jeg har været meget ulykkelig!"

Agnelette nærmede sig Thibault og tog hans hænder.

"De elskede mig altså! De elskede mig altså!" råbte ulveføreren.

"Hvad skal man sige, Thibault!" svarede den unge kone med samme blidhed og uskyldighed, "jeg optog Deres ord i en alvorlig mening, og hver gang man bankede på vor dør, bankede mit hjerte med, fordi jeg troede, at det var Dem og at De kom for at sige til den gamle kone: 'Moder, jeg elsker Agnelette, Agnelette elsker mig; vil De give mig hende til hustru?' Når man da lukkede op og jeg så, at det ikke var Dem, skjulte jeg mig i en krog og græd."

"Og nu, Agnelette, nu!"

"Nu?" gentag den unge kone, "det er besynderligt nok, Thibault … trods alt det skrækkelige, man fortæller om Dem, er jeg dog ikke rigtig bange for Dem, for det forekommer mig som om De intet ondt kan ville mig; og jeg gik dristigt gennem skoven, da jeg blev angrebet af dette frygtelige rovdyr, som De frelste mig fra."

"Men hvad kommer det af, at De var i nærheden af Deres gamle bolig? Bor De ikke hos Deres mand?"

"Vi boede rigtignok i nogen tid i Vez, men der havde vi ingen plads til den gamle blinde kone. Jeg sagde da til min mand:

'Bedstemoder frem for alt; jeg vender tilbage til hende. Hvis du vil besøge mig, kan du komme.'"

"Og han samtykkede i det?"

"Han ville ikke i førstningen, men jeg gjorde ham opmærksom på, at bedstemoder er halvfjerds år gammel, at om vi end gav hende to eller tre år at leve i endnu, Gud give, jeg må tage fejl! så ville det dog kun blive en kortvarig byrde, hvorimod han og jeg sandsynligvis endnu ville leve i mange år. Han indså da, at man må give den, der har mindst."

Men under denne Agnelettes forklaring havde Thibault kun næret og fastholdt en eneste tanke: Den nemlig, at den kærlighed, hun tidligere havde næret til ham, endnu ikke var udslukt i hendes hjerte.

"De elskede mig altså?" sagde Thibault, "De ville endnu kunne elske mig, Agnelette?"

"Nej, nu er det umuligt, nu da jeg tilhører en anden."

"Agnelette, Agnelette, sig blot, at De elsker mig!"

"Tvært imod, hvis jeg elskede Dem, ville jeg gøre alt for at skjule det for Dem!"

"Hvorfor?" udbrød Thibault, "hvorfor? Du kender ikke min magt. Jeg ved vel, at jeg nu måske har et eller to ønsker tilbage, men når du hjælper mig med at udtænke dem, kan jeg gøre dig rig som en dronning … vi kunne forlade landet, Frankrig, Europa; der gives store landstrækninger, som du ikke en gang kender af navn, Agnelette, men som man kalder Amerika og Indien. Det er et paradis med evig blå himmel, store træer og alle slags fugle. Agnelette, sig, at du vil følge mig; ingen skal erfare, at vi er rejst bort sammen; ingen skal erfare, hvor vi er … at vi elsker hinanden … nej, ikke en gang at vi lever!"

"Flygte med Dem, Thibault?" sagde Agnelette og stirrede på ulveføreren, som om hun kun havde forstået halvdelen af hans ord, "ved De da ikke, at jeg ikke tilhører mig selv mere? Ved De ikke, at jeg er gift?"

"Hvad gør det til sagen, når det er mig, du elsker, og når vi kunne blive lykkelige med hinanden?" spurgte ulveføreren.

"O, Thibault, Thibault, hvad siger De!"

"Hør mig," vedblev han, "jeg vil tale med dig i denne og den tilkommende verdens navn. Vil du på en gang frelse mit legeme og min sjæl, Agnelette? Modsæt dig ikke, hav medlidenhed med mig og bliv min ledsagerinde! Lad os bryde op, lad os drage et sted hen, hvor man ikke hører denne hylen, hvor man ikke indånder denne blodatmosfære! Og hvis den tanke skræmmer dig at blive en rig og fornem dame, så lad os opslå vor bopæl på et sted, hvor jeg atter kan blive håndværkeren Thibault, den fattige, men elskede og følgelig under sit strenge arbejde lykkelige Thibault … på et sted, hvor Agnelette ingen anden mand har end mig."

"Thibault! Thibault! Jeg var villig til at blive Deres kone, og De forsmåede mig!"

"Agnelette, mind mig ikke om min vanvittige blindhed, som jeg måtte bøde så grusomt for!"

"Thibault, en anden gjorde, hvad De ikke ville gøre; han tog den unge fattige pige til kone; han tog sig af hendes gamle blide bedstemoder; han sikrede den ene et navn, han tragtede ikke efter andet end kærlighed, ønskede ingen anden rigdom end min troskabsed. Kan De da forlange, jeg skal gengælde godt med ondt? Vover De at sige mig, at jeg bør forlade den, der har

givet mig beviser på sin kærlighed, for en andens skyld, der kun har givet mig beviser for sin ligegyldighed?"

"Men når du ikke elsker ham, når det er mig, du elsker, hvad magt ligger der da på alt dette, Agnelette?"

"Thibault, fordrej ikke mine ord for at finde en mening i dem, som de ikke har! Jeg har talt om det venskab, jeg nærer for Dem, men jeg har ikke sagt, at jeg ikke elskede min mand. Jeg ville gerne se Dem lykkelig, min ven; især ville jeg gerne se Dem afsværge Deres vildfarelser, angre Deres forbrydelser; jeg ønsker med et ord, at Gud vil forbarme sig over Dem og befri Dem fra den onde ånd, De før talte om. Jeg beder ham om det på mine knæ hver aften og hver morgen. Men for at kunne bede for Dem, Thibault, må jeg bevare mig ren; for at den stemme, der beder om nåde, kan nå op til Herrens trone, må den være uskyldig; kort sagt, jeg må samvittighedsfuldt holde det løfte, jeg aflagde ved foden af hans alter."

Da Thibault hørte Agnelette tale med denne fasthed, blev han atter mørk og vild i hu.

"Ved du vel, at hvad du dér siger, er uforsigtigt, Agnelette?"

"Hvorledes det, Thibault?" spurgte den unge kone.

"Vi er alene her; det er aften, og ved denne tid vover intet menneske på sletten at betræde skoven. Ved du vel, Agnelette, at kongen ikke er mere fuldstændig herre i sit rige, end jeg er det her?"

"Hvad vil De sige med det, Thibault?"

"Jeg vil sige, at jeg, efter at have bedt, bønfaldet, tryglet, kan gå over til trusler."

"De ... truer?"

"Jeg vil sige," vedblev Thibault, uden at høre Agnelette, "at du ved hvert eneste ord, du udtaler, ægger min kærlighed til dig og mit had til ham; jeg vil sige at det er uklogt af fåret at ophidse ulven, når fåret er i ulvens magt."

"Da jeg begav mig på vej herud i aften, Thibault," svarede Agnelette, "følte jeg ingen frygt ved tanken om at se Dem. Da jeg for lidt siden genvandt min bevidsthed og uvilkårligt kom ihu, hvad man fortæller om Dem, kom der en slags gru over mig, som dog kun varede et øjeblik. Men nu kan De gøre, hvad De vil, Thibault: De vil ikke få mig til at blegne."

Thibault tog sit hoved mellem begge sine hænder.

"Tal ikke således," sagde han, "for du ved ikke, hvad Djævelen hvisker mig i øret, og hvilken vold jeg må gøre på mig selv for at modstå hans stemme."

"De kan dræbe mig," svarede den unge kone, "men jeg vil aldrig begå den slethed, De fordrer af mig, De kan dræbe mig, men jeg vil blive den mand tro, jeg har ægtet; De kan dræbe mig, men i døden vil jeg bede Gud om at bevare ham."

"Udtal ikke hans navn, Agnelette! Mind mig ikke om denne mand!"

"Tru mig så meget De vil, Thibault, for jeg befinder mig i Deres vold; men *han* er heldigvis langt herfra, og De har ingen magt over ham."

"Hvem har sagt dig det, Agnelette? Hvem har sagt dig, at jeg ikke, ved hjælp af den dæmoniske magt, jeg besidder og næppe kan modstå, formår at ramme han i det fjerne med samme lethed som i nærheden?"

"Og selv om jeg blev enke, Thibault, ville De da anse mig for nederdrægtig nok til at modtage Deres af min mands blod

farvede hånd?"

"Agnelette!" sagde Thibault og kastede sig på knæ, "Agnelette! Spar mig en ny forbrydelse!"

"Forbrydelsen vil komme fra Dem, og ikke fra mig. Jeg kan give Dem mit liv, Thibault, men jeg vil ikke give Dem min ære."

"O!" brølede Thibault, "kærligheden drager ud af hjertet, når hadet drager ind! Vogt dig, Agnelette! Vogt din mand! Djævelen er i mig og vil tale gennem min mund. I stedet for den trøst, jeg bad din kærlighed om og som din kærlighed nægter mig, vil jeg få hævnens. Stands, Agnelette … endnu er der tid … stands min hånd, som forbander, stands min mund, som fordømmer; ellers indser du vel, at det ikke er mig, men dig selv, der rammer ham! Nu ved du det, Agnelette … og du forbyder mig ikke at tale? Nuvel, lad os da blive forbandede alle tre, du, ham og jeg! Agnelette, jeg vil, at din mand skal dø, dø skal han!"

Agnelette udstødte et frygteligt skrig.

Men så sagde hun, som om hendes fornuft protesterede mod dette mord i det fjerne, der forekom hende umuligt:

"Nej, det siger De blot for at forskrække mig, og mine bønner ville sejre over Deres forbandelser."

"Så gå da hen og erfare, hvorledes Himlen hører dine bønner! Men hvis du vil finde ham i live, så skynd dig, Agnelette, for du risikerer at snuble over et lig!"

Behersket af den overbevisende tone, ulveføreren udtalte disse ord i, og idet hun gav efter for en uimodståelig angst, gav Agnelette sig, uden at svare Thibault, der stod på kanten af grøften og strakte sin hånd ud imod Preciamont, til at løbe i den retning, hans hånd syntes at antyde, og forsvandt snart ved en bøjning af vejen.

Da hun var forsvundet, udstødte Thibault et brøl så stærkt, som ti ulve til sammen.

Derpå styrtede han sig ind i krattet.

"Ha!" stønnede han, "nu først er jeg uigenkaldeligt forbandet."

22. Thibaults sidste ønske

Trods den pinefulde angst, der drev den stakkels Agnelette til landsbyen, hvor hun havde efterladt sin mand, måtte hun dog, netop fordi hun løb så hurtigt, blive stående fra tid til anden for at trække vejret.

I sådanne øjeblikke opbød hun hele sin forstand for at genvinde sin rolighed. Hun sagde til sig selv, at det var tåbeligt at lægge en sådan betydning i afmægtige ord, der var blevet indgivet af et skinsygt had og allerede henvejrede af vinden; men når hun havde pustet ud og atter samlet kræfter, begyndte hun sit hastige løb på ny, for hun følte, at hun ikke ville blive rolig, førend hun havde genset sin mand.

Skønt hun næsten havde en halv *lieue* at tilbagelægge gennem de vildeste og ensomme tykninger i skoven, tænkte hun dog ikke mere på ulvene, der var samtlige byers og landsbyers skræk i 10 miles omkreds. Det eneste, hun frygtede, var at se sin mand liggende død på vejen.

Når hun da stødte med foden mod en sten eller en gren, standsede hendes åndedræt pludselig, som om hun havde udåndet det sidste suk; en skærende kulde trængte ind i hendes hjerte, hendes hår rejste sig på hovedet, og en kold sved dækkede hendes ansigt.

Ved enden af den fodsti, hun ilede hen ad, og som træernes krydsende grene dannede en slags hvælving hen over, fik hun endelig øje på den åbne mark, der oplystes af månens blege sølvskær.

I det øjeblik, hun trådte fra mørket ud på den lyse slette, styrtede en mand, som hun ikke havde bemærket, fordi han havde holdt sig skjult bagved en busk ved grøften, hende i møde og tog hende i sine arme.

"Ho, ho!" råbte han leende, "hvor skal De hen på denne tid af aftenen, madame, og det i denne fart?"

Agnelette genkendte sin mand.

"Etienne! O, min kære, gode Etienne!" udbrød den unge kone, idet hun slyngede begge sine arme om hans hals, "hvor jeg er glad over at se dig igen, og se dig levende! Min Gud, jeg takker dig!"

"Hvad?" sagde Engoulevent, "troede du da, min lille Agnelette, at ulveføreren Thibault havde opædt mig med hud og hår?"

"Udtal ikke det navn, Etienne! Lad os flygte, min ven … lad os komme i nærheden af menneskelige boliger!"

"Ha, ha!" lo den unge pikør, "nu går du vel hen og fortæller sladretaskerne i Preciamont og Vez, at en ægtemand dur til ingen ting, ikke en gang til at berolige sin kone!"

"Du har ret, Etienne! Men jeg, som før havde mod til at gennemvandre disse store, fæle skove, jeg, som nu, da jeg er hos dig, burde føle mig fuldkommen beroliget … jeg ved ikke, hvorfor jeg alligevel skælver af angst."

"Hvad er der da hændt dig, fortæl mig det!" sagde Etienne, idet han gav sin kone et kys.

Agnelette fortalte nu sin mand, hvorledes hun på tilbagevejen fra Vez til Preciamont var blevet overfaldet af en ulv, Thibault havde reddet hende af dens klør, og hvad der så var foregået mellem ham og hende.

Engoulevent hørte på hende med største opmærksomhed.

"Hør," sagde han derpå, "jeg vil først ledsage dig hjem til din bedstemoder og lukke jer omhyggeligt inde, for at ingen ulykke skal tilstøde jer; så vil jeg ride tilbage til baron Jean og underrette ham om, hvor Thibault opholder sig."

"O, nej, nej," udbrød Agnelette, "du ville da komme gennem skoven, og der kunne en eller anden fare lure på dig!"

"Jeg vil gøre en omvej," sagde Etienne, "og i stedet for at ride gennem skoven, vil jeg tage vejen over Coyolles og Vallue."

Agnelette sukkede og rystede på hovedet, men fremkom ikke med flere indvendinger. Hun vidste, at hun i dette punkt intet formåede over for Engoulevent, og desuden foresatte hun sig at forny sine bønner, når hun først var kommet hjem.

Hvad den unge pikør agtede at gøre, var virkelig intet andet en opfyldelsen af sin pligt.

Næste dag skulle en storslået klapjagt finde sted, netop i den del af skoven der lå fjernest fra den plet, hvor Agnelette var stødt på Thibault.

Det var Etiennes første pligt ufortøvet at melde baron Jean, hvor hans kone havde set ulveføreren.

Der var ikke megen tid at give af, hvis man skulle forandre de givne bestemmelser med hensyn til klapjagten.

Imidlertid antog Agnelette, der havde tiet et øjeblik, uden tvivl, at hun, da hun kom i nærheden af Preciamont, havde udtænkt et tilstrækkeligt antal gode grunde, for hun begyndte nu at gentage sine bønner og forestillinger med større iver end før.

Hun foreholdt Etienne, at Thibault, trods sin egenskab som varulv, havde reddet hendes liv, uden han gjorde hende noget

ondt; at han, da han havde hende i sin magt, ikke havde misbrugt denne, men tilladt hende at vende tilbage til sin mand. Når Engoulevent derfor, efter alt dette, satte Thibaults dødsfjende, baron Jean, i kundskab om ulveførerens opholdssted, ville han ikke opfylde en pligt, men begå et forræderi, og følgen deraf ville blive, at Thibault, der ganske sikkert ville blive underettet om dette forræderi, for fremtiden ikke ville skåne noget menneske under lignende omstændigheder.

Den unge kone forfægtede Thibaults sag med sand veltalenhed. Men da hun ægtede Engoulevent, havde hun lige så lidt fortiet sin tidligere forlovelse med træskomageren, som nu det, der var foregået ved deres sidste møde.

Hvor megen tillid Engoulevent end nærede til sin kone, var han dog ikke utilgængelig for skinsyge.

Desuden var der et gammelt had mellem ham og Thibault, et had, der daterede sig fra den dag, da Engoulevent havde opdaget træskomageren selv i et træ og træskomagerens spyd i en busk i nærheden.

Han lod sig derfor ikke bringe fra sit forsæt, men fortsatte, mens han lyttede til Agnelettes bønner, med raske skridt sin vej til Preciamont.

Under uafbrudt samtale og forfægtende hver sin anskuelse, kom de efterhånden i nærheden af skovens udkant.

For så godt som muligt at afværge Thibaults pludselige og uventede indfald i landsbyerne, havde bønderne oprettet en slags natpatruljer og stillet vagtposter ud ligesom i krigstider.

Etienne og Agnelette var så fordybede i deres diskussion, at de ikke hørte den skovranden lurende skildvagts "Hvem der?",

men fortsatte deres vej mod landsbyen.

Skildvagten, der i skyggen skimtede en genstand, som i hans ængstelige fantasi antog kæmpemæssige former, og som uden at svare på hans "Hvem der?" vedblev at gå tættere ind på ham, spændte hanen på sit gevær.

Den unge pikør bemærkede pludselig, idet han så op, et glimt af månens genskin på geværløbet.

Idet han råbte "Gode ven!" kastede han sig foran Agnelette, omslyngede hende med sin arm og dækkede hende med sit legeme som et skjold.

Men i samme øjeblik gik skuddet af, og den ulykkelige Etienne faldt med et suk oven på sin elskede kone, uden at udstøde en eneste klage.

Kuglen var gået ham gennem hjertet.

Da folkene fra Preciamont, hidlokket af knaldet, ankom til den sti, der gik fra landsbyen til skoven, fandt de Engoulevent død og Agnelette uden bevidsthed udstrakt på sin mands lig.

Man bar den stakkels kone ind i hendes bedstemoders hytte.

Men hun kom kun til bevidsthed igen, for at hensynke i en fortvivlelse, der grænsede til vanvid.

Efter i flere dage at have ligget i en slags dvale, gik dette vanvid over til ren galskab.

Hun gav sig selv skylden for sin mands død; hun kaldte på ham, hun bad de usynlige ånder, der syntes at plage hende, selv i de få øjeblikke, hjernefeberen undede hende en stakket ro, om nåde for ham.

Hun råbte Thibaults navn og henvendte sådanne hjerteskærende bønner til ham, at det lokkede tårer af øjnene hos alle, der hørte dem.

Da der dog, trods ordenes mangel på sammenhæng, lå noget faktisk til grund for alt, hvad hendes galskab dikterede hende, indså man, at ulveføreren måtte have spillet en rolle i en sørgelig begivenhed, der havde bevirket den stakkels Etiennes død.

Man beskyldte derfor den fælles fjende for at have gjort de to ulykkelige unge mennesker til genstand for sine heksekunster, og forbitrelsen mod den tidligere træskomager steg derved så meget højere.

Forgæves hentede man læger fra Villers-Cotterêts og Ferté-Milon; Agnelettes tilstand forværredes for hver dag, hendes kræfter svandt, hendes stemme blev svagere og utydeligere, skønt vanviddet ikke aftog i heftighed; og alt, selv lægernes ordknaphed, forkyndte, at den stakkels Agnelette snart ville følge sin mand i graven.

Den gamle blinde kones stemme var det eneste, der formåede at dæmpe feberen lidt. Når Agnelette hørte sin bedstemoder tale, beroligede hun sig, hendes stive, stirrende øjne antog et blidt udtryk og fyldtes med tårer; hun fo'r sig med hånden over panden, som for at forjage en besværlig tanke, og et flygtigt, vemodigt smil spillede på hendes læber.

En aften, da mørket brød frem, lå Agnelette i en endnu mere urolig og pinefuld slummer end sædvanlig.

Den af et kobberlampe svagt oplyste hytte befandt sig i et halvmørke; bedstemoderen sad foran stenkaminen med den ubevægelighed i ansigtstrækkene, under hvilken de vilde og bønderne tilslører de stærkeste sindsbevægelser.

Af de to koner, som baron Jean betalte for at våge over hans tjeners enke, knælede den ene i bøn ved foden af sengen, hvor

Agnelette lå så bleg og så hvid, at man fristedes til at anse hende for død, hvis man ikke havde bemærket en regelmæssig bevægelse af hendes beklemte bryst; den anden spandt i tavshed på sin rok.

Pludselig syntes den syge, der i nogle øjeblikke af og til havde skælvet, at værge sig mod en frygtelig drøm, og udstødte et angstskrig.

I det samme åbnede døren sig. En mand, hvis hoved syntes at være omgivet af en flammekreds, styrtede ind i stuen, sprang hen til Agnelettes seng, tog den døende i sine arme, trykkede under et vildt udråb af smerte sine læber på hendes pande, fo'r derpå hen til en dør, der førte ud til markerne, stødte den op og forsvandt.

Dette syn havde været så flygtigt, at man fristedes til at tro på et sansebedrag hos den unge kone, der forsøgte at støde en usynlig genstand fra sig og råbte:

"Fjern ham! Fjern ham!"

Men begge sygeplejerskerne havde set denne mand og genkendt Thibault.

Man hørte også høje råb udenfor, og blandt disse Thibaults navn.

Disse råb nærmede sig mere og mere Agnelettes hytte, og de, der udstødte dem, kom snart til syne på dørtærsklen.

De forfulgte ulveføreren.

Man havde set Thibault luske omkring huset, og landsbyens beboere, der var blevet underrettet om det af deres skildvagter, havde bevæbnet sig med høtyve og knipler for at sætte efter ham.

Thibault, der kendte til Agnelettes fortvivlede tilstand, havde ikke formået at modstå et ønske om at se hende endnu en gang.

Idet han stolede på sin usædvanlige hurtighed tilfods, havde han trodset alle farer, var gået igennem landsbyen, havde åbnet døren til hytten og var trængt ind for at tage den sidste afsked med den døende.

Begge konerne udpegede den vej for bønderne, som Thibault havde forladt stuen igennem, og disse fo'r nu ud efter ham under truende skrig, lig et kobbel, der genfinder den tabte fært.

Det er en selvfølge, at Thibault undkom og forsvandt i skoven.

Men efter den frygtelige rystelse, der havde grebet Agnelette ved synet af Thibault og berørelsen med ham, blev hendes tilstand så foruroligende, at man endnu i løbet af samme nat måtte sende bud efter præsten.

Det var tydeligt, at Agnelette nu kun havde nogle få timer endnu at lide i.

Hen imod midnat trådte præsten ind sammen med sakristanen, der bar krucifikset, og kordrengene, der bar vievandet.

Disse sidste knælede ved foden af sengen, mens præsten nærmede sig hovedgærdet.

Nu syntes Agnelette pludselig at blive oplivet af en hemmelighedsfuld kraft.

Hun talte længe sagte med præsten, og da man vel vidste, at det stakkels barn ikke behøvede lang tid at bede for sig selv i, begreb man, at hun bad for en anden.

Hvem var da denne anden?

Det vidste kun Gud, præsten og hun selv.

23. Årsdagen

Da Thibault ikke længere kunne høre bøndernes rasende skrig bag sig, begyndte han at sagtne sine skridt.

Og da skoven, dybere inde, atter lå begravet i sin sædvanlige gravstilhed, standsede han og satte sig på en stendynge.

Han var så forstyrret, at han først genkendte det sted, hvor han befandt sig, da han på stenene bemærkede store sorte pletter, som om flammer havde slikket hen over dem.

Det var levningerne af hans eget arnested.

Tilfældet havde ført ham til den plet, hvor han havde boet nogle måneder i forvejen.

Uden tvivl gjorde træskomageren bitre sammenligninger mellem den fredelige fortid og den forfærdelige nutid, for store tårer trillede ned af hans kinder og faldt i den aske, hans fødder hvilede på.

Man hørte midnatsslaget fra tårnet i Oigny og dernæst fra urene i de omliggende kirketårne.

Det var netop i det øjeblik, da præsten lyttede til den døende Agnelettes sidste bønner.

"O," udbrød Thibault, "forbandet være den dag, hvor jeg ønskede mig andet, end hvad den gode Gud havde lagt inden for en fattig håndværkers område! Forbandet være den dag, da den sorte ulv solgte mig magten til at gøre ondt, for det onde, jeg har forvoldt, har forstyrret min lykke for stedse, i stedet for at forøge den!"

Thibault hørte nogen le bagved sig.

Han vendte sig om og fik øje på den sorte ulv selv, der listede sig frem i mørket som en hund, der genfinder sin herre.

Den ville næsten have været usynlig i det tykke mulm, hvis dens øjne ikke havde kastet flammer fra sig, der oplyste den.

Den gik rundt om arnestedet og satte sig lige foran træskomageren.

"Hvad?" sagde den, "er mester Thibault ikke tilfreds? Ved Beelzebubs horn, mester Thibault er vanskelig at gøre tilpas!"

"Kan jeg være tilfreds," spurgte Thibault, "jeg, som siden jeg traf dig på min vej, kun har kendt frugtesløse ønsker og bitre savn? Jeg forlangte rigdom, og nu er jeg i fortvivlelse over tabet af det tag, jeg slumrede ind under, uden at bekymre sig om den dag i morgen, uden at bryde mig om stormen, og regnen, der piskede grenene på de høje egetræer. Jeg ønskede mig storhed, og de rigeste bønder på sletten, som jeg tidligere foragtede, jager mig nu foran sig med stenkast. Jeg bad om kærlighed, og den eneste kvinde, der har elsket mig og som jeg elsker, tilhører en anden. I dette øjeblik dør hun, mens hun forbander mig, uden at jeg med al den magt, du har givet mig, formår at gøre det mindste til hendes hjælp."

"Hold op med at elske andre end dig selv, Thibault!"

"Ja, spot kun!"

"Jeg spotter ikke. Havde du ikke, allerede inden jeg præsenterede mig for dig, allerede kastet begærlige blikke på andres ejendom?"

"Det var i alt fald kun et elendigt dådyr, som der jo gives hundredvis af i disse skove."

"Du *troede*, at du kun ønskede dig et dådyr, Thibault, men ønskerne hænger sammen med hinanden, som nætterne med

dagene og dagene med nætterne. Da du ønskede dådyret, ønskede du også det sølvfad, det skulle serveres på; sølvfadet trak tjeneren med sig, der bar det, samt køkkenmesteren, der trancherede stegen.

Ærgerrigheden ligner himmelhvælvingen; det ser ud som den begrænses af horisonten, men den omfatter hele jorden.

Du forsmåede Agnelettes uskyld for madame Polets mølle; du ville næppe være kommet i besiddelse af møllen, førend du ville hige efter amtmand Magloires hus, og amtmand Magloires hus ville intet tillokkende have haft i dine øjne, så snart du havde fået sigte på greven af Mont-Goberts slot.

O, ved din misundelse tilhører du allerede forlængst den faldne engel, min og din herre; kun ville det måske, da du fattedes forstand til at ønske det onde og drage den fordel af det for dig selv, som kunne flyde af det, have ligget i din interesse at forblive ærlig."

"Ja," svarede træskomageren sørgmodigt, "nu bekender jeg sandheden i ordsproget: Hvem, der vil det onde, ham skal ondt vederfares. Men," tilføjede han, "er det ikke muligt, at jeg kan blive en retskaffen mand igen?"

Ulven slog en hånlig latter op.

"O, min dreng," sagde den, "ved et eneste hår kan Djævelen slæbe et menneske til Helvede. Har du aldrig talt, hvor mange af dine Djævelen ejer?"

"Nej."

"Jeg kan ikke sige dig, hvor mange af hans du har på hovedet; men jeg kan sige dig, hvor mange af dine der er tilbage. Ét eneste! Du ser derfor, at angerens tid er forbi."

"Hvorfor det?" sagde Thibault, "når Djævelen kan bemægtige sig et menneske ved et hår, kan Gud da ikke på den anden side frelse ham ved et eneste?"

"Forsøg det!"

"Og forresten troede jeg ikke, da jeg indgik denne skæbnesvangre handel med dig, at jeg afsluttede en pagt."

"O, nu genkender jeg menneskenes ærlighed! Du har ikke afsluttet en pagt, da du gav mig dine hår, dumrian? Siden menneskene opfandt dåben, vidste vi ikke, hvordan vi skulle på hold på dem; og derfor må de for enhver begunstigelse fra vor side overlade os en del af deres legeme, hvor vi kan få fat. Du har afstået os dine hår; de holder godt, det har du selv forvisset dig om; de vil ikke blive efterladt i vore klør, når vi trækker til. Nej, nej, Thibault, du tilhører os, lige fra det øjeblik af, da du på tærsklen af den dør her, der nu er brændt, i din sjæl fik tanken om rov og bedrag kær."

"Altså," råbte Thibault rasende, idet han rejste sig og stampede i jorden, "altså vil jeg blive fordømt i den anden verden, uden at have nydt dennes glæder?"

"Du kan endnu lære dem at kende, Thibault."

"Hvorledes da?"

"Ved dristigt at betræde den sti, som du hidtil kun har indsmuglet dig på … ved med bestemthed at ville, hvad du kun bestemte dig til med forbehold … med ét ord, ved åbent og uforbeholdent at blive en af vore."

"Hvad må jeg da gøre?"

"Tage min plads."

"Og hvis jeg tager den?"

"Vil du erhverve min magt; da vil du intet have tilbage at ønske."

"Hvis din magt er så udstrakt, hvis den giver dig alle de rigdomme, jeg ser her, hvorfor vil du da give afkald på den?"

"Bryd du dig ikke om mig! Den herre, jeg forskaffer en tjener, vil belønne mig gavmildt."

"Og når jeg tager din plads, vil jeg da tillige antage din skikkelse?"

"Ja, om natten; men om dagen vil du atter blive et menneske."

"Nætterne er lange, mørke og farlige. Jeg kan falde for en jægers kugle eller sætte poterne i en snare; og så farvel, rigdom! Farvel, storhed!"

"Nej, for den hud, der omspænder mig, er uigennemtrængelig for jern, bly og stål … Så længe den dækker dit legeme, er du ikke blot usårlig, men også udødelig; kun en eneste gang om året bliver du som alle varulve, atter ulv i 24 timer, og da har du døden at frygte ligesom andre ulve. I dag er det netop et år siden vi sås – det var på min ulykkesdag."

"Ah!" udbrød Thibault, "nu forstår jeg hvorfor du var bange for baron Jeans hunde."

"Når vi underhandler med mennesker, er det os forbudt at komme med en løgn og vi er tvunget til at sige dem alt. Det bliver da deres sag om de vil slå til eller trække sig tilbage."

"Du talte om den store magt, jeg ville komme i besiddelse af. Lad høre, hvad er det for en magt?"

"En magt, hvori selv den mægtigste konge ikke kan måle sig med dig, for den kongelige vælde indskrænkes dog altid af det menneskelige og det muliges grænser."

"Vil jeg blive rig?"

"Så rig, at du til sidst vil foragte din rigdom, for blot ved viljens kraft vil du ikke alene få, hvad menneskene opnår ved guld og sølv, men også, hvad de højere væsener opnår ved deres besværgelser."

"Jeg vil kunne hævne mig på mine fjender?"

"Til alt ondt vil din magt være uden grænser."

"Vil den kvinde, jeg kan komme til at elske, atter undslippe mig?"

"Du vil herske over dine lige, og altså også over alle kvinder."

"Vil intet kunne unddrage dem min vilje?"

"Intet andet end døden, som er stærkere end alt."

"Og jeg vil altså kun have døden at frygte én eneste dag af tre hundrede og femogtres?"

"Kun en eneste; på alle andre ville hverken jern, bly, stål, vand eller ild kunne skade dig."

"Og ingen løgn, ingen snare, ligger skjult under dine ord?"

"På ulveære ingen!"

"Nuvel, lad gå!" sagde Thibault, "ulv i fireogtyve timer, og i al den tid skabningens konge! Hvad har jeg at gøre? Jeg er beredt."

"Tag bladet af en stikpalme, riv den med tænderne i tre stykker og kast dem fra dig!"

Thibault gjorde, hvad der blev ham befalet.

Efter at have sønderrevet bladet, kastede han de tre stykker ud i luften. Skønt aftenen hidtil havde været ganske stille, hørtes pludselig et tordenslag, og en brusende skypumpe bortførte de tre stykker i en rivende hvirvel.

"Nå, broder Thibault," sagde ulven, "tag nu min plads, og held og lykke! Du vil, ligesom jeg for et år siden, blive ulv i fireogtyve timer; søg at overstå denne prøve lige så heldigt, som jeg

overstod den ved din hjælp, og du vil se alt, hvad jeg har lovet, gå i opfyldelse. Jeg vil imidlertid bede herren med hestefoden om, at han bevarer dig for baron Jeans hunde, for du interesserer mig virkelig, min ven Thibault."

Og det forekom Thibault, at han så den sorte ulv vokse, forlænge sig, stille sig på bagbenene og fjerne sig under en menneskelig skikkelse, idet den endnu en gang vinkede til ham med hånden.

Vi siger: "det forekom ham", thi for et øjeblik mistede hans tanker al klarhed. Han følte en slags stivnen, der lammede hans tankes virksomhed.

Da han kom til sans og samling igen, var han alene.

Hans lemmer var fængslet i sælsomme og uvante former.

Kort sagt, han var i alle henseender blevet den store sorte ulv lig, der havde talt med ham.

Et eneste hvidt hår i nærheden af den lille hjerne stak grelt af mod det mørke pelsværk.

Dette ulvens eneste hvide hår var det eneste sorte, der var levnet mennesket.

Derpå troede han, inden han endnu havde fået tid til at genvinde hele sin fatning, at høre buskene bevæge sig og en dump, dæmpet gøen trænge ud fra dem.

Han tænkte gysende på baron Jeans kobbel.

I sin ulveskikkelse holdt Thibault det ikke for rådeligt at efterligne sin forgænger og vente til baronens hunde var lige i hælene på ham.

Han antog, at det, han havde hørt, kunne hidrøre fra en støver, og besluttede ikke at vente, til den blev sluppet løs.

Han løb derfor, som ulvene plejer, lige ud, og mærkede til sin store tilfredshed, at han ved denne forvandling havde vundet en tidobbelt kraft og elasticitet.

"Ved Djævelens horn!" sagde baron Jean nogle skridt derfra til sin nye pikør, "du holder snoren for slapt, dreng! Du har ladet støveren knurre, og på den måde vil vi aldrig drive ulven ind i skoven igen."

"Fejlen er sket, nådige herre," svarede pikøren, "jeg nægter det ikke; men da jeg i går så ulven løbe afsted kun hundrede skridt herfra, kunne jeg jo umuligt antage, at den ville overnatte i dette krat, og at vi var den på tyve skridt nær."

"Er du ganske vis på, det er den samme, der er undsluppet os så ofte før?"

"Gid det brød, jeg spiser i Deres Nådes tjeneste må blive til gift, hvis det ikke er den samme sorte ulv, vi var på jagt efter i fjor, da den stakkels Marcotte druknede!"

"Jeg vil pokkers gerne i lag med den," sagde hr. Jean med et suk.

"Befal, monsigneur, og det skal ske; men tillad mig dog at bemærke, at vi endnu har to timers nat for os, og at disse to timer vil være tilstrækkelig til at gøre alle vore heste lamme."

"Det nægter jeg ikke, men hvis vi venter til dag, l'Éveillé, vil krabaten være ti *lieues* herfra."

"Mindst, nådige herre, mindst!" sagde l'Éveillé og rystede på hovedet.

"Denne fordømte sorte ulv står mig bestandig for hovedet," tilføjede baronen, "og min lyst til denne pels er så stor, at jeg sikkert bliver syg, hvis jeg ikke får den."

"Så lad os angribe, monsigneur, lad os angribe, uden at spilde et minut."

"Du har ret, l'Éveillé; gå hen og hent hundene, min ven!"

l'Éveillé svingede sig op på sin hest, som han havde bundet til et træ, for at gennemstrejfe skoven.

Han sprængte afsted i galop.

Efter ti minutters forløb, der forekom baronen som ti århundreder, vendte l'Éveillé tilbage med hele jagttoget.

Man slap dem løs.

"Nu ganske sagte, børn, ganske sagte!" sagde baron Jean, "tænk vel på, at vi ikke længere har vore gamle hunde, der var så smidige og velafrettede; disse er for det meste rekrutter, som vil gøre en djævleblændt larm, hvis I overanstrenger dem. Lad dem lidt efter lidt blive varme af sig selv!"

Da hundene var blevet sat løs, indåndede to eller tre af dem øjeblikkeligt de uddunstninger, varulven havde efterladt, og begyndte at give hals.

De andre samlede sig om dem.

Alle løb, i begyndelsen noget ubestemt og mere sporende end jagende, idet de kun gøede med mellemrum, i den retning, Thibault havde taget; men snart udviklede de mere iver og sammenhold, da de var var blevet tilbørligt gennemtrængt af ulvelugten; og alt som færten blev varmere, satte de under en rasende gøen og med en iver uden lige pilsnart afsted hen imod kratskoven ved Yvors.

"Et godt opdrevet dyr er halvt indhentet!" råbte baron Jean, "sørg du for friske hunde, l'Éveillé, overalt, hvor vi kommer hen! Jeg vil selv lede dem! … Og nu udholdenhed, I andre!" tilføjede baronen, idet han vendte sig til sit følge, "vi har mere end et

nederlag at hævne, hvis nogen af jer begår en fejl, så at jeg ikke får mit bytte, kaster jeg ham, ved Djævelens horn, for mine hunde i stedet for ulven!"

Efter denne opmuntring satte baron Jean sin hest i galop, og skønt natten endnu var mørk og terrænet slet, havde han dog snart indhentet jagten, som man allerede hørte i dalgrunden ved Bourg-Fontaine.

24. En rasende jagt

Thibault havde fået et betydeligt forspring for hundene, da han klogeligt var løbet sin vej ved den første lyd, støveren gav fra sig.

Det varede temmelig lange, inden han hørte noget til koblet.

Men pludselig trængte dets halsen fra det fjerne sig til hans øren som en svag torden og begyndte at volde ham lidt bekymring.

Hidtil havde han løbet i trav, nu gav han sig til at hale ud og standsede ikke, forend han havde lagt nogle *lieues* mere mellem sig og sine fjender.

Han så sig nu om og orienterede sig; han befandt sig på højden af Montaigu.

Han lyttede.

Hundene syntes at have bibeholdt deres afstand.

De måtte være i nærheden af buskadset ved Tillet.

Der fordredes et ulveøre til at høre dem på denne distance.

Thibault løb atter tilbage, som om han ville ile dem i møde, lod Erneville ligge til venstre, sprang ud i den lille å, der har sit udløb der, vadede ned ad den lige til Grimancourt, kastede sig ind i skoven ved Lessart-l'Abbesse og nåede skoven ved Compiegne.

Imidlertid betænkte han sig på at vove sig ind i en skov, som han kendte mindre nøje end den ved Villers-Cotterêts.

Han besluttede derfor, efter en afstikker på en eller to mil, at gøre omkring, idet han vedblev med med den krydsen hid og

did, som han troede egnede sig bedst til at skaffe ham hundene fra halsen.

Han satte nu i en lige linje over hele sletten mellem Pierrefond og Mont-Gobert, gik ind i skoven ved Meutard, ud igen ved Vauvaudrand, vadede gennem bakken ved Sancères og søgte på ny skoven gennem krattet ved Long-Pont.

Til al ulykke stødte han, på højden af Galgevejen, på et nyt kobbel af tyve hunde, som hr. de Mont-Bretons pikør, i følge baron Jeans opfordring, bragte denne til undsætning.

Hundene blev øjeblikkelig sat fri af pikøren.

Nu først begyndte den egentlige kamp mellem varulven og hundene.

Jagten fløj med tankens hurtighed over sletter, gennem kratskove og over lyngheder.

Baron Jean var kommet til.

Med flammende blik og udspilede næsebor red han lige i hælene på hundene, som han ansporede med sine tilråb.

Thibault mistede ikke en tomme terræn.

Da hun på sin flugt bibeholdt hele sin menneskelige tankekraft, forekom det ham umuligt, at han kunne bukke under i denne kamp; det var ham, som om han ikke kunne dø, førend han havde fået hævn for al den sjælekval, man havde voldt ham, førend han havde lært de nydelser at kende, der var ham lovet, og navnlig førend han havde tilkæmpet sig Agnelettes kærlighed, for hende vendte hans tanker i dette kritiske øjeblik uophørligt tilbage til.

Snart var skrækken den fremherskende følelse hos ham, snart vreden.

Flere gange glemte han sin nye form og ville vende om for at byde denne hylende bande trods og forjage den med stenkast og knippelslag.

Et øjeblik efter kunne han da, halvt forrykt af raseri og bedøvet af den gravklang, koblet tudede ham i ørerne, flygte på ny, idet han gjorde vældige spring og fløj afsted med hjortens ben, med ørnens vinger.

Men hans anstrengelser var frugtesløse.

Den sørgelige lyd vedvarede, og om den end nu og da synes at fjerne sig et øjeblik, var det kun for i det næste at nærme sig igen, mere truende og frygtelig end nogensinde før.

Dog lod hans selvopholdelsesinstinkt ham ikke i stikken; hans kræfter aftog ikke.

Men han følte, at de dog kunne udtømmes, hvis han stødte på et nyt kobbel.

Han besluttede derfor at gøre et nyt forsøg, for om muligt at vinde et forspring for hundene, og da vende tilbage til sine huler, hvor han håbede at overliste dem på grund af sit nøje kendskab til skoven.

Han gjorde derfor omkring endnu en gang.

Han vendte tilbage til Puiseux og skoven ved Compiegne; derfra gjorde han en afstikker ind i skoven ved Largue, satte ved Attichy over Aisne og løb over Fond-d'Argent tilbage til skoven ved Villers-Cotterêts.

På denne måde håbede han at gøre en streg i den strategiske plan, som baron Jean havde opstillet sine kobler efter.

Var han først kommet i nærheden af sine sædvanlige smuthuller, kunne han ånde friere.

Han befandt sig nu atter ved bredden af Ourcq, mellem Norroy og Trouennes, på det sted, hvor floden er dybt indkilet mellem en dobbelt række klipper. Han svingede sig op på en spids stenblok, der hang ud over vandet, sprang derfra ned i bølgerne og nåede svømmende en bøjning ved foden af den samme klippe, han var sprunget ned fra, forstak sig i en hule, hvis bund lå lidt under den sædvanlige vandstand, og ventede der.

Næppe havde han været der i ti minutter, førend hele hundeskaren kom ansættende med stormens brusen op ad klippen.

De forreste så i deres iver ikke afgrunden nedenunder eller troede måske, at de, ligesom det dyr, de forfulgte, kunne sætte over den. Dybt inde i sit smuthul blev Thibault oversprøjtet af det vand, der fra alle sider stænkede i vejret ved hundenes fald.

Men disse, der var mindre heldige eller mindre kraftige end ulven, kunne ikke modstå strømmens heftighed. Efter afmægtige anstrengelser blev de revet med af den og forsvandt, uden at have opsporet varulvens smuthul.

Over sit hoved hørte Thibault hestenes trampen, de tilbageblevne hundes gøen, mændenes skrigen og baron Jeans forbandelser, der overdøvede alt andet.

Da den sidste af de hunde, der var faldet i vandet, var blevet revet bort af strømmen ligesom de øvrige, så han gennem en revne i klippen, at jægerne tog retningen ned ad floden.

Overbevist om, at baron Jean, som han genkendte i spidsen for pikørerne, kun gjorde dette for at vende samme vej tilbage, ville han ikke vente på ham.

Han forlod sit skjul.

Snart svømmende, snart springende med stor behændighed fra klippe til klippe, snart vadende i vandet, arbejdede han sig op ad floden til han nåede buskadset ved Crêne.

Da han med sikkerhed vidste, at han havde et betydeligt forspring for sine fjender, besluttede han at søge en landsby og liste sig omkring husene, hvor han med grund antog, at man ikke ville søge ham.

Han tænkte på Preciamont.

Hvis en landsby var ham nøje bekendt, så var det denne.

I Preciamont ville han desuden være i nærheden af Agnelette.

Det var ham, som om denne nærhed kunne give ham kraft og bringe ham lykke … som om det kyske barns hulde billede kunne udøve nogen indflydelse på hans skæbnes vandring.

Thibault tog altså den retning.

Klokken var seks om aftenen.

Jagten havde varet i henved femten timer.

Ulv, jæger og hunde måtte have tilbagelagt et halvt hundrede *lieues*.

Da den sorte ulv, efter at have gjort en omvej over Manereux og Oigny, kom til syne i udkanten af skoven ved Ham, begyndte solen at berøre horisonten og udbredte sit blændende purpur over sletten; de små røde og hvide blomster besvangrede aftenluften, der kærtegnede dem, med deres duft; fårekyllingerne sang i deres mospalads, og lærken, der steg lodret op mod himlen, hilste natten, ligesom den tolv timer i forvejen havde hilst dagen.

Naturens ro frembragte en ejendommelig virkning på Thibault.

Det forekom ham sælsomt, at den kunne være så skøn og elskelig, mens hans sjæl blev martret af en sådan angst.

Da han så disse blomster, da han hørte disse insekter og fugle, sammenlignede han den blide fred i hele denne uskyldige verden med de forfærdelige bekymringer, han selv udstod, og spurgte sig, trods de nye løfter, Djævelens udsending havde gjort ham, om han havde handlet klogere i at indgå denne pagt end den første.

Disse betragtninger førte ham til det resultat, al han måske heller ikke nu havde andet en skuffelser at vente sig.

Da han kom hen over en fodsti, der lå halvt skjult under brogede blomster, genkendte han den som den samme, ad hvilken han havde ledsaget Agnelette på den dag, da han havde talt med hende for første gang og, inspireret af sin gode genius, tilbudt hende ægteskab.

Den tanke, at han nu, som følge af sin nye pagt, ville kunne genvinde Agnelettes kærlighed, gengav ham nogenlunde hans mod, der var sunket så dybt ved synet af al den glæde i naturen.

Tårnuret i Preciamont lod sig høre i den stille dal.

Dets melankolske, ensformige toner mindede den sorte ulv såvel om menneskene som om hvad den havde at befrygte af dem.

Thibault løb derfor dristigt hen over markerne ad landsbyen til, hvor han håbede at kunne finde et ly i en eller anden forladt rønne.

Idet han kom langs med den lille stenmur, der omgiver Preciamonts kirkegård, hørte han menneskelige stemmer i den hulvej, han fulgte.

Hvis han fortsatte sin vej, måtte han støde på dem, der kom ham i møde; hvis han vendte om, måtte han bestige en bakke, hvorfra han kunne ses. Han holdt det derfor for rådeligst at sætte over den lille kirkegårdsmur.

Med et spring var han på den indvendige side.

Kirkegården stødte, som det gerne er tilfældet i alle landsbyer, lige op til kirken.

Den var i høj grad forsømt og næsten over alt bevokset med langt græs, brombærbuske og tjørne.

Ulven tog retningen mod de tætteste af disse buske; de dækkede en indfaldet hvælving, hvorfra han kunne se uden selv at ses.

Han sneg sig under buskene og skjulte sig i hvælvingen.

Ti skridt fra Thibault havde man endnu samme dag gravet en grav, der ventede på sin beboer.

Man hørte præsternes sang i kirken.

Denne sang lød så meget tydeligere, som den hvælving, der tjente ulven til skjul, i tidligere dage måtte have stået i forbindelse med kryptkirken.

Efter nogle minutters forløb ophørte sangen.

Den sorte ulv der instinktivt følte sig uhyggelig til mode i kirkens nærhed, tænkte, at folkene i hulvejen nu måtte være kommet forbi, og at det altså var på tide at fortsætte sit løb og søge et mere sikkert tilflugtssted end det, den havde valgt for øjeblikket.

Men næppe havde den stukket snuden frem af buskene, førend kirkegårdslågen åbnede sig.

Den indtog altså atter sin tidligere post, skønt den følte sig urolig over, hvad der forestod.

Det første, den så, var en dreng i hvid kordragt og med et vievandsfad i hånden.

Dernæst et sølvkors, båret af en mand, der ligeledes bar et gejstligt gevandt over sine klæder.

Derpå præsten, der sang ligbønner.

Efter den gejstlige en kiste, båret af fire bønder og dækket med et hvidt klæde, der næsten skjultes af grønne grene og blomsterkranse.

Under klædet så man tydeligt formen af en ligkiste.

Nogle af Preciamonts beboere fulgte bagefter kisten.

Skønt en sådan procession var ganske naturlig på en kirkegård, og skønt Thibault allerede måtte være forberedt på den ved synet af en grav, gjorde det dog et dybt indtryk på flygtningen.

Den ringeste bevægelse kunne forråde hans nærværelse og følgelig hidføre hans undergang; men desuagtet iagttog han dog hele ceremonien med urolig nysgerrighed.

Da præsten havde indviet den grav, der straks var faldet Thibault i øjnene, stillede bærerne deres byrde på en anden i nærheden.

Hos os er det skik og brug, at når man begraver en ung pige, der er død i sin alders vår, eller en ung kone, der har taget afsked med livet i sin skønheds flor, så bringer man hende vel til kirkegården i en kiste, men denne er kun dækket med et klæde.

Vennerne kan da ved selve graven sige hende det sidste farvel, de pårørende kan give hende det sidste kys.

Derpå nagler man låget til, og det hele er forbi.

En gammel kone, der blev ledet af en venskabelig hånd, for hun syntes at være blind, nærmede sig for at kysse liget for

sidste gang.

Bærerne tog klædet af, der dækkede ligets ansigt.

Thibault genkendte Agnelette.

Et dumpt suk trængte sig ud af hans sammenpressede bryst og blandede sig med de tilstedeværendes gråd og hulken.

I dødens ubeskrivelige ro så Agnelettes ansigt endnu skønnere ud end i levende live under hendes diadem af liljekonvaller og forglemmigej.

Ved synet af den stakkels hedengangne følte Thibault isen smelte omkring sit hjerte.

Han tænkte på, at det dog egentlig var ham, der havde dræbt dette barn, og hans smerte var navnløs, fordi den var sand, den var nagende, fordi han nu for første gang i lang tid ikke tænkte på sig selv, men på den døde.

Da han hørte hammerslagene, der naglede låget fast til kisten, da han hørte de sten og den jord, som graveren kastede over den med sin skovl, falde med en drønende lyd ned på den eneste kvindes legeme, han nogen sinde havde elsket, blev han grebet af svimmelhed; det var ham som om de hårde stene sønderskar dette få dage i forvejen så friske og skønne og endnu den foregående dag skælvende kød; og han gjorde en bevægelse for at kaste sig over de tilstedeværende og frarive dem dette legeme, som han i det mindste troede at have fordring på i døden, siden det havde tilhørt en anden i livet.

Menneskets smerte fik overhånd over denne sidste drift hos det vilde dyr; en gysen fo'r hen under denne ulvehud; tårer vældede ud af hans blodskudte øjne, og den ulykkelige råbte:

"Min Gud, tag mit liv, jeg giver dig det gerne, hvis det atter kan skaffe liv i hende, som jeg har dræbt!"

På disse ord fulgte en så forfærdelig hylen, at alle de tilstedeværende tog flugten af rædsel.

Kirkegården blev øde.

Men næsten i samme øjeblik kom koblet, der atter havde fundet den sorte ulvs fært, springende over muren på det samme sted, hvor Thibault havde sat over den.

I hælene på hundene sås baron Jean, drivende af sved på sin med skum og blod dækkede hest.

Hundene løb lige hen til buskene og trængte ind imellem dem.

"Hallali! Hallali!" råbte baron Jean med tordenstemme; og sprang ned fra sin hest uden at se efter, om nogen var i nærheden, som kunne holde den, trak sin hirschfænger og ilede hen til hvælvingen midt iblandt hundene.

Disse sled med deres tænder i en ganske frisk og blodig ulvehud, men legemet var forsvundet.

Der kunne ikke herske tvivl om, at det var huden af varulven, man havde jaget, for med undtagelse af et eneste hvidt hår var den ganske sort.

Hvad var der blevet af dette legeme?

Det erfarede man aldrig.

Men da man fra det øjeblik af aldrig så Thibault mere på den egn, var alle enige om, at den tidligere træskomager måtte have været varulven.

Da man desuden kun havde fundet en hud, men ingen krop, og da en af ligtoget forsikrede, at han fra den plet, hvor huden var blevet fundet, havde hørt de ord: "Min Gud, tag mit liv, jeg giver dig det gerne, hvis det atter kan skaffe liv i hende, jeg har dræbt!" så erklærede præsten det for sin overbevisning, at

Thibaults sjæl var blevet frelst, i betragtning af hans gudhengivenhed og hans anger.

Og hvad der navnlig gjorde denne tradition troværdig, at man lige til de dage, da revolutionen afskaffede klostrene, hvert år på Agnelettes dødsdag så en præmonstratensermunk forlade klostret i Bourg-Fontaine, der ligger en halv *lieue* fra Preciamont, og bede på hendes grav.

Således er historien om den sorte ulv, således som Mocquet, min faders vildtfoged, fortalte mig.

Om "Ulveføreren"

Forfatter: Alexandre Dumas (1802-1870).
Org.udgave: *Le Meneur de Loups*, Alexandre Cadot, Paris 1857.
Denne udgave efter: *Ulveføreren*, af Alexander Dumas. Føljeton til "*Vestsjællands Social-Demokrat*" 19. september – 6. december 1900. Carl Christensens Bogtrykkeri, Næstved 1900. *(Oversættelsen er antagelig identisk med udgaven fra Jordans Forlag, Sønderborg 1858).*
Oversætter: Ikke oplyst i forlæg.
Redigeret af: Kim N. Jensen.
Forside: Édouard Riou (1833-1900): Illustration fra "*Alexandre Dumas illustré,* A. Le Vasseur et Cie, Paris sans date (udkom ca. 1907).

ISBN 978-87-7628-474-9
2. ebogsudgave, første udgave ISBN 978-87-7979-737-6 (Ølstykke 2021).

© 2026 eBibliotek 1800
www.ebib1800.dk

Note 1:

Linie: Gammelt længdemål, ca. 2,2 mm. *Red.*

Note 2:

Pennepose: Den nederste del af en pennefjer. *Red.*

Note 3:

Pikør: En jæger til hest, som holder hundene sammen under en parforcejagt.

Note 4:

Cors: Un dix cors (en tiender), cors betyder også ligtorne; deraf det på dansk uigengivelige ordspil. *Overs.anm.*

Note 5:

Pistol: Betegnelse for flere forskellige spanske og franske guldmønter. *Red.*

Note 6:

Agnelette: "Lille lam".